

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA BRANIEWA

Tom I

Uwarunkowania Przestrzenne

Załącznik Nr 1.1. do uchwały Nr V/37/24

Rady Miejskiej w Braniewie z dnia 2 października 2024 r.

Braniewo, 2021 – 2024 r.

Niniejszy dokument jest Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Braniewa, zwanym dalej Studium i będącym opracowaniem powstałym zgodnie z brzmieniem i w trybie przewidzianym przez ustawę z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 1130), w szczególności art. 9 – art. 12 przywołanej ustawy.

Studium zostało sporządzone przez Burmistrza Miasta Braniewa, Tomasza Sielickiego, który opracowanie powierzył zespołowi Armageddon Biuro Projektowe z Poznania, w skład którego wchodzili:

Główny projektant:

dr hab. inż. arch. Robert Barełkowski – Generalny Projektant

(uprawnienia na podst. art. 5 ust. 3 i art. 5 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zaświadczenie nr Z485/KW/338/2014)

Zespół projektowy:

mgr inż. Łukasz Wardęski – zagadnienia przestrzenne, zagadnienia środowiska przyrodniczego, koordynacja

(uprawnienia na podst. art. 5 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)

mgr inż. arch. Wiktor Bosowski – zagadnienia środowiska przyrodniczego

(uprawnienia na podst. art. 5 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)

inż. Alicja Barełkowska – zagadnienia infrastrukturalne

Tom I Studium zawiera:

Część I – Informacje Podstawowe

Część II – Uwarunkowania Przestrzenne

oraz załącznik graficzny:

Uwarunkowania Przestrzenne - Rysunek Studium w skali 1:5.000

SPIS TREŚCI

I. INFORMACJE PODSTAWOWE	6
1. WSTĘP	6
2. PODSTAWY PRAWNE I OPRACOWANIA ŹRÓDŁOWE	6
2.1. Akty prawne	7
2.2. Dokumenty gminne	9
2.3. Opracowania źródłowe i towarzyszące	10
2.4. Publikacje naukowe	10
2.5. Mapy tematyczne	12
3. WSPÓLNY SŁOWNIK OPRACOWANIA	13
3.1. Definicje podstawowe	13
3.2. Definicje uzupełniające	14
4. PLANOWANIE MIEJSCOWE	17
4.1. Miejskowe plany zagospodarowania przestrzennego – obowiązujące	17
4.2. Miejskowe plany zagospodarowania przestrzennego – w opracowaniu	18
II. UWARUNKOWANIA PRZESTRZENNE	19
1. SKRÓCONA CHARAKTERYSTYKA MIASTA	19
2. DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE, ZAGOSPODAROWANIE I UZBROJENIE TERENU	20
3. STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGI JEGO OCHRONY ORAZ UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY, O KTÓREJ MOWA W USTAWIE O ZASADACH PROWADZENIA POLITYKI ROZWOJU	24
3.1. Stan ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony	24
3.2. Uwarunkowania wynikające z diagnozy, o której mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, przygotowanej na potrzeby strategii rozwoju gminy	25
4. STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGI OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO	27
4.1. Walory krajobrazowe	27
4.2. Klimat	27
4.3. Geologia	28
4.4. Złoża surowców	29
4.5. Wody podziemne	29
4.6. Wody powierzchniowe	30
4.7. Gleby	31
4.8. Lasy, zieleń śródpolna, zieleń urządzona	32
4.9. Formy ochrony przyrody przewidziane przepisami Ustawy o ochronie przyrody	33
4.9.1. Formy Ochrony przyrody przewidziane przepisami Ustawy o ochronie przyrody ...	33
4.9.1.1. Rezerваты przyrody	34
4.9.1.2. Obszary Natura 2000	34
4.9.1.3. Pomniki przyrody	37
4.9.1.4. Obszary Chronionego Krajobrazu	37
5. STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ, A TAKŻE REKOMENDACJE I WNIOSKI ZAWARTE W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM LUB OKREŚLONE PRZEZ AUDYT KRAJOBRAZOWY GRANICE KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH	38
5.1. Rejestr i ewidencja zabytków	38
5.2. Stanowiska archeologiczne	56
5.3. Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym lub określone przez audyt krajobrazowy granice krajobrazów priorytetowych	56
6. WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONA ICH ZDROWIA ORAZ ZAPEWNIENIE DOSTĘPNOŚCI OSOBOM ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI	56
6.1. Dane demograficzne miasta	56
6.2. Uwarunkowania infrastrukturalne	60
6.3. Tereny i obiekty publiczne	61
6.4. Potencjał gospodarczy	65

6.5. Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	67
7. ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA	69
7.1. Bezpieczeństwo komunikacyjne	69
7.2. Bezpieczeństwo pożarowe	70
7.3. Bezpieczeństwo sanitarne	70
7.4. Zagadnienia obronności	70
7.5. Poważne awarie przemysłowe	70
7.6. Zagrożenie powodziowe	71
8. POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY	72
8.1. Metodologia	73
8.2. Analizy i prognozy	76
8.2.1. Analizy ekonomiczne	76
8.2.2. Analizy środowiskowe	83
8.2.3. Analizy społeczne	86
8.2.4. Prognozy demograficzne	95
8.3. Bilanse terenów i chłonności inwestycyjne	98
8.3.1. Mechanika prognozy chłonności inwestycyjnej – pojęcia i formuły	98
8.3.2. Zapotrzebowanie na nową zabudowę i chłonność obszarów inwestycyjnych	101
8.3.3. Możliwości finansowe i potrzeby inwestycyjne	111
8.4. Podsumowanie	112
9. STAN PRAWNY GRUNTÓW	113
10. WYSTĘPOWANIE OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH	114
10.1. Tereny chronione pod względem przyrodniczym	114
10.2. Tereny chronione pod względem kulturowym	115
10.3. Tereny zamknięte	115
11. WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH	115
12. WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ZŁOŻ KOPALIN, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA	116
13. WYSTĘPOWANIE TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH	116
14. STAN SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPIEŃ UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI	116
14.1. Infrastruktura kolejowa	116
14.2. Sieć drogowa	117
14.2.1. Drogi krajowe	117
14.2.2. Drogi wojewódzkie	118
14.2.3. Drogi powiatowe	118
14.2.4. Drogi gminne	119
14.2.5. Komunikacja drogowa zorganizowana – komunikacja zbiorowa	119
14.3. Drogi rowerowe	120
14.4. Szlaki komunikacji pieszej	120
14.5. Szlaki wodne	120
14.6. Gospodarka wodno-ściekowa	121
14.6.1. Zaopatrzenie w wodę i sieć wodociągowa	121
14.6.2. Sieć kanalizacji sanitarnej i oczyszczanie ścieków	122
14.6.3. Kanalizacja deszczowa	124
14.7. Sieci elektroenergetyczne	124
14.7.1. Elektroenergetyczna sieć przesyłowa	124
14.7.2. Główny punkt zasilania	124
14.7.3. Sieci średniego napięcia	124
14.7.4. Stacje transformatorowe	125
14.7.5. Lokalne linie zasilające	125
14.7.6. Elektrownie wodne	125
14.8. Energetyka ciepła	125
14.9. Sieć gazowa	126
14.10. Gospodarka odpadami	126
14.11. Pozostałe elementy infrastruktury	127

14.11.1.	Infrastruktura teletechniczna i optoelektroniczna.....	127
14.11.2.	Infrastruktura związana z obronnością	128
15.	ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH.....	128
15.1.	Inwestycje i działania wynikające z ogólnych kierunków Planu Województwa	128
15.2.	Inwestycje wynikające z ustalonych kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego Przygranicznego Obszaru Funkcjonalnego.....	129
15.3.	Inwestycje wynikające z ustalonych kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego Przybrzeżnego Obszaru Funkcjonalnego.....	130
15.4.	Inwestycje ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa	131
16.	WYMAGANIA DOTYCZĄCE OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ	132

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

1. WSTĘP

W dniu 27 marca 2019 r. Rada Miejska w Braniewie podjęła uchwałę nr VI/57/19 w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Braniewa, zwanego dalej Studium, zgodnie z art. 9, ust.1 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Dotychczas na terenie miasta Braniewa obowiązywało studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego przyjęte uchwałą Nr XXXII/198/01 Rady Miejskiej w Braniewie z dnia 26 września 2001 roku.

Zgodnie z brzmieniem uchwały o przystąpieniu do sporządzania zmiany Studium, „ze względu na dokonujące się w ostatnich latach zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym miasta oraz istotne zmiany w przepisach prawa dotyczące m.in. wymogów związanych z opracowaniem studium, zasadne jest opracowanie nowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla miasta Braniewa. Podjęcie uchwały jest warunkiem koniecznym do rozpoczęcia faktycznych prac planistycznych zgodnie z wymogami ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (...) i umożliwi opracowanie studium w pełnej problematyce wynikającej z ww. ustawy, lepiej dostosowując jego zapisy do potrzeb wynikających z przestrzennego i społeczno-gospodarczego rozwoju miasta.”

W Studium zostały uwzględnione wyniki przeprowadzonych badań w zakresie potrzeb i możliwości rozwoju przestrzennego miasta Braniewa w kompleksowych analizach, prognozach i bilansach wg art. 10 ust. 1 pkt. 7 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Uwzględniono uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju miasta, kalkulujące w szczególności m.in.: analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne, prognozy demograficzne, możliwości finansowania przez miasto wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych miasta, a także bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę. Na podstawie przeprowadzonych analiz i bilansów, zgodnie z ustawą, wykazano maksymalne szacowane zapotrzebowanie na nową zabudowę w mieście Braniewo, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy w perspektywie czasowej 30 lat.

Realizacja Studium ma pozwolić na podjęcie dalszych działań na polu stanowienia prawa miejscowego, w celu wyegzekwowania poprawy standardu przestrzeni i jej użytkowania na obszarze Miasta Braniewo.

2. PODSTAWY PRAWNE I OPRACOWANIA ŹRÓDŁOWE

W celu opracowania Studium wykorzystano zarówno akty prawne aktualnie obowiązujące w odniesieniu do sporządzanych dokumentów oraz zagadnień merytorycznych zagospodarowania przestrzennego (ustawy i rozporządzenia), skorzystano z opracowań źródłowych stanowiących zasób dokumentów gminnych powiązanych bezpośrednio lub pośrednio z polityką przestrzenną oraz planowaniem i zagospodarowaniem przestrzennym na terenie Miasta Braniewa, jak i wykorzystano materiały i opracowania źródłowe. Poniżej wskazano podstawowy zasób dokumentów z ich podziałem systematyzującym.

2.1. Akty prawne

1. Ustawa z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 1130).
2. Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1688)
3. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 54).
4. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1336).
5. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 1112).
6. Ustawa z dnia 18 lipca 2001 roku Prawo wodne (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 1087).
7. Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 278).
8. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz. 82).
9. Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 roku o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 2187).
10. Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1436, ze zmianami).
11. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 1292).
12. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587).
13. Ustawa z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 399).
14. Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 757).
15. Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 266).
16. Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 609, ze zmianami).
17. Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity: Dz. U. z 2024, poz. 1145).
18. Ustawa z dnia 26 marca 1982 roku o scalaniu i wymianie gruntów (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1197).
19. Ustawa z dnia 17 maja 1989 roku Prawo geodezyjne i kartograficzne (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz. 1151).
20. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku Prawo geologiczne i górnicze (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 633, ze zmianami).
21. Ustawa z dnia 31 stycznia 1959 roku o cmentarzach i chowaniu zmarłych (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz. 576).
22. Ustawa z dnia 28 września 1991 roku o lasach (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 530).

23. Ustawa z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 320).
24. Ustawa z dnia 28 marca 2003 roku o transporcie kolejowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 697).
25. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 725).
26. Ustawa z dnia 3 lipca 2002 roku Prawo lotnicze (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 2110).
27. Ustawa z dnia 7 maja 2010 roku o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 604).
28. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 roku w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2004 roku Nr 118, poz. 1233) – *dotyczy projektów sporządzanych na podstawie uchwały o przystąpieniu podjętej przed dniem 24 grudnia 2021 r.*
29. Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2021 roku poz. 2405) – *dotyczy projektów sporządzanych na podstawie uchwały o przystąpieniu podjętej w dniu, bądź po dniu 24 grudnia 2021 r.*
30. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 roku w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. z 2003 roku Nr 164, poz. 1587) – *dotyczy projektów sporządzanych na podstawie uchwały o przystąpieniu podjętej przed dniem 24 grudnia 2021 r.*
31. Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. z 2021 roku poz. 2404) – *dotyczy projektów sporządzanych na podstawie uchwały o przystąpieniu podjętej w dniu, bądź po dniu 24 grudnia 2021 r.*
32. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 roku w sprawie sposobu ustalania wymagań dotyczących nowej zabudowy i zagospodarowania terenu w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. z 2003 roku Nr 164, poz. 1588, ze zmianami).
33. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 845).
34. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 r. poz. 1713).
35. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r. poz. 2380).
36. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 roku poz. 1409).
37. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 roku w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. z 2011 roku Nr 25, poz. 133, ze zmianami).
38. Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 roku poz. 1065).

39. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 14 stycznia 2002 r. w sprawie określenia przeciętnych norm zużycia wody (Dz. U. z 2002 roku Nr 8, poz. 70).
40. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 roku, poz. 112)
41. Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 14 maja 2004 r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 roku, poz. 56).
42. Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 81).
43. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 maja 2005 r. w sprawie scalania i podziału nieruchomości (Dz. U. z 2005 roku Nr 86, poz. 736).
44. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 24 czerwca 2022 r. w sprawie przepisów techniczno-budowlanych dotyczących dróg publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1518).
45. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 7 sierpnia 2008 r. w sprawie wymagań w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie drzew i krzewów, elementów ochrony akustycznej i wykonywania robót ziemnych w sąsiedztwie linii kolejowej, a także sposobu urządzania i utrzymywania zasłon odśnieżnych oraz pasów przeciwpożarowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 1247).
46. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz. U. z 2013 roku poz. 640).
47. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 roku, poz. 474).
48. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie (Dz. U. 2007 roku Nr 86 poz. 579).

2.2. Dokumenty gminne

1. Plan Rozwoju Lokalnego Miasta Braniewa do roku 2020, 2007.
2. Strategia Rozwoju Miasta Braniewa do roku 2020, 2007.
3. Strategia Rozwoju Miasta Braniewa do roku 2030, 2022.
4. Raport o stanie Gminy Miasta Braniewa za 2021 rok, Braniewo 2022.
5. Wieloletnia Prognoza Finansowa Miasta Braniewa na lata 2022-2029, 2021.
6. Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miasta Braniewo, 2020.
7. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miasta Braniewa, Braniewo 2017.
8. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Braniewo, Braniewo 2005.
9. Plan założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy miasta Braniewa na lata 2017-2032, 2018.
10. Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2012, 2011.

11. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Braniewa na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025, Braniewo 2018.
12. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego miasta Braniewo, 2001.
13. Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Braniewo na lata 2007-2015, Braniewo 2009.
14. Plan Gospodarki Odpadami dla Miasta Braniewa na lata 2008-2011 z perspektywą na lata 2012-2015, 2009.
15. Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska, Programu Usuwania Azbestu dla Miasta Braniewo na lata 2008-2011 z perspektywą na lata 2012-2015, 2009.
16. Plan Rozwoju Sieci Drogowej Powiatu Braniewskiego, Olsztyn 2013.
17. Obowiązujące na terenie Miasta Braniewo miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

2.3. Opracowania źródłowe i towarzyszące

1. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego, 2018.
2. Raport o stanie środowiska w województwie warmińsko-mazurskim, Olsztyn 2020.
3. Warmińsko Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego, 2020.
4. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Polski do roku 2025, Warszawa 1999.
5. Elbląski Obszar Funkcjonalny. Analiza Uwarunkowań Przestrzennych, Warszawa – Elbląg 2015.
6. Krajowy Program Zwiększania Lesistości, 2003 wraz z aktualizacją 2014.
7. Mapy zagrożenia powodziowego (MZP) i mapy ryzyka powodziowego (MRP) oraz wały przeciwpowodziowe), IMiGW Państwowy Instytut Badawczy – Centra Modelowania Powodzi i Suszy w Gdyni, Poznaniu, Krakowie i we Wrocławiu, 2015.
8. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Warszawa 2019.
9. Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej, Ministerstwo Klimatu, Warszawa, 2019.

2.4. Publikacje naukowe

1. Barelkowski, R. i Barelkowska, K.: 2003: *Struktura metody planowania przestrzennego P.R.S. – podstawy teoretyczne*, [w:] R. Barelkowski (red.), *Przestrzeń architektury a przestrzeń kulturowa*, Ośrodek Wydawnictw Naukowych, Poznań, s. 7-22.
2. Barelkowska, K. i Barelkowski, R.: 2005, EcoMEM: Evaluating the architectural environment in planning procedures, w R. Barelkowski (red.), *The Incalculability of architecture <Nieobliczalność architektury>*, Ośrodek Wydawnictw Naukowych, ISBN 83-7314-093-x, Poznań, 23-29.
3. Barelkowski, R.: 2008, Wybrane elementy CSSM – kompleksowego systemu zarządzania przestrzenią w ochronie krajobrazu kulturowego, w U. Myga-Piątek i K. Pawłowska (red.), *Zarządzanie krajobrazem kulturowym*, Prace Komisji Krajobrazu Kulturowego Polskiego Towarzystwa Geograficznego Nr 10, ISBN 978-83-61695-02-8, Sosnowiec, 294-301.
4. Barelkowski, R., Barelkowska, K., Chlasta, L., Janusz, J. i Wardęski, Ł., 2016: *Czasoprzestrzeń miasta. FAST: rozpoznanie i planowanie dla zrównoważonego rozwoju*, *Przestrzeń i Forma*, Nr 25, 151-186.

5. Barełkowski, R., Wardęski, Ł i Wojtyra, B., 2016: *Metodologiczne i praktyczne aspekty oceny aktualności studium i planów miejscowych na rzecz kreacji polityki przestrzennej*, *Przestrzeń i Forma*, Nr 28, 143-164.
6. Borys, T. (red.): 2003, *Zarządzanie zrównoważonym rozwojem. Agenda 21 w Polsce – 10 lat po Rio*, Wydawnictwo Ekonomia i Środowisko, Białystok.
7. Cieślak, B.: 1977: *Prognozowanie gospodarcze. Metody i zastosowania*, Wydawnictwo PWN, Warszawa.
8. Domański, R.: 2002, *Gospodarka przestrzenna*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
9. Drucker, P.F.: 2000: *Zarządzanie w XXI w.*, Wydawnictwo Muza, Warszawa.
10. Dubel, K.: 2000, *Uwarunkowania przyrodnicze w planowaniu przestrzennym*, Wydawnictwo Ekonomia i Środowisko, Białystok.
11. Galon, R. (red.): 1972, *Geomorfologia Polski*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa.
12. Griffin, R.W.: 1993: *Management*, Texas A&M University, Boston.
13. John, P.: 2001: *Local Governance in Western Europe*, SAGE, Thousand Oaks, London-New Delhi.
14. Komorowski S. M., 1988: *Scenariusz jako metoda prognozy i diagnozy*, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa.
15. Kondracki, J.: 1998, *Geografia regionalna Polski*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
16. Kondracki, J.: 2000, *Geografia Polski. Mezoregiony fizycznogeograficzne*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
17. Lampert, W. i Sommer, U.: 2001, *Ekologia wód śródlądowych*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
18. Ledwoń, K.: 1998, *Ekologiczne podstawy kształtowania technosfery*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
19. Lenart, W.: 2002, *Zakres informacji przyrodniczych na potrzeby Ocen Oddziaływania na Środowisko*, Biblioteka Problemów Ocen Środowiskowych, Ekonkonsult, Gdańsk.
20. Matuszkiewicz, J. M.: 1993, *Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne Polski*, Wydawnictwo Ossolineum, Wrocław-Warszawa-Kraków.
21. Miszczuk, A, Miszczuk, M., Żuk, K., 2007: *Gospodarka samorządu terytorialnego*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
22. Ostaszewska, K.: 2002, *Geografia krajobrazu*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
23. Malisz, B.: 1981: *Zarys teorii kształtowania układów osadniczych*, Wydawnictwo Arkady, Warszawa.
24. Mazur, E.: 2005, *Środowisko przyrodnicze. Zagrożenie, ochrona i kształtowanie*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin.
25. Podgajniak, T., Behnke, M. i Szymański, J.: 2003, *Wybrane aspekty oddziaływań środowiskowych. Pozwolenia zintegrowane, analizy ryzyka, przeglądy ekologiczne i programy dostosowawcze*, Biblioteka Problemów Ocen Środowiskowych, Ekonkonsult, Gdańsk.
26. Richling, A. i Ostaszewska, K. (red.): 2005, *Geografia fizyczna Polski*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
27. Richling, A. i Solon, J.: 2002, *Ekologia krajobrazu*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
28. Sołowiej, D.: 1992, *Podstawy metodyki oceny środowiska przyrodniczego człowieka*, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań.

29. Sołtys, J.: 2008: *Metody planowania strategicznego gmin z uwzględnieniem aspektów przestrzennych i rozwoju zrównoważonego*, Wydawnictwo Politechniki Gdańskiej, Gdańsk.
30. Stupnicka, E.: 1997, *Geologia regionalna Polski*, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa.
31. Woś, A.: 1996, *Zarys klimatu Polski*, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań.
32. Ziółkowski M., 2005: *Zarządzanie strategiczne w polskim samorządzie terytorialnym*, [w:] A. Zalewski (red.), *Nowe zarządzanie publiczne w polskim samorządzie terytorialnym*, Wydawnictwo SGH, Warszawa.

2.5. Mapy tematyczne

1. Mapy ewidencyjne Miasta Braniewo.
2. Mapa topograficzna w skali 1:10 000.
3. Mapa geologiczna w skali 1:50 000.
4. Mapa hydrogeologiczna w skali 1:50 000.
5. Mapa geologiczno-gospodarcza w skali 1:50 000.
6. Mapa sozologiczna w skali 1:50 000.

3. WSPÓLNY SŁOWNIK OPRACOWANIA

W niniejszym opracowaniu występują pojęcia odnoszące się bezpośrednio do ustaleń przestrzennych. Zostały one podzielone na definicje podstawowe oraz definicje uzupełniające.

3.1. Definicje podstawowe

Ileokroć w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest mowa o:

1. **Mieście** lub **Mieście Braniewo** – należy przez to rozumieć jednostkę samorządu lokalnego, o jakiej mowa w ustawie z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym, do której odnosi się niniejsze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, posiadającą w Krajowym Rejestrze Urzędowego Podziału Terytorialnego Kraju (TERYT) kod 2802011, zlokalizowaną w Powiecie Braniewskim, Województwie Warmińsko-Mazurskim,
2. **Kierunkach** lub **Kierunkach zagospodarowania** – należy przez to rozumieć całokształt kierunków zagospodarowania przestrzennego określonych w niniejszym dokumencie, stanowiących integralną część niniejszego opracowania (a zawartych w Tomie II Studium), zgodnie z par. 4, ust. 1, pkt. 2 rozporządzenia z dnia 28 kwietnia 2004 roku w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy,
3. **obszarze objętym Studium** lub **obszarze opracowania** – należy przez to rozumieć administracyjnie wyznaczony teren miasta Braniewa, dla którego zgodnie z uchwałą nr VI/57/19 Rady Miejskiej w Braniewie z dnia 27 marca 2019 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego przystąpiono do sporządzenia wymienionego w tytule dokumentu,
4. **obszarze urbanizacji** – należy przez to rozumieć obszar, na którym przewiduje się lokalizację zabudowy albo uzupełnienie zabudowy, a także lokalnego uzbrojenia terenu oraz rozwoju sieci komunikacji i transportu drogowego, na którym lokalizuje się działalność inwestycyjną, kształtującą istotny stopień nieodwracalnego przekształcenia zasobów środowiska naturalnego, a także działalność człowieka, dla której podstawą nie jest utrzymywanie w stanie naturalnym zasobów środowiskowych,
5. **obszarze zabudowanym** – należy przez to rozumieć obszar znajdujący się w obszarze urbanizacji, wyposażony w niezbędną infrastrukturę obsługującą lub zdolną obsługiwać większość obiektów budowlanych, na którym przewiduje się uzupełnienie istniejącej zabudowy w sposób, niewymagający wykonania infrastruktury podziemnej oraz infrastruktury komunikacji i transportu drogowego, zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach odrębnych, z dopuszczeniem zastosowania indywidualnych rozwiązań w zakresie zaopatrzenia w wodę i odprowadzenia ścieków, w zakresie określonym w przepisach odrębnych,
6. **przepisie szczególnym** lub **przepisie odrębnym** – należy przez to rozumieć przepisy prawa inne, niż ustawy, na podstawie których uchwalono niniejszy dokument,
7. **przeznaczeniu dominującym** – należy przez to rozumieć takie przeznaczenie terenu, którego realizacja w ramach zagospodarowania lub dozwolonego użytkowania obejmuje łącznie co najmniej 30% jego powierzchni, przy czym w odniesieniu do budynków przyjmuje się ich powierzchnię zabudowy,

8. **przeznaczeniu uzupełniającym** – należy przez to rozumieć takie przeznaczenia terenu, którego realizacja w ramach zagospodarowania lub dozwolonego użytkowania obejmuje łącznie mniej niż 30% jego powierzchni, przy czym w odniesieniu do budynków przyjmuje się ich powierzchnię zabudowy,
9. **Rysunku Studium** – należy przez to rozumieć reprezentację graficzną ustaleń przestrzennych prezentujących kierunki zagospodarowania przestrzennego, stanowiącą integralną część niniejszego opracowania, zgodnie z par. 4, ust. 1, pkt. 3 rozporządzenia z dnia 28 kwietnia 2004 roku w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy,
10. **Syntezie** – należy przez to rozumieć uzasadnienie ustaleń przestrzennych, stanowiącą integralną część niniejszego opracowania (a zawarte w Tomie II Studium), zgodnie z par. 4, ust. 1, pkt. 4 rozporządzenia z dnia 28 kwietnia 2004 roku w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy,
11. **terenie** – należy przez to rozumieć wydzieloną nieruchomość, część nieruchomości bądź grupę nieruchomości i ich części, dla których ustalono wspólne przeznaczenie,
12. **uchwale o przystąpieniu** – należy przez to rozumieć uchwałę nr nr VI/57/19 Rady Miejskiej w Braniewie z dnia 27 marca 2019 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Braniewa,
13. **uciążliwości** lub **uciążliwości dla środowiska** – należy przez to rozumieć oddziaływanie powodujące przekraczanie standardów jakości środowiska, tj. przekraczanie dopuszczalnych wartości parametrów określonych w przepisach odrębnych, powodując negatywne zjawiska wpływające ujemnie na stan otaczającego środowiska,
14. **Ustawie** – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 2024 roku poz. 1130), z uwzględnieniem ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1688),
15. **Uwarunkowaniach** – należy przez to rozumieć całokształt uwarunkowań przestrzennych, stanowiący integralną część niniejszego opracowania (a zawartych w Tomie I Studium), zgodnie z par. 4, ust. 1, pkt. 1 rozporządzenia z dnia 28 kwietnia 2004 roku w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

3.2. Definicje uzupełniające

Ilekoć w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest mowa o:

1. **dominancie** – należy przez to rozumieć przestrzenny, wysokościowy akcent będący budynkiem, częścią budynku lub innym obiektem budowlanym lub jego częścią, zlokalizowany w zgodzie z kompozycyjnymi założeniami zagospodarowania, dla którego niniejsze studium przewiduje odmienne, wyróżniające parametry zabudowy, niż dla pozostałych budynków lub ich części z zastrzeżeniem, że dopuszcza się wskazywanie wielkości dominanty odnoszonej do powierzchni zabudowy, której zakazuje się przekraczać,
2. **drobnej działalności handlowej** lub **drobnym handlu** – należy przez to rozumieć działalność polegającą na prowadzeniu handlu, realizacja którego stawia niewielkie wymagania co do wielkości powierzchni przeznaczonych na tę działalność, co oznacza, że powierzchnia netto handlu obejmująca

pomieszczenia przeznaczone na realizację tej działalności nie może przekraczać łącznie 100 m², przy czym nie jest drobną działalnością handlową taka działalność, która należy do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko i przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko,

3. **drobnej działalności usługowej** lub **drobnej usłudze** – należy przez to rozumieć działalność polegającą na świadczeniu usług, realizacja których stawia niewielkie wymagania co do wielkości powierzchni przeznaczonych na tę działalność, co oznacza, że powierzchnia netto usług obejmująca pomieszczenia przeznaczone na realizację tej działalności nie może przekraczać łącznie 100 m², przy czym nie jest drobną działalnością usługową taka działalność, która należy do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko i przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko,
4. **ekranie akustycznym** – należy przez to rozumieć naturalną lub sztuczną przeszkodę lub przegrodę, ustawioną pomiędzy obszarem chronionym a spodziewanym źródłem hałasu, ograniczającą propagację hałasu, nie zmieniającą wielkości emitowanego hałasu,
5. **funkcji** – należy przez to rozumieć jedną z postaci działalności, aktywności użytkowej lub wariantów profilu użytkowania, przy czym funkcja stanowi aspekt przeznaczenia,
6. **funkcji dominującej** – należy przez to rozumieć jedną z postaci działalności, aktywności użytkowej lub wariantów profilu użytkowania, który uznaje się za jedyny lub jeden z aspektów akceptowanych przeznaczenia dominującego, określając tym samym, że dana funkcja mieści się w pojęciu przeznaczenia dominującego,
7. **funkcji uzupełniającej** – należy przez to rozumieć jedną z postaci działalności, aktywności użytkowej lub wariantów profilu użytkowania, który uznaje się za jedyny lub jeden z aspektów akceptowanych przeznaczenia uzupełniającego, określając tym samym, że dana funkcja mieści się w pojęciu przeznaczenia uzupełniającego,
8. **lukarnie** lub **kafrze** – należy przez to rozumieć element zmieniający połąć dachu i wystający ponad zasadniczą jego powierzchnię, mieszczący okno lub naświetle poddasza, nakryty jedno- lub dwuspadowym fragmentem dachu, służący doświetlaniu poddasza za pośrednictwem pionowej powierzchni jako miejsca lokalizacji okna lub naświetla,
9. **powierzchni biologicznie czynnej** – należy przez to rozumieć definicję określoną w przepisach odrębnych, w tym w szczególności powierzchnie zdolne do utrzymania wegetacji roślin, zdolne do utrzymywania zieleni,
10. **usługach nieuciążliwych** – należy przez to rozumieć usługi, które zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1839, ze zmianami) nie należą do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko i przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, a także nie są zaliczone do przedsięwzięć, dla których istnieje lub może być wymagany obowiązek sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko,

11. **wskaźniku powierzchni zabudowy** – należy przez to rozumieć wartość wyrażoną w procentach, a określającą stosunek powierzchni zabudowy wszystkich budynków na danej działce do powierzchni działki, względnie udział powierzchni zabudowy wszystkich budynków w powierzchni danego terenu, w przypadku gdy nie jest on podzielony na działki,
12. **zabudowie rezydencyjnej** – należy przez to rozumieć taką formę zabudowy, zawsze wolno stojącą, choć mogącą oznaczać również autonomiczny wolno stojący w stosunku do zabudowy na sąsiednich działkach kompleks połączonych budynków, w której obniżona intensywność zabudowy i większe od regularnej zabudowy mieszkaniowej wielkości działek rekompensowane są większą swobodą w kształtowaniu formy architektonicznej oraz programu użytkowego, umożliwiającemu użytkownikom terenów zwiększenie komfortu życia,
13. **zabudowie szeregowej** – należy przez to rozumieć taką formę zabudowy, w której nakazuje się – z wyjątkiem pierwszego i ostatniego budynku w serii wznoszenie budynku z dwiema ścianami w granicy własności działki, a w odniesieniu do pierwszego i ostatniego budynku wznoszenie budynku z jedną ścianą w granicy własności działki,
14. **zabudowie wielorodzinnej** – należy przez to rozumieć formę zabudowy w postaci budynku mieszkalnego zawierającego więcej niż dwa mieszkania albo zespół takich budynków, wraz z przeznaczonymi dla potrzeb mieszkańców budynkami garażowymi,
15. **zabudowie wolnostojącej** – należy przez to rozumieć taką formę zabudowy, która polega na lokalizowaniu budynku na działce w sposób zachowujący odległości przewidziane w przepisach odrębnych jako podstawowe od każdej granicy działki jako odległości minimalne,
16. **zabudowie zwartej** – należy przez to rozumieć taką formę zabudowy, w ramach której dopuszczane jest tworzenie zabudowanych pierzei, w których budynki mieszkalne mogą łączyć się ścianami szczytowymi w granicach działek, bądź też mogą się nimi łączyć dowolne inne typy budynków dozwolone do wznoszenia na danym terenie, przy czym definicja ta odnosi się również do zabudowy śródmiejskiej, a ilekroć odnosi się do przepisów odrębnych, należy stosować zapisy jak dla zabudowy wielorodzinnej, stanowiącej domyślną i wiodącą interpretację zabudowy zwartej, z zabudową jednorodzinną jako możliwym jej uzupełnieniem koegzystującym z zabudową wielorodzinną z pełnym uwzględnieniem wszelkich konsekwencji i uciążliwości, wynikających z funkcjonowania zabudowy wielorodzinnej, jako wiodącego profilu zagospodarowania,
17. **zadrzewieniach i zakrzewieniach** – należy przez to rozumieć pojedyncze drzewa, krzewy, ich grupy, wraz z zajmowanym stanowiskiem, a także pnącza i byliny.
18. **zieleni nieurządzonej** – należy przez to rozumieć, pełniące funkcje rekreacyjne, ekologiczne i zdrowotne, tereny pokryte niekultywowaną, pozostawioną w stanie naturalnym roślinnością,
19. **zieleni urządzonej** – należy przez to rozumieć, pełniące funkcje rekreacyjne, ekologiczne i zdrowotne, tereny pokryte świadomie komponowaną roślinnością, w szczególności takie jak parki, skwery i zieleńce.

4. PLANOWANIE MIEJSCOWE

4.1 Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego – obowiązujące

W poniższej tabeli przedstawiono wykaz obowiązujących, uchwalonych i opublikowanych planów miejscowych na terenie miasta Braniewa.

L.p.	Numer uchwały MPZP	Tytuł uchwały	Podstawowe przeznaczenie
1.	XXXIV/171/97 z dnia 30.04.1997 r.	w sprawie miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego obszaru przy ul. Elbląskiej w Braniewie, położonego za „Czerwonym Rowem” – fragment działki geodezyjnej nr 50 obręb nr 10	UZ/MN usługi ogrodnicze i zieleń zabudowa mieszkaniowa
2.	XLVI/232/98 z dnia 27.05.1998 r.	w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Braniewa, teren położony między ulicami Moniuszki i Łąkową (dawne „Stado Ogierów”)	P tereny użyteczności publicznej
3.	XLVII/236/98 z dnia 10.06.1998	w sprawie miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego obszaru przy ulicy Zielonej w Braniewie – plan sporządzono w trzech częściach, pierwszej podstawowej, obejmującej cały obszar opracowania oraz drugiej i trzeciej, które z kolei przedstawiają szczegółowe rozwiązania dla części z terenów ujętych w części pierwszej	U/UM/M/Z zabudowa usługowa zabudowa usługowo-mieszkaniowa zabudowa mieszkaniowa zieleń
4.	XXXII/197/01 z dnia 26.09.2001 r.	w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Braniewa - tereny położone pomiędzy ulicami Królewiecką i Ogrodową, od północnego wschodu ograniczone terenem gospodarstwa ogrodniczego, a od południowego zachodu granicami posesji usytuowanych wzdłuż ul. Konarskiego	M/UM/Z zabudowa mieszkaniowa zabudowa usługowo-mieszkaniowa zieleń
5.	XXVI/131/05 z dnia 2.02.2005 r.	w sprawie miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego "Sportowa - Świętokrzyska" w Braniewie	M/U zabudowa mieszkaniowa zabudowa usługowa
6.	XXVI/132/05 z dnia 2.02.2005 r.	w sprawie miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego „9-Maja” w Braniewie	M/U zabudowa mieszkaniowa zabudowa usługowa

Tab. 1. Wykaz obowiązujących, uchwalonych i opublikowanych planów miejscowych (stan: luty 2023), oprac. 2023, Armageddon na podstawie danych UM w Braniewie

Ryc. 1. Lokalizacja obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Braniewa, oprac. 2023, Armageddon na podstawie danych UM w Braniewie

4.2 Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego – w opracowaniu

W poniższej tabeli przedstawiono wykaz opracowywanych projektów planów miejscowych lub rozpoczętych procedur na terenie miasta Braniewa.

L.p.	Numer uchwały o przystąpieniu do sporządzenia MPZP	Tytuł uchwały	Podstawowe przeznaczenie
1.	XXXVI/242/17 z dnia 13.09.2017	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego przy ul. Kolejowej w Braniewie obejmującego teren pomiędzy wschodnią granicą miasta a węzłem kolejowym	P zabudowa produkcyjna
2.	XXXII/9/22 z dnia 02.03.2022	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru wyznaczonego przez ulicę Elbląską, Mielczarskiego, Sikorskiego oraz teren kolejowy	M zabudowa mieszkaniowa

Tab. 2. Wykaz opracowywanych projektów planów miejscowych lub rozpoczętych procedur (stan: luty 2023), oprac. 2023, Armageddon na podstawie danych UM w Braniewie

II. UWARUNKOWANIA PRZESTRZENNE

1. SKRÓCONA CHARAKTERYSTYKA MIASTA

Miasto Braniewo należy do zlokalizowanego w województwie warmińsko-mazurskim, powiatu braniewskiego. Granice miasta w całym swym przebiegu sąsiadują z granicami gminy wiejskiej Braniewo. W skład powiatu braniewskiego, którego siedzibą jest miasto Braniewo, wchodzi również gminy miejsko-wiejskie Frombork i Pieniężno, gminy wiejskie Lelkowo, Płoskinia, Wilczęta oraz wspomniana gmina Braniewo. Powiat braniewski graniczy od południowego wschodu z powiatem lidzbarskim, od wschodu z powiatem bartoszyckim od północy z terytorium Rosji (obwód królewiecki, daw. kaliningradzki), od zachodu z powiatem elbląskim oraz od północnego zachodu z powiatem nowodworskim. Granica z obwodem królewieckim stanowi jednocześnie granicę Unii Europejskiej, od której samo miasto Braniewo położone jest w odległości ok. 6 km.

Braniewo leży geograficznie w północno-zachodnim skraju Równiny Warmińskiej i Wybrzeża Staropruskiego, w pobliżu ujścia rzeki Pasłęki (która przecina miasto) do wschodniej części Zalewu Wiślanego.

Dane statystyczne dla Miasta przedstawiają się następująco: powierzchnia miasta Braniewo wynosi 12,41 km² (1.241 ha), co stanowi zaledwie 1,03% powierzchni powiatu braniewskiego, którego to powierzchnia wynosi 1.201,65 km² (120.165 ha) (GUS 2021). W dniu 31 grudnia 2020 roku miasto zamieszkiwało 16.974 mieszkańców (GUS 2021), a zatem na 1 km² jego terytorium przypadały 1.368 osoby.

Przez teren miasta przebiega jedna droga krajowa (nr 54), dwie drogi wojewódzkie (nr 504 i 507), a także cztery linie kolejowe, w tym jedna o znaczeniu państwowym i trzy o znaczeniu regionalnym. Pod względem transportu kolejowego miasto pełni bardzo ważną rolę węzła komunikacyjnego kolejowego z kolejowym przejściem granicznym.

Braniewo jest najstarszym miastem na Warmii, jednocześnie jej pierwszą stolicą, prawa miejskie uzyskało w roku 1254. Od XIII do końca XVIII wieku stanowiło morski port handlowy, z kolei do lat dziewięćdziesiątych XX wieku było lokalnym ośrodkiem przemysłowym, gdzie głównymi gałęziami był przemysł elektrotechniczny, skórzaný i spożywczy (browar i mleczarnia). Historia Braniewa jest burzliwa, co znajduje swoje odzwierciedlenie w dzisiejszym układzie urbanistycznym. Miasto doznało dużych zniszczeń w wyniku działań wojennych w latach 1939-1945, gdzie uległa zniszczeniu zabytkowa struktura centrum miasta oraz wszystkie zakłady przemysłowe. Natomiast prowadzone w latach 1955-1959 rozbiórki i wprowadzenie do śródmieścia zabudowy blokowej, zniszczyły zabytkowy charakter miasta. W wyniku tych działań rozebrano zabytkowy Ratusz miejski, co przez co nieczytelny stał się układ rynku. W przestrzeni uwidaczniają się pozostałości murów obronnych, które świadczą o historycznym warownym charakterze miasta.

2. DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE, ZAGOSPODAROWANIE I UZBROJENIE TERENU

Przedstawione w niniejszym rozdziale dane dotyczące uwarunkowań infrastrukturalnych czy profilu funkcjonalnego – przeznaczenia terenów, opisano zgodnie z ogólną inwentaryzacją stanu istniejącego, z kolei na rysunku uwarunkowań przestrzennych Studium wskazano opisane w rozdziale elementy infrastruktury oraz przeznaczenia terenów, uszczegóławiając jednocześnie ich stan w zależności od danych przestrzennych, technicznych czy lokalizacji i miejscowych uwarunkowań. W stosunku do infrastruktury uszczegółowiono rodzaje czy klasyfikację sieci (np. elektroenergetycznej czy drogowej). Z kolei w stosunku do przeznaczenia terenów wykazano m. in. funkcje mieszane (np. tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz towarzyszącej jej funkcji usługowej, tereny zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej oraz towarzyszącej im funkcji usługowej, w tym usług rzemieślniczych, tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów, tereny obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m², czy tereny usług sportu i rekreacji oraz zieleni urządzonej). Niezależnie zdefiniowano przeznaczenia terenów, które obejmują również inne/mieszczące się w ich zakresie kategorie przeznaczenia terenów, zgodnie z przepisami prawa. I tak np. w ramach wyznaczonych na rysunku uwarunkowań przestrzennych Studium tereny zabudowy usługowej mieszczą w swym zakresie m. in. usługi sportu i rekreacji, usługi oświaty i nauki czy usługi drobne i drobny handel. Innym przykładem mogą być mieszczące się w kategorii zabudowy techniczno-produkcyjnej i aktywizacji gospodarczej, wyznaczone zgodnie z Ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów.

W zajmującym powierzchnię 12,41 km² (1.241 ha) mieście Braniewo grunty zabudowane i zainwestowane zajmują zaledwie 37,6% tego terenu, dużą część stanowią użytki rolne - 34,9%, natomiast niewielki odsetek przypada gruntom leśnym i zadrzewionym – 4,8%, z kolei tereny pod wodami to 1,5% ogólnej powierzchni miasta. Szczegółową strukturę użytkowania gruntów w mieście Braniewo, sporządzoną a podstawie najświeższych dostępnych danych z Banku Danych Lokalnych (2014), przedstawia poniższa tabela.

Rodzaj gruntu	Powierzchnia (ha)	Udział w powierzchni miasta (%)
użytki rolne - grunty orne	310	25,0
użytki rolne - sady	1	0,1
użytki rolne - łąki trwałe	28	2,3
użytki rolne - pastwiska trwałe	82	6,6
użytki rolne - grunty rolne zabudowane	4	0,3
użytki rolne - grunty pod rowami	8	0,6
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	59	4,8
grunty pod wodami	19	1,5
grunty zabudowane i zurbanizowane	466	37,6
nieużytki	27	2,2
tereny różne	237	19,1
Razem	1.241	100

Tab. 3. Struktura użytkowania gruntów na terenie Miasta Braniewa, oprac. 2021, Armageddon na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego - Bank Danych Lokalnych

Struktura własnościowa gruntów zlokalizowanych w granicach miasta jest dość specyficzna. Największym udziałowcem jest samo miasto Braniewo, będące właścicielem ok. 40% nieruchomości gruntowych. Grunty te jednak w dużej mierze przekazane zostały w użytkowanie wieczyste, dzierżawę, bądź to zarząd i

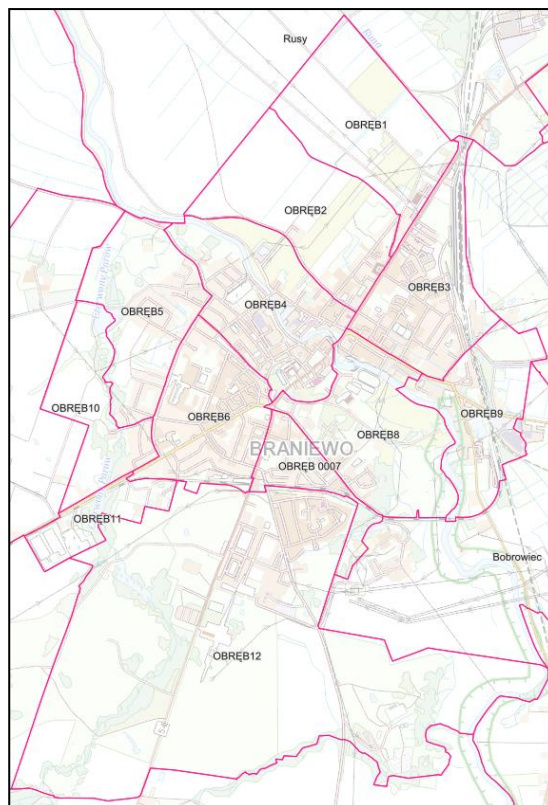
użytkowanie. Drugim z kolei największym udziałowcem jest Skarb Państwa, który głównie przez występujące w granicach miasta tereny wojskowe i kolejowe jest w posiadaniu ok. 37% gruntów w granicach Braniewa. Własność osób fizycznych to zaledwie ok. 16% powierzchni miasta, natomiast pozostałe grunty, których to udział jest mniejszy niż 5%, należą do powiatu, województwa, kościołów i związków wyznaniowych oraz spółek prawa handlowego.

Miasto Braniewo charakteryzuje się z jednej strony (w aspekcie oceny miejscowej) koncentracją przeznaczenia o zbliżonym profilu, z kolei z drugiej strony (tu w aspekcie oglądu całego miasta) wyróżnić można zróżnicowane i jednocześnie wysoce odmienne struktury użytkowania terenów. Na to zróżnicowane zagospodarowanie miasta Braniewa wpływają przede wszystkim takie uwarunkowania przestrzenne jak:

- **rzeka Pasłęka** – która to „przecina” środkową część miasta, poprzez początkowy bieg z południowego – wschodu, dalej na północny – zachód, gdzie w tym rejonie łączy się jej dopływem stanowiącym rzekę Czerwony Rów (płynącą niemal południkowo z południa na północ blisko zachodnich granic miasta), by dalej, już poza granicami miasta znaleźć swoje ujście w Zalewie Wiślanym,
- **tory kolejowe** – przebiegające południkowo po wschodniej stronie miasta, obsługujące krajowy jak i międzynarodowy transport pasażerski i towarowy, ale i też przebiegające pomiędzy zurbanizowaną częścią miasta a terenami wojskowymi, w orientacji wschód – zachód, wyłączone obecnie z eksploatacji tory kolejowe, które mimo iż nie mają znaczenia transportowego, tworzą obecnie odznaczającą się w strukturze miasta barierę przestrzenną,
- **tereny wojskowe** – na które składają się dwa duże kompleksy wojskowe – 43 Batalion Lekkiej Piechoty położony w środkowo-zachodniej części miasta o pow. ok. 13 ha oraz Brygada Kawalerii Pancerniej, położona w południowej części miasta o pow. ok. 237 ha, obejmujące łącznie 20,15% powierzchni miasta, w istotny sposób ograniczając, ale i też determinując określone kierunki działań w zakresie kształtowania przyszłych sposobów zagospodarowania i zabudowy na terenie miasta,
- **zabytki** – zabytkowe przedwojenne, ale i również powojenne centrum miasta, z wieloma obiektami i placami publicznymi, z cennymi dla rozwoju miasta obiektami usługowymi, w tym usług publicznymi, do których należy w szczególności zaliczyć Kościół (Bazylika Mniejsza) pod wezwaniem św. Katarzyny Aleksandryjskiej, Sanktuarium św. Krzyża, Kościół parafialny pod wezwaniem św. Antoniego, Kościół pod wezwaniem św. Trójcy, Urząd Miasta, Wieża stanowiąca fragment nieistniejącego zamku biskupiego, Kolegium Jezuickie – Liceum Hosianum – obecnie Zespół Szkół Zawodowych, Hospicjum dla konwertyków, Dworzec kolejowy, Klasztor św. Katarzyny „Regina Coeli”, czy fragmenty obwarowań miejskich, ale i też historyczne układy urbanistyczne,
- **połączenie transgraniczne** – połączenie kolejowe między Polską a Rosją (przejście graniczne w Braniewie, obsługiwane przez Straż Graniczną w tym też mieście) oraz bliskość położenia drogowego przejścia granicznego (gmina Braniewo), a w związku z tym wymiana towarów i usług międzynarodowych, powodująca miejscowe docieranie doświadczeń i zbliżenie społeczeństw.

Braniewo składa się 12 obrębów ewidencyjnych o następujących powierzchniach:

- obręb 1 – 93 ha
- obręb 2 – 93 ha
- obręb 3 – 79 ha
- obręb 4 – 94 ha
- obręb 5 – 77 ha
- obręb 6 – 77 ha
- obręb 7 – 29 ha
- obręb 8 – 90 ha
- obręb 9 – 67 ha
- obręb 10 – 52 ha
- obręb 11 – 28 ha
- obręb 12 – 464 ha

Ryc. 2. Podział miasta Braniewa na obręby ewidencyjne, źródło: <https://mapy.geoportal.gov.pl>

Stanowiący obręb nr 4 Centrum miasta, w uzupełnieniu obrębów 3, 6, 7, ale i także obrębów 8, koncentruje gamę obiektów użytkowanych przez społeczeństwo, które to transferowane są zarówno przez podmioty komercyjne jak i publiczne, tj. edukacyjne, służby zdrowia, kultury i nauki, kultu religijnego, obsługi administracyjnej czy technicznej. Obiekty te, w uzupełnieniu o usługi tj. restauracje, kawiarnie, sklepy spożywcze i przemysłowe w zasadniczej części zaspokajają potrzeby lokalnej społeczności, ale i także umożliwiają obsługę ludności z poza miasta, w tym z samego powiatu (jako miasto powiatowe Braniewo w naturalny sposób pełni rolę ośrodka – stolicy powiatu), ale i także ruchu turystycznego.

Poszczególne obręby położone w granicach administracyjnych miasta Braniewa charakteryzują się następującymi cechami zagospodarowania i zabudowy terenu:

- **obrab 1** – stanowi w znacznej mierze grunty użytkowane rolniczo. W przestrzeni odznaczają się również ogrody działkowe, natomiast tereny wchodzące w skład zurbanizowanej części miasta zauważalne są tylko fragmentarycznie w południowo-wschodniej części obrębu, gdzie występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna zabudowa usługowa i przemysłowa.
- **obrab 2** – podobnie jak obręb 1 w znacznej mierze stanowi użytki rolne oraz ogrody działkowe. Tu również w południowo-wschodniej części obrębu mamy do czynienia z obszarami miastotwórczymi, jednakże odznaczają się one większym arealem i koncentracją występowania w porównaniu z obrębem 1. Mamy tu do czynienia obok zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej również z zabudową mieszkaniową wielorodzinną uzupełnioną o usługi, w tym usługi publiczne, tj. szkoła podstawowa czy powiatowy dom pomocy społecznej,

- **obręb 3** – jego wschodnia część obejmuje tereny kolejowe, w tym przeładunkowy terminal kolejowy. W środkowej części obrębu mamy do czynienia z koncentracją zabudowy o charakterze techniczno-produkcyjnym i magazynowym, a także usługowym, natomiast w południowej części obrębu mamy do czynienia oprócz zabudowy usługowej, głównie z zabudową mieszkaniową jednorodzinna i wielorodzinną.
- **obręb 4** – jak wspomniano, obręb stanowi centrum miasta, zawiera on historyczne założenie urbanistyczne z obwarowaniami starego miasta, z dużą ilością obiektów o wysokich wartościach kulturowych. Jednocześnie przez obręb z południowego – wschodu na północny – zachód przepływa rzeka Pasłęka. W środkowej części obrębu występują historyczne zabudowania przemysłowe i wciąż funkcjonujący browar, natomiast w południowo – wschodniej części mamy do czynienia z koncentracją obiektów usługowych, w tym o charakterze użyteczności publicznej, tj. obiekty kultury, szkolnictwa, administracji, restauracje, kawiarnie, placówki drobnych usług i drobnego handlu, które wtopione są tu w tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i jednorodzinnej. Ponadto, w południowej części zlokalizowany jest miejski ogród zoologiczno-botaniczny, a w północno – zachodniej części obrębu, jednocześnie na północ od biegu rzeki Pasłęki występują tereny rolnicze oraz ogrody działkowe.
- **obręb 5** – we wschodniej części koncentruje zabudowę mieszkaniową jednorodziną wolnostojącą i szeregową, miejscowo również zabudowę mieszkaniową wielorodzinną oraz zabudowę usługową. Z kolei w zachodniej i północnej części w zasadniczej mierze nie występują żadne zabudowania, lecz dominują tu znaczne tereny zieleni nieurządzonej, towarzyszące dolinie rzeki Czerwony Rów.
- **obręb 6** – dominantę stanowi tu zlokalizowany w północno – zachodniej części teren jednostki wojskowej. Na pozostałej części mamy do czynienia ze zdefiniowanymi już w przestrzeni kwartałami zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i jednorodzinnej, które w znacznej mierze cechują się uporządkowaną strukturą.
- **obręb 7** – w części północnej i zachodniej obrębu mamy do czynienia obok zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i jednorodzinnej, z koncentracją zabudowy usługowej, w tym w szczególności usług publicznych, tj. szkoła podstawowa wraz zapleczem sportowym oraz ośrodek szkolno-wychowawczy. Natomiast część południowo – wschodnia obrębu, zlokalizowana na południe od nieczynnych torów kolejowych stanowi niezabudowane tereny zieleni nieurządzonej.
- **obręb 8** – stanowi mozaikę różnych form zabudowy i zagospodarowania terenów. We wschodniej i południowej części mamy do czynienia ze znacznymi terenami zieleni nieurządzonej, z kolei w północnej części obrębu, jednocześnie po północnej stronie rzeki Pasłęki, występuje koncentracja zabudowy głównie mieszkaniowej wielorodzinnej, ale i też usługowej. Po drugiej stronie rzeki występują za to ogródki działkowe. W środkowej części mamy z kolei do czynienia z Kompleksem Rekreacyjno-Rehabilitacyjnym "Zdrowe Braniewo" z krytą pływalnią oraz kompleksem byłej stadniny koni. Wśród powyższych funkcji ulokowanych jest stosunkowo dużo obiektów usługowych, w szczególności usług publicznych, tj. obiekty Zgromadzenia Zakonnego Sióstr Św. Katarzyny, Powiatowe centrum Medyczne Sp. z o.o. (szpital), Komenda Powiatowa Policji, Urząd Gminy w Braniewie, Centrum Rozwoju Regionalnego.
- **obręb 9** – przez obręb południkowo przebiegają tory kolejowe, przy których (w północnej części obrębu) mamy do czynienia z dworcem kolejowym. W bliskiej odległości od dworca swą siedzibę ma Urząd

Miasta Braniewa oraz Powiatowy Urząd Pracy. W rejonie tym mamy również do czynienia z zabudowaniami mieszkaniowymi jedno i wielorodzinnymi, a także cmentarzem. W południowej części obrębu, zarówno po wschodniej, jak i zachodniej stronie torów kolejowych zlokalizowane są obiekty o charakterze techniczno-produkcyjnym i magazynowym.

- **obręb 10** – jest w znacznej mierze niezainwestowany. W zachodniej jego części znajdują się tereny użytkowane rolniczo, natomiast w środkowej, towarzysząca dolinie rzeki Czerwony Rów, zieleni nieurządzona. Zabudowania, w postaci zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej pojawiają się jedynie w południowo-wschodniej części obrębu oraz punktowo, w południowo – zachodniej jego części, gdzie w bliskiej granicy miasta zlokalizowane jest centrum ogrodnicze.
- **obręb 11** – składa się z terenu cmentarza żołnierzy radzieckich, dalej cmentarza komunalnego, zieleni nieurządzonej wzdłuż rzeki Czerwony Rów i w końcu z wtopionych w tereny nieużytkowane rolniczo, zabudowań produkcyjno-magazynowych.
- **obręb 12** – w znacznej części obejmuje użytki oraz nieużytki rolne, a także tereny zieleni nieurządzonej, w tym doliny rzeki Czerwony Rów. Tereny te w znacznym areale podlegają użytkowaniu wojskowemu. Niemniej w części północno – wschodniej zlokalizowane są tereny osiedla mieszkaniowego wielorodzinnego oraz towarzyszące mu usługi. Ponadto, w południowo – wschodniej części obrębu mamy do czynienia z lokalizacją zakładu utylizacji odpadów.

3. STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGI JEGO OCHRONY ORAZ UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY, O KTÓREJ MOWA W USTAWIE O ZASADACH PROWADZENIA POLITYKI ROZWOJU

3.1. Stan ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony

Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym definiuje ład przestrzenny jako takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne.

Analizując przestrzeń miasta Braniewo wszystkie wskazane wyżej uwarunkowania należy rozpatrywać z jednej strony indywidualnie, a z drugiej w szerokim ujęciu łącznie, zwracając uwagę na prawidłową koegzystencję między nimi, zarówno w skali miasta jak i powiatu czy województwa.

W wielu przypadkach kierunki obserwowanego rozwoju powinny być – w celu racjonalizacji polityki przestrzennej Miasta – kanalizowane tam, gdzie efekty przestrzenne najsilniej wspierać będą jej rozwój lub umacnianie atutów. Rozpraszanie tych kierunków nie tylko ma wymiar przestrzenny - negatywny, ale także bezpośredni – ekonomiczny. Powinno się bowiem, wzmacniać potencjał miejscowości i przekształcać strukturę tak, by optymalnie wykorzystywać jej komponenty – drogi, uzbrojenie, infrastrukturę usługową towarzyszącą zabudowie mieszkaniowej. Należy równocześnie uwzględniać kwestię chłonności terenów inwestycyjnych w mieście.

3.2. Uwarunkowania wynikające z diagnozy, o której mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, przygotowanej na potrzeby strategii rozwoju gminy.

Zgodnie z art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, podmiot opracowujący projekt strategii rozwoju, projekt polityki publicznej, projekt programu rozwoju lub projekt programu służącego realizacji umowy partnerstwa przygotowuje diagnozę sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej, z uwzględnieniem obszarów funkcjonalnych, w tym miejskich obszarów funkcjonalnych.

Miasto Braniewo posiada przyjętą w roku 2022 Strategię Rozwoju Miasta Braniewa do roku 2030. W opracowaniu tym sformułowano wnioski z diagnozy społecznej, gospodarczej i przestrzennej, z uwzględnieniem wyników badań przeprowadzonych wśród mieszkańców, w postaci Analizy SWOT. Analiza ta ukazuje mocne strony i szanse oraz strony słabe i zagrożenia zdiagnozowane w mieście Braniewo, bądź oddziałujące, mające na nie wpływ z obszarów pozamiejskich. Zasadnicze ustalenia, a więc uwarunkowania sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej przedmiotowej Analizy SWOT przedstawiono poniżej.

MOCNE STRONY MIASTA BRANIEWA

1. Bliskość ośrodka o znaczeniu międzynarodowym (Trójmiasto).
2. Doświadczenie w kwestii udzielania pomocy społecznej, aktywność wspierająca i aktywizująca osoby starsze.
3. Rozbudowana sieć szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz rozwinięta opieka przedszkolna.
4. Rozwinięta infrastruktura sportowa oraz obiektów służących lokalnej integracji społecznej i rozwojowi kultury.
5. Znaczący potencjał przyrodniczy miasta.
6. Korzystne położenie transportowe i komunikacyjne.
7. Wysoki poziom funkcjonującej infrastruktury technicznej.
8. Wysokie zasoby kulturowe i historyczne miasta.
9. Korzystne uwarunkowania rozwoju przestrzeni w mieście.
10. Wojskowe tradycje miasta.
11. Korzystna prognoza ekonomiczna dotycząca budżetu miasta.
12. Funkcjonujące na rynku regionalnym produkty lokalne.

SŁABE STRONY MIASTA BRANIEWA

1. Pogarszająca się sytuacja w zakresie liczby i struktury ludności.
2. Niska aktywność społeczna mieszkańców.
3. Stosunkowo słabo rozwinięty lokalny rynek pracy.
4. Mniej korzystna niż średnio w województwie i kraju sytuacja ekonomiczna mieszkańców.
5. Niewystarczające wsparcie i opieka skierowana do osób starszych i z niepełnosprawnościami.
6. Niedostateczne wykorzystanie potencjałów rozwoju turystyki.
7. Zanieczyszczenie powietrza.
8. Niewystarczające rozwiązania w zakresie transportu publicznego.
9. Brak obwodnicy miasta.
10. Niewystarczający poziom rozwoju infrastruktury mieszkaniowej.

11. Niewystarczający poziom rozwoju infrastruktury technicznej.
12. Niewystarczający poziom rozwoju infrastruktury drogowej.
13. Brak jednolitej koncepcji rozwoju przestrzennego miasta (nieaktualne Studium, niskie pokrycie MPZP).
14. Niezadawalający poziom nauczania w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych.
15. Niewystarczający dostęp do podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej.

SZANSE ROZWOJU MIASTA BRANIEWA

1. Realizacja inwestycji strategicznych przez państwo Polskie, np. przekop mierzei Wiślanej.
2. Położenie geograficzne i walory przyrodniczo-kulturowe miasta i otoczenia.
3. Dostępność zewnętrznych środków finansowych na projekty infrastrukturalne.
4. Rosnące możliwości współpracy międzynarodowej np. partnerstwo miast w sieci CITTASLOW.
5. Prowadzenie przez Państwo Polskie i UE korzystnej dla Miasta Braniewa polityki rozwoju społeczno-gospodarczego.
6. Wspieranie gospodarki niskoemisyjnej oraz rozwoju odnawialnych źródeł energii.
7. Wspieranie działań i inwestycji służących wzrostowi bezpieczeństwa w polityce krajowej i UE w tym wojsk i służb bezpieczeństwa.
8. Wzrost znaczenia ruchów i organizacji społecznych oddziałujących na lokalne władze i społeczności.
9. Rozwój i popularyzacja nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych.
10. Szybkie tempo zmian technologicznych skutkujące rozwojem nowych produktów, powstawaniem nowych zawodów i branż.
11. Wzrost znaczenia odpowiedniego kształtowania tzw. zielonej infrastruktury, warunkujący powiększenie się odporności systemów miejskich na zjawiska kryzysowe.
12. Otwartość rynków pracy skutkująca możliwością napływu wykwalifikowanych pracowników spoza granic kraju.

ZAGROŻENIA ROZWOJU MIASTA BRANIEWA

1. Obciążenia wynikające z prognozowanego wzrostu ludności w wieku poprodukcyjnym.
2. Polityka społeczna państwa przyzwyczajająca do pomocy społecznej i braku chęci do aktywności zawodowej części społeczeństwa.
3. Trudniejszy dostęp do środków UE w perspektywie finansowej 2021-2027.
4. Odplyw młodych i wykształconych mieszkańców do dużych miast i za granicę.
5. Konkurencyjność niższych kosztów pracy w krajach Europy Środkowej i Wschodniej w kontekście dużej mobilności kapitału inwestycyjnego.
6. Narastające skutki zmian klimatycznych.
7. Niepokoje oraz konflikty społeczne i polityczne na arenie europejskiej i światowej.
8. Przyzwolenie społeczne (i brak uregulowań prawnych) na prowadzenie nieprawidłowej gospodarki przestrzennej.
9. Pandemia covid i jej skutki np. kryzys ekonomiczny, ryzyko pojawienia się kolejnych pandemii.

4. STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGI OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

4.1. Walory krajobrazowe

Miasto Braniewo charakteryzuje się atrakcyjnym położeniem ze względu na zasoby środowiska przyrodniczego. Bliskość morza (odległość w linii prostej od Zalewu Wiślanego to ok. 5 km), przepływające przez miasto rzeki: Pasłęka, Czerwony Rów oraz kompleksy leśne leżące na północ i południe od miasta powodują, iż uwarunkowania przyrodnicze uatrakcyjniają miasto jako miejsce do życia .

Teren Braniewa obejmuje wysoczyzna polodowcowa, na której występują formy rzeźby pochodzenia głównie lodowcowego, wodnolodowcowego i rzecznoego. Rzeka Pasłęka tworzy szeroką dolinę, która powyżej miasta przechodzi w stosunkowo rozległą równinę deltową. Północna i północno – wschodnia część Braniewa położona jest z kolei w obrębie akumulacyjnego tarasu nadzalewowego rzeki Pasłęki, którego wysokość względna wynosi od 1,5 do 3,5 m ponad średni poziom wody w rzece. W sylwecie ukształtowania terenu w granicach miasta, obok wspomnianej rzeki Pasłęki, silnie wyróżniają się zróżnicowania wysokości wynikające z przebiegu, rzeki Czerwony Rów, stanowiącej dopływ Pasłęki.

W przestrzeni uwidocznione są również zróżnicowania terenowe których przyczyną są przekształcenia antropogeniczne. W szczególności działalność człowieka w tym zakresie odzwierciedlona się w historycznym ukształtowaniu obronnych elementów miasta w postaci fosy, która pierwotnie została wykonana po prawobrzeżnej stronie rzeki Pasłęki, by ostatecznie przekształcić się w bieg rzeki, natomiast lewobrzeżne zakole rzeki, historycznie przekształcone w fosę, dziś uwidocznione jest w przestrzeni jako obniżenie terenowe wokół pozostałości murów miejskich. Ponadto, uwidocznione są przekształcenia terenowe wynikające z wykonywania nasypów pod przebieg infrastruktury komunikacyjnej – tu głównie linie kolejowe, czy zmiany wynikające z gospodarowania odpadami w obrębie położonego w południowo – wschodniej części miasta zakładu utylizacji odpadów.

Istotną rolę w funkcjonowaniu miasta, ale i jednocześnie stanowiący ważny walor krajobrazowy upatruje się w zieleni o charakterze nieleśnym, na którą składają się głównie parki, zieleń przydrożna, ogrodowa, cmentarna, czy też występująca na obrzeżach miasta zieleń śródpolna.

4.2. Klimat

Miasto Braniewo znajduje się w bliskiej odległości od morza Bałtyckiego, a więc leży w obszarze klimatu bałtyckiego, który charakteryzuje się chłodnymi latami i stosunkowo łagodnymi zimami. Duży wpływ na kształtowanie klimatu wywiera bliskość Bałtyku, co powoduje przewagę wpływów oceanicznych. W regionie Braniewa występują małe amplitudy temperatury. Lata i zimy są łagodne oraz krótkie. Średnio w lipcu temperatura wzrasta tu do +18°C, natomiast w styczniu obniża się średnio do -3, -4°C, z kolei średnia roczna temperatura powietrza wynosi 7,0–7,5°C. Nasłonecznienie regionu jest mniejsze niż w innych części kraju, przeciętna liczba dni pochmurnych waha się od 140 do 160. Długość okresu wegetacyjnego jest krótka i wynosi ona od 200 do 210 dni. Średnie roczne opady wynoszą około 600 mm rocznie. Region charakteryzuje się także dużą wilgotnością

powietrza i występowaniem silnych wiatrów, których dominujący kierunek jest zachodni oraz południowo-zachodni. W mieście często pojawiają się zamglenia.

W ostatnich dekadach pojawiają się istotne zmiany klimatu, a ich odczuwalne skutki to przede wszystkim wzrost temperatury oraz wzrost częstotliwości i nasilenia zjawisk ekstremalnych. Zjawiska te powodują zarówno skutki pozytywne (wydłużenie okresu wegetacyjnego, dodatkowa możliwość uprawy międzyplonów i poplonów, zmniejszenie ograniczeń w uprawie roślin ciepłolubnych, skrócenie okresu grzewczego, wydłużenie sezonu turystycznego), jak i negatywne, choć wyraźnie należy podkreślić, iż te drugie przeważają stanowią zagrożenie dla społecznego i gospodarczego rozwoju miast.

Dla miasta Braniewa nie opracowano planu adaptacji do zmian klimatu, niemniej na podstawie analizy istniejących uwarunkowań oraz obserwacji trendów w zakresie skutków zmian klimatu w miastach w Polsce można domniemywać, iż głównymi zagrożeniami klimatycznymi w Braniewie są:

- wzrost wartości i liczby dni z temperaturą maksymalną powietrza,
- wzrost częstości występowanie fal upałów,
- nasilające się zjawisko Miejskiej Wyspy Ciepła,
- wzrost okresów bezopadowych z wysoką temperaturą,
- wzrost liczby dni z burzą,
- wysokie poziomy stężeń pyłu PM10 oraz możliwość występowania smogu zimowego.

4.3. Geologia

Obszar miasta Braniewa jest stosunkowo dobrze rozpoznany pod względem warunków geologicznych. Tektonicznie rejon ten zlokalizowany jest w zachodniej części syneklizy perybałtyckiej, stanowiącej fragment platformy wschodnioeuropejskiej. Utwory paleozoiczne osiągają miąższość około 1600 m i reprezentowane są w tym rejonie przez piaskowce i mułowce kambru, łowce i wapień ordowiku, łowce syluru oraz anhydryty, dolomity i wapień permu. Pokrywą mezozoiczną stanowią osady triasu, jury i kredy o miąższości około 1200 m. Na osadach kredy spoczywają ropy, mułki i piaski paleogenu i neogenu (oligocen, miocen). Miąższość utworów oligoceńskich zmienia się od 30 do 95 m, natomiast miocenijskich od 30 – 40 do 120 m. Generalnie grubość pokrywy paleogeńsko-neogeńskiej rośnie z zachodu w kierunku wschodnim.

Podłoże budują osady czwartorzędowe, których występowanie i kształt związany jest z działalnością akumulacyjną lądolodów a także erozyjną i akumulacyjną działalnością wód lodowcowych i rzecznych w interglacjalach. Osady posiadają średnią miąższość wynoszącą 30 – 70 m (skrajnie od kilku do 100 m).

W profilu pionowym osadów czwartorzędowych zauważa się dominację glin zwałowych zlodowacenia bałtyckiego i środkowopolskiego, poprzecinanych warstwami osadów piaszczystych mułów i ropy rzeczno-jeziorych interglacjalu emskiego. W północnej części miasta oraz wzdłuż rzeki Pasłęki mamy do czynienia z najstarszymi utworami czwartorzędowymi występującymi w tym rejonie, a są to osady interglacjalu wielkiego, które wykształcone są przez piaski rzeczne.

Warunki geotechniczne pod względem budowlanym są niezbyt korzystne. W niższych partiach miasta podstawowym czynnikiem mającym niekorzystny wpływ na warunki geotechniczne jest płytkie zwierciadło wód gruntowych, w wyższych zaś albo grunty miękkoplastyczne albo występujące dość powszechnie nasypy niekontrolowane będące pozostałością historycznej zabudowy. Na stosunki wodne miasta rzutuje rzeka Pasłęka

oraz jej dopływy. Płytki poziom wodonośny związany jest z piaskami zalegającymi przy powierzchni terenu. W strefie morenowej występują liczne sączenia śróddolinowe.

4.4. Złóża surowców

Na obszarze miasta Braniewa nie występują zasoby udokumentowanych złóż kopalin, nie wyznaczono obszarów górniczych czy terenów górniczych i nie jest w związku z czym prowadzona eksploatacja surowców naturalnych.

4.5. Wody podziemne

Obszar Miasta Braniewa leży w regionie mazurskim, który jest częścią makroregionu północnowschodniego. Uwzględniając podział regionalny wód podziemnych według jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) omawiany obszar znajduje się w prowincji Wisły w obrębie jednolitych części wód podziemnych JCWPd 19. W rejonie miasta Braniewa nie jest położony żaden z głównych zbiorników wód podziemnych. Główne znaczenie użytkowe na omawianym obszarze posiada czwartorzędowe piętro wodonośne oraz neogeński i paleogeński poziom wodonośny. System wodonośny tworzy również piętro kredowe jednak ze względu na małą przewodność utworów, zbudowanych głównie z geł i margli oraz słabą jakość wody nie ma ono znaczenia użytkowego.

Kolektorem czwartorzędowych wód podziemnych są tutaj wodnolodowcowe utwory piaskowe o różnej pozycji stratygraficznej rozdzielające gliny zwalowe różnych zlodowaceń lub w przypadku delty Pasłęki występujące na powierzchni. Czwartorzędowe piętro wodonośne występuje na zmiennej głębokości. Na terenie delty Pasłęki występuje ono tuż po powierzchni, natomiast na pozostałym obszarze na głębokości od 20 do 70 m. Miąższość czwartorzędowego piętra wodonośnego jest zróżnicowana. Żwierciadło wód podziemnych piętra czwartorzędowego ma charakter subartezyjski, natomiast w delcie Pasłęki swobodny.

JCWPd nr 19 charakteryzują następujące parametry:

- stratygrafia - Q, Pg,
- litologia – piaski,
- rodzaj utworów budujących warstwę wodonośną – porowe,
- średni współczynnik filtracji m/s – 10^{-4} – 10^{-6}
- średnia miąższość utworów wodonośnych - > 40,
- liczba poziomów wodonośnych – 2-4,
- charakterystyka nakładów warstwy wodonośnej – głównie utwory słabo przepuszczalne.

Działania w sferze zachowania jakości wody w mieście Braniewie prowadzi Spółka Wodociągi Miejskie. W ramach tych działań spółka wykonuje bieżącą kontrolę (monitoring kontrolny i przeglądowy) parametrów fizykochemicznych i mikrobiologicznych wody, sukcesywną wymianę sieci wodociągowej i przyłączy wodociągowych oraz płukanie sieci wodociągowej.

4.6. Wody powierzchniowe

Prawo wodne jednolite części wód dzieli na jednolite części wód powierzchniowych – JCWP i jednolite części wód podziemnych – JCWPd. Jednolitą częścią wód powierzchniowych jest oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych: jezioro (włączając w to inne naturalne zbiorniki, np. naturalne stawy), sztuczny zbiornik wodny, ciek (struga, strumień, potok, rzeka, kanał), a także morskie wody wewnętrzne, przejściowe lub przybrzeżne. Większe cieki dzielone są na mniejsze odcinki stanowiące JCWP. Za JCWPd uznaje się określoną objętość wód podziemnych znajdującą się wewnątrz warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych.

Jednolite części wód powierzchniowych dzieli się na naturalne, dla których określa się stan ekologiczny i stan chemiczny oraz na sztuczne (powstałe w wyniku działalności człowieka) i silnie zmienione (ich charakter został w znacznym stopniu zmieniony w następstwie fizycznych przeobrażeń, będących wynikiem działalności człowieka), dla których określa się potencjał ekologiczny i stan chemiczny.

Szczegółowe zasady dotyczące planowania i realizacji programów badań monitoringowych jednolitych części wód powierzchniowych zawarte zostały w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 lipca 2021 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i jednolitych części wód podziemnych. Natomiast zasady dotyczące klasyfikacji i oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych zawarte zostały w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych.

Teren Miasta Braniewa należy do zlewni Zalewu Wiślanego. Zalew połączony jest z Morzem Bałtyckim przez Cieśninę Piławską, a jego wody są lekko zasolone. Największą rzeką na omawianym obszarze jest przecinająca Braniewo i płynąca w kierunku północno – zachodnim Pasłęka. Nie występują tutaj większe naturalne zbiorniki wodne poza rozszanymi niewielkimi stawami czy oczkami wodnymi. Niemniej w przestrzeni miasta mamy do czynienia z wyróżniającym się sztucznym zbiornikiem wodnym stanowiącym jezioro Piekielko. Ten mający powierzchnię ok. 3 ha zbiornik zlokalizowany jest w zachodniej części miasta, na południe od przecięcia się cieku Czerwony Rów z ul. Długą. Jezioro powstało już w XIII w. w związku z funkcjonującym tu w historii młynem. Obecnie przy jeziorze urządzona jest plaża miejska.

Wody powierzchniowe na terenie Braniewa zajmują około 19 ha co stanowi 1,5% jego powierzchni. Sieć hydrograficzna reprezentuje rzeka wspomniana Pasłęka z drobnymi ciekami stanowiącymi jej dopływy. Przepływ średni w przekroju ujściowym rzeki wynosi 16,75 m³/s. Rzeka i jej okolice stanowi atrakcyjne miejsce bytowania roślin i zwierząt. Stan czystości rzeki Pasłęki, nie zmienia się od wielu lat i daleki jest od stanu pożądanego, tj. odpowiadającego faunie zamieszkującej rzekę. Drugą ważną rzeką jest dopływ Pasłęki, który stanowi ww. Czerwony Rów, który płynie niemal południkowo z południa na północ. Ponadto, w zachodniej części miasta mamy do czynienia ze strugą Lipówka, która płynąc od strony zachodniej swój bieg toczy wzdłuż ul. Szkolnej, Mokrej i dale płynąc równoległe do ul. Malinowej uchodzi do Pasłęki.

Obszar miasta Braniewa pod względem podziału na jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) stanowi fragmenty trzech JCW rzecznych oraz jedną JCW przejściową. Jednostki te wraz z ich podstawową charakterystyką przedstawia poniższa tabela.

Nazwa JCWP	Kod JCWP	Rodzaj użytkownika JCWP	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Stan / potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan (ogólny)
Pasłęka od zb. Pierzchały do ujścia	RW20001156999	rolna	zagrożona	słaby	poniżej dobrego	zły
Czerwony Rów	RW20001056994	rolno-leśna	zagrożona	zły	poniżej dobrego	zły
Lipówka	RW200010569929	rolna	zagrożona	słaby	poniżej dobrego	zły
Zalew Wiślany	TW20001WB1	rolno-leśna	zagrożona	zły	poniżej dobrego	zły

Tab. 4. Jednolite części wód powierzchniowych na terenie Miasta Braniewa, oprac. 2023, Armageddon na podstawie danych Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej

Wody rzeki Pasłęki są badane na stacji zlokalizowanej ok. 2 km od ujścia, a więc poza granicami miasta Braniewo. Rzeka Pasłęka jest odbiorem ścieków z biologiczno-mechanicznej oczyszczalni ścieków w Braniewie.

4.7. Gleby

Użytki rolne na terenie Braniewa stanowią 433 ha (34,9% powierzchni miasta) lecz nie są głównym elementem gospodarki miasta. Generalnie przeważają tu gleby brunatne właściwe oraz glejowe, murszowe, torfowe i mady rzeczne. Zauważalny udział mają gleby gruntów ornych z przewagą klas bonitacyjnych IIIa i IIIb. Ponadto gleby charakteryzują się okresowo odgórnie nadmiernym uwilgotnieniem oraz bardzo małą podatnością na degradację. Pod względem odczynu gleb przeważają tu gleby o odczynie kwaśnym. Nadmierna kwasowość powodowana jest najczęściej przez naturalne czynniki klimatyczno – glebowe, w mniejszym stopniu przez zanieczyszczenia kwasotwórcze powstające przez zanieczyszczenia przemysłowe i komunikacyjne lub przez niektóre nawozy. Gleby posiadają niewielkie zanieczyszczenia, konieczne jest jednak ich nawożenie, wapnowanie i stosowanie odpowiednich zabiegów agrotechnicznych, ze względu na wspomniany kwaśny odczyn.

Wskaźnik rolniczej przydatności gleby dla gminy Braniewo (reprezentatywnej dla miasta Braniewo) wynosi 61,0 pkt. przy średniej województwa 50,1 pkt. Waloryzacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej (uwzględniającej wartość i współdziałanie gleby, agroklimatu, rzeźby terenu i stosunków wodnych) dla gminy mieści się w przedziale 75-80 punktów przy średnim wskaźniku dla kraju i województwa ok. 65 punktów. Ogólnie rzecz ujmując jakość gleb pod względem przydatności dla rolnictwa należy ocenić jako bardzo dobra, powyżej średniej dla województwa, bliskiej najlepszym w województwie.

Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych wskazuje, że ochrona gruntów rolnych polega na:

- ograniczaniu przeznaczania ich na cele nierolnicze lub nieleśne,
- zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych oraz szkodom w produkcji rolniczej, powstającym wskutek działalności nierolniczej i ruchów masowych ziemi,
- rekultywacji i zagospodarowaniu gruntów na cele rolnicze,
- zachowaniu torfowisk i oczek wodnych jako naturalnych zbiorników wodnych,
- ograniczaniu zmian naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi.

Jak wspomniano wyżej na obszarze miasta mamy do czynienia ze zauważalnym udziałem gruntów III klasy bonitacyjnej. Rozdział 2 ww. ustawy odnosi się do prawnych ograniczeń przeznaczania m.in. takich gruntów na cele nierolnicze, i mimo iż zgodnie z art. 10a. ustawy przepisów przedmiotowego rozdziału nie stosuje się do gruntów rolnych położonych w granicach administracyjnych miast (jakim jest Braniewo), to zasadnym (głównie przy

wyznaczaniu nowych terenów inwestycyjnych) jest mieć na uwadze wskazania ustawy mówiące, że na cele nierolnicze i nieleśne można przeznaczać przede wszystkim grunty oznaczone w ewidencji gruntów jako nieużytki, a w razie ich braku inne grunty o najniższej przydatności produkcyjnej (art. 6 ust. 1).

4.8. Lasy, zieleń śródpolna, zieleń urządzona

Według regionalizacji przyrodniczo-leśnej teren miasta Braniewa zaliczany jest do Krainy Bałtyckiej (kod I), Mezuregionu Warmińskiego (kod 22). Miasto znajduje się w granicach Nadleśnictwa Zaporowo i podlega pod Regionalną Dyrekcję Lasów Państwowych w Olsztynie. Wśród występujących w granicach Braniewa, wydzielonych leśnictw mamy do czynienia z leśnictwem Braniewo (środkowa i południowa część miasta), Regity (północno-wschodnia część miasta) i Wilanowo (niewielki fragment zachodniej części miasta).

Lasy oraz tereny zadrzewione i zakrzewione porastają dość niewielki obszar miasta i zajmują niespełna 5% ogólnej jego powierzchni. Jeszcze mniej imponującym udziałem wśród ww. powierzchni cechują się same grunty leśne, których udział w granicach Braniewa to zaledwie 0,3% (ok. 4 ha powierzchni miasta). Wg danych GUS, BDL tendencja ta jest niezmienna od wielu lat, a wśród podziału na własności ok. 3 ha omawianych gruntów należy do miasta, a ok. 1 ha to grunty leśne należące do osób prywatnych. W samych lasach dominującą rolę odgrywają takie gatunki drzew jak: sosna, brzoza czy dąb szypułkowy.

Lasy ochronne

Lasy ochronne pełnią funkcje: glebochronne, wodochronne, zdrowotno-rekreacyjne, zmniejszają oddziaływanie zanieczyszczeń powietrza. Niemniej w granicach miasta nie ustanowiono lasów ochronnych, co ma też związek z jego niską lesistością, a w konsekwencji lasy te nie posiadają cech mogących klasować je jako lasy o charakterze m.in. wodochronnym czy glebochronnym.

Ekosystemy nieleśne

W związku z niską lesistością ważną rolę w systemie ekologicznym miasta spełnia i musi spełniać roślinność nieleśna: zieleń śródpolna, parkowa oraz cmentarna. Zadrzewienia śródpolne, szczególnie o charakterze pasowym, przydrożne i przywodne pełnią rolę migracyjnych korytarzy środowiskowych, urozmaicają krajobraz Braniewa oraz podnoszą walory estetyczno-krajobrazowe. Zadrzewienia tworzą pojedyncze drzewa i krzewy lub ich skupienia nie będące zbiorowiskami leśnymi. Na terenie miasta zespoły zadrzewień przybierają formy:

- prywatne - wzdłuż i w granicach obiektów prywatnych,
- przydrożne - ciągną się liniowo wzdłuż tras komunikacyjnych,
- śródpolne - rozpraszają się mozaikowo w obrębie terenów rolnych,
- pozostałe - wypełniają powierzchnie cmentarzy oraz innych form zieleni urządzonej, w tym zieleni towarzyszącej historycznym założeniom urbanistycznym.

Z ekologicznego punktu widzenia zadrzewienia wspólnie z lasami to naturalne „bufory środowiskowe” wspierające stabilność krajobrazu. W obrębia miasta pełnią one wiele zróżnicowanych środowiskowych funkcji:

- zwiększają wodną retencyjność krajobrazu,
- ograniczają proces parowania terenowego gruntów ornych,
- chronią zlewnie źródłowe,

- przeciwdziałają wodnej i wietrznej erozji gleby,
- chronią czystość wód powierzchniowych,
- chronią przed zanieczyszczeniami pochodzącymi z komunikacji drogowej,
- zapobiegają tworzeniu się zasp śnieżnych na szlakach komunikacyjnych,
- wymuszają naturalny opór środowiska przeciw szkodnikom roślin uprawnych,
- zapewniają warunki bytowania określonych gatunków roślin i zwierząt, umożliwiając ich dalsze rozprzestrzenianie się,
- poprawiają warunki klimatyczno - higieniczne i ekologiczne w obrębie terenów zabudowanych,
- zwiększają turystyczno - wypoczynkową atrakcyjność terenu.

Korytarze ekologiczne

Korytarze ekologiczne stanowią drogę przepływu materii i energii oraz migracji organizmów. Mogą mieć one charakter lokalny, regionalny i ponadregionalny. Przyjmuje się, że korytarzem ekologicznym jest każdy ciek wodny, pasma dzikiej roślinności, zadarnione pasy wzdłuż dróg czy nieuprawiane obrzeża pól.

Przez teren miasta Braniewa przechodzi korytarz ekologiczny, który stanowi rzeka Pasłęka. Jest to obszar o ogromnej wartości przyrodniczej ze względu na bardzo bogatą i zróżnicowaną szatę roślinną oraz faunę środowisk wodnych. Podstawowym celem ochrony jest zachowanie siedlisk fauny wodnej, a w szczególności skójki gruboskorupowej oraz bogatego zespołu ryb i płazów związanych z rzeką.

Ponadto, zgodnie z mapą przebiegu korytarzy ekologicznych w Polsce opracowaną przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży w okolicy miasta Braniewa zlokalizowane są także dwa korytarze ekologiczne: Nizina Pruska KPn11B oraz Lasy Kadyńskie KPn-15.

Na obszarach korytarzy ekologicznych zaleca się zakazanie wycinania zadrzewień i zakrzaczeń wzdłuż brzegów cieków wodnych i uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej.

4.9. Formy ochrony przyrody przewidziane przepisami Ustawy o ochronie przyrody

4.9.1. Formy Ochrony przyrody przewidziane przepisami Ustawy o ochronie przyrody

Aktem prawnym regulującym sprawy w zakresie ochrony przyrody w Polsce jest ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody.

Zgodnie z art. 6, ust. 1 tej ustawy formy przyrodnicze podlegające ochronie to:

- parki narodowe,
- rezerваты przyrody,
- parki krajobrazowe,
- obszary chronionego krajobrazu,
- obszary Natura 2000,
- pomniki przyrody,
- stanowiska dokumentacyjne,
- użytki ekologiczne,

- zespoły przyrodniczo – krajobrazowe,
- ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

W granicach administracyjnych miasta Braniewa mamy do czynienia z następującymi formami ochrony przyrody:

- rezerwat przyrody „Ostoja Bobrów na Rzece Pasłęce”,
- obszar NATURA 2000 „Dolina Pasłęki” – obszar ptasi
- obszar NATURA 2000 „Rzeka Pasłęka” – obszar siedliskowy
- obszar NATURA 2000 „Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana” – obszar siedliskowy
- pomniki przyrody – 5 obiektów

Ponadto należy wskazać na istniejącą formę ochrony przyrody sąsiadującą z terenami miasta jaką stanowi Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Pasłęki.

4.9.1.1. Rezerваты przyrody

Zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi.

Występujący w granicach miasta Braniewa rezerwat przyrody „**Ostoja Bobrów na Rzece Pasłęce**”, został utworzony w 1970 roku na mocy Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 5 stycznia 1970 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody w celu zachowania stanowisk bobra. Rezerwat zajmuje powierzchnię 4.239,97 ha, a swoim zasięgiem obejmuje rzekę Pasłękę od źródeł do granic miasta Braniewo oraz trzy jeziora przepływowe (Sarag, Łęguty i Isag), zaporowym Jeziolem Pierzchalskim oraz dolnymi odcinkami dopływów: Morąg, Drwęca Warmińska i Walsza wraz gruntami przylegającymi. Rezerwat odznacza się wydłużonym kształtem – długość ok. 200 km i znaczącym zróżnicowaniem pod względem krajobrazowym. Zawiera dzikie, przelomowe odcinki rzeki, ponadto odcinki nizinne, gdzie rzeka leniwie płynie między łąkami i torfowiskami oraz piękne, chronione przed nadmierną presją turystyczną jeziora. Oprócz bobrów na terenie rezerwatu występuje wiele gatunków zwierząt, takich jak wydra, norka amerykańska, zimorodek czy bielik. W rzece żyje bogata ichtiofauna, w górnej części dorzecza można spotkać 24 gatunki ryb, należące do 8 rodzin, między innymi pstrąga.

4.9.1.2. Obszary Natura 2000

Zgodnie z art. 33 ust. 1 i art. 34 ust. 1 i 2 ustawy z 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody na obszarach Natura 2000 zabrania się podejmowania działań mogących osobno lub w połączeniu z innymi działaniami znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Ponadto, jeżeli przemawiają za tym konieczne wymogi nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogi o charakterze społecznym lub gospodarczym, i wobec braku rozwiązań alternatywnych, właściwy miejscowo regionalny dyrektor ochrony środowiska, a na obszarach morskich – dyrektor właściwego urzędu morskiego, może zezwolić na realizację planu lub działań, mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 zapewniając wykonanie kompensacji przyrodniczej niezbędnej do zapewnienia spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000. W przypadku gdy znaczące negatywne oddziaływanie dotyczy siedlisk i gatunków priorytetowych, zezwolenie może zostać udzielone wyłącznie w celu:

- ochrony zdrowia i życia ludzi;
- zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego;
- uzyskania korzystnych następstw o pierwszorzędym znaczeniu dla środowiska przyrodniczego;

wynikającym z koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego, po uzyskaniu opinii Komisji Europejskiej.

NATURA 2000 „DOLINA PASŁĘKI”

NATURA 2000 „Dolina Pasłęki” kod obszaru: PLB280002, jest obszarem specjalnej ochrony ptaków (Dyrektywa Ptasia) powstałym w 2004 roku. Jego powierzchnia wynosi 20.669,9 ha. Obszar obejmuje swoim zasięgiem powiaty: elbląski, ostródzki, braniewski, olsztyński i lidzbarski, w granicach doliny rzeki Pasłęki, na całej jej ponad dwustukilometrowej długości, od źródeł pod Olsztynkiem do jej ujścia do Zalewu Wiślanego w okolicach Nowej Pasłęki koło Braniewa. Jest to ostoja o randze europejskiej E 78. Stanowi w swym zasięgu obszar lęgowy kani czarnej, bielika krzykliwego, dzięcioła zielono siwego i dzięcioła średniego. Liczebność tych gatunków przekracza 1% populacji krajowej. W obrębie doliny znajdują się występujące na przemian przewężenia, mające charakter przełomów, a rzeka ma szybki prąd, kamieniste dno i płynie w otoczeniu stromych zboczy wysoczyzn morenowych, osiagających wysokość kilkudziesięciu metrów, oraz rozszerzenia o charakterze basenów o zabagnionym dnie, gdzie szerokość doliny sięga kilku kilometrów, a rzeka ma bieg powolny i silnie meandruje. Odcinek ujściowy Pasłęki ma charakter niewielkiej delty, a rzeka na tym odcinku jest obwałowana. Pasłęka przepływa przez kilka naturalnych jezior, z których największe jest jezioro Isąg (377,5 ha), oraz przez utworzone w wyniku spiętrzenia jej wód sztuczne Jezioro Pierzchalskie (240 ha). W górnej części doliny oraz w otoczeniu Jeziora Pierzchalskiego przeważają lasy, w części środkowej – torfowiska, łąki kośne, pastwiska oraz porośnięte krzewami i ziołoroślami nieużytki. W delcie Pasłęki poniżej Braniewa rzece towarzyszą rozległe trzcinowiska. W granicach omawianego obszaru znajdują się: siedliskowy obszar Natura 2000 Rzeka Pasłęka PLH280006 (8418,5 ha) i rezerwat przyrody „Ostoja Bobrów na Rzece Pasłęce” (4249,20 ha), a także znaczna część Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki i fragmenty obszarów chronionego krajobrazu Puszczy Napiwodzko-Ramuckiej, Lasów Taborskich, Narieńskiego i Wybrzeża Staropruskiego. Zachowaniu i utrzymaniu siedlisk cennych gatunków ptaków w dolinie Pasłęki sprzyja urozmaicony, mozaikowy krajobraz polodowcowy i związana z nim różnorodność siedliskowa oraz dominująca tu do niedawna tradycyjna ekstensywna gospodarka rolna. Do największych zagrożeń dla awifauny i jej siedlisk na omawianym obszarze należą: intensyfikacja produkcji rolnej, wprowadzenie wielkoprzestrzennych upraw monokulturowych oraz związane z tym scalanie gruntów, likwidacja nieużytków, miedz, śródpolnych mokradeł, zakrzewień i zadrzewień, sztuczne zalesienia obszarów nieużytkowanych rolniczo oraz zlokalizowane w dolinie i na jej obrzeżach elektrownie wiatrowe.

NATURA 2000 „RZĘKA PASŁĘKA”

NATURA 2000 „Rzeka Pasłęka” kod obszaru: PLH280006, jest specjalnym obszarem ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa) powstałym w 2008 roku.

Jego powierzchnia wynosi 8.418,5 ha. Obszar obejmuje swoim zasięgiem powiaty: elbląski, ostródzki, braniewski, olsztyński oraz lidzbarski i obejmuje rzekę Pasłękę na całej jej długości wraz jej brzegami. Przedmiotem ochrony są ostoje bobra *Castor fiber* w północno-wschodniej Polsce. Rzeka Pasłęka jest potencjalnie największym tarliskiem ryb wędrownych oraz jest siedliskiem ryb reofilnych. Obszar ten jest częścią Ostoi Ptaków o randze europejskiej E78. Do gatunków chronionych występujących na tym obszarze można zaliczyć między innymi: kukulkę krwistą, turzyce bagienną, skójkę gruboskorupową, pachnicę dębową, różankę oraz wydrę. Na niektórych odcinakach Pasłęka płynie głębokim, wąskim jarem o zalesionych zboczach m.in. od mostu w Pitynach do wsi Stolno i w górnym odcinku od Gryźlin do Mostkowa. Ma wtedy charakter rzeki podgórskiej z licznymi głazami na dnie koryta i przewalonymi drzewami. Pasłęka płynie zarówno przez tereny zalesione, jak przez tereny rolnicze z nieużytkami, pastwiskami i łąkami. Na niektórych odcinkach szerokość płaskiej doliny dochodzi do 1500 m. W miejscach takich występują starorzecza, a na wiosnę tereny te są zalewane podczas przyboru wody. Pasłęka przepływa również przez kilka jezior m.in.: Sarong, Łęguty i Sąg oraz przez zbiornik zaporowy - jezioro Pierzchalskie. W skład ostoi wchodzi również rzeka Walsza, która jest jednym z głównych dopływów Pasłęki. Ostoja jest siedliskiem bytowania ośmiu gatunków ryb cennych dla Europy m.in. bolenia i głowacza białopłetwego, kozy oraz trzech gatunków minogów. W dolinie Pasłęki występuje dziewięć rodzajów siedlisk ważnych dla ochrony europejskiej przyrody. Są to m.in. łąki środkowoeuropejskie, lasy łąkowe i żyzne buczyny. Teren ten jest również ważną ostoją ptaków. Występuje tu 47 gatunków ptaków cennych z europejskiego punktu widzenia m.in. bocian czarny, derkacz, brodziec leśny, rybitwa czubata, rybitwa białoczelna oraz wiele ptaków drapieżnych.

NATURA 2000 „ZALEW WIŚLANY I MIERZEJA WIŚLANA”

NATURA 2000 „Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana” kod obszaru: PLH280007 jest specjalnym obszarem ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa) powstałym w 2008 roku. Jego powierzchnia wynosi o powierzchni 40.862,2 ha. Obszar obejmuje swoim zasięgiem powiaty elbląski, braniewski oraz nowodworski, Mierzeję Wiślaną, wąski pas terenów lądowych oraz część płytkiego zalewu przymorskiego. Na obszarze ostoi występuje 18 rodzajów siedlisk i 13 gatunków cennych przyrodniczo. Mamy tu do czynienia z dobrze wykształconą strefą wydm białych i szarych oraz strefą acydofilnych dąbrów. W Zalewie Wiślanym zachowały się łąki podwodne, również te z udziałem ramienic. Na tym obszarze występuje wiele roślin naczyniowych, które są zagrożone na terenie Polski oraz takich, które są charakterystyczne dla rzadkich i zanikających siedlisk. Występują tu między innymi halofity nadmorskie, mikołajek nadmorski, Inica wonna. Zalew jest płytkim zbiornikiem o średniej głębokości 2,3 m. Do Zalewu uchodzi wiele rzek m.in. kilka ramion Wisły, Bauda oraz Pasłęka. W obniżeniach terenu występują brzeziny bagienne i olsy oraz rzadziej torfowiska wysokie i przejściowe. Na terenie ostoi znajduje się jedno z największych stanowisk mikołajka nadmorskiego na polskim wybrzeżu. Występuje tu również jedno z niewielu w Polsce stanowisk grzybieńczyka wodnego i duża populacja salwinii pływającej. Spośród roślin cennych z europejskiego punktu widzenia rośnie tu Inica wonna - gatunek występujący jedynie na wydmach nadmorskich. Zalew Wiślany jest miejscem bytowania sześciu gatunków ryb ważnych dla zachowania europejskiej przyrody m.in. parposza, różanki i dwóch gatunków minogów. Obszar jest cenny ze względu na występowanie tu wielu gatunków ptaków wodno - błotnych. Obserwowane są tu również regularnie foki szare - gatunek ważny w skali europejskiej.

4.9.1.3. Pomniki przyrody

Zgodnie z art. 40, ust.1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie.

W granicach miasta Braniewa za pomniki przyrody uznano pięć obiektów. Należą do nich cztery drzewa (w tym trzy dęby szypułkowe oraz jeden tulipanowiec amerykański), a także głaz narzutowy. Obiekty te opisano w poniższej tabeli.

Lp.	Nazwa gatunkowa	Lokalizacja	Data utworzenia	Miejsce publikacji
1.	Dąb szypułkowy Quercus robur	120 m od ul. Moniuszki, za ogrodzeniem szpitala w lesie, b. PGR Rudłowo	1992-12-21	Rozporządzenie Nr 10/92 Wojewody Elbląskiego z dnia 21 grudnia 1992 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody za pomniki przyrody
2.	Dąb szypułkowy Quercus robur	80 m od ul. Moniuszki, za ogrodzeniem szpitala w lesie, b. PGR Rudłowo	1992-12-21	Rozporządzenie Nr 10/92 Wojewody Elbląskiego z dnia 21 grudnia 1992 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody za pomniki przyrody
3.	Dąb szypułkowy Quercus robur	Przy ul. Królewieckiej i przy kościele (dawniej ul. Kaliningradzka)	1992-12-21	Rozporządzenie Nr 10/92 Wojewody Elbląskiego z dnia 21 grudnia 1992 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody za pomniki przyrody
4.	Tulipanowiec amerykański Liriodendron tulipifera	w ogrodzie zoologicznym, przy wejściu na skarpie	1992-12-21	Rozporządzenie Nr 10/92 Wojewody Elbląskiego z dnia 21 grudnia 1992 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody za pomniki przyrody
5.	głaz narzutowy	teren zieleni przy skrzyżowaniu ul. Sikorskiego i Elbląskiej	1992-12-21	Rozporządzenie Nr 10/92 Wojewody Elbląskiego z dnia 21 grudnia 1992 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody za pomniki przyrody

Tab. 5. Pomniki przyrody występujące w granicach miasta Braniewa

4.9.1.4. Obszary Chronionego Krajobrazu

W granicach miasta Braniewa nie wyznaczono dotychczas Obszarów Chronionego Krajobrazu, jednakże do miasta przylega do południowo-wschodniej granicy Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Pasłęki posiadający powierzchnię 43.307,30 ha, który to utworzony został na podstawie Rozporządzenia nr 147 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 13 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Rzeki Pasłęki. Obszar ten stanowi strefę ochronną rezerwatu przyrody „Ostoja bobrów na rzece Pasłęce”. Zasadniczym celem przyrodniczym utworzenia tego obszaru chronionego krajobrazu jest ochrona strefy przyrzecza Pasłęki, jej hydrotopu oraz biotopu lasów.

5. STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ, A TAKŻE REKOMENDACJE I WNIOSKI ZAWARTE W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM LUB OKREŚLONE PRZEZ AUDYT KRAJOBRAZOWY GRANICE KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH

5.1. Rejestr i ewidencja zabytków

Na terenie miasta znajduje się wiele interesujących obiektów związanych z dziedzictwem kulturowym regionu, mimo iż miasto Braniewo w zauważalnym stopniu dotknięte jest przez historię, gdzie uwidocznione jest piętno działań wojennych, które to w znaczącej skali zdeterminowały aktualny stan zabudowy i zagospodarowania przedmiotowej przestrzeni. Zgodnie z rejestrem Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Olsztynie na uwagę zasługują przedstawione poniżej, liczne obiekty o wartościach kulturowych, w tym cenne układy założenia urbanistycznego starego miasta wraz z zabudową w obrębie murów oraz układ urbanistyczny nowego miasta.

Obiekty ujęte w rejestrze zabytków nieruchomości województwa warmińsko-mazurskiego:

LP.	ULICA	NR	OBIEKT	NR REJESTRU	DATA WPISU	DECYZJA
1			FRAGMENT OBWAROWAŃ MIEJSKICH - MURÓW OBRONNYCH - STAREGO MIASTA BRANIEWA	A-423	1957-12-14	I 343.
2			UKŁAD URBANISTYCZNY - ZAŁOŻENIE URBANISTYCZNE STAREGO MIASTA Z ZABUDOWĄ OBRĘBIE MURÓW ORAZ PAS OK.. 100M.	A-426	1957-12-14	L.341
3			UKŁAD URBANISTYCZNY - ZAŁOŻENIE URBANISTYCZNE NOWEGO MIASTA	A-431	1957-12-14	I 342.
4			WIEŻA BRAMNA ZAMKU BISKUPIEGO	A-428	1957-12-14	I 347
5	Basztowa	001	BASZTA OBRONNA W PD. CZĘŚCI STAREGO MIASTA BRANIEWA	A-433	1957-12-14	I 344.
6	Basztowa	004	DOM MIESZKALNY	A-3908	1996-08-07	PSOZ/N/1537/96
7	Botaniczna	005	BUDYNEK MIESZKALNY	A-3378	1992-08-18	PSOZ/534/41/92
8	Botaniczna	011	PAŁACYK BISKUPA POTOCKIEGO	A-115	1953-09-28	KI.IV.37c/33/53
9	Dworzec Kolejowy	001	BUDYNEK DWORCA PKP	A-3775	1994-12-21	PSOZ/N/2091/94
10	Gdańska		RATUSZ (w ruinie)	A-424	1957-12-14	I 346.
11	Gdańska	017-019	WIEŻA GOTYCKA W PLN.ZACH. NAROŻNIKU OBWAROWAŃ /ZWIĄZANA Z LICEUM HOSIANUM/	A-430	1957-12-14	I 345
12	Gdańska	017-019	DAWNA AKADEMIA BRANIEWSKA - BUDYNEK GIMNAZJUM "LICEUM HOSIANUM"	A-425	1957-12-14	I 348.
13	Katedralna	003	KOŚCIÓŁ P.W. ŚW. KATARZYNY	A-421	1957-12-14	I 351
14	Kościuszki	011	KOŚCIÓŁ P.W. ŚW. TRÓJCY Z WYPOSAŻENIEM WNĘTRZA	A-427	1957-12-14	I 352.
15	Kościuszki	108	BUDYNEK GOSPODARCZY-SPICHLERZ	A-3770	1994-11-21	PSOZ/N/2090/94
16	Kościuszki	108 I, 110	DOMY MIESZKALNE Z BRAMĄ PRZEJAZDOWĄ	A-4105	1999-03-26	WOSOZ.IZN-5340/73/99
17	Kościuszki	109, 109A	BRYŁA POŁĄCZONYCH BUDYNKÓW MIESZKALNYCH(WIŁA Z OFICYNĄ)Z WYŁĄCZENIEM WNĘTRZ	A-3825	1995-05-29	PSOZ/N/981/95
18	Kościuszki	110	BUDYNEK GOSPODARCZY-MAGAZYN	A-3772	1994-11-21	PSOZ/N/2089/96
19	Kościuszki	111	BUDYNEK URZĘDU MIASTA WRAZ Z ZACHOWANYMI FRAGMENTAMI OGRODZENIA	A-3769	1994-11-21	PSOZ/N/2106/94
20	Królewiecka		KOŚCIÓŁ P.W. ŚW. ANTONIEGO Z WYPOSAŻENIEM WNĘTRZA /D. KOŚCIÓŁ EWANGELICKI/	A-432	1957-12-14	I 354
21	Królewiecka	042 (popr.46)	BUDYNEK MIESZKALNY	A-3246	1991-12-20	PSOZ-534/90/91

22	Moniuszki		kompleks zabudowy dawnej stajni koni następnie stada ogierów wraz z najbliższym otoczeniem	a-4467	2007-06-14	izar(jd)-4100/5-5/07
23	Moniuszki	007	ZESPÓŁ KLASZTORNY SS KATARZYNEK	A-2439	1988-08-26	534/4/88
24	Olsztyńska	002	KAPLICA CMENTARNA WRAZ Z CMENTARZEM	A-3379	1992-08-18	PSOZ-534/43/92
25	Pilsudskiego	14	budynek mieszkalny z wyłączeniem wnętrza	A-4725	2023-03-14	IZAR.5140.1.3.2023.jk
26	Portowa	006	SPICHLERZ TZW. "MARIACKI"	A-1943	1957-12-14	L.349
27	Sądowa	001	BUDYNEK SĄDU REJONOWEGO	A-3773	1994-11-30	PSOZ/N/2169/94
28	Świętokrzyska	010	KOŚCIÓŁ P.W. ŚW. KRZYŻA	A-422	1957-12-14	I 350.

Tab. 6. Obiekty na terenie miasta Braniewa ujęte w rejestrze zabytków nieruchomości województwa warmińsko-mazurskiego, oprac. 2023, Armageddon na podst. WUOZ Olsztyn

Obiekty ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków:

Lp.	Adres		Nr	Obiekt	Lokalizacja	WEZ
1	ul.	9 Maja		cmentarz	po zach. stronie ul. 9 Maja	Z-79
2	ul.	9 Maja		cmentarz	po wsch. stronie ul. 9 Maja, pomiędzy ul 9 Maja i Wspólną	Z-79
3	ul.	9 Maja	1	kamienica		Z-79
4	ul.	9 Maja	3	kamienica		Z-79
5	ul.	9 Maja	5	kamienica		Z-79
6	ul.	9 Maja	9	kamienica		Z-79
7	ul.	Kościuszki		cmentarz	na płd. od zbiegu ulic Kościuszki i Olsztyńskiej	Z-79
8	ul.	Kościuszki		cmentarz żydowski		Z-65/2017 z 12.09.2017r.
9	ul.	Młynarska	1	elektrownia wodna		Z-79
10	ul.	Morska		cmentarz	po wsch. stronie ul. Morskiej, od wsch. skarpa nadbrzeżna rz. Pasłęki	Z-79
11	ul.	Portowa	8	dom		Z-79
12	ul.	Świerczewskiego		cmentarz	o wsch. Stronie ul. Świerczewskiego, na płd. od skrzyżowania z ul. Stefczyka, od wsch. park	Z-79
13	ul.	Świętojańska		cmentarz	po zach. stronie d. fosy miejskiej, od zach. ograniczony ul. Świętokrzyską, od płn. al. Sądową z fosą	Z-79
14				cmentarz rodziny Gramsch	w miejscowości Braniewo/Rudłowo /dz. nr 39/2 obr. 7 miasta Braniewa/	WEZ

Tab. 7. Obiekty na terenie miasta Braniewa ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków, źródło: oprac. 2023, Armageddon na podst. WUOZ Olsztyn

Obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków:

Lp.	Adres		Nr	Adres - Uwagi	Obiekt	W Zespole	Uwagi
1				obszar Starego Miasta	zespół obwarowań Starego Miasta	zespół obwarowań Starego Miasta	
2	ul.	Bł. Reginy Protmann		d.ul.Basztowa	baszta - Wieża Młyna Kieratowego	zespół obwarowań Starego Miasta	
3	ul.	Gdańska			baszta - Wieża Katowska	zespół obwarowań Starego Miasta	
4	Pl.	Wolności			baszta	zespół obwarowań Starego Miasta	
5	ul.	Botaniczna		odcinek pomiędzy ul.Gdańską a rzeką Pasłęką, wzdłuż ul.Botanicznej	fosa	zespół obwarowań Starego Miasta	wraz z d.ogrodem botanicznym i starodrzewem
6	ul.	Gdańska		odcinek pomiędzy ul.Gdańską a ul.Kromera, wzdłuż Pl.Wolności	fosa	zespół obwarowań Starego Miasta	wraz ze starodrzewem
7	ul.	Kromera		odcinek pomiędzy ul. Kromera a ul. Wodną	fosa	zespół obwarowań Starego Miasta	
8	ul.	Kromera			most z bramą, pomiędzy fosami	zespół obwarowań Starego Miasta	
9	ul.	Gdańska		odcinek nad	fragment murów	zespół obwarowań Starego Miasta	

Lp.	Adres	Nr	Adres - Uwagi	Obiekt	W Zespole	Uwagi
			rz.Pasłęka	obronnych		
10	ul. Botaniczna		odcinek wzdłuż ul.Botanicznej	fragment murów obronnych	zespół obwarowań Starego Miasta	
11	ul. Gdańska		odcinek przy Liceum Hosianum	fragment murów obronnych	zespół obwarowań Starego Miasta	
12	ul. Kromera		odcinek pomiędzy ul. Kromera a ul.Wodną	fragment murów obronnych	zespół obwarowań Starego Miasta	
13	ul. Błotna			zespół dworca kolejowego i dworca kolei zalewowej - układ przestrzenny, ze starodrzewem i małą architekturą	zespół dworcowy - dworca kolei żelaznej i dworca kolei zalewowej	
14	ul. Błotna			dworzec kolei żelaznej	zespół dworcowy - dworca kolei żelaznej i dworca kolei zalewowej	Koenigliche Bahnhof
15	ul. Błotna			lodownia	zespół dworcowy - dworca kolei żelaznej i dworca kolei zalewowej	
16	ul. Błotna	5		dom pracowników kolei z budynkiem gospodarczym	zespół dworcowy - dworca kolei żelaznej i dworca kolei zalewowej	
17	ul. Błotna	6		dworzec kolei wąskotorowej	zespół dworcowy - dworca kolei żelaznej i dworca kolei zalewowej	Haffufer Bahnhof
18	ul. Błotna	6		budynek gospodarczy przy dworcu kolei zalewowej	zespół dworcowy - dworca kolei żelaznej i dworca kolei zalewowej	
19	ul. Błotna	7		dom pracowników kolei z budynkiem gospodarczym	zespół dworcowy - dworca kolei żelaznej i dworca kolei zalewowej	
20	ul. Kolejowa			mostek d. kolei zalewowej	zespół dworcowy - dworca kolei żelaznej i dworca kolei zalewowej	
21	ul. Błotna			kolejowa-wieża ciśnień	zespół dworcowy - dworca kolei żelaznej i dworca kolei zalewowej	nieistniejący
22	ul. Błotna		za budynkiem nr 21	budynek ekspedycji kolejowej	zespół dworcowy - dworca kolei żelaznej i dworca kolei zalewowej	
23	ul. Błotna	21		dom pracowników kolei z budynkiem gospodarczym	zespół dworcowy - dworca kolei żelaznej i dworca kolei zalewowej	
24	ul. Błotna	23		dom pracowników kolei z budynkiem gospodarczym	zespół dworcowy - dworca kolei żelaznej i dworca kolei zalewowej	
25	ul. Błotna	25		dom pracowników kolei z budynkiem gospodarczym	zespół dworcowy - dworca kolei żelaznej i dworca kolei zalewowej	
26	Al. Wojska Polskiego		w kwartale pomiędzy Al. Wojska Polskiego, ul. Warmińską, ul. Wileńską oraz Pl. Grunwaldu i ul.Różaną	zespół koszar z układem przestrzennym, starodrzewem i małą architekturą	zespół koszar przy Al.Wojska Polskiego	Obszar zamknięty
27	Al. Wojska Polskiego			blok koszarowy	zespół koszar przy Al.Wojska Polskiego	Obszar zamknięty
28	Al. Wojska Polskiego			blok koszarowy	zespół koszar przy Al.Wojska Polskiego	Obszar zamknięty
29	Al. Wojska Polskiego			blok koszarowy	zespół koszar przy Al.Wojska Polskiego	Obszar zamknięty
30	Al. Wojska Polskiego			blok koszarowy	zespół koszar przy Al.Wojska Polskiego	Obszar zamknięty
31	Al. Wojska Polskiego			blok koszarowy	zespół koszar przy Al.Wojska Polskiego	Obszar zamknięty
32	Al. Wojska Polskiego			d.stajnia koszarowa	zespół koszar przy Al.Wojska Polskiego	Obszar zamknięty
33	Al. Wojska Polskiego			d.stajnia koszarowa	zespół koszar przy Al.Wojska Polskiego	Obszar zamknięty
34	Al. Wojska Polskiego			d.stajnia koszarowa	zespół koszar przy Al.Wojska Polskiego	Obszar zamknięty
35	Al. Wojska Polskiego			d.stajnia koszarowa	zespół koszar przy Al.Wojska Polskiego	Obszar zamknięty
36	Al. Wojska Polskiego			d.stajnia koszarowa	zespół koszar przy Al.Wojska Polskiego	Obszar zamknięty
37	Al. Wojska Polskiego			d.stajnia koszarowa	zespół koszar przy Al.Wojska Polskiego	Obszar zamknięty
38	Al. Wojska Polskiego			d.stajnia koszarowa	zespół koszar przy Al.Wojska Polskiego	Obszar zamknięty
39	Al. Wojska			d.stajnia koszarowa	zespół koszar przy Al.Wojska	Obszar

Lp.	Adres	Nr	Adres - Uwagi	Obiekt	W Zespole	Uwagi
					Polskiego	zamknięty
40	Al. Wojska Polskiego			d.stajnia koszarowa	zespół koszar przy Al.Wojska Polskiego	Obszar zamknięty
41	Al. Wojska Polskiego			strzelnica z kulochwytem	zespół koszar przy Al.Wojska Polskiego	Obszar zamknięty
42	Al. Wojska Polskiego			strzelnica z kulochwytem	zespół koszar przy Al.Wojska Polskiego	Obszar zamknięty
43	Al. Wojska Polskiego			budynek magazynowy	zespół koszar przy Al.Wojska Polskiego	Obszar zamknięty
44	Al. Wojska Polskiego			budynek magazynowy	zespół koszar przy Al.Wojska Polskiego	Obszar zamknięty
45	Al. Wojska Polskiego			budynek magazynowy	zespół koszar przy Al.Wojska Polskiego	Obszar zamknięty
46	Al. Wojska Polskiego			budynek magazynowy	zespół koszar przy Al.Wojska Polskiego	Obszar zamknięty
47	Al. Wojska Polskiego			budynek magazynowy	zespół koszar przy Al.Wojska Polskiego	Obszar zamknięty
48	Al. Wojska Polskiego			budynek magazynowy	zespół koszar przy Al.Wojska Polskiego	Obszar zamknięty
49	Al. Wojska Polskiego			schrony	zespół koszar przy Al.Wojska Polskiego	Obszar zamknięty
50	Al. Wojska Polskiego			ujęcie wody	zespół koszar przy Al.Wojska Polskiego	Obszar zamknięty
51	ul. Sikorskiego		pomiędzy ul. Sikorskiego i ul. Stefczyka	zespół koszar z układem przestrzennym, starodrzewem i małą architekturą	zespół koszar przy ul.Sikorskiego	Obszar zamknięty
52	ul. Sikorskiego			blok koszarowy	zespół koszar przy ul.Sikorskiego	Obszar zamknięty
53	ul. Sikorskiego			blok koszarowy	zespół koszar przy ul.Sikorskiego	Obszar zamknięty
54	ul. Sikorskiego			blok koszarowy	zespół koszar przy ul.Sikorskiego	Obszar zamknięty
55	ul. Sikorskiego			blok koszarowy	zespół koszar przy ul.Sikorskiego	Obszar zamknięty
56	ul. Sikorskiego			blok koszarowy	zespół koszar przy ul.Sikorskiego	Obszar zamknięty
57	ul. Sikorskiego			blok koszarowy	zespół koszar przy ul.Sikorskiego	Obszar zamknięty
58	ul. Sikorskiego			blok koszarowy	zespół koszar przy ul.Sikorskiego	Obszar zamknięty
59	ul. Sikorskiego			blok koszarowy	zespół koszar przy ul.Sikorskiego	Obszar zamknięty
60	ul. Sikorskiego			blok koszarowy	zespół koszar przy ul.Sikorskiego	Obszar zamknięty
61	ul. Sikorskiego			blok koszarowy	zespół koszar przy ul.Sikorskiego	Obszar zamknięty
62	ul. Sikorskiego			blok koszarowy	zespół koszar przy ul.Sikorskiego	Obszar zamknięty
63	ul. Sikorskiego			blok koszarowy	zespół koszar przy ul.Sikorskiego	Obszar zamknięty
64	ul. Sikorskiego			blok koszarowy	zespół koszar przy ul.Sikorskiego	Obszar zamknięty
65	ul. Sikorskiego			blok koszarowy	zespół koszar przy ul.Sikorskiego	Obszar zamknięty
66	ul. Sikorskiego			blok koszarowy	zespół koszar przy ul.Sikorskiego	Obszar zamknięty
67	ul. Sikorskiego			sala gimnastyczna	zespół koszar przy ul.Sikorskiego	Obszar zamknięty
68	ul. Sikorskiego			sala gimnastyczna	zespół koszar przy ul.Sikorskiego	Obszar zamknięty
69	ul. Sikorskiego			kasyno	zespół koszar przy ul.Sikorskiego	Obszar zamknięty
70	ul. Sikorskiego			d.szpital	zespół koszar przy ul.Sikorskiego	Obszar zamknięty
71	ul. Sikorskiego			budynek przy kasynie	zespół koszar przy ul.Sikorskiego	Obszar zamknięty
72	ul. Sikorskiego			ob.przychodnia	zespół koszar przy ul.Sikorskiego	Obszar zamknięty
73	ul. Sikorskiego			garaż/magazyn drewniany	zespół koszar przy ul.Sikorskiego	Obszar zamknięty
74	ul. Sikorskiego			garaż/magazyn drewniany	zespół koszar przy ul.Sikorskiego	Obszar zamknięty
75	ul. Sikorskiego			garaż/magazyn murowany	zespół koszar przy ul.Sikorskiego	Obszar zamknięty
76	ul. Sikorskiego			garaż/magazyn murowany	zespół koszar przy ul.Sikorskiego	Obszar zamknięty
77	ul. Sikorskiego			garaż/magazyn murowany	zespół koszar przy ul.Sikorskiego	Obszar zamknięty

Lp.	Adres		Nr	Adres - Uwagi	Obiekt	W Zespole	Uwagi
78	ul.	Sikorskiego			garaż	zespół koszar przy ul.Sikorskiego	Obszar zamknięty
79	ul.	Sikorskiego			garaż	zespół koszar przy ul.Sikorskiego	Obszar zamknięty
80	ul.	Sikorskiego		przy rampie	budynek gospodarczy	zespół koszar przy ul.Sikorskiego	Obszar zamknięty
81	ul.	Sikorskiego		przy rampie	budynek gospodarczy	zespół koszar przy ul.Sikorskiego	Obszar zamknięty
82	ul.	Sikorskiego			stajnia	zespół koszar przy ul.Sikorskiego	Obszar zamknięty
83	ul.	Sikorskiego			stajnia	zespół koszar przy ul.Sikorskiego	Obszar zamknięty
84	ul.	Sikorskiego			stajnia	zespół koszar przy ul.Sikorskiego	Obszar zamknięty
85	ul.	Sikorskiego			warsztat	zespół koszar przy ul.Sikorskiego	Obszar zamknięty
86	ul.	Sikorskiego			warsztat	zespół koszar przy ul.Sikorskiego	Obszar zamknięty
87	ul.	Sikorskiego			stajnia	zespół koszar przy ul.Sikorskiego	Obszar zamknięty
88	ul.	Sikorskiego			stajnia	zespół koszar przy ul.Sikorskiego	Obszar zamknięty
89	ul.	Sikorskiego			stajnia	zespół koszar przy ul.Sikorskiego	Obszar zamknięty
90	ul.	Sikorskiego			stajnia	zespół koszar przy ul.Sikorskiego	Obszar zamknięty
91	ul.	Sikorskiego			elewator	zespół koszar przy ul.Sikorskiego	Obszar zamknięty
92	ul.	Sikorskiego			piekarnia	zespół koszar przy ul.Sikorskiego	Obszar zamknięty
93	ul.	Sikorskiego			kuźnia	zespół koszar przy ul.Sikorskiego	Obszar zamknięty
94	ul.	Sikorskiego			stajnia	zespół koszar przy ul.Sikorskiego	Obszar zamknięty
95	ul.	Sikorskiego		od ul. Stefczyka	elewator	zespół koszar przy ul.Sikorskiego	Obszar zamknięty
96	ul.	Sikorskiego		od ul. Stefczyka	komin	zespół koszar przy ul.Sikorskiego	Obszar zamknięty
97	ul.	Sikorskiego		od ul. Stefczyka	internat	zespół koszar przy ul.Sikorskiego	Obszar zamknięty
98	ul.	Sikorskiego		od ul. Stefczyka	internat	zespół koszar przy ul.Sikorskiego	Obszar zamknięty
99	ul.	Sikorskiego		od ul. Stefczyka	WAK	zespół koszar przy ul.Sikorskiego	Obszar zamknięty
100	ul.	1-go Maja	1		budynek mieszkalny		
101	ul.	1-go Maja	3		budynek mieszkalny		
102	ul.	1-go Maja	5		budynek mieszkalny		
103	ul.	1-go Maja	7		budynek mieszkalny		
104	ul.	1-go Maja	11		budynek mieszkalny		
105	ul.	1-go Maja	13		budynek mieszkalny		
106	ul.	1-go Maja	15		budynek mieszkalny		
107	ul.	1-go Maja	17		budynek mieszkalny		
108	ul.	9-go Maja	1		kamienica		
109	ul.	9-go Maja	3		kamienica		
110	ul.	9-go Maja	5		kamienica		
111	ul.	9-go Maja	7		kamienica		
112	ul.	9-go Maja	9		kamienica		
113	ul.	9-go Maja	11		kamienica		
114	ul.	9-go Maja	13 a		budynek mieszkalny		
115	ul.	9-go Maja	15		kamienica		
116	ul.	9-go Maja	15a		kamienica		
117	ul.	9-go Maja	17		kamienica		
118	ul.	9-go Maja	22		budynek mieszkalny		
449	ul.	9-go Maja	23		budynek mieszkalny		nieistniejący
120	ul.	9-go Maja	24-26		budynek mieszkalny		
424	ul.	9-go Maja	25		kamienica		nieistniejący
122	ul.	9-go Maja	27-29		budynek mieszkalny		
123	ul.	9-go Maja	28		budynek mieszkalny		
124	ul.	9-go Maja	32		budynek mieszkalny		
125	ul.	9-go Maja	35-37		budynek mieszkalny		
126	ul.	9-go Maja	36		budynek mieszkalny		
127	ul.	9-go Maja	38		budynek wodociągów	w zespole szpitala przy ul.Królewieckiej 35	
428	ul.	9-go Maja	44		budynek mieszkalny		nieistniejący

Lp.	Adres	Nr	Adres - Uwagi	Obiekt	W Zespole	Uwagi
						cy
129	ul. 9-go Maja	43		budynek mieszkalny		
130	ul. 9-go Maja	45-47-49		budynek mieszkalny		
131	ul. 9-go Maja	55		zespół sierocińca św. Elżbiety ze starodrzewem i budynkiem gospodarczym		
132	ul. 9-go Maja	55		sierociniec św. Elżbiety		
133	ul. 9-go Maja		obok sierocińca Św. Elżbiety	cmentarz ewangelicki ze starodrzewem		
134	ul. 9-go Maja	59-61		budynek mieszkalny		
135	ul. 9-go Maja	63-65		budynek mieszkalny		
136	ul. 9-go Maja	67-69		budynek mieszkalny		
137	ul. 9-go Maja	71-73		budynek mieszkalny		
138	ul. 9-go Maja	75-77		budynek mieszkalny		
139	ul. 9-go Maja	79-81		budynek mieszkalny		
140	ul. 9-go Maja	83-85		budynek mieszkalny		
141	ul. 9-go Maja		po między ul. 9-go Maja i ul. Wspólną	cmentarz ewangelicki ze starodrzewem i brama		
142	ul. 9-go Maja		po między ul. 9-go Maja i ul. Wspólną	ob. cerkiew		d. ewangelicki sierociniec dla chłopców
143	ul. Armii Krajowej	11		budynek mieszkalny		
144	ul. Armii Krajowej	22		budynek mieszkalny		
145	ul. Armii Krajowej	40		budynek mieszkalny		
146	ul. Armii Krajowej	42		budynek mieszkalny		
147	ul. Armii Krajowej	43		budynek mieszkalny z budynkiem gospodarczym		
148	ul. Armii Krajowej	44	róg Żeromskiego 13	budynek mieszkalny		
149	ul. Armii Krajowej	27-41		budynek mieszkalny		
150	ul. Armii Krajowej	27-41		budynki gospodarcze przy budynku mieszkalnym		
151	ul. Armii Krajowej	70-72-74		budynek mieszkalny		
152	ul. Armii Krajowej	70-72-74		budynki gospodarcze przy budynku mieszkalnym		
153	ul. Bema-Dembińskiego-Sowińskiego		zabudowa ul. Bema, ul. Dembińskiego i ul. Sowińskiego	zespół kolonii oficerskiej	kolonia oficerska koszar przy ul. Sikorskiego	
154	ul. Bema	2		budynek mieszkalny	kolonia oficerska koszar przy ul. Sikorskiego	
155	ul. Bema	4		budynek mieszkalny	kolonia oficerska koszar przy ul. Sikorskiego	
156	ul. Bema	6		budynek mieszkalny	kolonia oficerska koszar przy ul. Sikorskiego	
157	ul. Botaniczna	5		willa		
158	ul. Botaniczna	7		budynek mieszkalny		
159	ul. Botaniczna	11		dom dla konwertytów		
160	ul. Botaniczna	11		starodrzew przy domu dla konwertytów		
161	ul. Brzozowa	1 i 3		budynek mieszkalny		
162	ul. Brzozowa	2 i 4		budynek mieszkalny		
163	ul. Brzozowa	5 i 7		budynek mieszkalny		
164	ul. Brzozowa	6 i 8		budynek mieszkalny		
165	ul. Brzozowa	9 i 11		budynek mieszkalny		
166	ul. Brzozowa	10 i 12		budynek mieszkalny		
167	ul. Brzozowa	13/15		budynek mieszkalny		
168	ul. Dąbrowskiego	2 i 4		budynek mieszkalny		

Lp.	Adres		Nr	Adres - Uwagi	Obiekt	W Zespole	Uwagi
	ul.	Dąbrowskiego					
169	ul.	Dąbrowskiego	6		budynek mieszkalny		nieistniejący
170	ul.	Dąbrowskiego	22 - 24		budynek mieszkalny		
171	ul.	Dąbrowskiego	26 - 28		budynek mieszkalny		
172	ul.	Dąbrowskiego	32		budynek mieszkalny		
173	ul.	Dembińskiego	1		budynek mieszkalny	kolonia oficerska koszar przy ul.Sikorskiego	
174	ul.	Dembińskiego	2		budynek mieszkalny	kolonia oficerska koszar przy ul.Sikorskiego	
175	ul.	Dembińskiego	4		budynek mieszkalny	kolonia oficerska koszar przy ul.Sikorskiego	
176	ul.	Dembińskiego	5		budynek mieszkalny	kolonia oficerska koszar przy ul.Sikorskiego	
177	ul.	Dembińskiego	6		budynek mieszkalny	kolonia oficerska koszar przy ul.Sikorskiego	
178	ul.	Dembińskiego	7		budynek mieszkalny	kolonia oficerska koszar przy ul.Sikorskiego	
179	ul.	Dembińskiego	8		budynek mieszkalny	kolonia oficerska koszar przy ul.Sikorskiego	
180	ul.	Dembińskiego	9		budynek mieszkalny	kolonia oficerska koszar przy ul.Sikorskiego	
181	ul.	Dembińskiego	10		budynek mieszkalny	kolonia oficerska koszar przy ul.Sikorskiego	
182	ul.	Dembińskiego	11		budynek mieszkalny	kolonia oficerska koszar przy ul.Sikorskiego	
183	ul.	Dembińskiego	12		budynek mieszkalny	kolonia oficerska koszar przy ul.Sikorskiego	
184	ul.	Dembińskiego	13		budynek mieszkalny	kolonia oficerska koszar przy ul.Sikorskiego	
185	ul.	Dembińskiego	14		budynek mieszkalny	kolonia oficerska koszar przy ul.Sikorskiego	
186	ul.	Dembińskiego	15-17		budynek mieszkalny	kolonia oficerska koszar przy ul.Sikorskiego	
187	ul.	Dembińskiego	16-18		budynek mieszkalny	kolonia oficerska koszar przy ul.Sikorskiego	
188	ul.	Dembińskiego	19-21		budynek mieszkalny	kolonia oficerska koszar przy ul.Sikorskiego	
189	ul.	Dembińskiego	20-22		budynek mieszkalny	kolonia oficerska koszar przy ul.Sikorskiego	
190	ul.	Dembińskiego	23-25		budynek mieszkalny	kolonia oficerska koszar przy ul.Sikorskiego	
191	ul.	Dembińskiego	24-26		budynek mieszkalny	kolonia oficerska koszar przy ul.Sikorskiego	
192	ul.	Dembińskiego			aleja	kolonia oficerska koszar przy ul.Sikorskiego	
193	ul.	Długa			zespół d. młyna Wkielec z groblą, śluzą, stawem młyńskim i starodrzewem		nieistniejący
194	ul.	Długa	1 i 3		budynek mieszkalny		
195	ul.	Długa	5 i 7		budynek mieszkalny		
196	ul.	Długa	8		budynek mieszkalny		
197	ul.	Długa	9 i 11		budynek mieszkalny		
198	ul.	Długa	10		budynek mieszkalny		
199	ul.	Długa	12		budynek mieszkalny		
200	ul.	Długa	14		budynek mieszkalny		
201	ul.	Długa	13/15		budynek mieszkalny		
202	ul.	Długa	16/18		budynek mieszkalny		
203	ul.	Długa	20/22		budynek mieszkalny		
204	ul.	Długa	21/23		budynek mieszkalny		
205	ul.	Długa	24/26		budynek mieszkalny		
206	ul.	Długa	28/30		budynek mieszkalny		
207	ul.	Długa	32/34		budynek mieszkalny		
208	ul.	Długa	36/38		budynek mieszkalny z budynkiem gospodarczym		
209	ul.	Drewniana	10		budynek mieszkalny z budynkiem gospodarczym		
210	ul.	Drewniana	19		budynek mieszkalny		
211	ul.	Drewniana	23		budynek mieszkalny z budynkiem gospodarczym		
212	ul.	Drewniana		za budynkiem zespołu szkół, pomiędzy ul.	układ zieleni i starodrzew	w zespole d. Kath. Vereinshaus	

Lp.	Adres		Nr	Adres - Uwagi	Obiekt	W Zespole	Uwagi
				Królewiecką a ul. Drewnianą			
213	ul.	Drozdowa	2 i 4		budynek mieszkalny		
214	ul.	Drozdowa	6 i 8		budynek mieszkalny z budynkiem gospodarczym		
215	ul.	Drozdowa	10 i 12		budynek mieszkalny z budynkiem gospodarczym		
216	ul.	Drozdowa	14/16		budynek mieszkalny		
217	ul.	Drozdowa	18/20		budynek mieszkalny z budynkiem gospodarczym		
218	ul.	Drozdowa	22/24		budynek mieszkalny z budynkiem gospodarczym		
219	ul.	Drozdowa	26/28		budynek mieszkalny		
220	ul.	Drozdowa	30/32		budynek mieszkalny		
221	ul.	Elbląska	4		budynek mieszkalny		
222	ul.	Elbląska	10		budynek mieszkalny		
223	ul.	Elbląska	11		budynek mieszkalny		
224	ul.	Elbląska	12		budynek mieszkalny		
225	ul.	Elbląska	13 15		budynek mieszkalny		
226	ul.	Elbląska	14		budynek mieszkalny		
227	ul.	Elbląska	19 17		budynek mieszkalny		
228	ul.	Elbląska			teren d.konwiktu ze starodrzewem i bramą		
229	ul.	Elbląska	22		budynek mieszkalny		
230	ul.	Elbląska	24		budynek mieszkalny		
231	ul.	Elbląska	27		budynek mieszkalny		
232	ul.	Elbląska			brama i starodrzew		
233	ul.	Elbląska			cmentarz żołnierzy radzieckich wraz układem przestrzennym, ogrodzeniem i starodrzewem		
234	ul.	Fromborska	6		kamienica		
235	ul.	Fromborska	8		kamienica		
236	ul.	Fromborska	10		kamienica		
237	ul.	Fromborska		na rondzie	kapliczka		
238	ul.	Gdańska	6	d. nr 8	kamienica		
239	ul.	Gdańska	17-19		Liceum Hosianum wraz ze skrzydłem północno-wschodnim		
240	ul.	Gdańska	21		kamienica		
241	ul.	Gdańska	29		kamienica		
242	ul.	Katedralna			kościół pw. Św. Katarzyny		
243	ul.	Gdańska			wieża bramna d. Zamku Biskupiego		
244	ul.	Gdańska		skwer pomiędzy ul. Gdańską, ul. Kromera a pocztą	relikty ratusza - piwnice		
245	ul.	Gdańska		skwer pomiędzy ul. Gdańską, ul. Kromera a pocztą	starodrzew wokół relikwów ratusza		nieistniejący
246	ul.	Gdańska			kino		
247	ul.	Gdańska			most na fosie		
248	ul.	Gdańska			teren d.cmentarza ze starodrzewem		d. Johannis-Friedhof
249	ul.	Fromborska		przy fosie i ZOO	stacja transformatorowa		
250	ul.	Gdańska			most na Pasłęce		d. Muehlen-Bruecke - d. Most Młyński
251	ul.	Gdańska			balustrada na brzegu rz. Pasłęki		
252	Pl.	Grunwaldu	4		kamienica		
253	Pl.	Grunwaldu	7		kamienica		
254	Pl.	Grunwaldu	9		kamienica		
255	Pl.	Grunwaldu	13		kamienica		
256	Pl.	Grunwaldu	15		kamienica		
257	Pl.	Grunwaldu	17		kamienica		

Lp.	Adres		Nr	Adres - Uwagi	Obiekt	W Zespole	Uwagi
258	Pl.	Grunwaldu	19		budynek mieszkalny		
259	Pl.	Grunwaldu	25		budynek mieszkalny		
260	Pl.	Grunwaldu			starodrzew skweru		
261	ul.	Grzybowa	1		kamienica		
262	ul.	Grzybowa	3		kamienica		
263	ul.	Grzybowa	5		kamienica		
264	ul.	Grzybowa	7 i 9		budynek mieszkalny		
265	ul.	Grzybowa	19/21		budynek mieszkalny		
266	ul.	Grzybowa	23/25		budynek mieszkalny		
267	ul.	Jaskółcza	2		budynek mieszkalny z budynkiem gospodarczym		
268	ul.	Jaskółcza	3		budynek mieszkalny z budynkiem gospodarczym		
269	ul.	Jaskółcza	4		budynek mieszkalny z budynkiem gospodarczym		
270	ul.	Jaskółcza	5		budynek mieszkalny		
271	ul.	Jaskółcza	6		budynek mieszkalny		
272	ul.	Jaskółcza	7		budynek mieszkalny		
273	ul.	Jaskółcza	9		budynek mieszkalny		
274	ul.	Jaskółcza	10		budynek mieszkalny		
275	ul.	Jaskółcza	11		budynek mieszkalny		
276	ul.	Jaskółcza	12		budynek mieszkalny		
277	ul.	Kajki	1 i 3		budynek mieszkalny		
278	ul.	Kajki	2		budynek mieszkalny z budynkiem gospodarczym		
279	ul.	Kajki	4 i 6		budynek mieszkalny		
280	ul.	Kajki	5 i 7		budynek mieszkalny		
281	ul.	Kajki	8 i 10		budynek mieszkalny		
282	ul.	Kajki	12 i 14		budynek mieszkalny z budynkiem gospodarczym		
283	ul.	Kajki	16/18		budynek mieszkalny z budynkiem gospodarczym		
284	ul.	Kajki	20/22		budynek mieszkalny		
285	ul.	Kajki	24/26		budynek mieszkalny z budynkiem gospodarczym		
286	ul.	Katedralna	1		kamienica		(ob. 7)
287	ul.	Kętrzyńskiego	1		budynek mieszkalny		
288	ul.	Kętrzyńskiego	2		budynek mieszkalny		
289	ul.	Kętrzyńskiego	3		budynek mieszkalny		
290	ul.	Kętrzyńskiego	4		budynek mieszkalny		
291	ul.	Kętrzyńskiego	5		budynek mieszkalny		
292	ul.	Kętrzyńskiego	6		budynek mieszkalny		
293	ul.	Kętrzyńskiego	7		budynek mieszkalny		
294	ul.	Kętrzyńskiego	8		budynek mieszkalny		
295	ul.	Kętrzyńskiego	9		budynek mieszkalny		
296	ul.	Kętrzyńskiego	10		budynek mieszkalny		
297	ul.	Kętrzyńskiego	11		budynek mieszkalny		
298	ul.	Kętrzyńskiego	12		budynek mieszkalny		
299	ul.	Kętrzyńskiego	13		budynek mieszkalny		
300	ul.	Kętrzyńskiego	14		budynek mieszkalny		
301	ul.	Kętrzyńskiego	15		budynek mieszkalny		
302	ul.	Kętrzyńskiego	16		budynek mieszkalny		
303	ul.	Kętrzyńskiego	17		budynek mieszkalny		
304	ul.	Kętrzyńskiego	18		budynek mieszkalny		
305	ul.	Kętrzyńskiego	19		budynek mieszkalny		
306	ul.	Kętrzyńskiego	21		budynek mieszkalny		
307	ul.	Kętrzyńskiego	23		budynek mieszkalny		
308	ul.	Kętrzyńskiego	25		budynek mieszkalny		
309	ul.	Kolejowa		po między skrzyżowaniem z ul. Olsztyńską a torami kolejowymi	aleja przydrożna		nieistniejący
310	ul.	Kolejowa	1	za torami kolejowymi	budynek mieszkalny		
311	ul.	Konarskiego	9		budynek mieszkalny		
312	ul.	Konarskiego	13-15		szkoła ewangelicko-katolicka dla dziewcząt		
313	ul.	Kościelna	2		kamienica		
314	ul.	Kościuszki	10		kamienica		
315	ul.	Kościuszki	12		kamienica		
316	ul.	Kościuszki	65		kamienica		

Lp.	Adres		Nr	Adres - Uwagi	Obiekt	W Zespole	Uwagi
317	ul.	Kościuszki	68		budynek Wiejskiego Domu Towarowego		
318	ul.	Kościuszki	70		hotel z budynkiem gospodarczym		
319	ul.	Kościuszki	74		kamienica		
320	ul.	Kościuszki	76		kamienica		
321	ul.	Kościuszki	77		kamienica		
322	ul.	Kościuszki	77a		budynek mieszkalny		
323	ul.	Kościuszki	78		kamienica		
324	ul.	Kościuszki	80		kamienica		
325	ul.	Kościuszki	82		kamienica		
326	ul.	Kościuszki	86		kamienica		
327	ul.	Kościuszki	88		kamienica		
328	ul.	Kościuszki	90		kamienica		
329	ul.	Kościuszki	91		kamienica		
330	ul.	Kościuszki	92		kamienica		
331	ul.	Kościuszki	95		kamienica		
332	ul.	Kościuszki	97		kamienica		
333	ul.	Kościuszki	100		zespół garbarni z ogrodzeniem	zespół garbarni przy ul. Kościuszki	d.garbarni a Bergera
334	ul.	Kościuszki	100		portiernia	zespół garbarni przy ul. Kościuszki	
335	ul.	Kościuszki	100		garbarnia - budynek administracyjny	zespół garbarni przy ul. Kościuszki	
336	ul.	Kościuszki	100		garbarnia - budynek produkcyjny 1	zespół garbarni przy ul. Kościuszki	
337	ul.	Kościuszki	100		garbarnia - budynek produkcyjny 2	zespół garbarni przy ul. Kościuszki	
338	ul.	Kościuszki	100		garbarnia - budynek produkcyjny 3	zespół garbarni przy ul. Kościuszki	
339	ul.	Kościuszki	103		budynek administracyjny		d.hotel
340	ul.	Kościuszki	105a		budynek administracyjny		
341	ul.	Kościuszki	106		kamienica		
342	ul.	Kościuszki	108		kamienica		
343	ul.	Kościuszki	108		spichlerz		
344	ul.	Kościuszki	109		kamienica		
345	ul.	Kościuszki	109a		kamienica		
346	ul.	Kościuszki	110		kamienica z bramą		
347	ul.	Kościuszki	110 a		spichlerz		
348	ul.	Kościuszki	111		siedziba cechu, ob.ratusz		
349	ul.	Kościuszki	111		zespół z ogrodzeniem, bramami i starodrzewem		
350	ul.	Kościuszki	112		kamienica		
351	ul.	Kościuszki		po między nr 112 a 116	o cmentarz żydowski ze starodrzewem		
352	ul.	Kościuszki	116		kamienica		
353	ul.	Kościuszki	116 a		kamienica		
354	ul.	Kościuszki	118	róg ul.Olsztyńskiej i Kolejowej, naprzeciw ratusza	budynek wraz ze starodrzewem		d. Altenheim
355	ul.	Kościuszki			kościół pw. Św. Trójcy		ob.cerkiew
356	ul.	Kościuszki			mur przy kościele pw. św. Trójcy		
357	ul.	Krasickiego	3		budynek mieszkalny		
358	ul.	Krasickiego	7		budynek mieszkalny		
359	ul.	Krasickiego	7a		budynek mieszkalny		
360	ul.	Krasickiego	9		budynek mieszkalny		
361	ul.	Krasickiego	10 12		budynek mieszkalny		
362	ul.	Krasickiego	17		budynek mieszkalny		
363	ul.	Krasickiego	19		budynek mieszkalny		
364	ul.	Krasickiego	23 25		budynek mieszkalny		
365	ul.	Krasickiego	22 24		budynek mieszkalny		
366	ul.	Krasickiego	27 29		budynek mieszkalny		
367	ul.	Krasickiego	35 37		budynek mieszkalny		
368	ul.	Królewiecka	24		budynek mieszkalny		plebania
369	ul.	Królewiecka	29		budynek mieszkalny		
370	ul.	Królewiecka	35		zespół d.szpitala ewangelickiego: szpital, układ przestrzenny, z parkiem i budynkiem wodociągów od ul.9-go Maja		
371	ul.	Królewiecka	35		układ przestrzenny z		pozostało

Lp.	Adres		Nr	Adres - Uwagi	Obiekt	W Zespole	Uwagi
					parkiem i ogrodzeniem		ść zespołu d. Ev. Gemeind ehaus
372	ul.	Królewiecka	37		budynek mieszkalny		
373	ul.	Królewiecka	41		budynek mieszkalny z bramą		
374	ul.	Królewiecka	43		budynek mieszkalny		
375	ul.	Królewiecka	54		budynek mieszkalny		
376	ul.	Królewiecka	54 ab		budynek mieszkalny		
377	ul.	Królewiecka	56		budynek mieszkalny z bramą		
378	ul.	Królewiecka	58		budynek mieszkalny		
379	ul.	Królewiecka	58 a		budynek mieszkalny		
380	ul.	Królewiecka			kościół ewangelicki, ob.katolicki pw. Św. Antoniego		
381	ul.	Królewiecka			figura Św. Antoniego przy kościele		
382	ul.	Królewiecka			starodrzew przy kościele		
383	ul.	Królewiecka		u zbiegu ul.Królewieckiej i ul.Wspólnej	zespół zieleni - starodrzew		Obecnie pozostało jedno drzewo
384	ul.	Kwiatowa	1		budynek mieszkalny		
385	ul.	Kwiatowa	7		budynek mieszkalny		
386	ul.	Kwiatowa	9		budynek mieszkalny		
387	ul.	Lipowa	12		budynek mieszkalny		
388	ul.	Lipowa	13		budynek mieszkalny		
389	ul.	Lipowa	13		brama z ogrodzeniem		
390	ul.	Lipowa			starodrzew przy d.przystani na rz. Pasłęce		
391	ul.	Łakowa	3		budynek mieszkalny		
392	ul.	Łakowa	5		budynek mieszkalny		
393	ul.	Magazynowa			aleja przydrożna		
394	ul.	Mielczarskiego			zespół zabudowy z aleją		
395	ul.	Mielczarskiego	9 i 11		budynek mieszkalny		
396	ul.	Mielczarskiego	12 14		budynek mieszkalny		
397	ul.	Mielczarskiego	13 15 17		budynek mieszkalny		
398	ul.	Mielczarskiego	16 18		budynek mieszkalny		
399	ul.	Mielczarskiego	20 22		budynek mieszkalny		
400	ul.	Mielczarskiego	24 26		budynek mieszkalny		
401	ul.	Mielczarskiego	25 27		budynek mieszkalny		
402	ul.	Mielczarskiego	28 30		budynek mieszkalny		
403	ul.	Mielczarskiego	32 34		budynek mieszkalny		
404	ul.	Mielczarskiego	33		budynek mieszkalny		
405	ul.	Mielczarskiego	35		budynek mieszkalny		
406	ul.	Mielczarskiego	36 38		budynek mieszkalny		
407	ul.	Młyńska			zespół elektrowni wodnej z układem wodnym	zespół elektrowni wodnej	
408	ul.	Młyńska			budynek elektrowni - siłowni	zespół elektrowni wodnej	
409	ul.	Młyńska			Jaz	zespół elektrowni wodnej	
410	ul.	Moniuszki		przed domem nr 3	układ ob. skweru miejskiego ze starodrzewem		d. Lieder-Tafel
411	ul.	Moniuszki	3		budynek mieszkalny		
412	ul.	Moniuszki	5		budynek mieszkalny		
413	ul.	Moniuszki	7		zespół klasztoru sióstr Katarzynek z ogrodzeniem i bramą, układem zieleni i	zespół klasztoru sióstr Katarzynek	

Lp.	Adres	Nr	Adres - Uwagi	Obiekt	W Zespole	Uwagi
				starodrzewem		
414	ul. Moniuszki	7		klasztor	zespół klasztoru sióstr Katarzynek	
415	ul. Moniuszki	7		kaplica	zespół klasztoru sióstr Katarzynek	
416	ul. Moniuszki	7		cmentarz	zespół klasztoru sióstr Katarzynek	
417	ul. Moniuszki	7		budynek gospodarczy	zespół klasztoru sióstr Katarzynek	
418	ul. Moniuszki	7		budynek gospodarczy	zespół klasztoru sióstr Katarzynek	
419	ul. Moniuszki	7		budynek gospodarczy	zespół klasztoru sióstr Katarzynek	
420	ul. Moniuszki	7		stodola	zespół klasztoru sióstr Katarzynek	
421	ul. Moniuszki	7		dom ogrodnika	zespół klasztoru sióstr Katarzynek	
422	ul. Moniuszki	7		altana	zespół klasztoru sióstr Katarzynek	
423	ul. Moniuszki	9		założenie stada ogierów	zespół stada ogierów	
424	ul. Moniuszki	9		park i starodrzew	zespół stada ogierów	
425	ul. Moniuszki	9		dom dyrektora	zespół stada ogierów	
426	ul. Moniuszki	9		stajnia	zespół stada ogierów	
427	ul. Moniuszki	9		stajnia kwarantanny	zespół stada ogierów	
428	ul. Moniuszki	9		stajnia główna	zespół stada ogierów	
429	ul. Moniuszki	9		ujeżdżalnia	zespół stada ogierów	
430	ul. Moniuszki	9		wozownia	zespół stada ogierów	
431	ul. Moniuszki	9		hydroformia	zespół stada ogierów	
432	ul. Moniuszki	9		studnie	zespół stada ogierów	
433	ul. Moniuszki	9		warsztat	zespół stada ogierów	
434	ul. Moniuszki	9		składzik	zespół stada ogierów	
435	ul. Moniuszki	9		stróżówka 1	zespół stada ogierów	
436	ul. Moniuszki	9		stróżówka 2	zespół stada ogierów	
437	ul. Moniuszki	9		budynek mieszkalny	zespół stada ogierów	
438	ul. Moniuszki	9		waga	zespół stada ogierów	
439	ul. Moniuszki	9	od ul.Moniuszki i od ul.Łąkowej	mury i ogrodzenia z bramami	zespół stada ogierów	
440	ul. Moniuszki			dom kilkurodzinny dla pracowników stadniny wraz z budynkiem gospodarczym	zespół stada ogierów	
441	ul. Moniuszki			dom kilkurodzinny dla pracowników stadniny wraz z budynkiem gospodarczym	zespół stada ogierów	
442	ul. Moniuszki			dom kilkurodzinny dla pracowników stadniny wraz z budynkiem gospodarczym	zespół stada ogierów	
443	ul. Moniuszki			dom kilkurodzinny dla pracowników stadniny wraz z budynkiem gospodarczym	zespół stada ogierów	
444	ul. Moniuszki			dom kilkurodzinny dla pracowników stadniny wraz z budynkiem gospodarczym	zespół stada ogierów	
445	ul. Moniuszki			dom kilkurodzinny dla pracowników stadniny wraz z budynkiem gospodarczym	zespół stada ogierów	
446	ul. Moniuszki			dom kilkurodzinny dla pracowników stadniny wraz z budynkiem gospodarczym	zespół stada ogierów	
447	ul. Moniuszki			dom kilkurodzinny dla pracowników stadniny wraz z budynkiem gospodarczym	zespół stada ogierów	
448	ul. Moniuszki			dom kilkurodzinny dla pracowników stadniny	zespół stada ogierów	
449	ul. Moniuszki			dom kilkurodzinny dla pracowników stadniny	zespół stada ogierów	
450	ul. Moniuszki	16		dom z ogrodzeniem		
451	ul. Moniuszki		przy drodze do Rudłowa	kapliczka wraz z ogrodzeniem		
452	ul. Moniuszki		droga do Rudłowa	aleja		
453	ul. Moniuszki	20		budynek kasyna, ob.WKU	zespół koszar przy ul.Moniuszki	
454	ul. Moniuszki			starodrzew przy d.lazarecie	zespół koszar przy ul.Moniuszki	
455	ul. Moniuszki	22		zespół koszar z układem przestrzennym, ogrodzeniem i starodrzewem	zespół koszar przy ul.Moniuszki	
456	ul. Moniuszki	22		budynek	zespół koszar przy ul.Moniuszki	

Lp.	Adres		Nr	Adres - Uwagi	Obiekt	W Zespole	Uwagi
					administracyjny		
457	ul.	Moniuszki	22a		blok koszarowy, ob.szkoła podstawowa	zespół koszar przy ul.Moniuszki	
458	ul.	Moniuszki	22d		blok koszarowy	zespół koszar przy ul.Moniuszki	
459	ul.	Moniuszki	22e		blok koszarowy, ob.zespół szkół i internat	zespół koszar przy ul.Moniuszki	
460	ul.	Moniuszki	22		sala gimnastyczna	zespół koszar przy ul.Moniuszki	
461	ul.	Moniuszki	22		magazyn z kotłownią	zespół koszar przy ul.Moniuszki	
462	ul.	Moniuszki	22		budynek kantyny	zespół koszar przy ul.Moniuszki	
463	ul.	Moniuszki	22		budynek gospodarczy	zespół koszar przy ul.Moniuszki	
464	ul.	Moniuszki	22		stacja transformatorowa	zespół koszar przy ul.Moniuszki	
465	ul.	Moniuszki	22		magazyn	zespół koszar przy ul.Moniuszki	
466	ul.	Moniuszki	22		magazyn	zespół koszar przy ul.Moniuszki	
467	ul.	Morska	3		budynek d. fabryki cygar i suszarni tytoniu		
468	ul.	Morska			zespół browaru wraz z małą architekturą i starodrzewem		
469	ul.	Morska			budynek browaru		
470	ul.	Morska	5		kamienica		
471	ul.	Morska	22		kamienica		
472	ul.	Morska	23		kamienica		
473	ul.	Morska	24/26		kamienica		
474	ul.	Morska	28		budynek mieszkalny		
475	ul.	Morska	32		kamienica		
476	ul.	Morska	38/40		budynek mieszkalny z budynkiem gospodarczym		
477	ul.	Morska	41		kamienica		
478	ul.	Morska	42/44		budynek mieszkalny		
479	ul.	Morska	43		budynek mieszkalny		
480	ul.	Morska	46/48		budynek mieszkalny		
481	ul.	Morska	49		kamienica		
482	ul.	Morska	50/52		budynek mieszkalny		
483	ul.	Morska	53		budynek mieszkalny		
484	ul.	Morska	54		budynek mieszkalny		
485	ul.	Morska	55		magazyn		d. Staedt. Bauhof
486	ul.	Morska	55		magazyn		d. Staedt. Bauhof
487	ul.	Morska		róg PCK	kapliczka - dzwonnica		
488	ul.	Morska			cmentarz ze starodrzewem		d. Magdalen en- Friedhof
489	ul.	Morska			brama cmentarna z ogrodzeniem		d. Magdalen en- Friedhof
490	ul.	Mrażowiusza	9		budynek mieszkalny		
491	ul.	Mrażowiusza	11		budynek mieszkalny		
492	ul.	Mrażowiusza	13		budynek mieszkalny		
493	ul.	Mrażowiusza	15		budynek mieszkalny		
494	ul.	Mrażowiusza	17		budynek mieszkalny		
495	ul.	Mrażowiusza	19		budynek mieszkalny		
496	ul.	Mrażowiusza	21		budynek mieszkalny		
497	ul.	Mrażowiusza	23		budynek mieszkalny		
498	ul.	Mrówcza	1		budynek mieszkalny z budynkiem gospodarczym		
499	ul.	Mrówcza	2		budynek mieszkalny z budynkiem gospodarczym		
500	ul.	Mrówcza	3		budynek mieszkalny		
501	ul.	Mrówcza	4		budynek mieszkalny		
502	ul.	Mrówcza	5		budynek mieszkalny		
503	ul.	Mrówcza	6		budynek mieszkalny		
504	ul.	Mrówcza	7		budynek mieszkalny		
505	ul.	Mrówcza	8		budynek mieszkalny		
506	ul.	Mrówcza	9		budynek mieszkalny		
507	ul.	Mrówcza	10		budynek mieszkalny		
508	ul.	Mrówcza	11		budynek mieszkalny		
509	ul.	Mrówcza	12		budynek mieszkalny z budynkiem gospodarczym		
510	ul.	Mrówcza	14		budynek mieszkalny z budynkiem		

Lp.	Adres		Nr	Adres - Uwagi	Obiekt	W Zespole	Uwagi
					gospodarczym		
511	ul.	Olsztyńska	4		kamienica		
512	ul.	Olsztyńska	6		budynek mieszkalny z bramą i ogrodzeniem		
513	ul.	Olsztyńska	8		budynek mieszkalny		
514	ul.	Olsztyńska	10		budynek produkcyjny	zespół d.fabryki maszyn	Maschine n-Fabrik
515	ul.	Olsztyńska	10		budynek produkcyjny	zespół d.fabryki maszyn	Maschine n-Fabrik
516	ul.	Olsztyńska	12 i 14		budynek mieszkalny z budynkiem gospodarczym		
517	ul.	Olsztyńska	20		starodrzew przy d. basenie miejskim		
518	ul.	Olsztyńska			cmentarz ze starodrzewem	zespół cmentarza	d. Kath. St.Rochus Friedhof
519	ul.	Olsztyńska			brama cmentarna z ogrodzeniem	zespół cmentarza	d. Kath. St.Rochus Friedhof
520	ul.	Olsztyńska			kaplica św.Rocha	zespół cmentarza	d. Kath. St.Rochus Friedhof
521	ul.	Olsztyńska			aleja przydrożna		
522	ul.	Olsztyńska		przy cmentarzu	most z balustradą		
523	ul.	Olsztyńska			most		
524	ul.	PCK	9		kamienica		
525	ul.	PCK	11		kamienica		
526	ul.	Pieniężnego	2		budynek mieszkalny z budynkiem gospodarczym		
527	ul.	Pieniężnego	3		budynek mieszkalny		
528	ul.	Pieniężnego	4		budynek mieszkalny		
529	ul.	Pieniężnego	5		budynek mieszkalny		
530	ul.	Pieniężnego	7		budynek mieszkalny		
531	ul.	Pieniężnego	9		budynek mieszkalny		
532	ul.	Pieniężnego	14		budynek mieszkalny		
533	Pl.	Piłsudskiego	14		kamienica		
534	ul.	Portowa	6		spichlerz		
535	ul.	Portowa	8		kamienica		
536	ul.	Portowa	16		budynek banku		
537	ul.	Portowa		przy banku	fundamenty domu		
538	ul.	Bł. Reginy Protmann	4		kamienica		
539	ul.	Bł. Reginy Protmann	6		kamienica		
540	ul.	Przemysłowa	1		zespół garbarni wraz z murem	zespół garbarni przy ul. Przemysłowej	
541	ul.	Przemysłowa	1		ujęcie wody	zespół garbarni przy ul. Przemysłowej	
542	ul.	Przemysłowa	1		budynek główny	zespół garbarni przy ul. Przemysłowej	
543	ul.	Przemysłowa	1		budynek mieszkalny	zespół garbarni przy ul. Przemysłowej	
544	ul.	Przemysłowa	1		waga	zespół garbarni przy ul. Przemysłowej	
545	ul.	Przemysłowa	1		budynek produkcyjny 1	zespół garbarni przy ul. Przemysłowej	
546	ul.	Przemysłowa	1		budynek produkcyjny 2	zespół garbarni przy ul. Przemysłowej	
547	ul.	Przemysłowa	1		budynek produkcyjny 3	zespół garbarni przy ul. Przemysłowej	
548	ul.	Przemysłowa	3		budynek mieszkalny		
549	ul.	Przemysłowa	4		budynek mieszkalny		
550	ul.	Przemysłowa	5		budynek mieszkalny		
551	ul.	Przemysłowa	6		budynek mieszkalny		
552	ul.	Przemysłowa	7, 9		zespół gazowni	zespół gazowni	
553	ul.	Przemysłowa	7, 9		portiernia	zespół gazowni	
554	ul.	Przemysłowa	7, 9		licznikownia	zespół gazowni	
555	ul.	Przemysłowa	7, 9		budynek główny	zespół gazowni	
556	ul.	Przemysłowa	8		budynek mieszkalny		
557	ul.	Przemysłowa	10		budynek		
558	ul.	Przemysłowa	11		zespół rzeźni miejskiej	rzeźnia	
559	ul.	Przemysłowa	11		budynek główny rzeźni	rzeźnia	
560	ul.	Przemysłowa	12		budynek mieszkalny		
561	ul.	Przemysłowa	16		budynek mieszkalny		
562	ul.	Przemysłowa	20		budynek mieszkalny		
563	ul.	Przemysłowa	26		zespół oczyszczalni	zespół oczyszczalni ścieków	

Lp.	Adres		Nr	Adres - Uwagi	Obiekt	W Zespole	Uwagi
					ścieków ze starodrzewem i osadnikami		
564	ul.	Przemysłowa	26		budynek główny oczyszczalni ścieków	zespół oczyszczalni ścieków	
565	ul.	Przemysłowa		przy oczyszczalni ścieków	aleja przydrożna		
566	ul.	Rzemieślnicza	1		zespół d.garbarni, budynek produkcyjny wraz z kotłownią i kominem		garbarnia Sonnenst uhl
567	ul.	Różana	1 i 3		budynek mieszkalny		
568	ul.	Różana	2 i 4		budynek mieszkalny		
569	ul.	Różana	5 i 7		budynek mieszkalny		
570	ul.	Różana	6 i 8		budynek mieszkalny		
571	ul.	Różana	9 i 11		budynek mieszkalny		
572	ul.	Różana	10 i 12		budynek mieszkalny		
573	ul.	Sądowa-Pl.Grunwaldu			zespół sądowo-więzienny z murem	zespół sądowo-więzienny	
574	ul.	Sądowa	1		budynek sądu	zespół sądowo-więzienny	Koenigl. Land- u. Amts-Gericht
575	ul.	Sądowa	1		budynek aresztu sądowego	zespół sądowo-więzienny	Koenigl. Land- u. Amts-Gericht
576	ul.	Sądowa		Pl.Grunwaldu 2	budynek więzienia	zespół sądowo-więzienny	Gefaengnis
577	ul.	Sądowa		Pl.Grunwaldu 2	budynek więzienia	zespół sądowo-więzienny	Gefaengnis
~~578~~	~~ul.~~	~~Sikorskiego~~	~~9~~		~~mleczarnia z kominem~~		~~wykreślony z GEZ d.internat~~
579	ul.	Sikorskiego	11 i 13		budynek mieszkalny		
580	ul.	Sikorskiego	14		budynek mieszkalny		
581	ul.	Sikorskiego	15-19		bank, ob.LO		
582	ul.	Sikorskiego	16		budynek mieszkalny		
583	ul.	Sikorskiego	18		budynek mieszkalny		
584	ul.	Sikorskiego	21		willa		d.internat
585	ul.	Sikorskiego	21		budynek gospodarczy		
586	ul.	Sikorskiego	26		budynek mieszkalny		
587	ul.	Sikorskiego	28		budynek mieszkalny		
588	ul.	Sikorskiego	30		budynek mieszkalny		
589	ul.	Sikorskiego	32		budynek mieszkalny		
590	ul.	Sikorskiego	33-35		budynek mieszkalny		
591	ul.	Sikorskiego	37-39		budynek mieszkalny		
592	ul.	Sikorskiego			teren d.cmentarza ze starodrzewem		Kath. St. Katarinen Friedhof
593	ul.	Skośna	1		zespół rozdzielni energetycznej i stacji transformatorowej		
594	ul.	Słowicza	1		budynek mieszkalny		
595	ul.	Słowicza	2		budynek mieszkalny z budynkiem gospodarczym		
596	ul.	Słowicza	3		budynek mieszkalny		
597	ul.	Słowicza	4		budynek mieszkalny z budynkiem gospodarczym		
598	ul.	Słowicza	5		budynek mieszkalny z budynkiem gospodarczym		
599	ul.	Słowicza	6		budynek mieszkalny		
600	ul.	Słowicza	7		budynek mieszkalny z budynkiem gospodarczym		
601	ul.	Słowicza	8		budynek mieszkalny		
602	ul.	Słowicza	9		budynek mieszkalny		
603	ul.	Słowicza	10		budynek mieszkalny		
604	ul.	Słowicza	11		budynek mieszkalny		
605	ul.	Słowicza	12		budynek mieszkalny		
606	ul.	Sowińskiego	1 i 3		budynek mieszkalny	kolonia oficerska koszar przy ul.Sikorskiego	

Lp.	Adres		Nr	Adres - Uwagi	Obiekt	W Zespole	Uwagi
607	ul.	Sowińskiego	2 i 4		budynek mieszkalny	kolonia oficerska koszar przy ul.Sikorskiego	
608	ul.	Sowińskiego	5 i 7		budynek mieszkalny	kolonia oficerska koszar przy ul.Sikorskiego	
609	ul.	Sowińskiego	6 i 8		budynek mieszkalny	kolonia oficerska koszar przy ul.Sikorskiego	
610	ul.	Sowińskiego	9 i 11		budynek mieszkalny	kolonia oficerska koszar przy ul.Sikorskiego	
611	ul.	Sowińskiego	10		budynek mieszkalny	kolonia oficerska koszar przy ul.Sikorskiego	
612	ul.	Sowińskiego	12 i 14		budynek mieszkalny	kolonia oficerska koszar przy ul.Sikorskiego	
613	ul.	Sowińskiego	13 i 15		budynek mieszkalny	kolonia oficerska koszar przy ul.Sikorskiego	
614	ul.	Sowińskiego	16 i 18		budynek mieszkalny	kolonia oficerska koszar przy ul.Sikorskiego	
615	ul.	Sowińskiego	17 i 19		budynek mieszkalny	kolonia oficerska koszar przy ul.Sikorskiego	
616	ul.	Sowińskiego			aleja	kolonia oficerska koszar przy ul.Sikorskiego	
617	ul.	Sportowa			aleja do młyna Wikielec		
618	ul.	Sportowa	9 i 11		budynek mieszkalny z budynkiem gospodarczym		
619	ul.	Sportowa	13/15		budynek mieszkalny		
620	ul.	Sportowa	17		budynek mieszkalny z budynkiem gospodarczym		
621	ul.	Sportowa	19		budynek mieszkalny		
622	ul.	Staszica			budynek mieszkalny		
623	Pl.	Strażacki	2		budynek mieszkalny		
624	ul.	Szkolna			przepompownia wody		powstała przy nieistniejącej już wieży ciśnieni
625	ul.	Szkolna	2		budynek mieszkalny		
626	ul.	Szkolna	3		budynek mieszkalny		
627	ul.	Szkolna	3b i 5a		budynek mieszkalny		
628	ul.	Szkolna	5		budynek mieszkalny		
629	ul.	Szkolna	4		budynek mieszkalny		
630	ul.	Szkolna	9		budynek mieszkalny		
631	ul.	Szkolna	11		budynek szkoły		
632	ul.	Szkolna	11		budynek gospodarczy przy szkole		
633	ul.	Świętokrzyska		u zbiegu z ul.Sportową	budynek	w zespole d. miejskiego placu sportowego	d. Staedt. Anger (Sport- u. Spielplatz)
634	ul.	Świętokrzyska		u zbiegu z ul.Sportową	park	w zespole d. miejskiego placu sportowego	d. Staedt. Anger (Sport- u. Spielplatz)
635	ul.	Świętokrzyska			kapliczka		
636	ul.	Świętokrzyska			zespół kościoła pw. Św. Krzyża z ogrodzeniem	zespół kościoła pw. św. Krzyża	
637	ul.	Świętokrzyska			kościół pw. Św. Krzyża	zespół kościoła pw. św. Krzyża	
638	ul.	Świętokrzyska			klasztor	zespół kościoła pw. św. Krzyża	
639	ul.	Świętokrzyska			figura Św. Nepomucena	zespół kościoła pw. św. Krzyża	
640	ul.	Świętokrzyska			aleja lipowa		
641	ul.	Świętokrzyska			dom na wzgórzu		
642	ul.	Traugutta	4		budynek mieszkalny		
643	ul.	Traugutta	8		budynek mieszkalny		
644	ul.	Traugutta	10		budynek mieszkalny		
645	ul.	Traugutta	12		budynek mieszkalny		
646	ul.	Traugutta	14		budynek mieszkalny		
647	ul.	Traugutta	21		budynek mieszkalny		
648	ul.	Traugutta	23		budynek mieszkalny		
649	ul.	Traugutta	25		budynek mieszkalny		
650	ul.	Traugutta	26		budynek mieszkalny		
651	ul.	Warmińska	1		budynek mieszkalny		
652	ul.	Warmińska	2		budynek mieszkalny z budynkiem gospodarczym		

Lp.	Adres		Nr	Adres - Uwagi	Obiekt	W Zespole	Uwagi
653	ul.	Warmińska	3		budynek mieszkalny		
654	ul.	Warmińska	4		budynek mieszkalny		
655	ul.	Warmińska	5		budynek mieszkalny		
656	ul.	Warmińska	6		budynek mieszkalny		
657	ul.	Warmińska	7		budynek mieszkalny		
658	ul.	Warmińska	8		budynek mieszkalny z budynkiem gospodarczym		
659	ul.	Warmińska	9		budynek mieszkalny		
660	ul.	Warmińska	10 i 12		budynek mieszkalny		
661	ul.	Warmińska	11		budynek mieszkalny		
662	ul.	Warmińska	14		budynek mieszkalny		
663	ul.	Warmińska	16/18		budynek mieszkalny		
664	ul.	Warmińska	17		budynek mieszkalny		
665	ul.	Warmińska	19		budynek mieszkalny		
666	ul.	Warmińska	20		budynek mieszkalny		
667	ul.	Warmińska	21		budynek mieszkalny		
668	ul.	Warmińska	22		budynek mieszkalny z budynkiem gospodarczym		
669	ul.	Warmińska	23		budynek mieszkalny		
670	ul.	Warmińska	24/26		budynek mieszkalny		
671	ul.	Warmińska	28		budynek mieszkalny		
672	ul.	Wiejska	3		budynek mieszkalny		
673	ul.	Wiejska	9		budynek mieszkalny		
674	ul.	Wiejska	11		willa wraz z towarzyszącym starodrzewem		
675	ul.	Wiejska	16		budynek d.fabryki pieców		
676	ul.	Wiejska	16		zabudowania d.fabryki pieców - oficyna i 2 budynki gospodarcze		
677	ul.	Wiejska	18-20		dom dwurodzinny		
678	ul.	Wiejska	22-24		dom dwurodzinny		
679	ul.	Wileńska	1 i 3		budynek mieszkalny		
680	ul.	Wileńska	2 i 4		budynek mieszkalny		
681	ul.	Wileńska	6 i 8		budynek mieszkalny		
682	ul.	Wileńska	9 i 11		budynek mieszkalny		
683	ul.	Wileńska	10 i 12		budynek mieszkalny		
684	ul.	Wileńska	13/15		budynek mieszkalny		
685	ul.	Wileńska	14/16		budynek mieszkalny		
686	ul.	Wileńska	17		budynek mieszkalny		
687	ul.	Wileńska	18/20		budynek mieszkalny		
688	ul.	Wileńska	22/24		budynek mieszkalny		
689	ul.	Wileńska	26		budynek mieszkalny		
690	ul.	Wileńska	28/30		budynek mieszkalny		
691	ul.	Wileńska	32/34		budynek mieszkalny		
692	ul.	Wileńska	40/42		budynek mieszkalny		
693	ul.	Wileńska	48/50		budynek mieszkalny		
694	ul.	Wileńska	56/58		budynek mieszkalny		
695	ul.	Wileńska	60/62		budynek mieszkalny		
696	ul.	Wileńska	64/66		budynek mieszkalny		
697	ul.	Wileńska	68/70		budynek mieszkalny		
698	ul.	Wileńska	72/74		budynek mieszkalny		
699	ul.	Wileńska	76/78		budynek mieszkalny		
700	ul.	Wileńska	80/82		budynek mieszkalny		
701	ul.	Wileńska	84/86		budynek mieszkalny		
702	ul.	Wileńska	88/90		budynek mieszkalny		
703	ul.	Wileńska	92/94		budynek mieszkalny		
704	ul.	Wileńska	96/98		budynek mieszkalny		
705	ul.	Wileńska	100		budynek mieszkalny		
706	ul.	Wileńska	102/104		budynek mieszkalny		
707	ul.	Wileńska	110/112		budynek mieszkalny		
708	ul.	Wileńska	114/116		budynek mieszkalny		
709	ul.	Wileńska	118/120		budynek mieszkalny		
710	ul.	Wileńska	122/124		budynek mieszkalny		
711	ul.	Wodna	11		budynek mieszkalny		
712	Al.	Wojska Polskiego	2		budynek mieszkalny	kolonia oficerska koszar przy Al.Wojska Polskiego	

Lp.	Adres		Nr	Adres - Uwagi	Obiekt	W Zespole	Uwagi
713	Al.	Wojska Polskiego	4		budynek mieszkalny	kolonia oficerska koszar przy Al.Wojska Polskiego	
714	Al.	Wojska Polskiego	6		budynek mieszkalny	kolonia oficerska koszar przy Al.Wojska Polskiego	
715	Al.	Wojska Polskiego	8		budynek mieszkalny	kolonia oficerska koszar przy Al.Wojska Polskiego	
716	Al.	Wojska Polskiego	12		budynek mieszkalny	kolonia oficerska koszar przy Al.Wojska Polskiego	
717	Al.	Wojska Polskiego	14		budynek mieszkalny	kolonia oficerska koszar przy Al.Wojska Polskiego	
718	Al.	Wojska Polskiego	16		budynek mieszkalny	kolonia oficerska koszar przy Al.Wojska Polskiego	
719	Al.	Wojska Polskiego	18		budynek mieszkalny	kolonia oficerska koszar przy Al.Wojska Polskiego	
720	Al.	Wojska Polskiego	20		budynek mieszkalny	kolonia oficerska koszar przy Al.Wojska Polskiego	
721	Al.	Wojska Polskiego	22		budynek mieszkalny	kolonia oficerska koszar przy Al.Wojska Polskiego	
722	Al.	Wojska Polskiego	24		budynek mieszkalny	kolonia oficerska koszar przy Al.Wojska Polskiego	
723	Pl.	Wolności	1		kamienica		
724	Pl.	Wolności			park miejski		
725	Pl.	Wolności	12		budynek mieszkalny		
726	Pl.	Wolności	18		budynek mieszkalny		
727	ul.	Wspólna	1		budynek mieszkalny		
728	ul.	Wspólna	4 i 6		dom dwurodzinny z budynkami gospodarczymi		
729	ul.	Wspólna	8 i 10		dom dwurodzinny z budynkami gospodarczymi		
730	ul.	Wspólna	12 i 14		dom dwurodzinny z budynkami gospodarczymi		
731	ul.	Wspólna	13		budynek mieszkalny		
732	ul.	Wspólna	16 i 18		dom dwurodzinny z budynkami gospodarczymi		
733	ul.	Wspólna	20		budynek mieszkalny		
734	ul.	Zielona			zespół zabudowy z aleją lipową		
735	ul.	Zielona	5 i 7		budynek mieszkalny		
736	ul.	Zielona	8 i 10		budynek mieszkalny		
737	ul.	Zielona	9		budynek mieszkalny		
738	ul.	Zielona	12 - 14 - 16		budynek mieszkalny		
739	ul.	Zielona	13 - 15		budynek mieszkalny		
740	ul.	Zielona	19		budynek mieszkalny		
741	ul.	Zielona	21		budynek mieszkalny		
742	ul.	Zielona	25		budynek mieszkalny		
743	ul.	Zielona	26		budynek mieszkalny		
744	ul.	Zielona	27		budynek mieszkalny		
745	ul.	Zielona	28		budynek mieszkalny		
746	ul.	Zielona	29		budynek mieszkalny		
747	ul.	Zielona	30		budynek mieszkalny		
748	ul.	Zielona	31 - 33		budynek mieszkalny		
749	ul.	Zielona	32		budynek mieszkalny		
750	ul.	Zielona	34		budynek mieszkalny		
751	ul.	Zielona	35 - 37		budynek mieszkalny		
752	ul.	Zielona	38		budynek mieszkalny		
753	ul.	Żeromskiego	1		budynek mieszkalny		
754	ul.	Żeromskiego	4		budynek mieszkalny		
755	ul.	Żeromskiego	6		budynek mieszkalny		
756	ul.	Żeromskiego	7		budynek mieszkalny		
757	ul.	Żeromskiego	9		budynek mieszkalny		
758	ul.	Żeromskiego	10		budynek mieszkalny		
759	ul.	Żeromskiego	11		budynek mieszkalny		
760	ul.	Żeromskiego	18		budynek mieszkalny z ogrodzeniem		
761	ul.	Żeromskiego	20		budynek mieszkalny z ogrodzeniem		

Tab. 8. Obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków miasta Braniewa, źródło: oprac. 2022 - 2023, Armageddon na podst. Gminnej Ewidencji Zabytków (GEZ) wraz z aktualizacją na rok 2023

5.2. Stanowiska archeologiczne

Na terenie miasta Braniewa znajdują się 3 stanowiska archeologiczne ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków, które posiadają wyznaczoną na kartach AZP lokalizację. Są to:

- stanowisko nr 5 - AZP 11-55/1,
- stanowisko nr 6 - AZP 11-55/2,
- stanowisko nr 7 - AZP 11-55/3.

Wszystkie z wyżej wymienionych stanowisk zlokalizowane są w zachodniej części miasta, w rejonie ul. Długiej, cieką Czerwony Rów i jeziora Piekiełko. Stanowiska te oznaczono na załącznikach graficznych do Studium.

Ponadto na terenie miasta Braniewa występują 4 stanowiska archeologiczne ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków, które nie posiadają wyznaczonej na kartach AZP lokalizacji. Są to:

- stanowisko nr 1 - AZP 11-55/12,
- stanowisko nr 2 - AZP 11-55/13,
- stanowisko nr 3 - AZP 11-55/14,
- stanowisko nr 4 - AZP 11-55/15.

Lokalizacja ww. stanowisk jest bliżej nieznaną, gdyż są to stanowiska archiwalne, które zostały utworzone na podstawie danych o przedwojennych znaleziskach, które to dane nie pozwoliły na sprecyzowanie miejsc ich lokalizacji. W związku z czym stanowisk tych nie oznaczono na załącznikach graficznych do Studium.

5.3. Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym lub określone przez audyt krajobrazowy granice krajobrazów priorytetowych

Z uwagi na to, że na obszarze opracowania nie został sporządzony audyt krajobrazowy województwa warmińsko-mazurskiego, nie określa się rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określonych przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych.

6. WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONA ICH ZDROWIA ORAZ ZAPEWNIENIE DOSTĘPNOŚCI OSOBOM ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI

6.1. Dane demograficzne miasta

Według danych GUS w roku 2020 miasto zamieszkiwały 16.974 osoby, zatem na 1 km² jego terytorium przypadają niespełna 1.368 osoby. Ludność miasta od lat dziewięćdziesiątych stopniowo się zmniejsza, co związane jest m. in. z odpływem społeczeństwa do większych jednostek miejskich. Niemniej należy zauważyć że analizowany region przy wykorzystaniu swego potencjału, jako stolica administracyjna powiatu i bliskość z Rosją, a także w związku z rozwiniętą infrastrukturą transportową, posiada możliwości przyciągania ludności i

zagwarantowania teje niezbędnych usług publicznych, co stanowi realny czynnik stymulujący rozwój demograficzny.

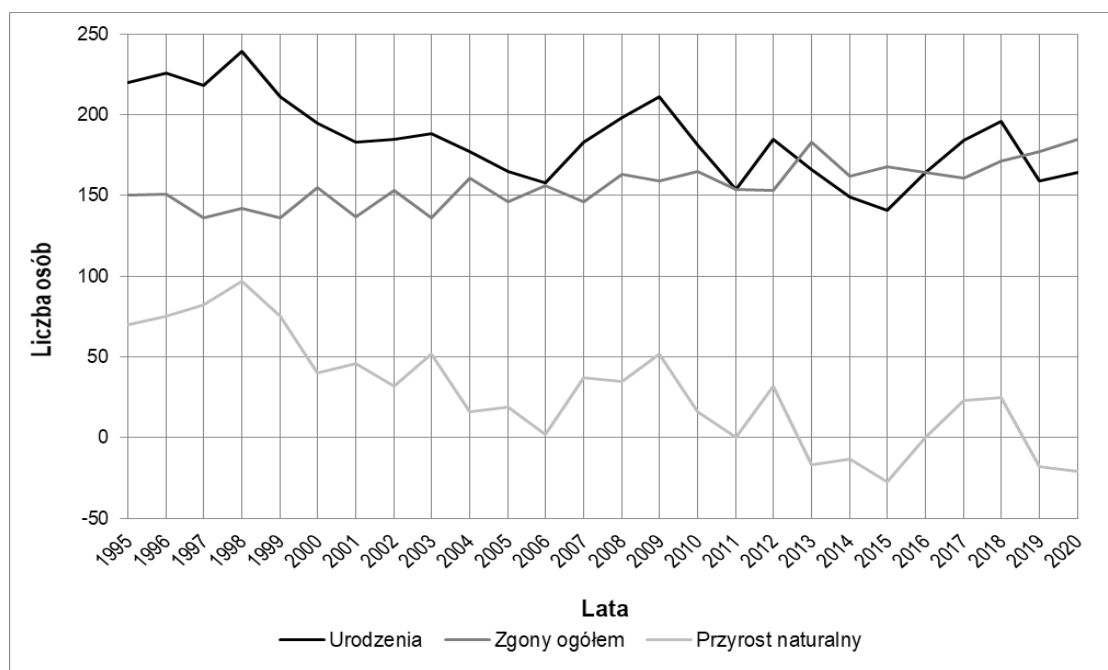
Rok	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Razem	18 547	18 683	18 784	18 865	18 265	18 240	18 284	18 329	18 183	18 068	17 925	17 792	17 693
Mężczyźni	9 113	9 160	9 219	9 233	8 919	8 865	8 967	9 002	8 855	8 766	8 692	8 642	8 562
Kobiety	9 434	9 523	9 565	9 632	9 346	9 375	9 317	9 327	9 328	9 302	9 233	9 150	9 131
% M	49,13	49,03	49,08	48,94	48,83	48,60	49,04	49,11	48,70	48,52	48,49	48,57	48,39
% K	50,87	50,97	50,92	51,06	51,17	51,40	50,96	50,89	51,30	51,48	51,51	51,43	51,61

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Razem	17 746	17 672	17 838	17 584	17 455	17 385	17 281	17 161	17 123	17 074	17 071	16 992	16 974
Mężczyźni	8 596	8 564	8 695	8 578	8 526	8 484	8 441	8 369	8 331	8 303	8 324	8 276	8 260
Kobiety	9 150	9 108	9 143	9 006	8 929	8 901	8 840	8 792	8 792	8 771	8 747	8 716	8 714
% M	48,44	48,46	48,74	48,78	48,85	48,80	48,85	48,77	48,65	48,63	48,76	48,71	48,66
% K	51,56	51,54	51,26	51,22	51,15	51,20	51,15	51,23	51,35	51,37	51,24	51,29	51,34

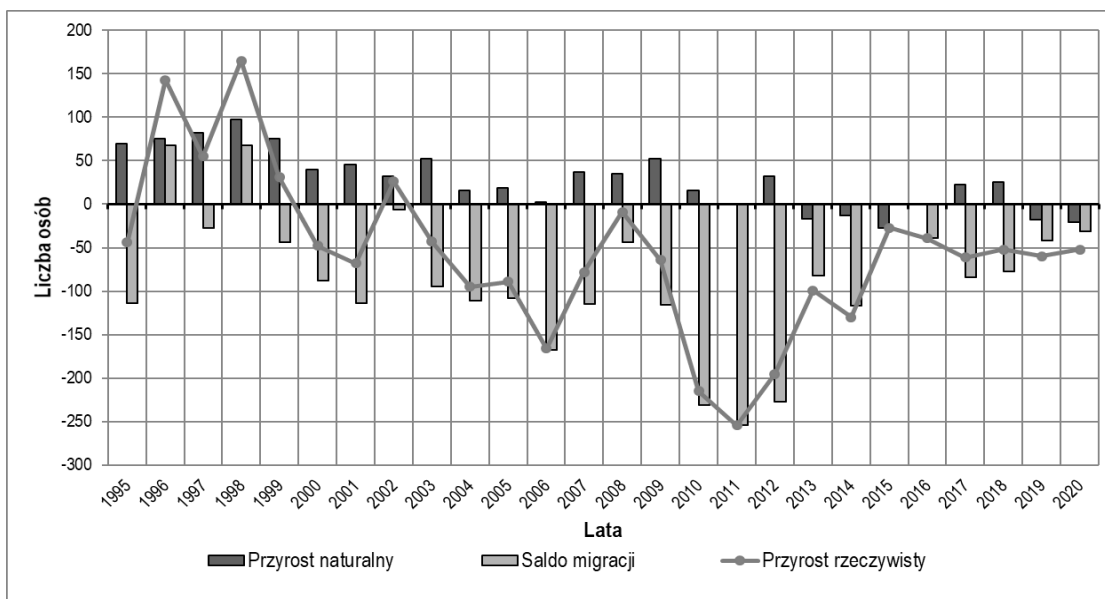
Tab. 9. Struktura ludności miasta Braniewa w latach 1995 – 2020, źródło: oprac. 2022, Armageddon na podstawie danych GUS, BDL

Poniżej przedstawiono ruch naturalny w wartościach bezwzględnych w mieście Braniewo w latach 1995-2020. W całym badanym zakresie czasowym, za wyjątkiem lat 2013-2015 oraz ostatnich dwóch badanych lat, tj. 2019-2020, utrzymywał się trend skutkujący dodatnim przyrostem naturalnym. Tym samym (oprócz ww. wyjątków) liczba zgonów na koniec analizowanych lat nie przewyższała liczby urodzeń. Natomiast w latach 2013-2015 i 2019-2020 liczba zgonów przewyższała liczbę urodzeń o średnio nie więcej niż 19 osób (minimum 13, maksimum 27). Natomiast najwyższe przyrosty naturalne w latach 1998 i 2009 były wynikiem odnotowania wysokich wartości liczby urodzeń przy najniższych w omawianym okresie liczbach zgonów (odpowiednio 97 i 52 więcej urodzeń niż zgonów).

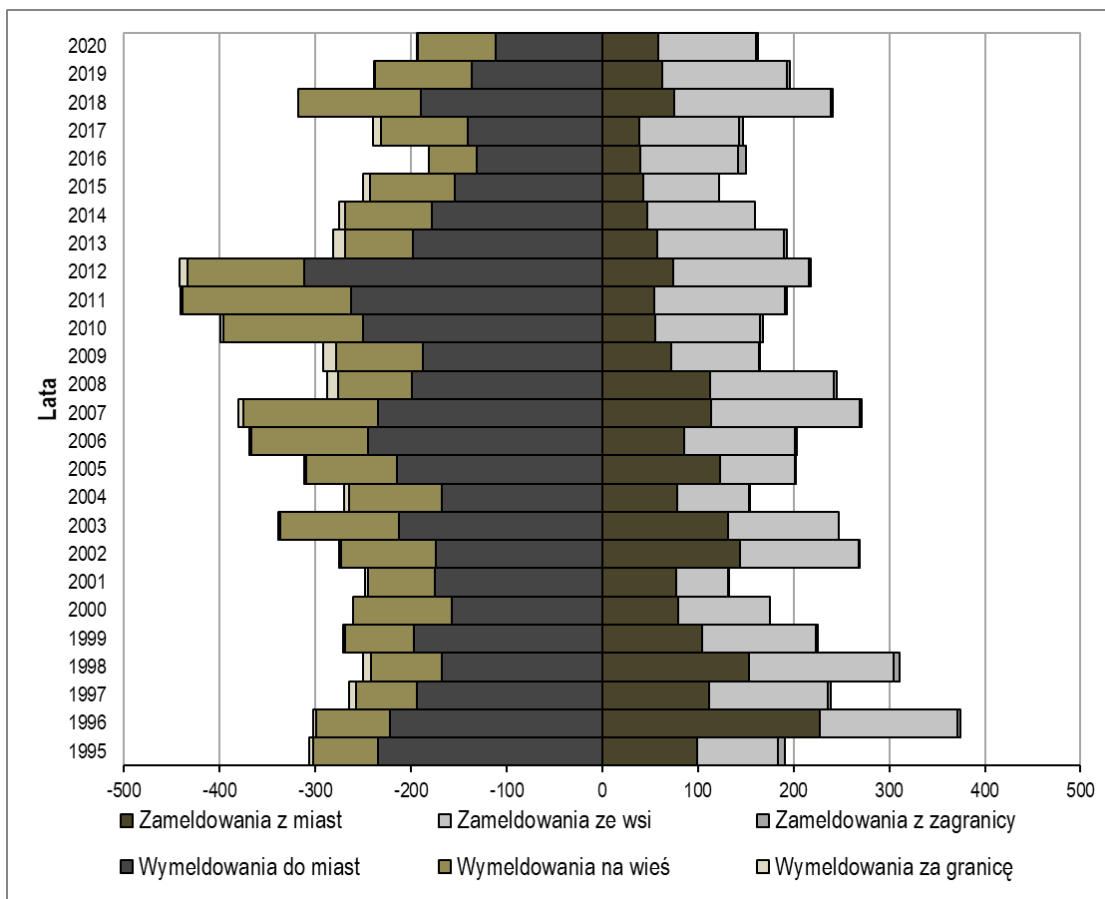
Ryc. 3. Ruch naturalny w mieście Braniewo w latach 1995-2020, źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BDL.

Przyrost rzeczywisty jest realną miarą zmian liczby ludności danego terytorium w badanym okresie. Obejmuje on zarówno statystykę dotyczącą migracji, jak i przyrostu naturalnego, czyli zmiennych bezpośrednio wpływających na dynamikę stanu ludności. Zasadniczo od 1999 r. wartość tego wskaźnika podawanego w wartościach bezwzględnych jest w mieście Braniewo ujemna, jednakże ulegała silnym wahaniom. W całym analizowanym przedziale czasu, a przede wszystkim po wspomnianym roku 1999 ujemna wartość przyrostu rzeczywistego wynikała przede wszystkim z wysokich wartości ujemnego salda migracji, którego nie potrafił zbilansować przyrost naturalny. Najniższe poziomy przyrostu rzeczywistego przypadły na lata 2010-2012, jednakże wskaźnik ten, choć nadal ujemny, ustabilizował się od roku 2015.

Ryc. 4. Przyrost rzeczywisty w mieście Braniewo w latach 1995-2020, źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BDL.

Wynik salda migracji, czyli różnicy między napływem (imigracja) a odpływem (emigracja), w mieście Braniewo w latach 1995-2020 był bardzo zróżnicowany, ale w większości z analizowanych lat ujemny, co przyczyniło się pośrednio do spadku liczby ludności miasta w analizowanym okresie. Rozpiętość pomiędzy wartościami maksymalnymi i minimalnymi wyniosła 322 (+68 analogicznie w 1996 i 1998 r. i -254 w 2011 r.).

Ryc. 5. Saldo migracji według kierunku w mieście Braniewo w latach 1995-2020, źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BDL.

Analiza struktury mieszkańców miasta pod względem wieku wskazuje na wyraźnie zauważalną tendencję malejącej liczby najmłodszych mieszkańców (w wieku przedprodukcyjnym) oraz wzrastającej liczby najstarszych mieszkańców (w wieku poprodukcyjnym). Niemniej ostatnie lata pokazują, że powoli odbudowuje się liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym i jeżeli tendencja będzie wzrostowa to w przyszłości można będzie zauważyć wzrost liczby ludności w wieku produkcyjnym. Obecnie jednak w tej właśnie grupie udział liczby mieszkańców jest zmienny. Choć obserwując dane z ostatnich dziesięciu lat zaznacza się tendencja malejąca tej ważnej dla rozwoju i funkcjonowania miasta grupy wiekowej mieszkańców.

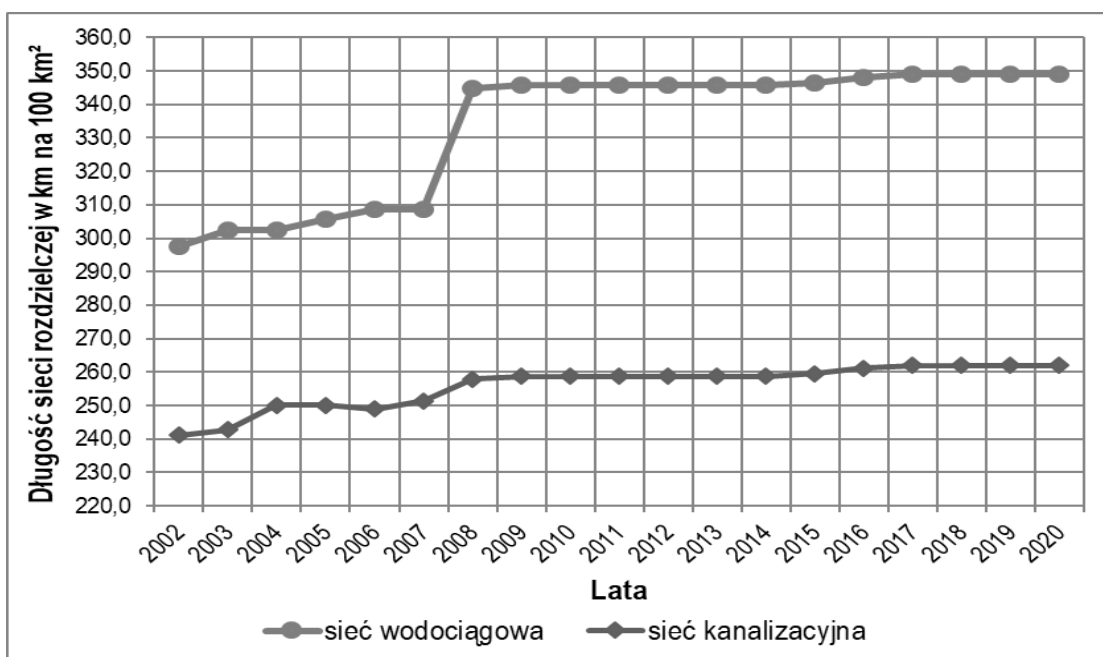
Rok	Ludność w wieku przedprodukcyjnym		Ludność w wieku produkcyjnym		Ludność w wieku poprodukcyjnym	
	Liczba mieszkańców	Procent ogółu mieszkańców	Liczba mieszkańców	Procent ogółu mieszkańców	Liczba mieszkańców	Procent ogółu mieszkańców
1995	4690	25%	12069	65%	1788	10%

2000	3964	22%	12293	67%	1983	11%
2005	3253	18%	12571	70%	2101	12%
2010	2825	16%	12584	71%	2429	13%
2015	2410	14%	11705	68%	3046	18%
2016	2418	14	11532	67	3173	19
2017	2407	14	11389	67	3278	19
2018	2488	15	11216	65	3367	20
2019	2516	15	10961	65	3515	20
2020	2583	15	10772	63	3619	21

Tab. 10. Liczba mieszkańców miasta Braniewa w latach 1995 – 2020 ukazująca kategorie wiekowe, źródło: oprac. 2021, Armageddon na podstawie GUS, BDL

6.2. Uwarunkowania infrastrukturalne

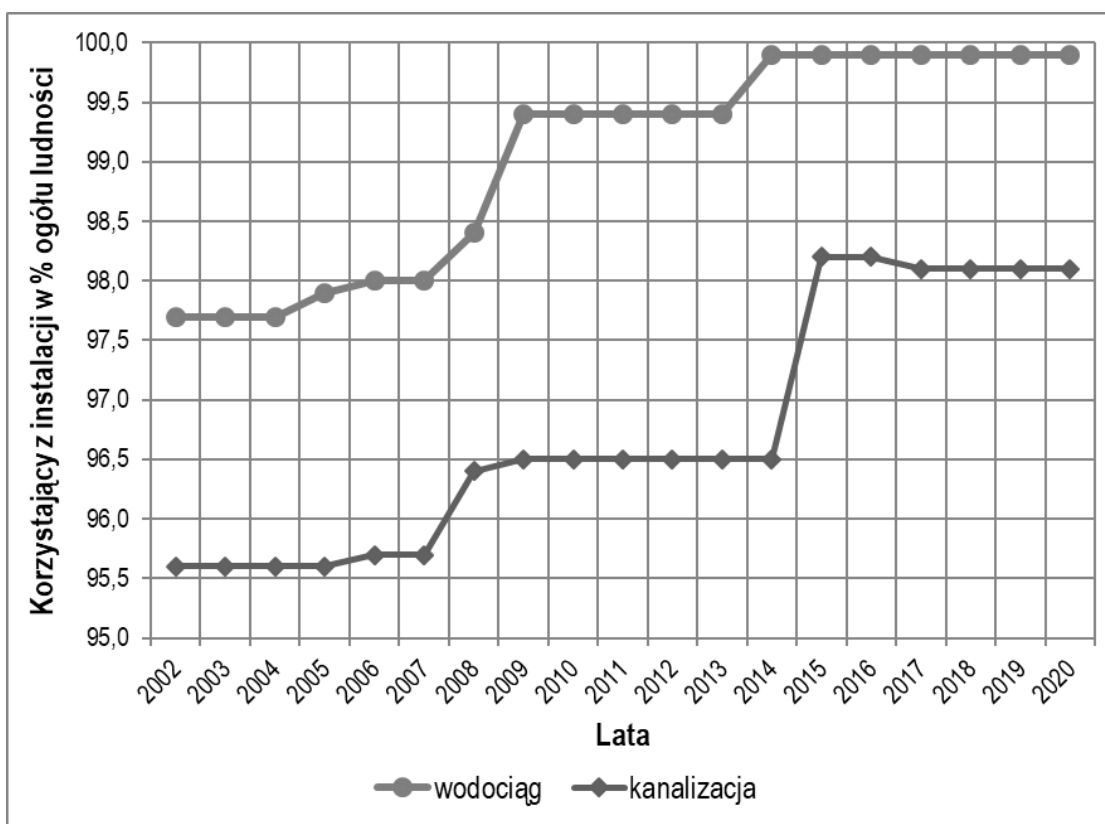
Podczas analizy długości sieci na 100 km² należy stwierdzić, że najdłuższą charakteryzowaną siecią jest sieć wodociągowa, a w dalszej kolejności sieć kanalizacyjna. Z kolei sieć gazowa nie została ujęta na wykresie gdyż na terenie miasta Braniewa jest ona dopiero rozwijana i nie stanowi w chwili obecnej obiektywnego wskaźnika. W latach 2002 – 2009 uwidoczony jest systematyczny wzrost długości analizowanych sieci, ze szczególnym wzrostem długości sieci wodociągowej w km na 100 km² zauważalną pomiędzy rokiem 2007 a 2008 (wzrost z 308,6 do 344,9 km). Na koniec 2020 r. na terenie miasta Braniewa długość sieci wodociągowej na 100 km² wynosiła 348,9 km, a sieci kanalizacyjnej 261,9 km.

Ryc. 6. Wybrane sieci infrastruktury technicznej w km długości na 100 km² powierzchni w mieście Braniewo w latach 2002-2020, źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BDL.

Analizując liczbę osób korzystających z podanych sieci infrastrukturalnych, należy zauważyć, że zarówno z sieci wodociągowej jak i kanalizacyjnej od lat korzysta znacząca liczba użytkowników z terenu miasta. Od roku 2014 do sieci wodociągowej dostęp ma 99,9% ludności miasta, z kolei na koniec roku 2020 do kanalizacji podłączone były obiekty, z których korzystało 98,1% mieszkańców. Należy zauważyć, że wartości te są na bardzo

wysokim poziomie, co jest niewątpliwie tendencją bardzo pożądaną i świadczy o fakcie, że omawiana miejska infrastruktura techniczna wymaga jedynie miejscowych uzupełnień.

Ryc. 7. Korzystający z instalacji wybranych sieci infrastrukturalnych w procentach w mieście Braniewo w latach 2002-2020, źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BDL.

6.3. Tereny i obiekty publiczne

Integralnymi i jednocześnie niezbędnymi składnikami towarzyszącymi każdej jednostce administracyjnej są obiekty i tereny publiczne. Skala i zróżnicowanie ich występowania ma szczególne znaczenie w miastach. Miasto Braniewo jako ośrodek pełniący rolę stolicy powiatu braniewskiego koncentruje obiekty zarówno o znaczeniu miejskim, jak i powiatowym, a ponadto siedzibę swą ma tu Urząd Gminy Braniewo.

JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE MIASTA

Do budżetowych jednostek organizacyjnych Miasta Braniewa należy zaliczyć:

- Zakład Gospodarki Komunalnej
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
- Miejski Ośrodek Sportu „Zatoka”
- Szkoła Podstawowa nr 3
- Szkoła Podstawowa nr 5
- Szkoła Podstawowa nr 6
- Przedszkole Miejskie nr 2
- Przedszkole Miejskie nr 4

- Żłobek Miejski
- Urząd Miasta
- Centrum Usług Wspólnych

Do kulturalnych jednostek organizacyjnych Miasta Braniewa należy zaliczyć:

- Braniewskie Centrum Kultury
- Miejska Biblioteka Publiczna

Do spółek w których miasto Braniewo ma 100% udział należy zaliczyć:

- Wodociągi Miejskie Sp. z o.o.
- Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.

JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE POWIATU

Do jednostek organizacyjnych powiatu braniewskiego, zlokalizowanych w granicach Miasta Braniewa należy zaliczyć:

- Powiatowy Dom Pomocy Społecznej
- Zarząd Dróg Powiatowych
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna
- Powiatowy Urząd Pracy
- Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego
- Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej
- Zespół Szkół Budowlanych
- Liceum Ogólnokształcące im. Feliksa Nowowiejskiego
- Zespół Szkół Zawodowych im. Jana Liszewskiego
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Braniewie

EDUKACJA

W zakresie edukacji miasto obsługiwane jest przez wspomniane wyżej trzy szkoły podstawowe, których rejonizacja została tak zorganizowana, że promień dojazdu do szkoły nie jest większy niż 3 km.

- Szkoła Podstawowa nr 3 im. Senatu RP, zlokalizowana przy ul. PCK 4 – obsługuje dzieci z terenu Miasta Braniewa: Świętokrzyska, Nowopasłęcka, Smutna, Żeglarska, Jachtowa, Sportowa, Długa, Jaskółcza, Słowicza, Drozdowa, Mrówcza, Kwiatowa, Morska, Krótka, PCK, Grzybowa, Brzozowa, Różana, Wileoska, Jana Bażyoskiego, Mrągowiusza, Kajki, Pieniężnego, Gustawa Gizewiusza, Piaskowa, Kętrzyoskiego, 1-go Maja, Elbląska (numery parzyste), Świętojańska, Sądowa, Jana Matejki, al. Wojska Polskiego, Warmińska, pl. Wolności, Wodna, Portowa, Magazynowa, Marynarska, Spacerowa, pl. Grunwaldu, Piwna, Parkowa, Nadbrzeżna, Olimpijska, Bursztynowa oraz poszczególne miejscowości z gminy wiejskiej Braniewo: Cielętnik, Józefowo, Klejnowo, Klejnowko, Nowa Pasłęka, Stara Pasłęka, Podgórze, Prątnik, Różaniec, Stępieo, Garbina, Ułowo. Obecnie do szkoły uczęszcza 626 dzieci.

- Szkoła Podstawowa nr 5 w Braniewie, zlokalizowana przy ul. Moniuszki 22a – obsługuje dzieci z: terenu miasta Braniewa: Botaniczna, Łąkowa, Moniuszki, Zielona, Sikorskiego, 700-lecia, Dąbrowskiego, Słoneczna, Stefczyka, Gen. Grota-Roweckiego, Dembioskiego, Sowioskiego Sucharskiego, Bema, Elizy Orzeszkowej, Fryderyka Chopina, Wałowa, Władysława Jagiełły, Kopernika, Mielczarskiego, Krasickiego, Elbląska (numery nieparzyste) oraz poszczególne miejscowości z gminy wiejskiej Braniewo: Glinka, Rudłowo, Zawierz. Obecnie do szkoły uczęszcza 495 dzieci.
- Szkoła Podstawowa sportowa nr 6 im. Jana Pawła II z oddziałem przedszkolnym, zlokalizowana przy ul. Konarskiego 13 – obsługuje dzieci z terenu miasta Braniewa: Olsztyńska, Kolejowa, Dworzec Kolejowy, Szkolna, Skośna, Kościuszki, Błotna, Kołtątaja, Mokra, Reja, Staszica, Traugutta, Malinowa, Rzemieśnicza, Armii Krajowej, Żeromskiego, Młynarska, Lipowa, Lisia, Kościelna, Łącznikowa, Wąska, Ogrodowa, Konarskiego, Wiejska, Drewniana, Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, 9-go Maja, Cicha, pl. Piłsudskiego, Królewiecka, Wspólna, Zamkowa, Fromborska, Błogosławionej Reginy Protmann, Katedralna, Gdańska, pl. Strażacki, Hozjusza, Kromera, Przemysłowa oraz poszczególne miejscowości z gminy wiejskiej Braniewo: Młoteczno, Zgoda, Rodowo, Rusy, Rogity, Gronowo, Podleśne, Kalina i Dąbrowa- Leśniczówka. Obecnie do szkoły uczęszcza 656 dzieci.

Edukację ponadpodstawową młodzież może kontynuować w:

- Zespole Szkół Budowlanych w Braniewie, zlokalizowanym przy ul. Wiejskiej 2, w skład którego wchodzi:
  - Liceum Ogólnokształcące im. 9 Braniewskiej Brygady Kawalerii Pancernej Im. Króla Stefana Batorego
  - Technikum im. 9 Braniewskiej Brygady Kawalerii Pancernej Im. Króla Stefana Batorego
  - Policealna szkoła
  - Liceum Ogólnokształcące dla dorosłych
- Zespole Szkół Zawodowych im. J. Liszewskiego w Braniewie, zlokalizowanym przy ul. Gdańskiej 19, w skład którego wchodzi:
  - Technikum
  - Branżowa szkoła I stopnia
  - Liceum Ogólnokształcące dla dorosłych
  - Centrum Kształcenia Zawodowego
- Liceum Ogólnokształcącym im. Feliksa Nowowiejskiego w Braniewie, zlokalizowanym przy ul. Sikorskiego 15.

Obok ww. szkół w mieście funkcjonują również:

- Liceum Ogólnokształcące dla dorosłych, zlokalizowane przy ul. PCK 4
- Szkoła Policealna w Braniewie, zlokalizowane przy ul. PCK 4
- Branżowa Szkoła I Stopnia Specjalna, zlokalizowana przy ul. Moniuszki 22E
- Szkoła Specjalna Przystosowująca Do Pracy, zlokalizowana przy ul. Moniuszki 22E
- Placówka Kształcenia ustawicznego (bez szkół) - Centrum Edukacji W Braniewie, zlokalizowana przy ul. Katedralnej 9
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy W Braniewie, zlokalizowany przy ul. Moniuszki 22E

Najmłodsze dzieci mogą uczęszczać do sześciu przedszkoli oraz dwóch żłobków:

- Przedszkole Miejskie Nr 2
- Przedszkole Miejskie Nr 4
- Przedszkole Niepubliczne "Kubuś Puchatek"
- Przedszkole Niepubliczne "Bajka"
- Przedszkole Niepubliczne Nr 1
- Przedszkole Niepubliczne "Stokrotka"
- żłobek miejski – 24 dzieci
- żłobek prywatny „Maluszek” – 20 dzieci

OPIEKA MEDYCZNA

W Braniewie zarejestrowanych jest ogółem 16 przychodni, względnie gabinetów (publicznych ale i także prywatnych które odgrywają równie istotną rolę w zapewnieniu opieki zdrowotnej obywateli) w tym do najważniejszych punktów świadczenia tych usług należy zaliczyć:

- Wojskową Specjalistyczną Przychodnię Lekarską Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Braniewie
- Przychodnię Rodzinną ID-MED
- NZOZ Nasz Lekarz
- Powiatowe Centrum Medyczne – szpital z 4 oddziałami (chirurgia, wewnętrzny, pediatryczny, ginekologia) wraz z oddziałem długotrwałej opieki paliatywnej
- NZOZ Praktyki Medyczne - usługi medycyny paliatywnej, domowe hospicjum
- Klinikę Potocki

Z kolei najbliższy Szpital Wojewódzki znajduje się w Elblągu i jest oddalony o ok. 43 km - dojazd drogą wojewódzką, w tym również dogodnie komunikacją autobusową.

REKREACJA I INTEGRACJA SPOŁECZNA

Istotnym elementem wpływającym na jakość życia w Braniewie jest oferta terenów publicznych służących rekreacji i integracji społecznej, w tym terenów zieleni urządzonej. Miasto Braniewo posiada w swoich granicach stosunkowo dużo terenów publicznych, tj. m.in. place, parki, skwery, a do ważniejszych z nich należy zaliczyć:

- Plac Wolności wraz z amfiteatrem zlokalizowany w historycznym centrum miasta
- Plac Grunwaldzki
- Plac Księdza Prałata T. Brandysa,
- Plac Piłsudskiego
- Park Fosa (teren dawnego ZOO)
- Skwer Sybiraków
- Park przy ulicy Elbląskiej i Wł. Sikorskiego
- Park przy Stadninie
- Zatoka MOSiR
- Jezioro Piekiełko – plaża miejska

SPORT

W zakresie sportu działa wspomniany, a zajmujący się organizacją rozgrywek i turniejów oraz organizacją sekcji zainteresowań, Miejski Ośrodek Sportu „Zatoka”. Oferta sportowa i rekreacyjno – turystyczna ośrodka jest bogata i cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem mieszkańców. W roku 2019 zorganizowano 34 imprezy i wydarzenia, w których uczestniczyło 5.750 osób. Ośrodek sportu administruje:

- budynkami i parkiem po byłej Stadninie Ogierów przy ul. Moniuszki oraz boiskiem do piłki siatkowej
- stadionem miejskim z budynkami socjalno-sanitarnymi i kompleksem boisk towarzyszących (boisko do piłki nożnej, boiska boczne do piłki siatkowej i koszykówki, boisko boczne do piłki nożnej, boisko do piłki plażowej)
- trasami zdrowia PZU
- skateparkiem
- budynkiem krytej pływalni wraz z instalacjami wewnętrznymi i wyposażeniem
- boiska przyszkolne

MIEJSKI ZASÓB MIESZKANIOWY

Zasób mieszkaniowy miasta Braniewa tworzą lokale gminne znajdujące się w budynkach mieszkalnych należących w całości do miasta Braniewa oraz lokale gminne w budynkach, w których miasto posiada udziały (nieruchomości wspólnot mieszkaniowych).

Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. liczba budynków mieszkalnych stanowiących własność i współwłasność gminy wynosiła 183, z tego wybudowanych przed rokiem 1918 r. – 48, w latach 1918 – 1944 – 83, w latach 1945 – 1970 - 25, w latach 1971 – 1990 - 22, w latach 1991 – 2000 - 2, w latach 2001 – 2014 – 3. Liczba mieszkań wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy wynosi ogółem 549, budynki ze współwłasnością – 177, ilość mieszkań komunalnych – 413, liczba mieszkań socjalnych – 114, a liczba pomieszczeń tymczasowych to 6.

6.4. Potencjał gospodarczy

Z koncentracją zabudowy przemysłowej, w tym techniczno-produkcyjnej i magazynowej mamy do czynienia głównie w obszarze wschodniej i północno-wschodniej części miasta Braniewo, jednocześnie w sąsiedztwie przebiegającej tamże linii kolejowej, z którą to wiele działających tam podmiotów ma związek w zakresie wykorzystania transportowego. W północno-wschodniej części miasta mamy do czynienia również z wieloma obiektami o charakterze usługowym o powierzchniach znacznie większych niż znacząca część obiektów usługowych zlokalizowanych w pozostałej części miasta. W przestrzeni Braniewa uwidaczniają się również obszary o charakterze przemysłowym zlokalizowane w centrum miasta, tuż przy północnej granicy zabytkowego układu urbanistycznego, do których należy zaliczyć głównie zlokalizowany po lewobrzeżnej stronie Pasłęki browar oraz zlokalizowane w jego sąsiedztwie, jednak po prawobrzeżnej stronie rzeki zakłady przemysłowe.

Do największych działających w mieście firm należy zaliczyć następujące przedsiębiorstwa: Browar w Braniewie (branża browarnicza), CARGOSPED Terminal Braniewo Sp. z o.o. (spedycja, logistyka), Chemikals Sp. z o.o (terminal przeładunkowy), Elektro-Modern (usługi elektryczne), Empegieka Sp. z o.o. (usługi komunalne), Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe Euro -Trans S. Misiura (spedycja, transport międzynarodowy, handel usługi

motoryzacyjne), Glob-Terminal sp.z o.o. (terminal przeladunkowy), Gontarz Jacek Firma Jak-Bud (budownictwo), JANPOL EXPORT IMPORT (przemysł skórzany), MEBLE - OKMED DEMKO Sp. j (produkcja mebli), Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o., Piekarnia Warmińska s. j. (branża spożywcza, cukiernicza), Polsfrost Internationale Spedition Sp.z o.o. (spedycja, logistyka), Stalbet Projekt Kosobudzki R. (wyroby hutnicze).

Na terenie miasta Braniewa zlokalizowane są tereny inwestycyjne należące do Warmińsko-Mazurskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej – Podstrefa Braniewo, które to zainicjowane Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2016 r. rozpoczęły swe funkcjonowanie z dniem 30 grudnia 2016 roku. Ten dotychczas niewykorzystany inwestycyjnie, zlokalizowany we wschodniej części miasta, przy ul. Szkolnej, teren posiada powierzchnię 7,89 ha. Obszar ten uzbrojony jest w wodociąg, energię elektryczną i kanalizację. Zlokalizowany jest w sąsiedztwie linii kolejowej i terminala kolejowego.

Miasto Braniewo skupia blisko 51% wszystkich podmiotów gospodarczych powiatu braniewskiego. W 2020 r. w mieście działało 1.676 podmiotów gospodarczych, z których blisko 50% skupionych jest wokół trzech sekcji (wg PKD), tj. sekcja L – działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (20,76%), sekcja G – handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (16,41%) i sekcja F – budownictwo (11,63%). W sekcji U, tj. Organizacje i zespoły eksterytorialne nie odnotowano żadnego przedsiębiorstwa, natomiast wśród tych istniejących na terenie miasta, a skupiających najmniej podmiotów zajmowało się górnictwem, wytwarzaniem i zaopatrywaniem w energię oraz wytwarzaniem i zaopatrywaniem w media (łącznie 9 podmiotów).

Zauważa się zdecydowaną dominację miasta Braniewa nad otaczającymi je terenami wiejskimi przynależnymi administracyjnie do Gminy Braniewo. Wśród wszystkich podmiotów gospodarczych zlokalizowanych łącznie w granicach tych dwóch jednostek administracyjnych blisko 83% zlokalizowanych jest na terenie miasta.

Sekcja wg PKD		Liczba podmiotów gospodarczych	Udział procentowy
A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	29	1,73
B	Górnictwo i wydobywanie	1	0,06
C	Przetwórstwo przemysłowe	97	5,79
D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	3	0,18
E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	5	0,30
F	Budownictwo	195	11,63
G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	275	16,41
H	Transport i gospodarka magazynowa	71	4,24
I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	50	2,98
J	Informacja i komunikacja	21	1,25
K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	48	2,86
L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	348	20,76
M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	99	5,91
N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność	49	2,92

	wspierająca		
O	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	14	0,84
P	Edukacja	69	4,12
Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	129	7,70
R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	25	1,49
S T	Pozostała działalność usługowa, w tym gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	148	8,83
U	Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0,00

Tab. 11. Podmioty gospodarcze wg PKD w mieście Braniewo w 2020 roku, oprac. 2021, Armageddon, źródło: GUS, BDL.

Blisko 93% podmiotów gospodarczych działa w sektorze prywatnym. Pozostałą część stanowi sektor publiczny, jedynie jako własność państwowa i komunalna. Blisko 68% wszystkich podmiotów prywatnych stanowiły osoby fizyczne z własną działalnością gospodarczą.

Rodzaj podmiotu gospodarczego		2017	2018	2019	2020
SEKTOR PUBLICZNY - OGÓŁEM		133	128	123	123
SEKTOR PRYWATNY - OGÓŁEM		1 536	1 531	1 529	1 550
SEKTOR PRYWATNY	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	1 033	1 037	1 031	1 050
	spółki handlowe	95	84	84	83
	spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	19	21	20	21
	spółdzielnie	5	2	2	3
	fundacje	5	6	8	8
	stowarzyszenia i organizacje społeczne	55	53	55	55

Tab. 12. Struktura podmiotów gospodarczych na terenie miasta Braniewa w latach 2017-2020, źródło: GUS, BDL.

6.5. Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami

Zgodnie z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2240), osoba ze szczególnymi potrzebami to osoba, która ze względu na swoje cechy zewnętrzne lub wewnętrzne, albo ze względu na okoliczności, w których się znajduje, musi podjąć dodatkowe działania lub zastosować dodatkowe środki w celu przezwyciężenia bariery, aby uczestniczyć w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami. Do osób takich zaliczyć należy nie tylko osoby niepełnosprawne, ale również inne osoby niesamodzielne, osoby starsze czy rodziców z dziećmi w wózkach dziecięcych, które to na swój sposób muszą przezwyciężyć bariery, które to zgodnie z ustawą stanowią przeszkodę lub ograniczenie architektoniczne, cyfrowe lub informacyjno-komunikacyjne, które uniemożliwia lub utrudnia tym osobom udział w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami.

W zakresie określonym ustawą zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami jest obowiązkiem jednostek sektora finansów publicznych oraz innych państwowych jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, a także w pewnym zakresie osób prawnych, utworzonych w szczególnym celu zaspokajania potrzeb o charakterze powszechnym niemających charakteru przemysłowego ani handlowego.

Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami obejmuje zapewnienie dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej, co najmniej w zakresie określonym przez minimalne

wymagania, o których mowa w art. 6 ustawy, będącej wynikiem uwzględnienia uniwersalnego projektowania albo zastosowania racjonalnego usprawnienia.

Miasto Braniewo, w ramach dotychczasowych działań realizuje zadania w zakresie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, m. in. poprzez wdrażanie następujących przedsięwzięć:

- projekt "Wypożyczalnia odtwarzaczy cyfrowej książki mówionej dla osób niewidomych i słabo widzących" realizowany przez Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym "Larix" w ramach którego Biblioteki Miejska otrzymała nieodpłatnie urządzenie Czytark Plus (z nagraniami książek), które można wypożyczyć w Wypożyczalni dla Dorosłych,
- zwracanie szczególnej uwagi na osoby starsze, seniorów oraz osoby z różnymi dysfunkcjami w ramach funkcjonowania Biblioteki Miejskiej, starając się zapewnić tym osobom dostęp do książek (w różnych jej postaciach). Biblioteka posiada w zbiorach książki z dużymi literami dla osób starszych i słabo widzących. Powiększono zbiór audiobooków o 69 pozycji (obecnie 404 szt.),
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Braniewie. Wychowankowie Ośrodka uczestniczą w zajęciach literackich, edukacyjnych, warsztatach, spotkaniach i imprezach czytelniczych, korzystają z komputerów i Internetu na terenie Biblioteki,
- Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów oraz Koło Polskiego Związku Niewidomych. Oba te stowarzyszenia mają użyczone nieodpłatnie pomieszczenia od Miasta. W roku 2019 oba złożyły oferty w otwartym konkursie na realizację zadań własnych miasta powierzonych do realizacji podmiotom działalności pożytku publicznego,
- Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów podpisał umowę na realizację zadania pod nazwą: „Organizowanie działań kulturalnych mających na celu pielęgnowanie dziedzictwa narodowego i regionalnego, dóbr kulturalnych i sztuki oraz tożsamości kulturowej Braniewa”. Dzięki dofinansowaniu seniorzy będą mogli się zintegrować poprzez szereg działań edukacyjnych,
- Koło Polskiego Związku Niewidomych podpisało umowę na realizację zadania pod nazwą: „Promowanie aktywności społeczno-zawodowej osób niepełnosprawnych oraz osób starszych poprzez przedsięwzięcia artystyczne, rekreacyjne, integracyjne, sportowe i kulturalne”,
- Na terenie miasta działa Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw na Rzecz Osób Niepełnosprawnych (WInRON), które organizuje dyżury informacyjne, poradnictwo czy bezpłatną pomoc prawną,

Sąd Rejonowy w Braniewie realizując zapisy ustawy z dnia 19.07.2019r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się, umożliwi osobom głuchym lub słabosłyszącym korzystanie z pomocy tłumacza języka migowego online. Skorzystanie z usługi jest bezpłatne i nie wymaga wcześniejszego umawiania się na wizytę. Z usługi tłumacza języka migowego online można skorzystać w dwojaki sposób:

- poprzez zgłoszenie się ze swoją sprawą do siedziby Sądu, gdzie znajduje się oznakowane stanowisko z dostępem do usługi. Pracownik (za pośrednictwem komputera z kamerą) połączy się z tłumaczem j. migowego. Tłumacz będzie pośredniczył w rozmowie między klientem a urzędnikiem. Rozmowa odbywa się w czasie rzeczywistym.
- z usługi można także skorzystać nie wychodząc z domu. Wystarczy, posiadanie sprzętu komputerowego (komputer PC, laptop, tablet) wyposażonego w kamerę oraz podłączenie do Internetu.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Braniewie zobowiązuje się zapewnić dostępność swojej strony internetowej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych. Ponadto stwarza on dostępność wejścia do budynku i jego przystosowanie do obsługi osób z niepełnosprawnościami ruchowymi. Z lewej strony głównego wejścia do MOPS Braniewo, na poziomie parkingu znajduje się wejście dla osób niepełnosprawnych ruchowo, umożliwiające wjazd na parter ośrodka pomocy. Dla osób na wózkach dostępne są tylko pomieszczenia na parterze. Na schodach zamontowane są poręcze. Toaleta dla osób niepełnosprawnych znajduje się na parterze ośrodka w ostatnim wejściu od parkingu. Do budynku można wejść z psem asystującym i psem przewodnikiem.

Dodatkowo Powiatowy Dom Pomocy Społecznej w Braniewie również zobowiązuje się zapewnić dostępność swojej strony internetowej. Ponadto stwarza dostępność architektoniczną dla osób z niepełnosprawnościami zapewniając podjazd i windę. Przed budynkiem wyznaczono miejsce parkingowe dla osób niepełnosprawnych. Toaleta znajduje się na każdym piętrze. Jest prawidłowo oznaczona i dostosowana dla osób niepełnosprawnych. Do budynku można wejść z psem asystującym i psem przewodnikiem.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Braniewie również zapewnia dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami do swojej strony internetowej. Natomiast budynek wielokondygnacyjny nie jest dostosowany dla osób niepełnosprawnych. Schody nie są dostosowane dla osób niepełnosprawnych, brak stosownego oznaczenia krawędzi, nie ma możliwości dostania się osób poruszających się na wózkach inwalidzkich na wyższe kondygnacje. Nie ma możliwości zapewnienia asysty przez pracowników przy wejściu do budynku. Szerokość korytarzy, wielkość pomieszczeń nie zapewnia dogodnych warunków komunikacyjnych osobom poruszającym się na wózkach inwalidzkich. Brak posadzek antypoślizgowych. WC dla klientów znajduje się na parterze ale nie jest dostosowane dla potrzeb osób niepełnosprawnych.

7. ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

7.1. Bezpieczeństwo komunikacyjne

Jedną z podstawowych sfer związanych z bezpieczeństwem, mających priorytetowe znaczenie dla Miasta, jest zagadnienie bezpieczeństwa komunikacyjnego. Ruch drogowy najintensywniejszy jest na drodze krajowej nr 54, na drogach wojewódzkich nr 504 i 507 oraz na drogach powiatowych. Dodatkowo słabo rozwinięty układ dróg pieszych i rowerowych uniezależnionych od dróg przeznaczonych dla pojazdów samochodowych powoduje, że kwestia ta wymaga regulacji stopniowej, ale systemowej i na skalę całego Miasta w powiązaniu z terenem sąsiadującej Gminy Braniewo.

Odrębny problem bezpieczeństwa stwarzają przejścia i przejazdy kolejowe przez linię kolejową. Zarządca infrastruktury kolejowej – PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., zamierza modernizować linię kolejową nr 204 wraz z kompleksową modernizacją stacji Braniewo (obecnie realizowane jest Studium Wykonalności, które pozwoli na określenie optymalnego wariantu inwestycji, niemniej nie można wskazać czy i kiedy projekt będzie realizowany). Zarządca kolei sugeruje rozważenie możliwości realizacji wiaduktu drogowego, bądź kolejowego na skrzyżowaniu z drogą wojewódzką nr 507, co umożliwiłoby rozładowanie ruchu samochodowego i zwiększenie bezpieczeństwa.

Poprawa bezpieczeństwa na drogach istniejących wymagać będzie współpracy (i presji) samorządu lokalnego na zarządców dróg określonej kategorii.

7.2. Bezpieczeństwo pożarowe

Planowanie nie do końca zgodne z odpowiednimi standardami w latach minionych doprowadziło do wykształcenia terenów zabudowy nie posiadających odpowiednich parametrów w zakresie obsługi komunikacyjnej, zwłaszcza pod kątem dostępu służb ratunkowych. Drogi publiczne nie posiadają minimum wymaganej szerokości w liniach rozgraniczających (10,0m). Jest to kwestia, której można zaradzić jedynie stopniowo, przez organizację ruchu oraz doprowadzanie nowych elementów struktury drogowej. Jest to także istotna wytyczna do dalszych działań planistycznych.

7.3. Bezpieczeństwo sanitarne

Zagadnienie zanieczyszczeń jest problemem, na który remedium staje się program rozwoju infrastruktury kanalizacyjnej na terenie Miasta. Jest to związane z zapewnieniem właściwego korzystania z terenów cennych przyrodniczo, ale także z terenów zabudowy mieszkaniowej, usługowej i techniczno-produkcyjnej.

Gospodarka wodno-ściekowa oraz gospodarka odpadami na terenie Miasta są prowadzone w sposób maksymalizujący ochronę środowiska.

7.4. Zagadnienia obronności

Na terenie Miasta Braniewa występują zamknięte tereny wojskowe. Tereny te stanowią dwa duże kompleksy wojskowe – 43 Batalion Lekkiej Piechoty położony w środkowo-zachodniej części miasta o pow. ok. 13 ha oraz Brygada Kawalerii Pancerniej, położona w południowej części miasta o pow. ok. 237 ha, obejmujące łącznie 20,15% powierzchni miasta, w istotny sposób ograniczając, ale i też determinując określone kierunki działań w zakresie kształtowania przyszłych sposobów zagospodarowania i zabudowy na terenie Miasta.

7.5. Poważne awarie przemysłowe

Na terenie Miasta Braniewa zlokalizowany jest Terminal Przeladunkowy Spółka Glob - Terminal Sp. z o.o., (ul. Olsztyńska 5) który zaklasyfikowany jest jako zakład dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, zgodnie z rozporządzeniem z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. 2016 r. poz. 138) oraz znowelizowanym rozporządzeniem zmieniającym rozporządzenie w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Terminal został zakwalifikowany jako zakład dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej ze względu na magazynowanie i przeladunek gazów technicznych propan i butan, oraz ich mieszanin, które to należy zaliczyć do substancji skrajnie łatwopalnych i wybuchowych. Tym samym fragment obszaru miasta znajduje się w zasięgu oddziaływania stref zagrożeń reprezentatywnych zdarzeń awaryjnych, wskazanych w raporcie o bezpieczeństwie tego zakładu.

W raporcie zawarto szereg scenariuszy w których przedstawiono możliwe zasięgi promieniowania termicznego, które mogą nastąpić w wyniku poważnej awarii przemysłowej. W ramach Studium które służy opracowaniu na jego podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, jednocześnie w celu zapewnienia należytej ochrony środowiska, w tym również zapewnienia ochrony zdrowia i życia ludzi, przyjmuje się jako reprezentatywną strefę promieniowania termicznego, określoną jako zasięg oddziaływania stref zagrożeń reprezentatywnych zdarzeń awaryjnych, jaka w przygotowanych scenariuszach została uznana jako największa. Przyjęte scenariusze zakładają różne zdarzenia, ale i też różne lokalizacje tych zdarzeń w obrębie Terminala Przeladunkowego, zatem maksymalne zasięgi oddziaływania poszczególnych zdarzeń występują w odmiennych miejscach. Niemniej część ze scenariuszy (przedstawiająca zdarzenia o mniejszym zagrożeniu) ukazuje maksymalne zasięgi mieszczące się wewnątrz innych. Tym samym zasięgi oddziaływania stref zagrożeń reprezentatywnych zdarzeń awaryjnych w znacznej mierze pokrywają się ze sobą. W związku z powyższym na rysunku Studium przedstawiono jedną łączną strefę, oznaczoną jako granica zasięgu oddziaływania stref zagrożeń reprezentatywnych zdarzeń awaryjnych od zakładu dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Z analiz przestrzennych wynika, że w granicach omawianych zasięgów oddziaływania zagrożeń, oprócz terenów niezainwestowanych (zielen, rola, wody, nieużytki), terenów infrastrukturalnych (drogi, tereny kolejowe wraz z bocznicami) znajdują się tereny zabudowane, w tym głównie o charakterze przemysłowym i magazynowym (łącznie z samym Terminalem Przeladunkowym) oraz fragmentarycznie tereny mieszkaniowe jednorodzinne (z towarzyszącymi obiektami gospodarczymi). Należy wskazać, że ze względu na charakter ostatniej z tych funkcji, tj. zabudowy mieszkaniowej, która przeznaczona jest na stały pobyt ludzi, należy upatrywać się szczególnego zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi ze względu na ryzyko wystąpienia poważnej awarii przemysłowej w sąsiadującym terminalu. W granicy zasięgu oddziaływania stref zagrożeń reprezentatywnych zdarzeń awaryjnych znajdują się w całości 3 istniejące obiekty z zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej zlokalizowane przy ul. Olsztyńskiej nr 12 wraz z nr 14, nr 16 i nr 20 oraz fragment budynku mieszkaniowego zlokalizowanego przy ul. Olsztyńskiej 24.

Niezależnie wskazuje się, że na terenie sąsiedniej gminy Braniewo znajduje się Terminal Gazowy Chemikals w Braniewie (Siedlisko 8, gmina Braniewo), który również został sklasyfikowany jako zakład o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, jednak z analizy raportu o bezpieczeństwie dla tego zakładu nie wynika aby jego potencjalne oddziaływanie – strefy zagrożeń, wynikające z założonych scenariuszy wkraczały na tereny miasta Braniewa. Niemniej należy mieć na uwadze bliskość tego zakładu od granic miasta Braniewa (ok. 850 m w linii prostej do najbliższego punktu granicznego).

7.6. Zagrożenie powodziowe

Na obszarze Braniewa występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią od rzeki Pasłęki oraz od strony morza, w tym morskich wód terytorialnych. W związku z powyższym w mieście mogą występować zjawiska powodzi. W sporządzonych dla obszaru miasta mapach zagrożenia powodziowego (MZP) wskazano obszary szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia $p=10\%$ (średnio raz na dziesięć lat) oraz $p=1\%$ (średnio raz na sto lat), które obejmują obszary przyległe do rzeki Pasłęki.

8. POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY

Zgodnie z art. 10 ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dokonując bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę, kolejno:

- 1) formułuje się, na podstawie analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, prognoz demograficznych oraz możliwości finansowych gminy, o których mowa w ust. 1 pkt 7 lit. a–c, maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy;
- 2) szacuje się chłonność, położonych na terenie gminy, obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy;
- 3) szacuje się chłonność, położonych na terenie gminy, obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, innych niż wymienione w pkt 2, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy;
- 4) porównuje się maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, o którym mowa w pkt 1, oraz sumę powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy, o której mowa w pkt 2 i 3, a następnie, gdy maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, o którym mowa w pkt 1:
  - a) nie przekracza sumy powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy – nie przewiduje się lokalizacji nowej zabudowy poza obszarami, o których mowa w pkt 2 i 3,
  - b) przekracza sumę powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy – bilans terenów pod zabudowę uzupełnia się o różnicę tych wielkości wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy, i przewiduje się lokalizację nowej zabudowy poza obszarami, o których mowa w pkt 2 i 3, maksymalnie w ilości wynikającej z uzupełnionego bilansu;
- 5) określa się:
  - a) możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy,
  - b) potrzeby inwestycyjne gminy wynikające z konieczności realizacji zadań własnych, związane z lokalizacją nowej zabudowy na obszarach, o których mowa w pkt 2 i 3, oraz w przypadku, o którym mowa w pkt 4 lit. a, poza tymi obszarami;
- 6) w przypadku gdy potrzeby inwestycyjne, o których mowa w pkt 5 lit. b, przekraczają możliwości finansowania, o których mowa w pkt 5 lit. a, dokonuje się zmian w celu dostosowania zapotrzebowania na nową zabudowę do możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej oraz społecznej.

8.1. Metodologia

Analizy, prognozy i bilanse na rzecz SUIKZP sporządza się obligatoryjnie, a rolą ich jest wypracowanie zintegrowanego wizerunku miasta pozwalającego na określenie prawdopodobnego scenariusza rozwojowego określającego z jednej strony zmiany liczby ludności, możliwe formy aktywności gospodarczej wpływające na sposób użytkowania przestrzeni, a z drugiej przestrzeń niezbędną do zrealizowania tych form aktywności oraz potrzeb bytowych mieszkańców. Parametryzacja wynikająca z narzuconych przepisów ustawy jest elementem obiektywizującym proces planistyczny i choć nadal integralnym komponentem analiz pozostaje kwestia oceny różnorodnych tendencji, kryteriów, komponentów środowiska, to ustawa wprowadza tu znaczące zawężenie łącząc aspekt racjonalności gospodarowania przestrzenią i wydatkowania środków publicznych (np. na infrastrukturę gminną) oraz możliwe do ziszczenia scenariusze rozwoju tak w zakresie populacji, jak zjawisk gospodarczych.

W związku z brakiem szczegółowych regulacji prawnych dotyczących zakresu i formy analiz w niniejszych prognozach rozszerza się aplikację metody P.R.S. zastosowanej (w ograniczonym zakresie) w procedurze realizacji projektu SUIKZP miasta Braniewa, traktując zgodnie z opisaną formułą metodyczną analizy jako element składnika „R” (Barełkowski, Barełkowska, 2003), czyli referencyjnego, wyznaczającego kluczowe dane dla decyzji planistycznych.

Ustawa wprowadza w zakresie analiz realizowanych dotychczas w ramach bloku „R” znaczące rozszerzenie, głównie o problematykę demograficzną i powiązane z nią przesłanki oraz skutki dla działań planistycznych. W związku z powyższym zdecydowano o rozszerzeniu dotychczas realizowanych procedur ECA (*Environmental and Cultural background Analyses*) do ECADP (przez uwzględnienie dynamiki populacyjnej).

Wykorzystana w pracy metodologia opiera się na kilku podstawowych założeniach oscylujących wokół strategicznego planowania przestrzennego gmin. We współczesnym podejściu do tzw. nowego zarządzania publicznego (ang. *new governance*) podstawowa jednostka samorządu terytorialnego – w Polsce gmina, traktowana jest, w aspektach kierowania nią, jak przedsiębiorstwo (m.in. Drucker, 2000, John, 2001, Ziółkowski, 2005). Podstawą tego założenia jest stwierdzenie, że zarówno podmioty gospodarcze, jak i samorządy terytorialne są organizacjami działającymi, jak system, zatem i cały proces planowania strategicznego funkcjonuje w obu przypadkach na podobnych zasadach (Miszcuk i in., 2007). Analizując popularną definicję zarządzania strategicznego autorstwa R.W. Griffina (1993) i adaptując ją na grunt samorządowy, można stwierdzić, że jest to proces nastawiony na formułowanie i wdrażanie strategii, które zapewniają optymalne dostosowywanie się danej organizacji (gminy) do otoczenia i osiąganie przez nie strategicznych celów. Innymi słowy zarządzanie strategiczne stanowi proces wyznaczania kierunków i celów oraz metod ich osiągania. Prowadzić ma to do wykształcenia pewnego docelowego poziomu rozwoju, w przypadku tego opracowania – stanu rozwoju przestrzennego. Planowanie strategiczne jest więc pierwszym etapem zarządzania strategicznego. Przeprowadzone analizy stanowią diagnozę istniejącego stanu rozwoju społeczno-gospodarczego i przestrzennego oraz prognozę (wizję) przyszłego obrazu gminy miasta Braniewa. Jest to wstępny proces niezbędny do wykreowania kształtu przestrzeni, który stanowić będzie realne odzwierciedlenie potrzeb w przyszłości. Należy pamiętać, że prognozowane zmiany będą mieć zróżnicowany nie tylko ilościowo, ale i jakościowo, wpływ na stan przestrzeni, a tym samym jakość życia w mieście. Modyfikując zatem cytowaną definicję należy poszukiwać takiego (fluktuującego nieustannie) stanu miasta, w którym stopień racjonalizacji zagospodarowania przestrzennego i zarządzania przestrzenią będzie się stopniowo zwiększać i prowadzić do optymalizacji. Przez optymalizację rozumie się tu poprawę jakości funkcjonowania środowiska zurbanizowanego wyrażone w wielowskaźnikowej progresji tendencji pozytywnych,

między innymi redukcji presji obszarów urbanizowanych na obszary naturalne, zwłaszcza redukcji tych terenów, które wyznaczono ponad miarę prognozowanego rozwoju.

W niniejszym opracowaniu podjęto szereg metod w celu osiągnięcia wyniku, co do obecnego i przyszłego stanu rozwoju miasta Braniewa, tak aby można było zaplanować, zgodnie z wynikowym scenariuszem rozwoju, ilość terenów inwestycyjnych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Metoda przeprowadzenia zintegrowanych analiz, prognoz i bilansów polega na zrealizowaniu trzech zasadniczych kroków analitycznych. Pierwszym z tych kroków jest zgromadzenie niezbędnych danych z ich sortowaniem i hierarchizacją. Hierarchię tę wyznacza treść ustawy, w tym w szczególności wytyczne zawarte w preambule, antropocentryczna perspektywa działań planistycznych, wreszcie autorska waloryzacja kryterialna uwzględniająca specyfikę (odmienność) cech miasta Braniewa – oparte zarówno na rozpoznaniu *in situ*, jak i wielorakich źródłach informacji. Drugim krokiem jest paralelna analiza zjawisk przestrzennych prowadzona z myślą o dalszej integracji, ale w obrębie autonomicznych zakresów problemowych wsparta w niektórych kwestiach prognozą ekstrapolującą tendencje przede wszystkim z ostatnich dwudziestu lat na kolejne trzydzieści (zgodnie z treścią ustawy). Trzecim krokiem jest integracja wypracowanych wyników z analizą chłonności terenu, w ramach której uwzględnia się obecne zapotrzebowanie rzeczywiste na chłonność, chłonność obowiązującą i chłonność projektowaną. Przez chłonność terenów należy rozumieć zdolność danego terenu do absorpcji określonego sposobu użytkowania narzuconego przez człowieka, w zależności od przyjętego przeznaczenia terenu. W tym ostatnim kroku wyznacza się rekomendowany poziom chłonności – maksymalną szacowaną wielkość terenu urbanizacji w mieście.

Podczas prac nad projektem analiz i bilansów sporządzonych na potrzeby Studium przeprowadzono szereg prac, w których wykorzystano następujące metody:

- prace kameralne polegające na analizie i interpretacji materiałów źródłowych, przede wszystkim danych statystycznych dotyczących omawianych zagadnień;
- w przypadku analizy demograficznej skorzystano ze wskaźników i ich interpretacji przedstawionych w publikacji Jerzego Z. Holzera (2003);
- metody statystyki opisowej;
- graficzna prezentacja analizowanych danych statystycznych, w tym kartogram i kartodiagram;
- uogólniona metoda scenariuszowa z wykorzystaniem scenariusza antycypacyjnego polegająca na budowie obrazu przyszłości i zmian, które wpłyną na rzeczywistość w sposób wymagany do osiągnięcia założonego stanu końcowego;
- pakiet metod prognostycznych, zawierający szereg algorytmów prognozowania, których łączna obserwacja pozwala na rozpoznawanie prawdopodobieństwa określonego scenariusza. Wśród metod prognostycznych zastosowano metody ogólnie rozpowszechnione, ale i metody autorskie. Wśród wybranych metod są m.in.:
  - naiwna;
  - kontynuacji trendu (wygładzanie wykładnicze);
  - średniej ruchomej.

Jedną z najbardziej popularnych i użytecznych metod prognozowania jest metoda scenariuszy (Softys, 2008). Scenariusz to według Kahna (Komorowski, 1988) opis rozwoju sytuacji hipotetycznej, zbudowanej w celu zwrócenia uwagi na związki przyczynowo-skutkowe oraz momenty, w których wymagana jest interwencja.

W literaturze naukowej dotyczącej strategicznego planowania przestrzennego możemy znaleźć wskazania na metodę scenariuszy jako szczególnie przydatną w kontekście tworzenia SUIKZP gminy.

Metoda naiwna to jedna z metod prognostycznych dotycząca analizy szeregów czasowych bez tendencji. Jej zaletą jest prostota konstrukcji, co pozwala na szybkie zrozumienie metodologii, natomiast wadą jest niska jakość wykonanej nią prognozy oraz brak możliwości oceny *ex-ante*. Prognozy naiwne zakładają, że czynniki określające wartości zmiennej prognozowanej pozostają niezmiennie. Najpowszechniej stosowana z tych metod polega na obliczaniu prognozy na moment lub okres t , przyjmując jej wartość równą wartości obserwacji poprzedzającej czyli dla okresu $t-1$. Podaje się, że współczynnik zmienności dla tej metody nie powinien być większy od 10%. Stosowana najczęściej, gdy zmienna nie wykazuje wahań. Metoda naiwna w swojej najprostszej postaci jest mało wyrafinowana i jej obecność w niniejszym opracowaniu służy, podobnie jak w wielu innych opracowaniach prognostycznych, porównaniom. Daje ona w niektórych przypadkach zaskakująco akceptowalne wyniki, zatem jej użycie w ramach triangulacji działań badawczych jest w pełni uzasadnione. Metodę naiwną zastosowano w dwóch implementacjach – metoda naiwna stałego wzrostu oraz metoda naiwna progresywnego wzrostu. Pierwsza z nich przyjmuje wyznaczony w oparciu o ostatnią dekadę stały przyrost liczbowy, gdzie względem osi czasu wynik roku następnego wyraża się zawsze formułą:

$$I_y = P(y_{n+1}) - P(y_n) \text{ gdzie } P(y_n) = L,$$

a zakres danych rzeczywistych branych pod uwagę przy analizie obejmuje przedział od $L(y_{-20})$ do L , a dla wyznaczonego okresu

$$I_{y-avg} = [P(y_{n+1}) - P(y_n) + P(y_{n+2}) - P(y_{n+1}) + \dots + P(y_{n+a}) - P(y_{n+(a-1)})] / a,$$

przy czym dla uproszczenia można wskazać, że w metodzie stałego wzrostu przyrost wartości w okresie 30 lat wyznacza wzór:

$$I_{30} = 30 * I_{y-avg}$$

Czyli analizowana wartość po trzydziestu latach określona będzie wzorem:

$$P(y_{+30}) = P(y_0) + 30 * I_{y-avg}$$

Druga metoda przyjmuje wyznaczony w oparciu o ostatnią dekadę stały proporcjonalny przyrost (J_{30}) liczbowy, gdzie względem osi czasu wynik roku następnego wyraża się zawsze formułą:

$$J_y = P(y_{n+1}) - P(y_n) / P(y_n)$$

a dla wyznaczonego okresu

$$J_{y-avg} = [(P(y_{n+1}) - P(y_n)) / P(y_n) + (P(y_{n+2}) - P(y_{n+1})) / P(y_{n+1}) + \dots + (P(y_{n+a}) - P(y_{n+(a-1)})) / P(y_{n+(a-1)})] / a,$$

przy czym dla uproszczenia można wskazać, że w metodzie stałego wzrostu przyrost liczby w okresie 30 lat wyznacza wzór:

$$J_{30} = 30 * J_{y-avg}$$

$$P(y_{+30}) = P(y_0) * 30 * J_{y-avg}$$

Metoda kontynuacji trendu to prognozowanie oparte o matematyczne wygładzanie nadmiernych fluktuacji danych w związku z wahaniami (jednostkową niestabilnością danych jednorocznych, które jakkolwiek w cyklu rocznym mogą wykazywać istotne zmiany, lecz poszukiwanie funkcji opisującej ciąg zaobserwowanych zmian pozwala na wyznaczenie formuły dynamiki zmian. Jest to metoda analogiczna do metody średniej ruchomej, jednak odwołująca się do relacji ciągów wyrażen (liczb, wartości). W ramach tej metody następuje postępujące w czasie wygładzenie danych i tym samym prognozy – działanie aproksymacyjne wprowadzające wykładnicze algorytmy wygładzania wyników prognostycznych.

Metoda maksymalnej dynamiki wzrostu jest świadomie przyjętą metodą analizy abstrakcyjnego maksimum przyrostu wartości danego analizowanego czynnika. Służy ona do wyznaczenia hipotetycznego maksimum, którego dana tendencja nie może utrzymać w dłuższej perspektywie czasu – wyznacza w ten sposób pole (obszar) walidacyjne innych metod symulujących określone zjawiska, nie powinny one bowiem osiągać wartości wskazanych w metodzie maksymalnej dynamiki wzrostu, a tym bardziej nie powinny ich przekraczać. Na podstawie maksimum danych z ostatniej dekady (lub dwóch dekad) przyjmuje się hipotetyczny stały przyrost analizowanej wartości, aplikowaną w perspektywie dalszych 30 lat:

$$J_{y-max} = \max (P(y_{n+1}) - P(y_n)) / P(y_n); (P(y_{n+2}) - P(y_{n+1})) / P(y_{n+1}); \dots ; (P(y_{n+a}) - P(y_{n+(a-1)})) / P(y_{n+(a-1)})$$

przy czym dla uproszczenia można wskazać, że w metodzie stałego wzrostu przyrost liczby w okresie 30 lat wyznacza wzór:

$$J_{30} = 30 * J_{y-max}$$

$$P(y_{+30}) = P(y_0) * 30 * J_{y-max}$$

Dodatkowym sposobem weryfikacji powyższych sposobów prognozowania określonych parametrów przestrzeni (w tym uproszczonym podejściu) jest zbadanie wzrostu o medianę.

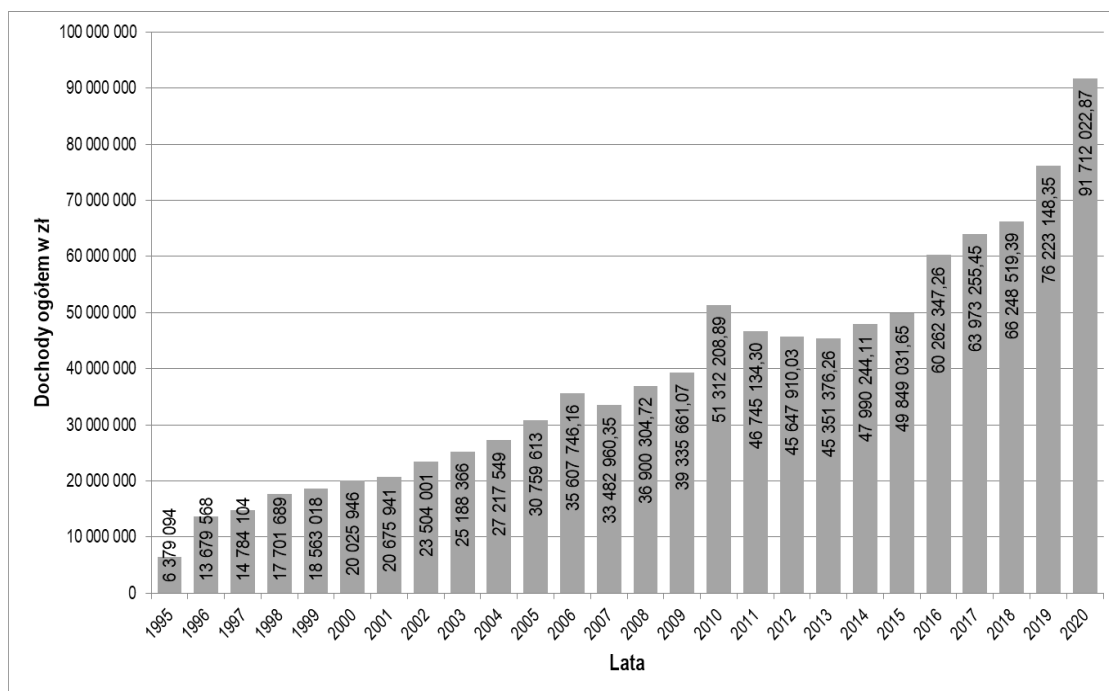
Podstawowe scenariusze prognostyczne zbudowano w oparciu o autorskie modele hermetycznych aproksymacji cykli wzrostu (HACD), otwartych aproksymacji cykli wzrostu (OACD). Obydwa modele implementują mechanizm zjawisk cyklicznych (w demografii, ekonomii, itp.), który wymaga indywidualnej algorytmizacji ze względu na fakt, że różne cykle występują w różnych okresach, a nieprzewidywalność ich regularności bądź nieregularności, szczególnie w przypadku niewielkich grup danych, wymaga wielokrotnego sprawdzenia metodami alternatywnymi. Hermetyczna aproksymacja cykli wzrostu przyjmuje za punkt odniesienia medianę przyrostu J_{y-med} . W przypadku HACD przyjęto medianę z ostatniej dekady, w przypadku OACD z dwóch ostatnich dekad, przy czym włączono do analizy czynnik bilansu migracyjnego oraz impulsów prourbanizacyjnych oraz w kolejnej metodzie uwzględniono czynnik losowy, ujmujący nieregularnie występujące zdarzenia losowe, a które to mogą mieć wpływ na zachowania modeli prognostycznych.

8.2. Analizy i prognozy

8.2.1. Analizy ekonomiczne

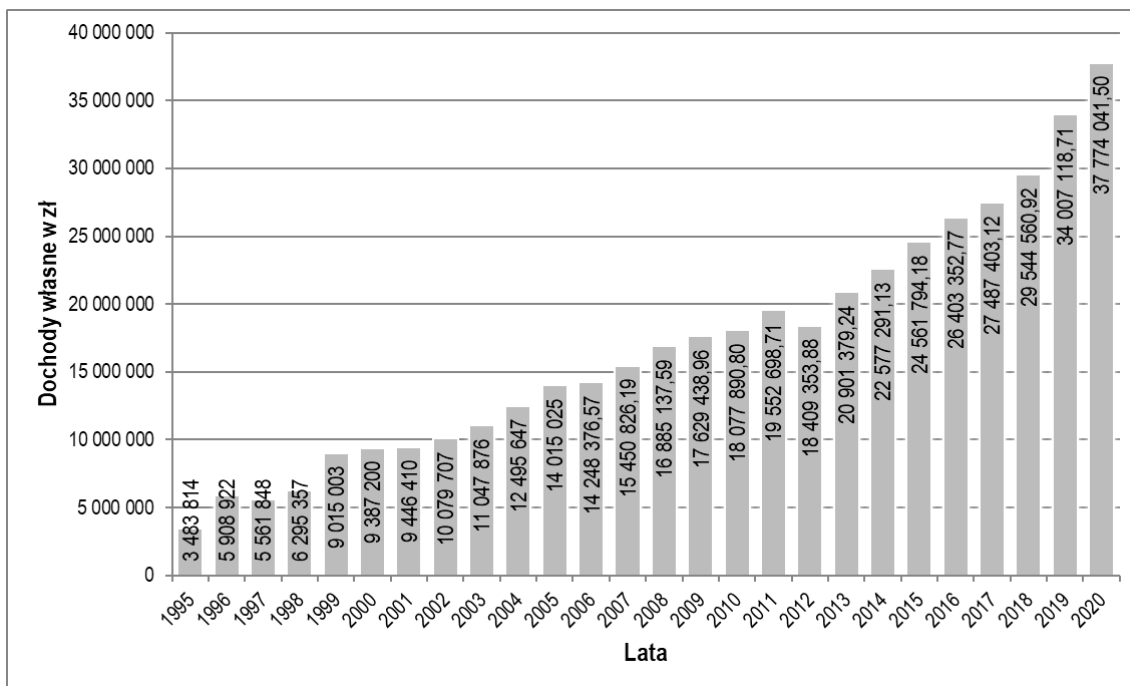
Budżet jest odzwierciedleniem istniejącej sytuacji ekonomicznej danej jednostki samorządu terytorialnego, w tym przypadku miasta Braniewa. Analiza budżetu umożliwia pozyskanie niezbędnych informacji o źródłach finansowania działalności samorządu lokalnego oraz o kierunkach jego rozwoju. Ponadto przyczynia się do poznania, ewaluacji i interpretacji zjawisk związanych z finansami gminy. Dane o sytuacji finansowej służą organom wykonawczym samorządu lokalnego do racjonalnego gospodarowania zasobami finansowymi, w konsekwencji pozostałymi zasobami lokalnymi, w tym prowadzonymi inwestycjami. Przedstawiona analiza finansowa ma pozwolić określić potencjał finansowy miasta w związku z tworzeniem nowych terenów inwestycyjnych w projektowanym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, a co za tym idzie możliwości realizacji tych założeń i szanse pokrycia kosztów związanych z nimi, m.in. kosztów budowy infrastruktury technicznej, w ramach zadań własnych. Przedstawione dane dotyczące sytuacji ekonomicznej miasta pochodzą ze sprawozdań z wykonania budżetu Burmistrza Miasta oraz danych Głównego Urzędu Statystycznego.

Dochody ogółem w Mieście Braniewo w badanym okresie pomiędzy 1995 a 2020 rokiem wyraźnie wzrosły. Najwyższe dochody osiągnięto w ostatnim badanym roku, zatem w 2020, kiedy to wyniosły 91.712.022,87 zł. Najwyższy wzrost odnotowano również w 2020 roku i wyniósł on wówczas około 20% w stosunku do roku poprzedniego. Od roku 2010 do roku 2013 odnotowano niewielki spadek dochodów ogółem, jednakże w kolejnych już latach następował dalszy wzrost wskaźnika.

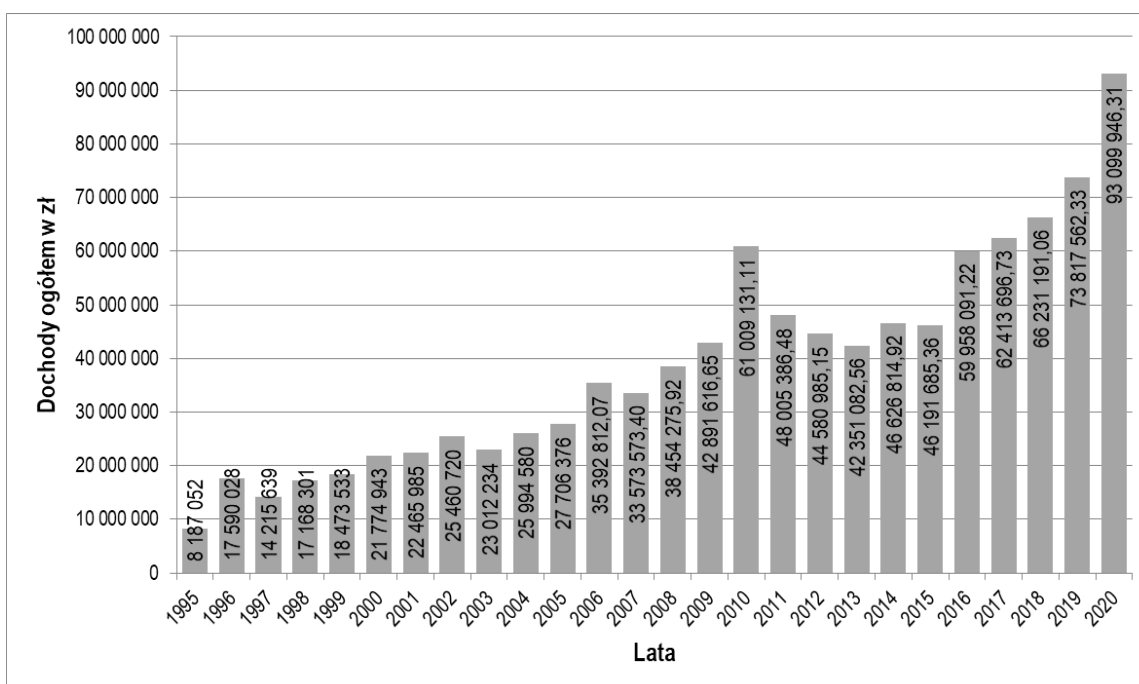
Ryc. 8. Dochody ogółem w mieście Braniewo w latach 1995-2020, źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BDL.

Zauważalna jest wyraźna tendencja uzależnienia wzrostu dochodów ogółem od wzrostu dochodów własnych (co przedstawia poniższa tabela). W przypadku analizy danych dotyczących tych drugich na przestrzeni lat możemy dostrzec tożsame zmiany, jak w przypadku dochodów ogółem. Maksimum również przypadło na rok 2020 i były to dochody własne miasta w kwocie 37.774.041,50 zł.

Ryc. 9. Dochody własne w mieście Braniewo w latach 1995-2020, źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BDL.

Zmiany wartości wydatków ogółem w latach 1995-2020 przedstawiono na poniższym wykresie. Należy zauważyć, że wraz z rosnącymi dochodami miasta rosły również wydatki. Najwyższe miały miejsce w roku 2020 na i wynosiły 93.099.946,31 zł. Na tle wzrostowym wyróżniają się jednak wydatki z roku 2010, które wypikowały do ponad 61 mln zł, podczas gdy wydatki z roku poprzedzającego i następnego po roku 2010 były mniejsze niż 50 mln zł.

Ryc. 10. Wydatki ogółem w mieście Braniewo w latach 1995-2020, źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BDL.

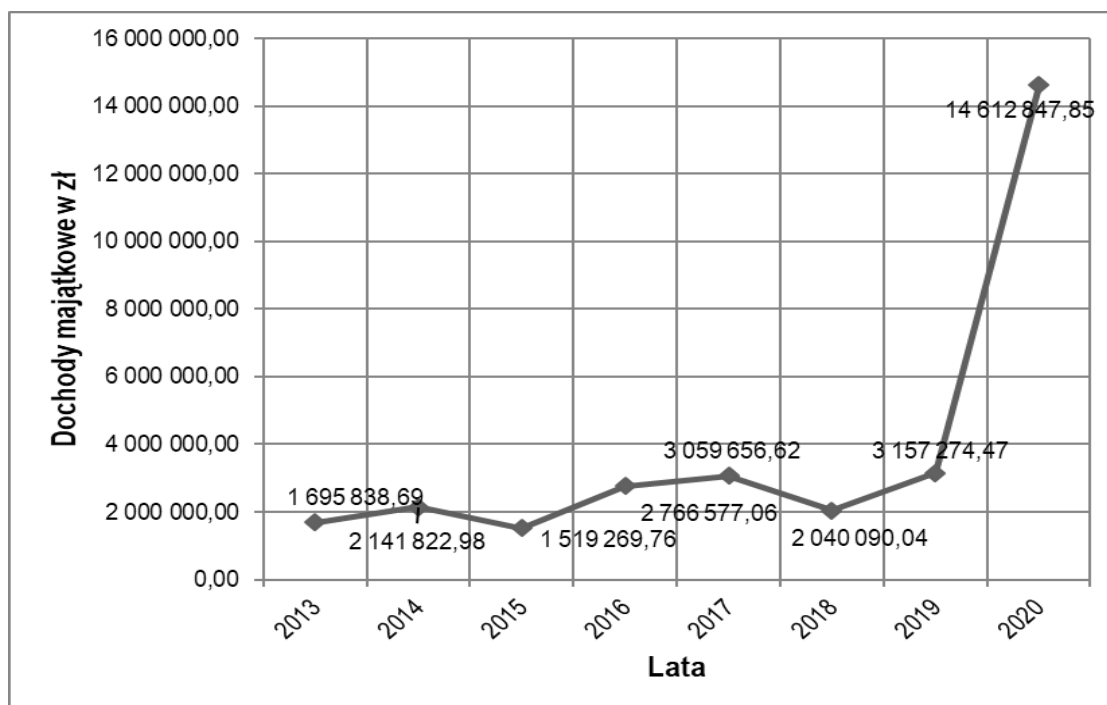
Wynik ogółem, czyli różnicę pomiędzy dochodami a wydatkami ogółem, zaprezentowano w poniższej tabeli. Tylko w jednym z ośmiu analizowanych lat wynik był ujemny. Wynik ten zanotowano w 2020 roku, kiedy to wyniósł on ponad różnicę na poziomie ponad -1,3 mln zł. Największy wynik dodatni miał miejsce na koniec 2015 roku, tj. ponad +3,65 mln zł. Generalnie należy zauważyć, że średnia różnica pomiędzy dochodami a wydatkami ogółem, przy analizowanych ośmiu latach daje wynik dodatni na poziomie rocznym +1,40 mln zł.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Dochody ogółem	45 351 376,26	47 990 244,11	49 849 031,65	60 262 347,26	63 973 255,45	66 248 519,39	76 223 148,35	91 712 022,87
Wydatki ogółem	42 351 082,56	46 626 814,92	46 191 685,36	59 958 091,22	62 413 696,73	66 231 191,06	73 817 562,33	93 099 946,31
Wynik ogółem	3 000 293,70	1 363 429,19	3 657 346,29	304 256,04	1 559 558,72	17 328,33	2 405 586,02	-1 387 923,44

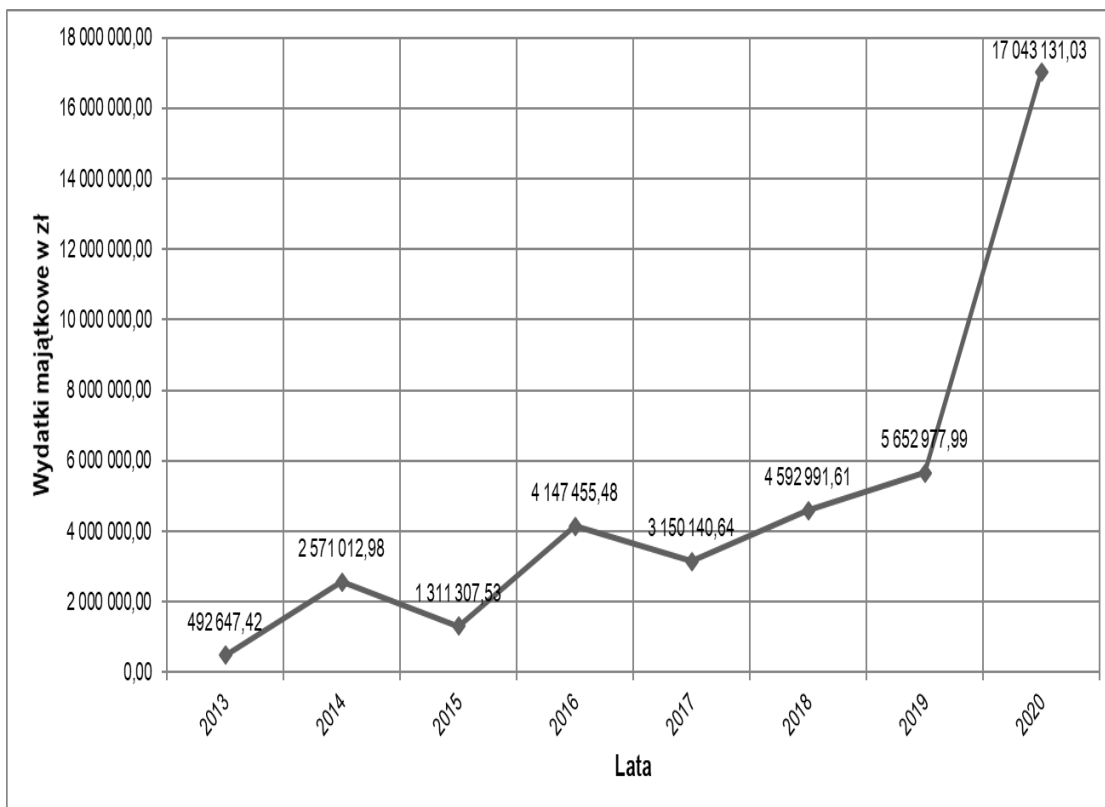
Tab. 13. Różnica pomiędzy dochodami ogółem a wydatkami ogółem w mieście Braniewo w latach 2013-2020, źródło: GUS, BDL.

Analiza dochodów majątkowych pozwala stwierdzić, że ich wartości w badanym okresie wykazują wahania ze stopniową tendencją wzrostową (1,5 mln zł do ponad 3 mln zł). Rekordowy jednak poziom pod względem bilansowym zanotowano w roku 2020 gdzie dochody majątkowe miasta wyniosły ponad 14,6 mln zł.

Z kolei analiza wydatków majątkowych dużą zależność pomiędzy dochodami majątkowymi. Sytuację dochodów i wydatków majątkowych miasta Braniewa obrazują dwa poniższe wykresy.

Ryc. 11. Dochody majątkowe w mieście Braniewo w latach 2013-2020, źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BDL.

Ryc. 12. Wydatki majątkowe w mieście Braniewo w latach 2013-2020, źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BDL.

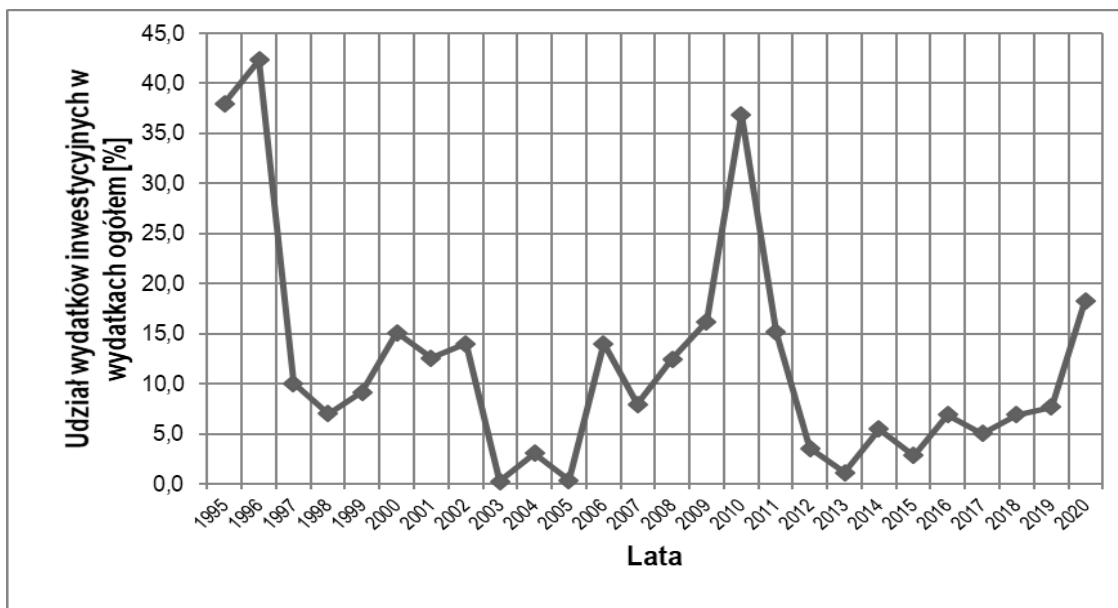
W analizowanym okresie wynik majątkowy, czyli różnica pomiędzy dochodami majątkowymi a wydatkami majątkowymi, był zróżnicowany, co przedstawiono w poniższej tabeli. W całym analizowanym okresie, za wyjątkiem roku 2013 i 2015, wynik był ujemny, co było efektem wysokich wydatków poniesionych na inwestycje. Najniższy rezultat uzyskano w 2018 r. – różnica pomiędzy dochodami a wydatkami majątkowymi wynosiła ponad 2,5 mln zł.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Dochody majątkowe	1 695 838,69	2 141 822,98	1 519 269,76	2 766 577,06	3 059 656,62	2 040 090,04	3 157 274,47	14612847,85
Wydatki majątkowe	492 647,42	2 571 012,98	1 311 307,53	4 147 455,48	3 150 140,64	4 592 991,61	5 652 977,99	17 043 131,03
Wynik majątkowy	1 203 191,27	-429 190,00	207 962,23	-1 380 878,42	-90 484,02	-2 552 901,57	-2 495 703,52	-2 430 283,18

Tab. 14. Różnica pomiędzy dochodami majątkowymi a wydatkami majątkowymi w mieście Braniewo w latach 2013-2020, źródło: GUS, BDL.

W latach 1995-2020 udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem był różnorodny, choć zasadniczo wahał się w granicach 5 – 15%. Niemniej wyraźnie większy był w roku 1995 (38%), 1996 (42,3%) i 2010 (36,9%). Przez większość omawianego okresu udział ten miał charakter skokowy, po wysokich wydatkach poniesionych w kilku latach następował wyraźny spadek w kolejnych.

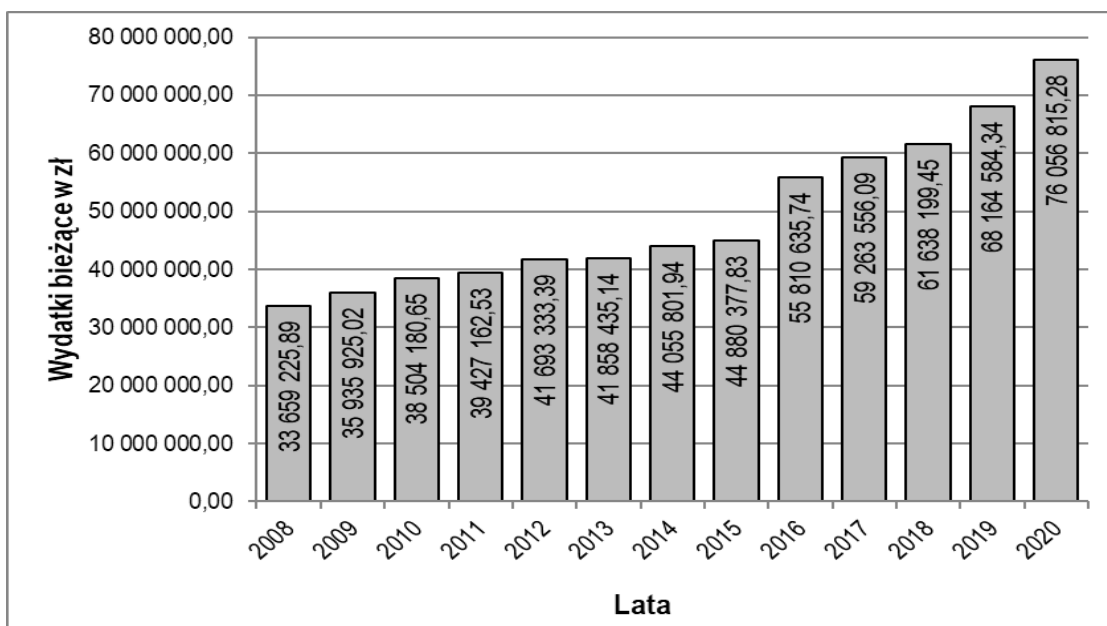

Ryc. 13. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w mieście Braniewo w latach 1995-2020, źródło: GUS, BDL.

Wydatki bieżące jednostek budżetowych obejmują różnego rodzaju koszty, do których zalicza się:

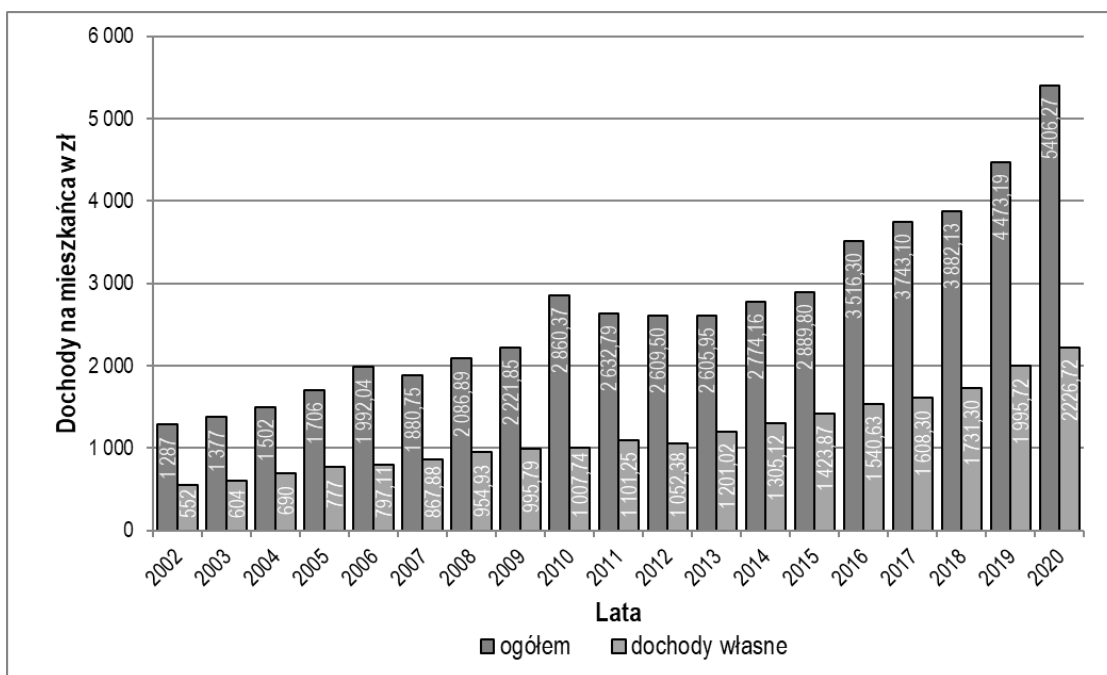
- wynagrodzenia i uposażenia osób zatrudnionych w państwowych jednostkach budżetowych oraz składki naliczane od tych wynagrodzeń i uposażeń,
- zakupy towarów i usług,
- koszty utrzymania oraz inne wydatki związane z funkcjonowaniem jednostek budżetowych i realizacją ich statutowych zadań,
- koszty zadań zleconych.

W analizowanym okresie nastąpił wzrost wydatków bieżących, wyraźna zmiana zauważalna jest na przełomie roku 2015 i 2016. W 2020 roku wydatki bieżące osiągnęły poziom ponad 76 mln zł.

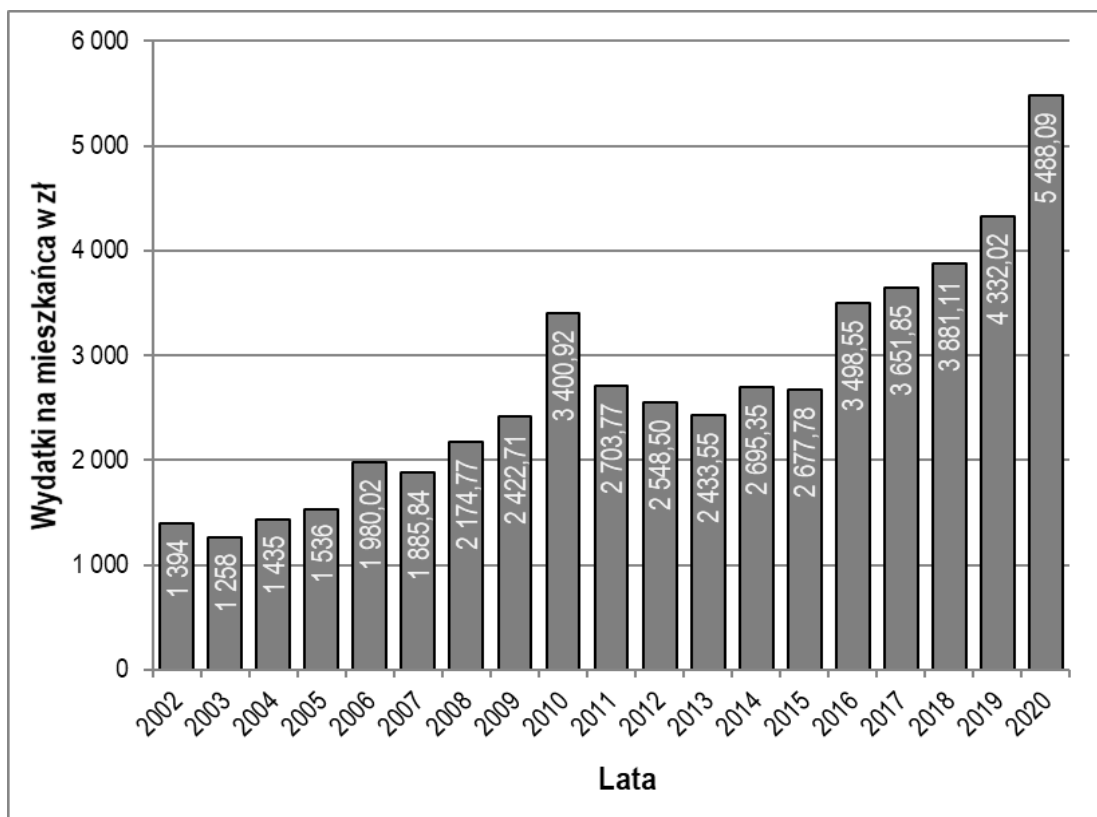

Ryc. 14. Wydatki bieżące w mieście Braniewo w latach 2008-2020, źródło: GUS, BDL.

Na poniższych rycinach przedstawiono dynamikę zmian wartości dochodów i wydatków na 1 mieszkańca w latach 2002-2020. Analizując początek i koniec badanego okresu należy stwierdzić, że zarówno dochody, jak i wydatki na 1 mieszkańca znacząco wzrosły.

Ryc. 15. Dochody na 1 mieszkańca w mieście Braniewo w latach 2002-2020, źródło: GUS, BDL.

Ryc. 16. Wydatki na 1 mieszkańca w mieście Braniewo w latach 2002-2020, źródło: GUS, BDL.

8.2.2. Analizy środowiskowe

Analiza środowiskowa służy omówieniu najważniejszych, z punktu widzenia planowanego w przyszłości przyrostu terenów inwestycyjnych (a projektowanego w Studium), uwarunkowań środowiska przyrodniczego obszaru miasta Braniewa. Wskazuje na występujące na obszarze miasta formy ochrony przyrody, a także zabytki i obiekty o wartościach kulturowych wymagające szczególnej uwagi. Na podstawie tych informacji, szczegółowo omówionych w poszczególnych rozdziałach niniejszego opracowania, ale i też w Prognozie oddziaływania na środowisko ustaleń projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Braniewa zdiagnozowano główne zagrożenia dla środowiska przyrodniczego, elementy cenne przyrodniczo oraz te wymagające bezwzględnie ochrony i wyłączenia z planów inwestycyjnych, które mogłyby skutkować wzmoczoną antropopresją.

Tym samym wykazuje się poniżej najważniejsze występujące na terenie miasta Braniewa obiekty i obszary które są ściśle powiązane ze stanem środowiska i ze względu na to, że mogą determinować przyszłe możliwe zagospodarowanie danych terenów, powinny być uwzględnione przy wprowadzaniu regulacji planistycznych, poprzez aplikowanie stosownych zakazów i ograniczeń w zabudowie i zagospodarowaniu terenów (w tym z uwzględnieniem przepisów odrębnych):

- obszary i obiekty chronione z mocy ustawy o ochronie przyrody:
  - rezerwat przyrody „Ostoja Bobrów na Rzece Pasłęce”,
  - obszar NATURA 2000 „Dolina Pasłęki” – obszar ptasi
  - obszar NATURA 2000 „Rzeka Pasłęka” – obszar siedliskowy
  - obszar NATURA 2000 „Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana” – obszar siedliskowy
  - pomniki przyrody – 5 obiektów
- obszary i obiekty chronione z mocy ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami:
  - obiekty ujęte w rejestrze zabytków nieruchomości województwa warmińsko-mazurskiego,
  - obiekty ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków,
  - obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków,
- zamknięte tereny wojskowe - kompleksy wojskowe:
  - 43 Batalion Lekkiej Piechoty,
  - Brygada Kawalerii Pancernej,
- tereny położone w zasięgu oddziaływania stref zagrożeń reprezentatywnych zdarzeń awaryjnych od zakładu dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej - terminal Przeladunkowy Spółka Glob - Terminal Sp. z o.o.,
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią od rzeki Pasłęki oraz od strony morza, w tym morskich wód terytorialnych, lokalizacja wałów przeciwpowodziowych,
- przebieg i lokalizacja infrastruktury komunikacyjnej:
  - linia kolejowa o znaczeniu państwowym nr 204 Malbork – Braniewo,
  - linia kolejowa o znaczeniu pozostałym nr 217 Wielkie Wierzno – Braniewo,
  - linia kolejowa o znaczeniu pozostałym nr 221 Olsztyn Gutkowo – Braniewo,
  - linia kolejowa o znaczeniu pozostałym nr 254 Tropy – Braniewo,

- droga krajowa nr 54 o przebiegu Chruściel / DK22 (S22, węzeł Braniewo Południe”) – Braniewo – Gronowo – granica państwa,
- droga wojewódzka nr 504 o przebiegu Elbląg – Pogrodzie – Braniewo,
- droga wojewódzka nr 507 o przebiegu Braniewo – Pieniężno – Orneta – Dobrze Miasto,
- sieć dróg powiatowych,
- sieć dróg gminnych,
- sieć dróg pozostałych,
- przebieg i lokalizacja infrastruktury technicznej:
  - sieć wodociągowa, ujęcia wody wraz ze strefami ochronnymi, przepompownie wody,
  - sieć kanalizacyjna, oczyszczalnia ścieków, kompostownia odpadów ściekowych,
  - sieć elektroenergetyczna, w tym linie wysokiego napięcia 110kV, sieć linii średniego i niskiego napięcia, stacje transformatorowe, elektrownia wodna,
  - sieć ciepłownicza, ciepłownia Stefczyka, ciepłownia Kościelna,
  - składowisko odpadów, kompostownia odpadów zielonych i innych bioodpadów.

Należy uznać, że brak wprowadzenia stosownych regulacji odzwierciedlających aktualne wymogi stawiane w kwestii ochrony środowiska na analizowanym terenie, do dokumentu, jakim jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, co pozwoli następnie na transpozycję tych regulacji do aktów prawa miejscowego, jakimi są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego stanowi istotny problem w kwestii zapewnienia pełni ochrony występujących na obszarze miasta obszarów i obiektów ważnych z punktu widzenia ochrony ich walorów środowiskowych.

Analizując problematykę uwarunkowań przestrzennych miasta należy uznać, że obecnymi elementami mogącymi mieć wpływ na jakość ochrony środowiska i ładu przestrzennego są:

- deformacja historyczna struktury miasta po 1945 roku – konieczność przeprowadzenia wybranych procesów rekonsolidacji,
- niespójność typologii wybranych fragmentów tkanki miejskiej – optymalne zbilansowanie obszarów, dla których umożliwiona jest realizacja różnych form zabudowy i zagospodarowania terenów, w tym przede wszystkim terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową,
- deprecjacja wybranych obszarów tkanki miasta oraz spontaniczne zagospodarowanie terenów potencjału rozwojowego miasta,
- oddziaływanie terminalu przeładunkowego gazu,
- przerywanie ciągłości obszarów przyrodniczo aktywnych, w tym w szczególności terenów chronionych lub o wysokich walorach przyrodniczych,
- niewystarczający rozwój układu drogowego oraz potrzeba zabezpieczenia terenów pod rozwój infrastruktury technicznej.

Zagospodarowywanie, ale i też pozostawianie w niezmiennym kształcie, terenów zlokalizowanych na obszarze Miasta Braniewa, może przyczynić się do opisanych poniżej oddziaływań na poszczególne elementy środowiska:

RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA

- powstanie lokalnych barier przyrodniczych z uwagi na wprowadzenie nowej zabudowy czy terenów dróg,

- zmniejszenie naturalnej różnorodności biologicznej na skutek przekształcenia pierwotnych warunków siedliskowych oraz wprowadzenie zanieczyszczeń do środowiska,
- dopuszczenie, w ramach zachowania istniejącego zagospodarowania terenów leśnych, rolnych oraz zieleni śródpolnej i przydrożnej,

LUDZIE

- zwiększona emisja hałasu komunikacyjnego wzdłuż ciągów komunikacyjnych,
- zwiększona emisja zanieczyszczeń do powietrza – pyły, gazy, „niska emisja” z instalacji grzewczych oraz zanieczyszczenia komunikacyjne,
- powstanie nowych miejsc pracy oraz powstanie terenów umożliwiających lokalizację zabudowy mieszkaniowej, usługowej, techniczno-produkcyjnej i magazynowej,
- zachowanie istniejących terenów zieleni wpływającej pozytywnie na jakość powietrza atmosferycznego,

ZWIERZĘTA

- powstanie lokalnych barier dla migracji zwierząt (dogęszczenie zabudowy lub wprowadzenie obiektów o dużej kubaturze, zwiększenie emisji zanieczyszczeń, możliwość wystąpienia awarii, budowa nowych ciągów komunikacyjnych) – bariera dla migracji zwierząt, stanowiących przedmiot ochrony obszarów Natura 2000,
- presja antropogeniczna związana z penetracją siedlisk, niszczeniem gniazd i płożeniem ptaków, a w szczególności gatunków stanowiących przedmiot ochrony obszarów Natura 2000,
- zachowanie istniejących terenów zieleni pozwalających na prawidłową i nieprzerwaną egzystencję zwierząt żyjących w środowisku leśnym i na obszarach śródpolnych,
- pojawienie się gatunków zwierząt związanych z siedzibami ludzkimi – wzbogacenie różnorodności siedlisk,

ROŚLINY

- uszczuplanie terenów siedliskowych na skutek dopuszczenia lokalizacji zabudowy (zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, zwiększenie emisji zanieczyszczeń),
- pojawienie się gatunków roślin związanych z siedzibami ludzkimi – roślinność ruderalna,
- pojawienie się gatunków roślin związanych z gospodarką rolną – wypieranie roślinności naturalnej,

WODA

- zwiększenie zagrożenia zanieczyszczeniami – przenikanie ścieków i zanieczyszczeń z terenów zabudowy, dróg i terenów rolnych do wód, eutrofizacja antropogeniczna – zagrożenie dla siedlisk przyrodniczych,
- zmiany w poziomie wód gruntowych na skutek zwiększenia zużycia wody,

POWIETRZE

- zwiększona emisja zanieczyszczeń do powietrza – pyły, gazy, „niska emisja” z instalacji grzewczych (w zależności od zastosowanego wariantu ogrzewania, rodzaju zainwestowania i stosowanych technologii),
- zwiększenie się emisji spalin z ruchu komunikacyjnego, powstawanie odorów,
- powstawanie odorów ze źródeł rolniczych – nawozy, pestycydy,

POWIERZCHNIA ZIEMI

- zmiany w wierzchniej warstwie pokrywy glebowej, powstałe w wyniku prowadzenia prac budowlanych,
- braki w kanalizacji gminy zwiększają zagrożenie przenikania zanieczyszczeń do gruntu, jednak zagrożenie zmaleje po realizacji kanalizacji (dotyczy wyłącznie niewielkiej części miasta),
- zwiększone zagrożenie zanieczyszczenia gleb posypywanie zimą nawierzchni dróg solami,

KRAJOBRAZ

- zmiana i degradacja wartości estetycznych krajobrazu – wprowadzenie nowej zabudowy na terenach dotychczas niezainwestowanych,
- zwiększenie udziału zieleni, w tym terenów zieleni nieurządzonej, w stanie naturalnym oraz zieleni urządzonej, ukształtowanej przez człowieka, w tym parki, skwery i inne obszary z uporządkowaną kompozycyjnie zielenią, a także tereny rolnicze,

KLIMAT

- zmiana cech klimatu i mikroklimatu w skali lokalnej na skutek wprowadzania nowej zabudowy, likwidacji poszycia terenu i zmiany warunków gruntowo wodnych,
- zwiększenie natężenia hałasu i wibracji oraz zanieczyszczeń środowiska szczególnie na skutek budowy nowych ciągów komunikacyjnych,

ZASOBY NATURALNE

- zwiększenie zanieczyszczenie gleb, wód i powietrza (pyły, gazy, „niska emisja”, przenikanie ścieków i zanieczyszczeń komunikacyjnych, zasolenie gleb środkami zimowego utrzymania dróg, zanieczyszczenie wód opadowych),
- zmiana warunków środowiskowych (powierzchnia ziemi, krajobraz, klimat lokalny, poziom wód gruntowych, zmiana jakości wód, zmiana ilości wód podziemnych),

ZABYTKI

- zagrożenie dla obiektów pochodzące z zanieczyszczonego powietrza – pyły, gazy, „niska emisja”,
- zagrożenie naruszenia zasobów dziedzictwa kulturowego stref ochrony konserwatorskiej,

DOBRA MATERIALNE

- wzrost wartości działek w związku ze zmianą przeznaczenia terenów nieinwestycyjnych na tereny zabudowy mieszkaniowej, usługowej, wypoczynkowej czy też techniczno-produkcyjnej,
- wzrost wartości działek w związku z realizacją dróg – usprawnienie komunikacji,
- utrzymanie cennych pod względem przydatności arealów gruntów rolnych,

ELEMENTY KUMULATYWNE

- zagrożenie kumulatywne dla środowiska, w tym ludzi, zwierząt, roślin, krajobrazu, dla dóbr materialnych, zabytków dla terenów położonych w zasięgu oddziaływania stref zagrożeń reprezentatywnych zdarzeń awaryjnych od zakładu dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej - terminal Przeladunkowy Spółka Glob - Terminal Sp. z o.o.

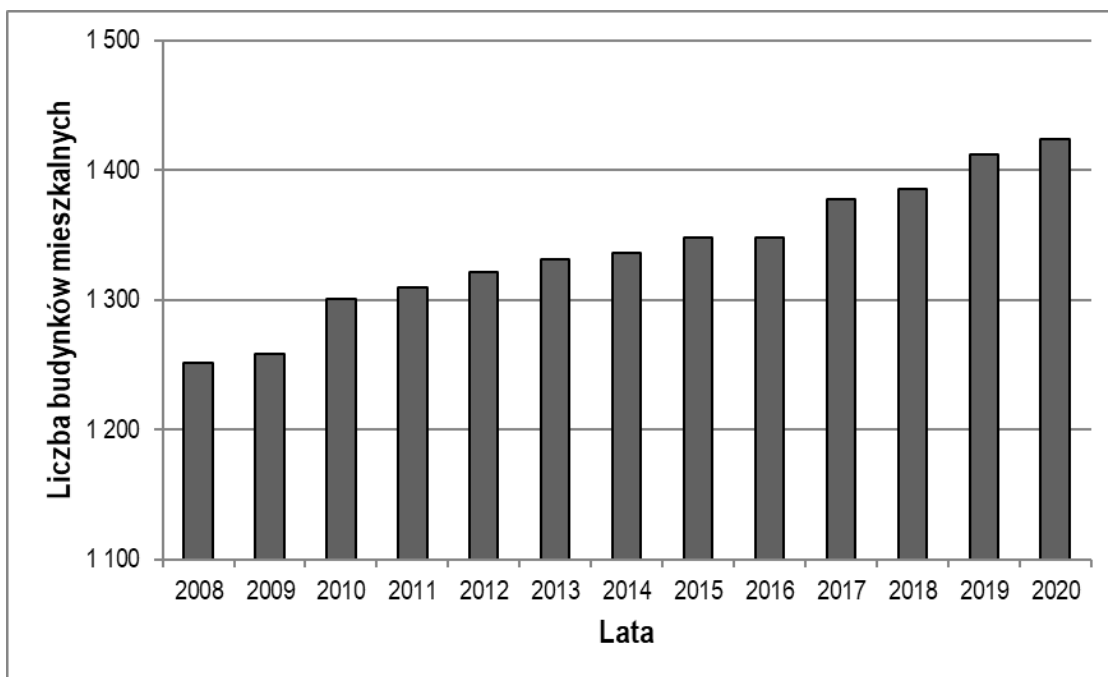
Należy stwierdzić, że jedynie wprowadzenie stosownych uregulowań pomoże utrzymać w niezmienionej formie występujące w mieście Braniewo, cenne pod względem przyrodniczym i kulturowym obiekty i przestrzenie.

8.2.3. Analizy społeczne

Przedstawiona analiza służy zidentyfikowaniu stanu sytuacji społecznej w Mieście Braniewo. W rozdziale omówiono warunki życia ludności, grupy wrażliwe społecznie, wymagające wsparcia, a także podstawowe problemy społeczne, w tym problem alkoholizmu, bezrobocia, ubóstwa, przestępczości i przedsięwzięcia mające na celu przeciwdziałanie ich rozwojowi. Ponadto przedstawiono obecny i możliwy przyszły potencjał gospodarczy

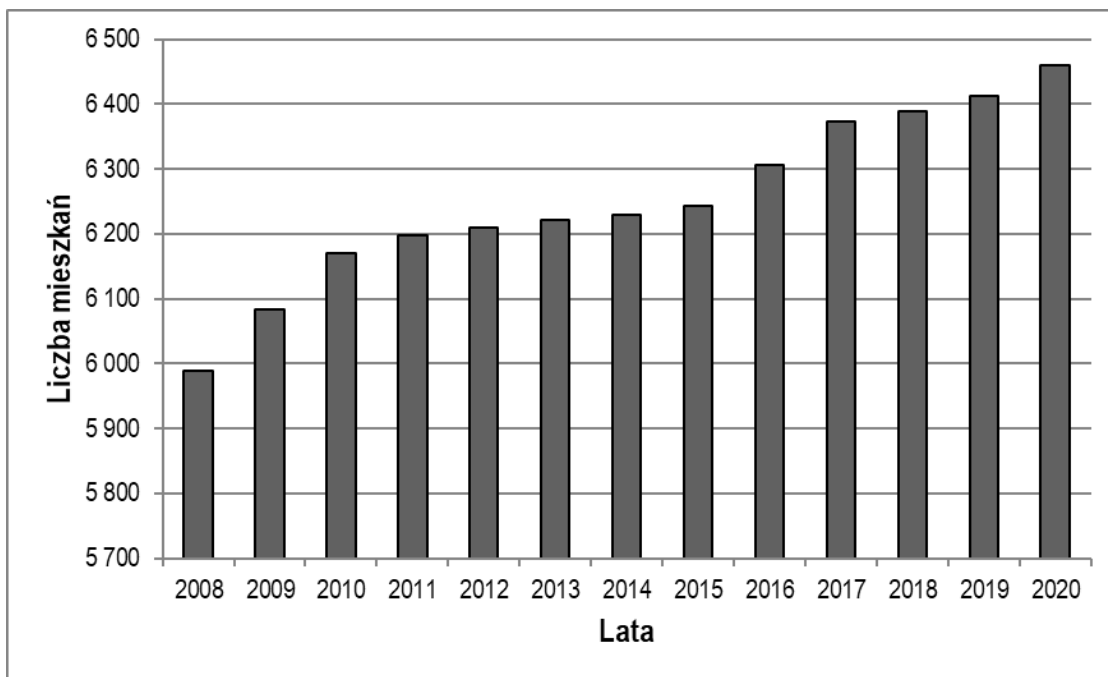
miasta. Analiza sytuacji społecznej nie obejmuje zagadnienia istnienia obiektów i jednostek związanych z infrastrukturą społeczną, które to szczegółowo omówiono w rozdziale 14. Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopień uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami.

Poniżej prezentowane dane GUS dotyczą liczby budynków mieszkalnych i mieszkalno-usługowych, jeśli posiadają jedno mieszkanie, w Mieście Braniewo. Liczba takich obiektów wzrastała regularnie w analizowanym okresie. Na koniec początkowego okresu zarejestrowanych było 1251 budynków mieszkalnych z kolei w roku 2020 zarejestrowanych było już 1424 takich obiektów.

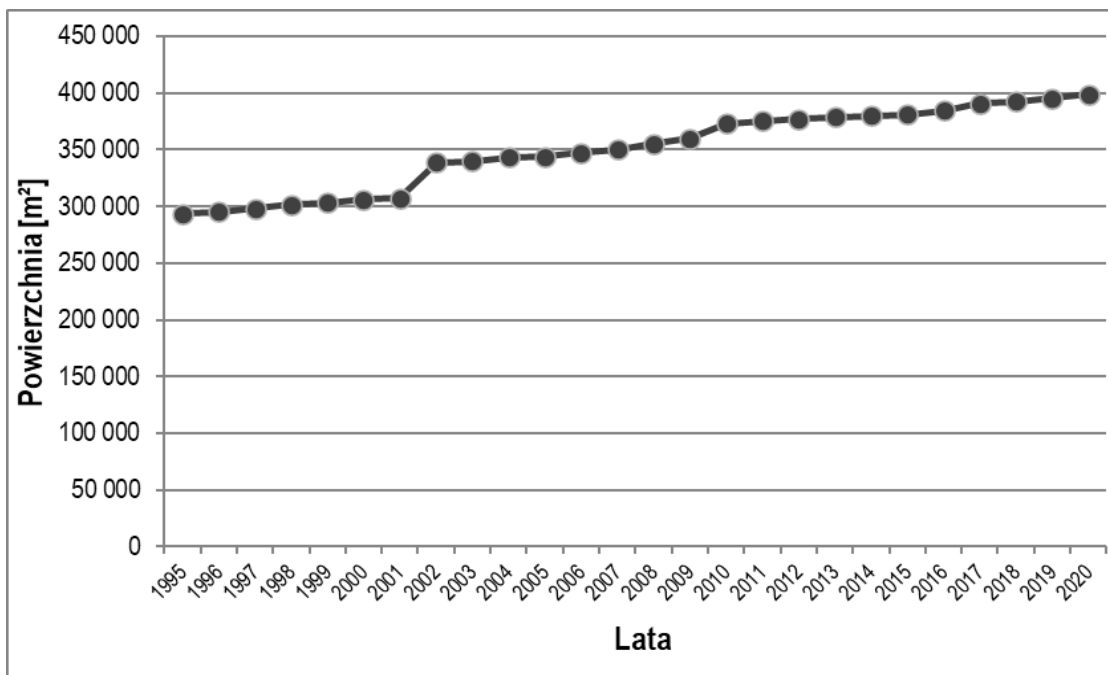
Ryc. 17. Liczba budynków mieszkalnych w mieście Braniewo w latach 2008-2020, źródło: GUS, BDL.

Z kolei analizując sytuację mieszkaniową na terenie miasta Braniewa, również należy stwierdzić, że podobnie jak liczba budynków mieszkalnych również i liczba mieszkań w latach 2008 – 2020 regularnie rosła, przy czym wskazuje się dwa najistotniejsze okresy wzrostu. Pierwszy nastąpił od roku 2009 do roku 2011, po czym nastąpiło delikatne spowolnienie wzrostu, następnie drugi okres od roku 2016 do 2020, zatem ostatniego z badanego roku, gdzie następował wyraźny przyrost liczby mieszkań.

Ryc. 18. Liczba mieszkań w mieście Braniewo w latach 2008-2020, źródło: GUS, BDL.

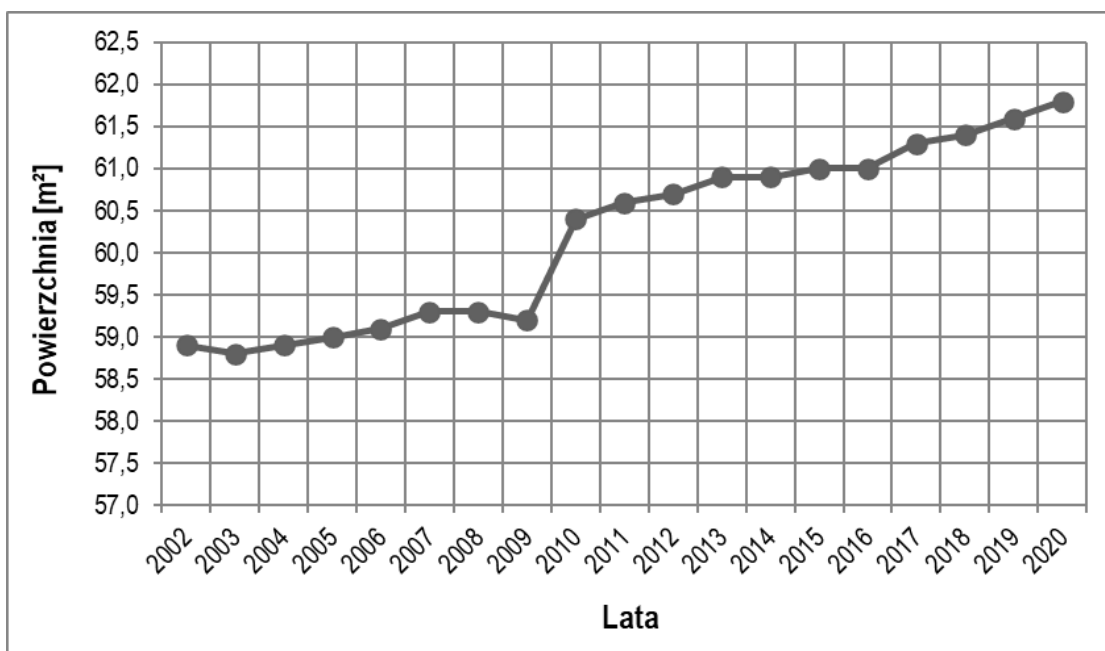
Równocześnie notowany był również wzrost sumarycznej powierzchni użytkowej mieszkań. Zmiany są analogiczne do przedstawionych powyżej (choć od roku 1995). Na koniec 2020 roku powierzchnia użytkowa mieszkań na terenie całego miasta wynosiła około 400 tys. m², a na początku badanego okresu, zatem w roku 1994 około 293 tys. m².

Ryc. 19. Powierzchnia użytkowa mieszkań w mieście Braniewo w latach 1995-2020, źródło: GUS, BDL.

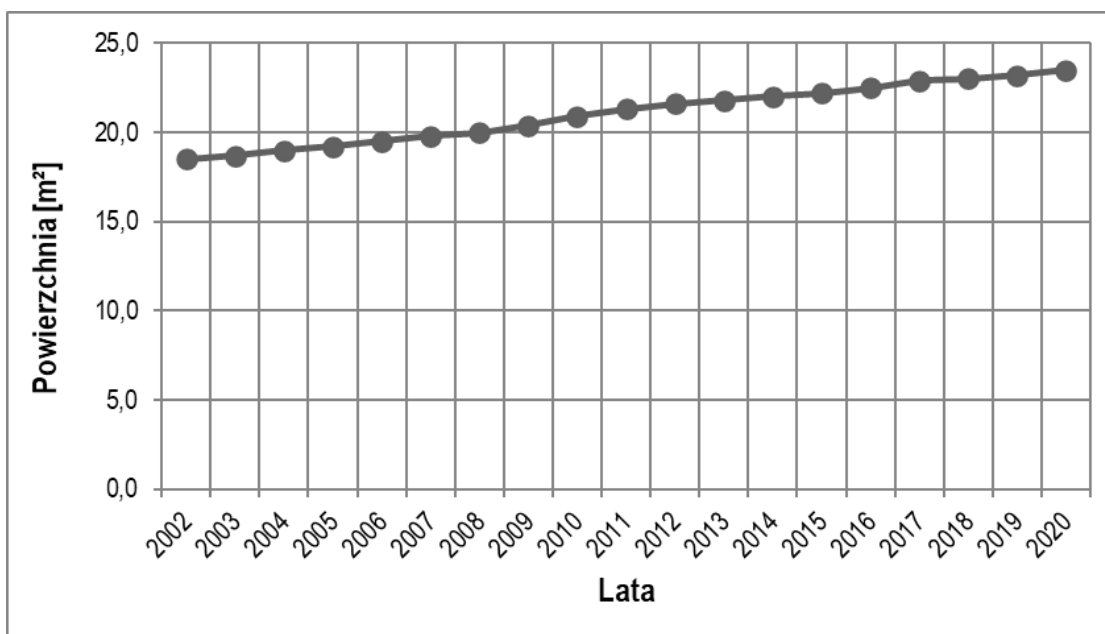

W latach 2002-2020 obserwowano stopniowy wzrost powierzchni użytkowej mieszkań. Pomiędzy początkiem a końcem badanego okresu wartość ta zwiększyła się o około 3 m² z niespełna 59 m² do prawie 62 m² powierzchni.

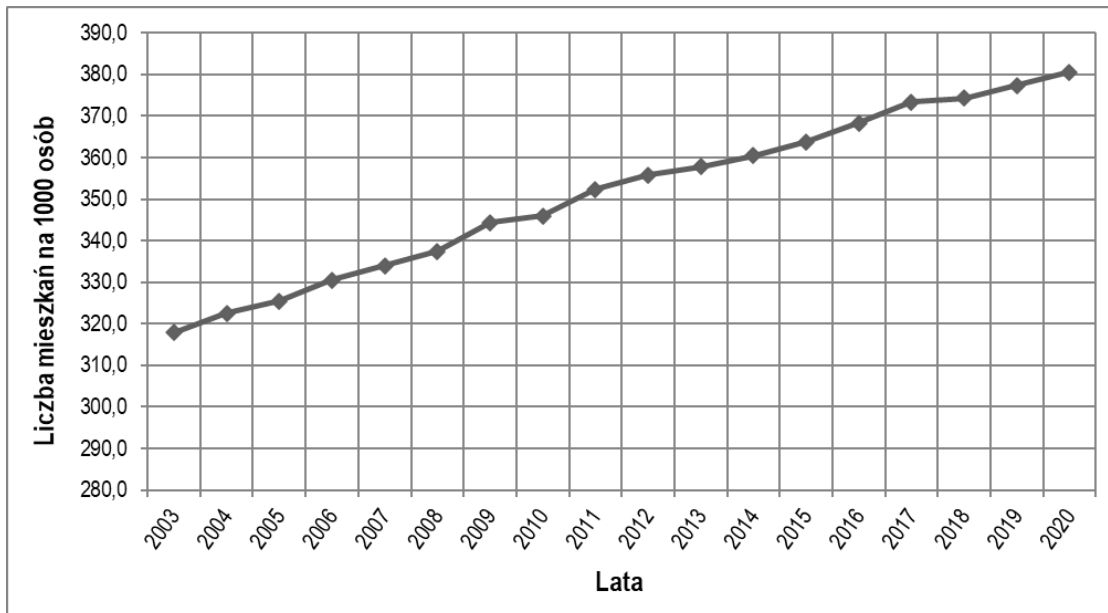
Ryc. 20. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w mieście Braniewo w latach 2002-2020, źródło: GUS, BDL.

Notowany był również wzrost powierzchni użytkowej mieszkań w odniesieniu do liczby mieszkańców. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania przypadająca na jedną osobę zwiększała się. Na jednego mieszkańca Miasta Braniewa na koniec 2020 roku przypadało 23,5 m², podczas gdy 18 lat wcześniej było to 18,5 m².

Ryc. 21. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę w mieście Braniewo w latach 2002-2020, źródło: GUS, BDL.

Na poniższej rycinie odniesiono się do liczby mieszkań przypadających na 1000 mieszkańców. W latach W badanym okresie następował wyraźny i jednocześnie stosunkowo równomierny wzrost analizowanego wskaźnika. W 2020 roku wyniósł on około 380 mieszkań na 1000 osób, natomiast w pierwszym z badanych lat, tj. roku 2003 wyniósł niespełna 318 mieszkań na 1000 osób.

Ryc. 22. Liczba mieszkań na 1000 mieszkańców w mieście Braniewo w latach 2003-2020, źródło: GUS, BDL.

Jednym z najważniejszych problemów w dziedzinie gospodarki lokalowej jest zły stan techniczny budynków. Wynika to z zaawansowanego wieku obiektów przy niewystarczającej puli środków przeznaczonych na remonty. Większość budynków, zwłaszcza będących własnością Miasta wykazuje bardzo wysoki stopień zużycia technicznego. Problem dotyczy głównie budynków wybudowanych przed 1939 r. Ponadto większość budynków, w których znajdują się mieszkania komunalne pochodzi z XIX w. oraz pierwszej połowy XX w. i są objęte nadzorem Konserwatora Zabytków. Budynki te wymagają zainwestowania dodatkowych środków finansowych, koszty remontów są szacunkowo wyższe o 30%.

Zadania Gminy z zakresu pomocy społecznej realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Braniewie, który jest jednostką organizacyjną Gminy Miasta Braniewo. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przede wszystkim realizuje cele i zadania określone w przepisach ustawy o pomocy społecznej oraz jej przepisach wykonawczych, w szczególności podejmuje działania zmierzające do zaspokajania niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz w miarę możliwości do życiowego ich usamodzielnienia, a także integracji tych osób i rodzin ze środowiskiem lokalnym.

Według danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Braniewie liczba beneficjentów korzystających z pomocy społecznej w ostatnich latach ulegała zwiększeniu. W poniższej tabeli przedstawione zostały dane w tym zakresie pochodzące z lat 2018-2020.

	2018	2019	2020
Liczba środowisk korzystających z pomocy społecznej	615	659	711
Liczba osób w środowisku	1117	1453	1489

Tab. 15. Liczba beneficjentów pomocy społecznej w mieście Braniewo w latach 2018-2020, źródło: UM Braniewa.

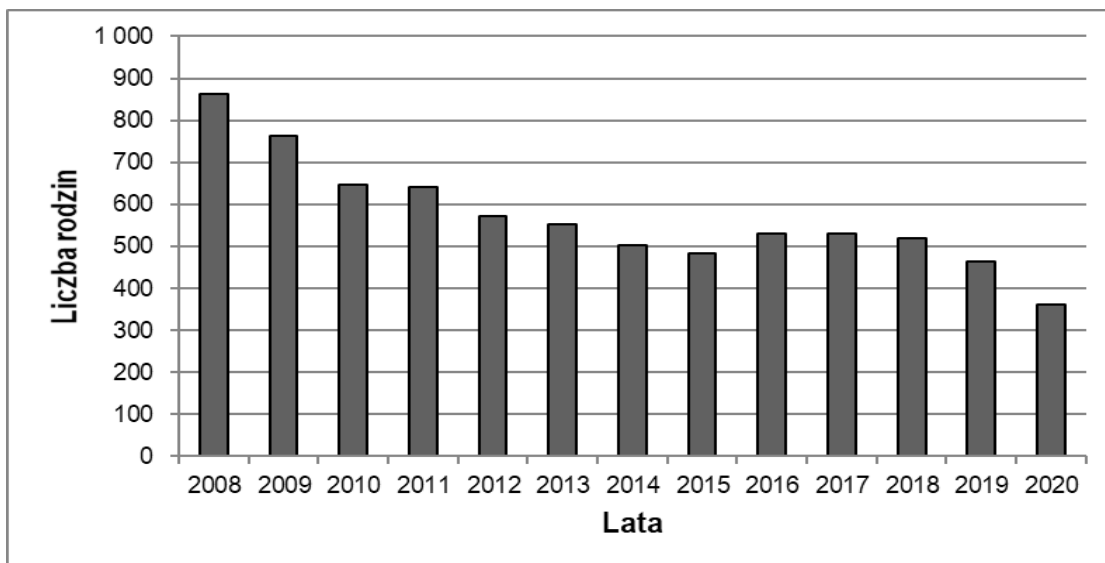
Z kolei w poniższej tabeli przedstawione zostały dane w zakresie liczby poszczególnych środowisk korzystających z pomocy społecznej w zależności od rodzaju powodu trudnej sytuacji życiowej.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba środowisk
Ubóstwo	247
Bezdomność	24
Potrzeba ochrony macierzyństwa	18
w tym: wielodzietność	12
Bezrobocie	147
Niepełnosprawność	234
Długotrwała lub ciężka choroba	289
Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych – ogółem	53
w tym: rodziny niepełne	33
rodziny wielodzietne	12
Przemoc w rodzinie	1
Alkoholizm	32
Narkomania	1
Trudności w przystosowaniu do życia po wyjściu z zakładu karnego	4
Sytuacja kryzysowa	0
Zdarzenia losowe	0

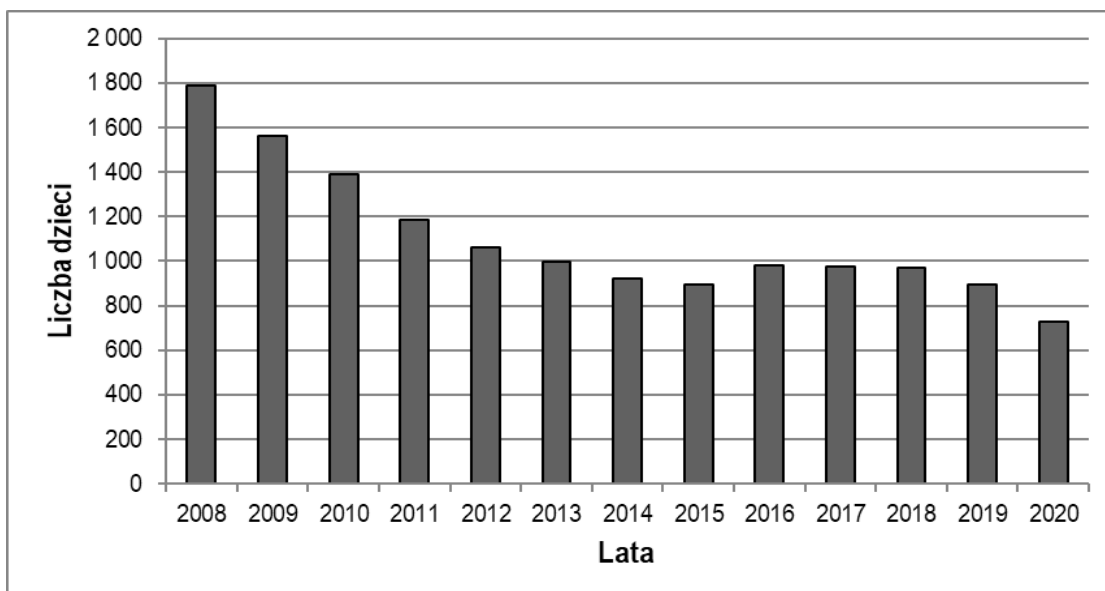
Tab. 16. Liczba beneficjentów pomocy społecznej w mieście Braniewo w roku 2020 w zależności od rodzaju sytuacji życiowej, źródło: UM Braniewa.

Pomoc dla rodzin przyznawana jest w formie zasiłków celowych, zasiłków celowych specjalnych, zasiłków okresowych i zasiłków stałych. Sprawozdania rzeczowo – finansowe o zadaniach z zakresu świadczeń rodzinnych zrealizowanych ze środków budżetu państwa oraz budżetów gmin są przekazywane przez gminy z kwartalną częstotliwością do bazy danych Krajowego Systemu Monitoringu Świadczeń Rodzinnych Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej. Liczbę dzieci korzystających z zasiłków rodzinnych przeciętnie w miesiącu oszacowano przez wyliczenie średniej miesięcznej liczby świadczeń wypłaconych w roku, a liczbę rodzin dzieci korzystających z zasiłków rodzinnych przez wyliczenie średniej miesięcznej liczby tych rodzin.

Liczba rodzin otrzymujących zasiłki rodzinne na dzieci od 2008 roku stale maleje (z delikatnym wzrostem w latach 2016-2017), co wynikać może bezpośrednio ze zmniejszania się liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym oraz polepszenia się sytuacji ekonomicznej rodzin w Mieście. Analogicznie przedstawia się sytuacja liczby dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny, a która również malała z roku na rok (z wyjątkiem cytowanego wyżej delikatnego wzrostu).

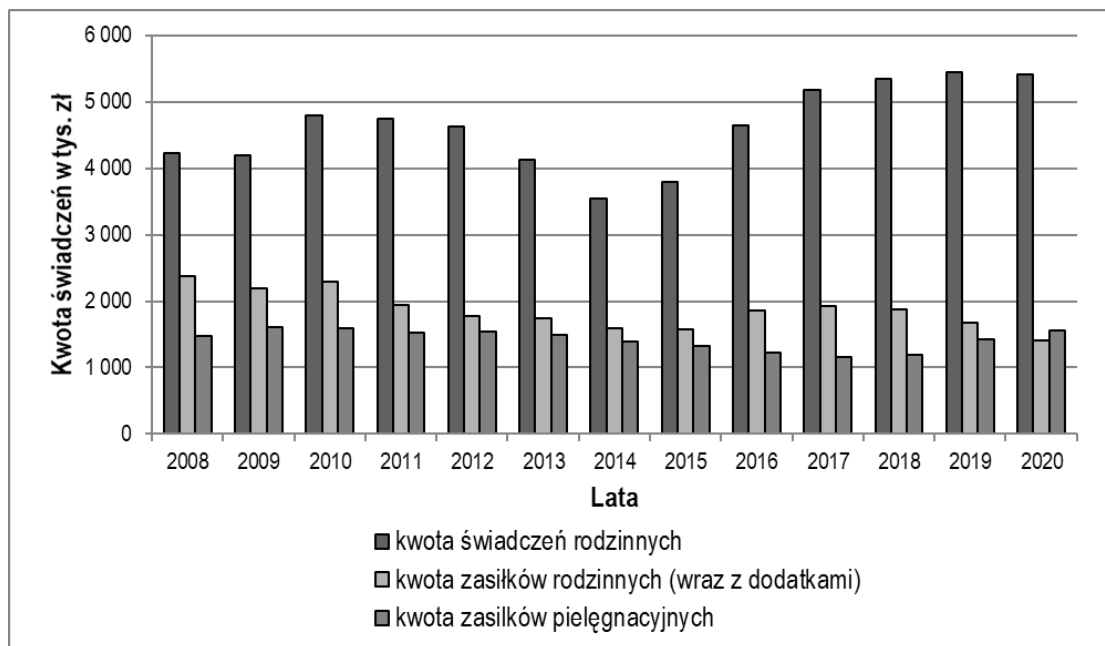

Ryc. 23. Liczba rodzin otrzymujących zasiłki rodzinne na dzieci w mieście Braniewo w latach 2008-2020, źródło: GUS, BDL.

Ryc. 24. Liczba dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w mieście Braniewo w latach 2008-2020, źródło: GUS, BDL.

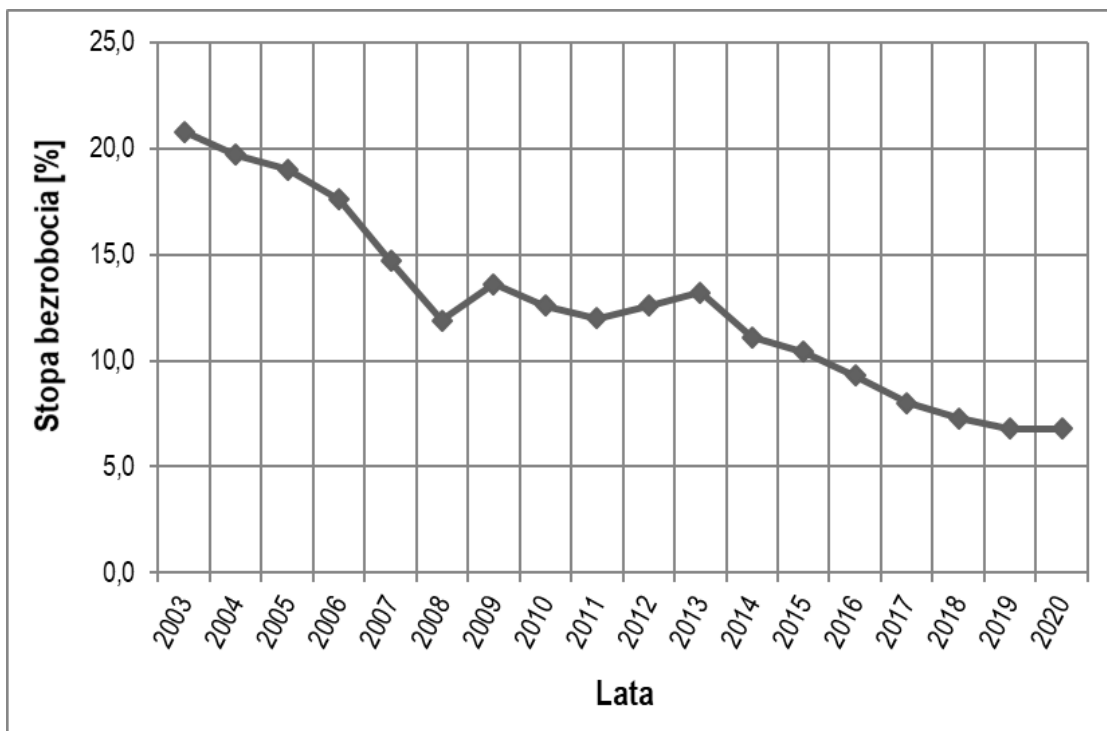
Do roku 2014 zauważalna była tendencja, że z uwagi na malejącą liczbę dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłek, z roku na rok wypłacane są były sumarycznie coraz niższe kwoty świadczeń rodzinnych, w tym kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami. Jednak kwota świadczeń rodzinnych od roku 2015 ulega wzrostowi. Warto zauważyć, że jedynie kwota zasiłków pielęgnacyjnych będących składową zasiłku rodzinnego nie uległa (mimo delikatnych wahań) wzrostowi od roku 2008.

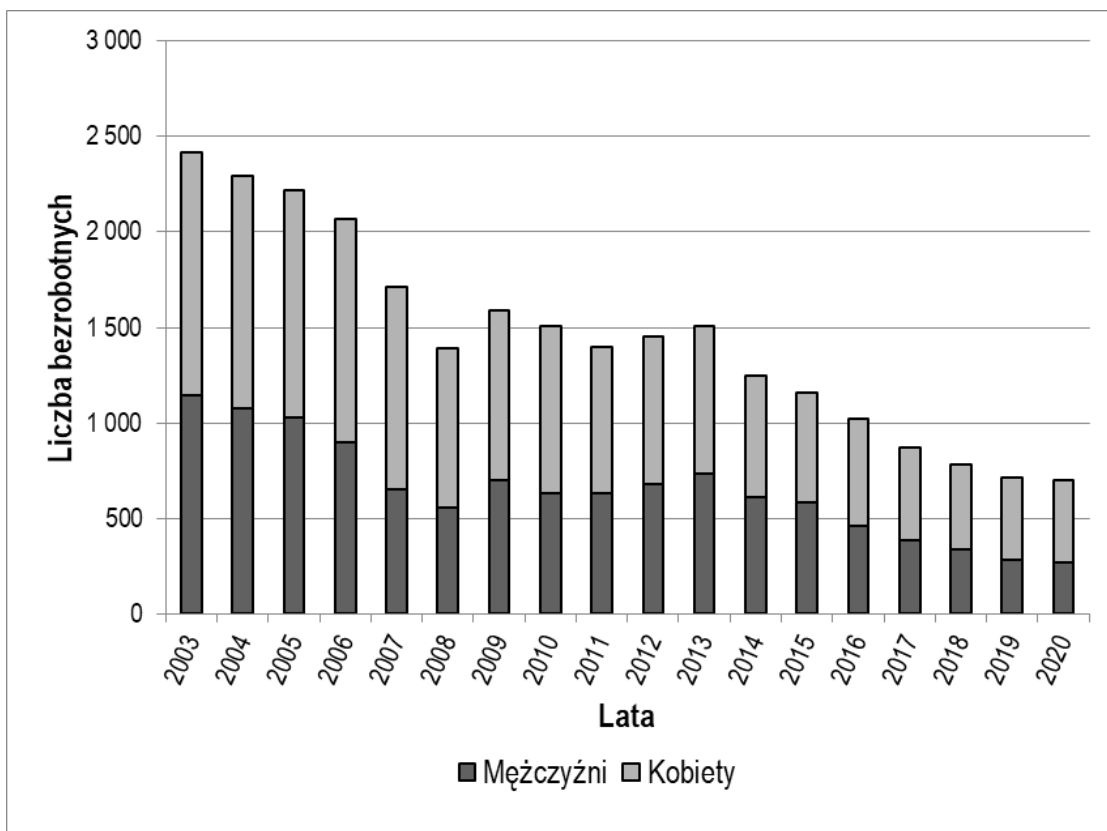
Ryc. 25. Kwoty świadczeń rodzinnych wypłacanych w mieście Braniewo w latach 2008-2020, źródło: GUS, BDL.

Według danych GUS w roku 2020 w Mieście Braniewo zarejestrowanych było 700 bezrobotnych, z czego 429 to kobiety, a 271 to mężczyźni. Głównymi przyczynami bezrobocia jest brak wykształcenia oraz niskie kwalifikacje zawodowe i brak doświadczenia na rynku pracy. Ogólny poziom bezrobocia należy jednak traktować jako relatywnie niski. Stopę bezrobocia poniżej 6,8 % częściowo można uznawać za efekt bezrobocia z wyboru (widoczne jest to zwłaszcza w przypadku występowania dużej liczby osób bezrobotnych długotrwale) lub frykcyjnego związanego z zmianą miejsca pracy, ale też jako niedoszacowanie ze względu na skalę bezrobocia ukrytego, zwłaszcza w rolnictwie (inaczej bezrobocie agrarne). W ciągu każdego roku zaznacza się w analizie wyraźna sezonowość wskaźników bezrobocia. Najniższe poziomy notuje się w okresie letnim, z kolei najwyższe w ciągu pozostałej części roku.

Stopa bezrobocia podawana przez GUS stanowi procent liczby osób bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym. Od początku XXI w. notowano wyraźny spadek stopy bezrobocia – około 14 punktów procentowych na przestrzeni kilkunastu lat. Stopa bezrobocia w roku 2003 wynosiła blisko 21 %, jednak z roku na rok sukcesywnie malała.

Ryc. 26. Stopa bezrobocia w mieście Braniewo w latach 2003-2020, źródło: GUS, BDL.

Ryc. 27. Liczba bezrobotnych w podziale na płeć w mieście Braniewo w latach 2003-2020, źródło: GUS, BDL.

8.2.4. Prognozy demograficzne

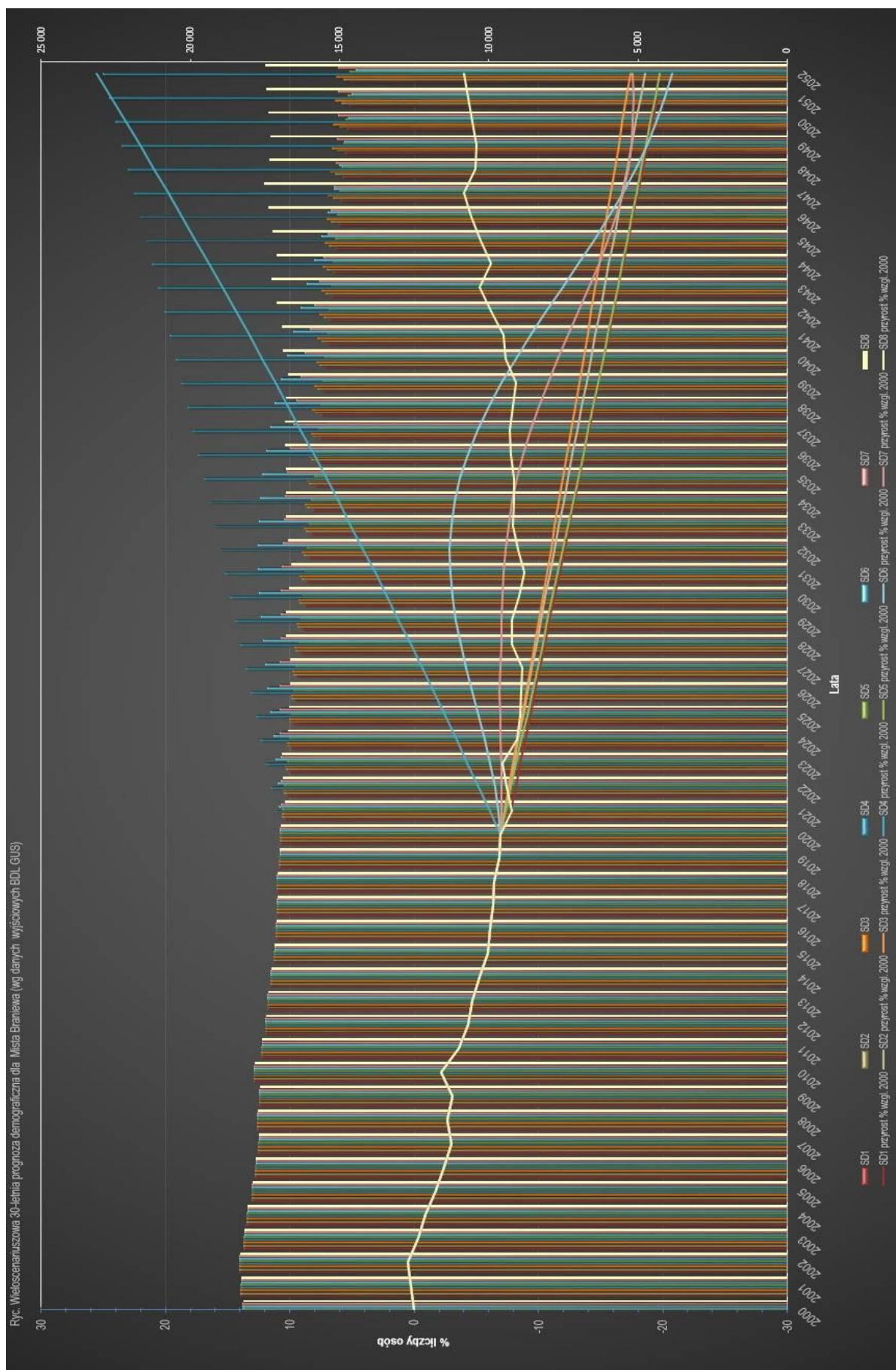
Prognozowanie to racjonalne, naukowe przewidywanie przyszłych wydarzeń, tworzące prognozy, czyli sądy o stanie zmiennej lub zmiennych danego obiektu w przyszłości, formułowane za pomocą metod naukowych; weryfikowalne doświadczalnie, niepewne, ale możliwe do zaakceptowania (Cieślak, 1977).

Prognozowania, jak słusznie zauważył ustawodawca, wymagają zmienne uwarunkowania rozwoju, łącznie z tymi, które mówią o potrzebach zmian, a więc np. przyszłe potrzeby społeczne i drogi ich zaspokajania (Sołtys, 2008). Wśród prognoz niezbędnych w planowaniu przestrzennym wskazuje się: demografię, zagadnienia społeczne, (model kultury, przyszłe potrzeby społeczne), rozwój gospodarczy i postęp techniczny (Malisz, 1981). Sporządzane są zatem prognozy dla gmin uwzględniające takie zagadnienia, jak: struktura ludnościowa, finanse, zapotrzebowania na infrastrukturę techniczną i społeczną.

Zgodnie z tym co zostało zawarte w rozdziale 6.1. Dane demograficzne miasta, widoczny jest w ostatnich latach delikatny trend spadkowy, co związane jest m. in. z odpływem społeczeństwa do większych jednostek miejskich. Niemniej należy zauważyć że analizowany region przy wykorzystaniu swego potencjału, jako stolica administracyjna powiatu, a także w związku z rozwiniętą infrastrukturą transportową, posiada możliwości przyciągania ludności i zagwarantowania tejże niezbędnych usług publicznych, co stanowi realny czynnik stymulujący rozwój demograficzny.

W ramach prognoz demograficznych zaprojektowano siedem scenariuszy będących przewidywanym obrazem stanu liczby ludności w latach 2021 (2022) – 2052 w oparciu o trendy demograficzne kształtujące się od 2000 roku. Metodologia, która doprowadziła do ich ostatecznego kształtu scenariuszy została przedstawiona w rozdziale 8.1. Metodologia.

Scenariusz, który uznano za najbardziej prawdopodobny i najlepiej oddający przewidywaną zmianę liczby ludności w mieście Braniewo w perspektywie 30 lat, to scenariusz 8 – z wykorzystaniem metody aproksymacji cykli wzrostu z uwzględnieniem czynników losowych. Zakłada on początkowy spadek liczby ludności względem roku 2000, z wahaniami ukazującymi tendencje wzrostowe, co również zauważalne było w latach poprzednich, zatem należy uznać że jest to odzwierciedlenie tendencji historycznych. Od roku 2040 prognozowany jest stopniowy wzrost liczby ludności, jednakże znów z wahaniami, w tym przypadku spadkowymi. Według wybranego scenariusza 8, maksymalna przewidywana liczba ludności miasta wynosić będzie w 2052 r. 17.502 mieszkańców, co należy uznać za prognozę dość optymistyczną, zwłaszcza mając na uwadze bardzo niekorzystne prognozy demograficzne dla obszaru Polski, które zakładają do tego czasu istotny spadek populacji kraju i załamanie struktury demograficznej.

Ryc. 28. Wieloletnia prognoza demograficzna dla miasta Braniewa w latach 2000-2052, źródło: opracowanie własne.

Wyszczególnienie		Prognozy liczby ludności wg scenariuszy								
		Numer scenariusza	Scenariusz demograficzny 1	Scenariusz demograficzny 2	Scenariusz demograficzny 3	Scenariusz demograficzny 4	Scenariusz demograficzny 5	Scenariusz demograficzny 6	Scenariusz demograficzny 7	Scenariusz demograficzny 8
		Oznaczenie na wykresie	SD1	SD2	SD3	SD4	SD5	SD6	SD7	SD8
Zastosowana metoda	kontynuacji trendu	naivna stałego wzrostu	naivna progresywnego wzrostu	maksymalnej dynamiki wzrostu	spadku o medianę dynamiki	aproksymacji cykli wzrostu	aproksymacji cykli wzrostu z uwzględnieniem migracji	aproksymacji cykli wzrostu z uwzględnieniem czynnika losowego		
Rok	2000	18240	18240	18240	18240	18240	18240	18240	18240	
	2001	18284	18284	18284	18284	18284	18284	18284	18284	
	2002	18329	18329	18329	18329	18329	18329	18329	18329	
	2003	18183	18183	18183	18183	18183	18183	18183	18183	
	2004	18068	18068	18068	18068	18068	18068	18068	18068	
	2005	17925	17925	17925	17925	17925	17925	17925	17925	
	2006	17792	17792	17792	17792	17792	17792	17792	17792	
	2007	17693	17693	17693	17693	17693	17693	17693	17693	
	2008	17746	17746	17746	17746	17746	17746	17746	17746	
	2009	17672	17672	17672	17672	17672	17672	17672	17672	
	2010	17838	17838	17838	17838	17838	17838	17838	17838	
	2011	17584	17584	17584	17584	17584	17584	17584	17584	
	2012	17455	17455	17455	17455	17455	17455	17455	17455	
	2013	17385	17385	17385	17385	17385	17385	17385	17385	
	2014	17281	17281	17281	17281	17281	17281	17281	17281	
	2015	17161	17161	17161	17161	17161	17161	17161	17161	
	2016	17123	17123	17123	17123	17123	17123	17123	17123	
	2017	17074	17074	17074	17074	17074	17074	17074	17074	
	2018	17071	17071	17071	17071	17071	17071	17071	17071	
	2019	16992	16992	16992	16992	16992	16992	16992	16992	
	2020	16974	16974	16974	16974	16974	16974	16974	16974	
	2021	16824	16908	16911	17133	16895	17004	16959	16811	
	2022	16752	16841	16848	17294	16817	17055	16956	16883	
	2023	16680	16775	16786	17457	16739	17123	16962	16946	
	2024	16608	16709	16724	17621	16662	17204	16972	16734	
	2025	16537	16643	16661	17786	16585	17293	16981	16690	
	2026	16465	16576	16600	17953	16508	17385	16984	16649	
	2027	16393	16510	16538	18122	16432	17475	16988	16800	
	2028	16321	16444	16477	18292	16356	17558	16961	16808	
	2029	16250	16378	16416	18464	16280	17628	16958	16699	
	2030	16178	16311	16355	18638	16205	17681	16947	16621	
	2031	16106	16245	16294	18813	16130	17712	16924	16721	
	2032	16034	16179	16234	18989	16055	17718	16894	16721	
	2033	15963	16113	16173	19168	15981	17696	16853	16785	
	2034	15891	16046	16113	19348	15907	17645	16802	16783	
	2035	15819	15980	16054	19529	15833	17563	16730	16780	
	2036	15748	15914	15994	19713	15760	17452	16637	16816	
	2037	15676	15847	15935	19898	15687	17312	16534	16840	
	2038	15604	15781	15876	20085	15614	17145	16414	16796	
	2039	15532	15715	15817	20274	15542	16956	16279	16739	
	2040	15461	15649	15758	20464	15470	16749	16134	16904	
	2041	15389	15582	15700	20656	15399	16527	15981	16932	
	2042	15317	15516	15641	20850	15327	16296	15827	17108	
	2043	15245	15450	15583	21046	15256	16060	15675	17281	
	2044	15174	15384	15525	21244	15186	15826	15530	17108	
	2045	15102	15317	15468	21443	15116	15598	15396	17261	
	2046	15030	15251	15410	21645	15046	15380	15278	17397	
	2047	14958	15185	15353	21848	14976	15176	15179	17510	
	2048	14887	15119	15296	22053	14907	14990	15104	17343	
	2049	14815	15052	15240	22261	14838	14825	15055	17318	
	2050	14743	14986	15183	22470	14769	14682	15036	17390	
	2051	14671	14920	15127	22681	14701	14565	15025	17446	
	2052	14600	14854	15071	22894	14633	14448	15029	17502	

Tab. 17. Wieloletnia prognoza demograficzna dla miasta Braniewa w latach 2000-2052, źródło: opracowanie własne.

8.3. Bilanse terenów i chłonności inwestycyjne

8.3.1. Mechanika prognostyki chłonności inwestycyjnej – pojęcia i formuły

Przez chłonność terenów należy rozumieć zdolność danego terenu do absorpcji określonego sposobu użytkowania narzuconego przez człowieka, w zależności od przyjętego przeznaczenia terenu. W tym ostatnim kroku wyznacza się rekomendowany poziom chłonności – maksymalną szacowaną wielkość terenu urbanizacji w Gminie. Analizy chłonności operują zróżnicowanymi zmiennymi:

L – liczba ludności zamieszkująca obszar analizowany, gdzie ΔL oznacza zmianę liczby ludności między dwoma analizowanymi momentami w czasie,

Λ_{per} – wskaźnik szacowanej średniej liczby użytkowników stałych wyrażający liczbę osób korzystających z przestrzeni przypisanej im dla celu realizacji konkretnego przeznaczenia w przestrzeni; w praktyce wskaźnik ten odnosi się do konkretnej, możliwej do wydzielenia pod względem własnościowym, nieruchomości; dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej będzie to działka ze zlokalizowanym na niej domem, dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej będzie to mieszkanie; dla zakładu usługowego czy przemysłowego będzie to lokal lub zakład traktowany całościowo,

Λ_{tmp} – wskaźnik szacowanej średniej liczby jednoczesnych użytkowników czasowych wyrażający liczbę osób korzystających z przestrzeni przypisanej im dla celu realizacji konkretnego przeznaczenia w przestrzeni; w praktyce wskaźnik ten odnosi się do użytkownika konkretnej, możliwej do wydzielenia pod względem własnościowym, nieruchomości – usługowej lub techniczno-produkcyjnej,

P – wskaźnik szacowanej liczby ludności w okresie 30 lat od momentu prowadzenia analizy, przy czym liczba ta wynikać musi z prognozy demograficznej,

$$[1] \quad \Lambda \gg P \quad P = L + \Delta L$$

α_{avg} – wskaźnik szacowanej średniej wielkości autonomicznej powierzchni terenu – określany dla danego typu przeznaczenia terenu, wyrażony w hektarach, przy założeniu jednokondygnacyjnego zagospodarowania terenu – do określenia wielkości rozwiązań wielokondygnacyjnych służy multiplikator w postaci intensywności zabudowy „n”; wskaźnik przyjmowany jest dla jednego hektara,

α_{inf} – wskaźnik szacowanej średniej wielkości powierzchni terenów wymaganych do obsługi autonomicznej nieruchomości – terenu – określany dla danego typu przeznaczenia terenu, wyrażony w hektarach; wskaźnik ten uwzględnia przypadającą na taki teren niezbędną ilość przestrzeni komunikacyjnych (drogi publiczne, wewnętrzne), wielkość przestrzeni zielonych wymaganych przez przepisy, itp.; wskaźnik przyjmowany jest dla jednego hektara

α_{srv} – wskaźnik szacowanej średniej wielkości powierzchni terenów serwisowych wymaganych do obsługi na autonomicznej nieruchomości – terenu – prowadzonej działalności gospodarczej, usługowej lub techniczno-produkcyjnej, określany dla danego typu przeznaczenia terenu, wyrażony w hektarach; wskaźnik ten uwzględnia przypadającą na taki teren niezbędną ilość przestrzeni manewrowych, parkingowych na terenach prywatnych, zieleni buforowej, itp.; wskaźnik przyjmowany jest dla jednego hektara,

μ_x – współczynnik profilu urbanizacji, określający ile autonomicznych nieruchomości – lokali, działek, terenów – mieści się w hektarze,

T_x – teren zainwestowany określonego typu (przeznaczenia) „x”; przez teren zainwestowany rozumie się teren już przekształcony, a więc nie wyznaczony w planach lub studiach, lecz wyłącznie ten, na którym zrealizowano zamierzenia inwestycyjne zgodne z dokumentami planistycznymi,

ΣT_{inv} – suma terenów zainwestowanych w gminie (wszystkich typów),

a, b, c ... x – współczynniki wagowe przyporządkowywane wg autorskiego klucza poszczególnym typom terenów usługowych lub techniczno-produkcyjnych, występujące fakultatywnie we wzorach, w których nie dysponuje się dokładnymi danymi i proporcje poszczególnych typów należy antycypować na podstawie obserwacji, aproksymacji lub innych technik redukcji błędu,

v – intensywność zabudowy wyrażona jest stosunkiem dopuszczalnej powierzchni całkowitej budynków do powierzchni działki (lub zespołu działek) przyporządkowanej tym budynkom; w obliczeniach przyjmuje się maksymalną intensywność, która dla uproszczenia utożsamiana jest z liczbą dopuszczalnych kondygnacji,

G_r – gęstość rzeczywista wyrażająca stosunek ilości użytkowników przestrzeni na terenach zurbanizowanych do wielkości tych terenów w hektarach, określony formułą [2],

$$[2] \quad G_r = (\Lambda_{per} + \Lambda_{tmp}) / \Sigma T_{inv} \text{ [os./ha]}$$

G_F – gęstość projektowana wyrażająca stosunek docelowej ilości użytkowników przestrzeni na terenach zurbanizowanych do wielkości tych terenów w hektarach, określony formułą [3],

$$[3] \quad G_F = (P_{per} + P_{tmp}) / \Sigma a_{avg} + \Sigma a_{srv} + \Sigma a_{inf} \text{ [os./ha]}$$

Γ – wskaźnik gęstości urbanizacji wyrażający stosunek gęstości projektowanej do gęstości rzeczywistej; stanowi jeden z kluczowych wskaźników efektywności urbanizacji i jest wyrażony formułą [4],

$$[4] \quad \Gamma = G_F / G_r$$

warto tu zauważyć, że optymalne dla Γ są wartości wyższe, niż 1, choć w praktyce proces urbanizacyjny polega na przeplatających się zjawiskach pulsowania tkanki przestrzennej przeznaczonej do zainwestowania – dodawanie nowych terenów zawsze powoduje inflację, zatem należy przyjąć, że w żadnym momencie na osi czasu wskaźnik gęstości urbanizacji nie powinien być niższy niż 0,75,

A – chłonność umowna to zdolność danego terenu do przyjęcia określonej ilości pełnowartościowych obiektów akumulujących przeznaczenie podstawowe (i dodatkowo – uzupełniające) oraz ilości użytkowników na danym terenie; należy tu zwrócić uwagę na fakt, że od standardu przyjmowanej ilości obiektów, działek, lokali, ale i ilości pożytkujących je ludzi zależy skala urbanizacji,

A_S – chłonność obowiązująca to chłonność umowna zaprojektowana i wyznaczona w aktualnych dokumentach definiujących politykę przestrzenną (obowiązujące SUIKZP); chłonność ta wyznacza – przy założeniach brzegowych określonych w SUIKZP – poziom maksymalnego wysycenia danego obszaru przy zachowaniu racjonalnego wskaźnika określającego liczbę użytkowników przestrzeni (stałych i czasowych)

$$[5] \quad A_S = A_{S\_MN-avg} + A_{S\_MW-avg} + A_{S\_U-avg} + A_{S\_P-avg} + \dots + A_{S\_X-avg}$$

A_F – chłonność projektowana to chłonność umowna zaproponowana w projekcie dokumentu definiującego politykę przestrzenną (projektowane SUIKZP),

$$[6] \quad A_F = A_{F\_MN-avg} + A_{F\_MW-avg} + A_{F\_U-avg} + A_{F\_P-avg} + \dots + A_{F\_X-avg}$$

Zwykle dla poszczególnych typów terenów o odrębnym przeznaczeniu dla studium obowiązującego wzory przyjmują postać:

$$[7] \quad A_{S\_MN-avg} = \frac{\sqrt{(\Delta MN_1 * vMN_1 * \mu MN_1) + (\Delta MN_2 * vMN_2 * \mu MN_2) + \dots + (\Delta MN_n * vMN_n * \mu MN_n)}}{n_1 * (\alpha MN_{1-avg} + \alpha MN_{1-inf}) + n_2 * (\alpha MN_{2-avg} + \alpha MN_{2-inf}) + \dots + n_n * (\alpha MN_{n-avg} + \alpha MN_{n-inf})} \text{ [ha}^{-1}\text{]}$$

$$[8] \quad A_{S\_MN-avg} = \frac{\sqrt{\Delta MN * vMN * \mu MN}}{n * (\alpha MN_{-avg} + \alpha MN_{-inf})} \text{ [ha}^{-1}\text{]}$$

$$[9] \quad A_{S\_MW-avg} = \frac{\sqrt{(\Delta MW_1 * vMW_1 * \mu MW_1) + (\Delta MW_2 * vMW_2 * \mu MW_2) + \dots + (\Delta MW_n * vMW_n * \mu MW_n)}}{n_1 * (\alpha MW_{1-avg} + \alpha MW_{1-inf}) + n_2 * (\alpha MW_{2-avg} + \alpha MW_{2-inf}) + \dots + n_n * (\alpha MW_{n-avg} + \alpha MW_{n-inf})}$$

[ha⁻¹]

$$[10] \quad A_{S\_MW-avg} = \frac{\sqrt{\Delta MW * vMW * \mu MW}}{n * (\alpha MW_{-avg} + \alpha MW_{-inf})} \text{ [ha}^{-1}\text{]}$$

$$[11] \quad A_{S\_U-avg} = \frac{\sqrt{((\Delta U_{per1} + \Delta U_{tmp1}) * vU_1 * \mu U_1) + ((\Delta U_{per2} + \Delta U_{tmp2}) * vU_2 * \mu U_2) + \dots + ((\Delta U_{pern} + \Delta U_{tmpn}) * vU_n * \mu U_n)}}{n_1 * (\alpha U_{1-avg} + \alpha U_{1-srv} + \alpha U_{1-inf}) + n_2 * (\alpha U_{2-avg} + \alpha U_{2-srv} + \alpha U_{2-inf}) + \dots + n_n * (\alpha U_{n-avg} + \alpha U_{n-srv} + \alpha U_{n-inf})} \text{ [ha}^{-1}\text{]}$$

$$[12] \quad A_{S\_U-avg} = \frac{\sqrt{(\Delta U_{per} + \Delta U_{tmp}) * vU * \mu U}}{n * (\alpha U_{-avg} + \alpha U_{-srv} + \alpha U_{-inf})} \text{ [ha}^{-1}\text{]}$$

$$[13] \quad A_{S\_P-avg} = \frac{\sqrt{((\Delta P_{per1} + \Delta P_{tmp1}) * vP_1 * \mu P_1) + ((\Delta P_{per2} + \Delta P_{tmp2}) * vP_2 * \mu P_2) + \dots + ((\Delta P_{pern} + \Delta P_{tmpn}) * vP_n * \mu P_n)}}{n_1 * (\alpha P_{1-avg} + \alpha P_{1-srv} + \alpha P_{1-inf}) + n_2 * (\alpha P_{2-avg} + \alpha P_{2-srv} + \alpha P_{2-inf}) + \dots + n_n * (\alpha P_{n-avg} + \alpha P_{n-srv} + \alpha P_{n-inf})} \text{ [ha}^{-1}\text{]}$$

$$[14] \quad A_{S\_P-avg} = \frac{\sqrt{(\Delta P_{per} + \Delta P_{tmp}) * vP * \mu P}}{n * (\alpha P_{-avg} + \alpha P_{-srv} + \alpha P_{-inf})} \text{ [ha}^{-1}\text{]}$$

a dla projektowanego

$$[15] \quad A_{F\_MN-avg} = \frac{\sqrt{(PMN_1 * vMN_1 * \mu MN_1) + (PMN_2 * vMN_2 * \mu MN_2) + \dots + (PMN_n * vMN_n * \mu MN_n)}}{n_1 * (\alpha MN_{1-avg} + \alpha MN_{1-inf}) + n_2 * (\alpha MN_{2-avg} + \alpha MN_{2-inf}) + \dots + n_n * (\alpha MN_{n-avg} + \alpha MN_{n-inf})} \text{ [ha}^{-1}\text{]}$$

a w uproszczonej postaci

$$[16] \quad A_{F\_MN-avg} = \frac{\sqrt{PMN * vMN * \mu MN}}{n * (\alpha MN_{-avg} + \alpha MN_{-inf})} \text{ [ha}^{-1}\text{]}$$

$$[17] \quad A_{F\_MW-avg} = \frac{\sqrt{(PMW_1 * vMW_1 * \mu MW_1) + (PMW_2 * vMW_2 * \mu MW_2) + \dots + (PMW_n * vMW_n * \mu MW_n)}}{n_1 * (\alpha MW_{1-avg} + \alpha MW_{1-inf}) + n_2 * (\alpha MW_{2-avg} + \alpha MW_{2-inf}) + \dots + n_n * (\alpha MW_{n-avg} + \alpha MW_{n-inf})}$$

[ha⁻¹]

a w uproszczonej postaci

$$[18] \quad A_{F\_MW-avg} = \frac{\sqrt{\Delta MW * vMW * \mu MW}}{n * (\alpha MW_{-avg} + \alpha MW_{-inf})} \text{ [ha}^{-1}\text{]}$$

$$[19] \quad A_{F\_U-avg} = \frac{\sqrt{((P U_{per1} + P U_{tmp1}) * vU_1 * \mu U_1) + ((P U_{per2} + P U_{tmp2}) * vU_2 * \mu U_2) + \dots + ((P U_{pern} + P U_{tmpn}) * vU_n * \mu U_n)}}{n_1 * (\alpha U_{1-avg} + \alpha U_{1-srv} + \alpha U_{1-inf}) + n_2 * (\alpha U_{2-avg} + \alpha U_{2-srv} + \alpha U_{2-inf}) + \dots + n_n * (\alpha U_{n-avg} + \alpha U_{n-srv} + \alpha U_{n-inf})} \text{ [ha}^{-1}\text{]}$$

a w uproszczonej postaci

$$[20] \quad A_{F\_U-avg} = \frac{\sqrt{(P_{Uper} + P_{Utmp}) * v_U * \mu_U}}{n * (\alpha_{U-avg} + \alpha_{U-srv} + \alpha_{U-inf})} [ha^{-1}]$$

$$[21] \quad A_{F\_P-avg} = \frac{\sqrt{((P_{Pper1} + P_{Ptmp1}) * v_{U1} * \mu_{U1}) + ((P_{Pper2} + P_{Ptmp2}) * v_{U2} * \mu_{U2}) + \dots + ((P_{Ppern} + P_{Ptmpn}) * v_{Un} * \mu_{Un})}}{n_1 * (\alpha_{P1-avg} + \alpha_{P1-srv} + \alpha_{P1-inf}) + n_2 * (\alpha_{P2-avg} + \alpha_{P2-srv} + \alpha_{P2-inf}) + \dots + n_n * (\alpha_{Pn-avg} + \alpha_{Pn-srv} + \alpha_{Pn-inf})} [ha^{-1}]$$

a w uproszczonej postaci

$$[22] \quad A_{F\_P-avg} = \frac{\sqrt{(\Delta P_{per} + \Delta P_{tmp}) * v_P * \mu_P}}{n * (\alpha_{P-avg} + \alpha_{P-srv} + \alpha_{P-inf})} [ha^{-1}]$$

wyznaczając teoretyczne tzw. racjonalne maksimum (racjonalne, bowiem wynikające z arbitralnie przyjętych, lecz zakładanych na podstawie praktycznych obserwacji parametrów inwestycyjnych danej kategorii i analiz wysycenia terenów w rozwiązaniach indywidualnych i zorganizowanych (np. deweloperskich)).

Ponadto wyznacza się:

Ψ – wskaźnik uśredniony urbanizacji wiążący chłonność terenów z gęstością rozmieszczenia użytkowników przestrzeni na terenach zurbanizowanych obliczany zarówno dla stanu aktualnego (indeks S; zawartego w obowiązujących dokumentach planistycznych), jak i dla stanu projektowanego (indeks F),

$$[23] \quad \Psi_S = \sqrt{A_S * G_F^2}$$

$$[24] \quad \Psi_F = \sqrt{A_F * G_F^2}$$

E – wskaźnik efektywności bezpośredniej będący stosunkiem wskaźnika uśrednionego urbanizacji projektowanej do wskaźnika uśrednionego urbanizacji obowiązującej; stanowi jeden z kluczowych wskaźników efektywności urbanizacji i jest wyrażony formułą [25],

$$[25] \quad E = \Psi_F / \Psi_S$$

warto tu zauważyć, że optymalne dla E są wartości zdecydowanie wyższe, niż 1,5, choć w praktyce proces urbanizacyjny polega na przeplatających się zjawiskach pulsowania tkanki przestrzennej przeznaczonej do zainwestowania – dodawanie nowych terenów zawsze powoduje inflację, zatem należy przyjąć, że w żadnym momencie na osi czasu wskaźnik efektywności bezpośredniej nie powinien być niższy niż 1,0.

8.3.2. Zapotrzebowanie na nową zabudowę i chłonność obszarów inwestycyjnych

W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie powierzchni istniejących terenów inwestycyjnych na terenie miasta Braniewa (poza tymi przeznaczonymi wyłącznie pod infrastrukturę i terenami wojskowymi – wyłączonymi). Zostały one oznaczone na rysunku projektu Studium – Uwarunkowania następującymi symbolami:

- **MZ** – tereny zabudowy mieszkaniowej zwartej, w tym zabudowy wielorodzinnej lub jednorodzinnej, wolno stojącej, bliźniaczej lub szeregowej,
- **MS** – tereny zabudowy o funkcji mieszanej, w tym mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej i usługowej, zwartej, o charakterze śródmiejskim,
- **MWU** – tereny zabudowy mieszkaniowej lub mieszkaniowo-usługowej wielorodzinnej oraz zabudowy usługowej,

- **MNWU** – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej, także zabudowy mieszkaniowo-usługowej oraz towarzyszącej jej autonomicznej funkcji usługowej,
- **MN** – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- **MNU** – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowo-usługowej lub towarzyszącej jej funkcji usługowej,
- **U** – tereny zabudowy usługowej,
- **US** – tereny usług sportu i rekreacji,
- **ULZP** – tereny usług sportu i rekreacji, usług kultury oraz zieleni urządzonej,
- **USZP** – tereny usług sportu i rekreacji oraz zieleni urządzonej,
- **P** – tereny przemysłowe, w tym obiektów produkcyjnych, składów i magazynów.

TERENY INWESTYCYJNE - ISTNIEJĄCE	POWIERZCHNIA [ha]	POWIERZCHNIA [km ²]	CZĘŚĆ POWIERZCHNI MIASTA [%]	CZĘŚĆ TERENÓW INWESTYCYJNYCH [%]
MZ	28,89	0,2889	2,33	8,18
MS	93,99	0,9399	7,57	26,60
MWU	18,77	0,1877	1,51	5,31
MNWU	31,63	0,3163	2,55	8,95
MN	53,45	0,5345	4,31	15,13
MNU	39,38	0,3938	3,17	11,15
U	33,26	0,3326	2,68	9,41
US	7,75	0,0775	0,62	2,19
ULZP	9,16	0,0916	0,74	2,59
USZP	0,53	0,0053	0,04	0,15
P	36,52	0,3652	2,94	10,34
RAZEM	353,33	3,5333	28,47	100,00
TERENY MIESZKANIOWE	266,11	2,6611	21,44	75,31
TERENY USŁUGOWE	50,7	0,5070	4,09	14,35
TERENY PRZEMYSŁOWE	36,52	0,3652	2,94	10,34

Tab. 18. Powierzchnia istniejących terenów inwestycyjnych (poza infrastrukturalnymi i wojskowymi – wyłączonymi) w mieście Braniewo - Uwarunkowania, źródło: opracowanie własne.

L.p.	Uchwała MPZP	Funkcja podstawowa	Powierzchnia MPZP [ha]	% wysycenia inwestycyjnego obszaru MPZP
1.	Nr XXXIV/171/97 z dnia 30.04.1997 r. w sprawie MPZP obszaru przy ul. Elbląskiej w Braniewie, położonego za „Czerwonym Rowem” – fragment działki geodezyjnej nr 50 obręb nr 10	Usługi Zabudowa mieszkaniowa	1,88	100
2.	Nr XLVI/232/98 z dnia 27.05.1998 r. w sprawie zmiany MPZP miasta Braniewa, teren położony między ulicami Moniuszki i Łąkową (dawne „Stado Ogierów”)	Usługi publiczne	11,07	70
3.	Nr XLVII/236/98 z dnia 10.06.1998 w sprawie MPZP obszaru przy ulicy Zielonej w Braniewie – plan sporządzono w trzech częściach, pierwszej podstawowej, obejmującej cały obszar opracowania oraz drugiej i trzeciej, które z kolei przedstawiają szczegółowe rozwiązania dla części z terenów ujętych w części pierwszej	Usługi Zabudowa mieszkaniowa zieleń	6,90	90
4.	Nr XXXII/197/01 z dnia 26.09.2001 r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Braniewa - tereny położone pomiędzy ulicami Królewicką i Ogrodową, od północnego wschodu ograniczone terenem gospodarstwa ogrodniczego, a od południowego zachodu granicami posesji usytuowanych wzdłuż ul. Konarskiego	Zabudowa mieszkaniowa	1,39	0
5.	Nr XXVII/132/05 z dnia 2.02.2005 r. w sprawie MPZP obszaru „9-Maja” w Braniewie	Zabudowa mieszkaniowa Usługi	5,90	40
6.	Nr XXVI/131/05 z dnia 2.02.2005 r. w sprawie MPZP obszaru "Sportowa - Świętokrzyska" w Braniewie	Zabudowa mieszkaniowa Zieleń	21,97	30

Tab. 19. Powierzchnia i procent wysycenia istniejących terenów inwestycyjnych wyznaczonych w MPZP w mieście Braniewo, źródło: opracowanie własne.

W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie powierzchni istniejących i projektowanych terenów inwestycyjnych na terenie miasta Braniewa (poza tymi przeznaczonymi wyłącznie pod infrastrukturę i terenami wojskowymi – wyłączonymi). Zostały one oznaczone na rysunku projektu Studium – Kierunki. Wprowadzają one trzy dodatkowe kategorie terenów inwestycyjnych:

- **MC** – tereny zabudowy centrum to jest zabudowy o funkcji mieszanej, charakterystycznej dla ścisłego centrum miasta ze znaczącym udziałem funkcji mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej i usługowej, zwartej, o charakterze śródmiejskim, realizowanej na terenie ścisłego centrum miasta,
- **U/UW** – co należy rozumieć jako tereny zabudowy usługowej oraz tereny obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².
- **SRI** – co należy rozumieć jako strategiczne rezerwy inwestycyjne.

TERENY INWESTYCYJNE - ISTN. I PROJEKT.	POWIERZCHNIA [ha]	POWIERZCHNIA [km ²]	CZĘŚĆ POWIERZCHNI MIASTA [%]	CZĘŚĆ TERENÓW INWESTYCYJNYCH [%]
MZ	28,89	0,2889	2,33	5,25
MS	76,22	0,7622	6,14	13,86
MC	17,77	0,1777	1,43	3,23
MWU	18,93	0,1893	1,53	3,44
MNWU	32,51	0,3251	2,62	5,91
MN	76,99	0,7699	6,20	14,00
MNU	42,18	0,4218	3,40	7,67
U	21,53	0,2153	1,73	3,92
U/UW	25,11	0,2511	2,02	4,57
US	24,64	0,2464	1,99	4,48
ULZP	11,44	0,1144	0,92	2,08
USZP	0,53	0,0053	0,04	0,10
P	157,74	1,5774	12,71	28,69
SRI	15,40	0,1540	1,24	2,80
RAZEM	549,88	5,4988	44,31	100,00
TERENY MIESZKANIOWE	293,49	2,9349	23,65	53,37
TERENY USŁUGOWE	83,25	0,8325	6,71	15,14
TERENY PRZEMYSŁOWE	157,74	1,5774	12,71	28,69
TERENY REZERW INWSTYCYJNYCH	15,40	0,1540	1,24	2,80

Tab. 20. Powierzchnia istniejących i projektowanych terenów inwestycyjnych (poza infrastrukturalnymi i wojskowymi – wyłączonymi) w mieście Braniewo – Uwarunkowania i Kierunki, źródło: opracowanie własne.

FUNKCJA	NAZWA FUNKCJI	STAN OBECNY	STAN PROJEKTOWANY
SYMBOL	OPIS	[ha]	[ha]
MZ	tereny zabudowy mieszkaniowej zwartej	28,89	28,89
MS	tereny zabudowy o funkcji mieszanej, w tym mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej i usługowej, zwartej, o charakterze śródmiejskim	93,99	76,22
MC	tereny zabudowy centrum	0,00	17,77
MWU	tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, zabudowy mieszkaniowo-usługowej oraz towarzyszącej jej autonomicznej funkcji usługowej	18,77	18,93
MNWU	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej, także zabudowy mieszkaniowo-usługowej oraz towarzyszącej jej autonomicznej funkcji usługowej	31,63	32,51
MN	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	53,45	76,99
MNU	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, także zabudowy mieszkaniowo-usługowej oraz towarzyszącej jej autonomicznej funkcji usługowej	39,38	42,18
U	tereny zabudowy usługowej	33,26	21,53

U/UW	tereny zabudowy usługowej oraz tereny obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m ²	0,00	25,11
US	tereny usług sportu i rekreacji	7,75	24,64
ULZP	tereny usług sportu i rekreacji, usług kultury oraz zieleni urządzonej	9,16	11,44
USZP	tereny usług sportu i rekreacji oraz zieleni urządzonej	0,53	0,53
P	tereny przemysłowe, w tym obiektów produkcyjnych, składów i magazynów	36,52	157,74
SRI	strategiczne rezerwy inwestycyjne	0,00	15,40
Σ T_{inv} suma terenów inwestycyjnych w [ha]			
L	liczba mieszkańców [2020]	16974	ΔL = +528
P _M	liczba mieszkańców [2052]	n/d	17502
Λ _{per}	użytkownicy stali	19635	27374
Λ _{tmp}	użytkownicy czasowi	3928	7600
P	szacowana liczba ludności (użytkowników przestrzeni)	23563	34974
G _r	$G_r = (\Lambda_{per} + \Lambda_{tmp}) / \Sigma T_{inv}$	66,6884	n/d
G _F	$G_F = (P_{per} + P_{tmp}) / \Sigma \alpha_{avg} + \Sigma \alpha_{srv} + \Sigma \alpha_{inf}$	n/d	63,6030
Γ	wskaźnik gęstości urbanizacji	0,95	

Tab. 21. Wskaźnik urbanizacji dla istniejących i projektowanych terenów inwestycyjnych (poza infrastrukturalnymi i wojskowymi – wyłączonymi) w mieście Braniewo, źródło: opracowanie własne.

Na podstawie bilansów przeprowadzonych dla poszczególnych typów terenów wykonano scalenie typów powierzchni inwestycyjnych do celów obliczeniowych (wynikające z występowania terenów wielofunkcyjnych, wymagających wielokrotnego przyporządkowania proporcjonalnego do poszczególnych monotypów).

Symbol	Udział przeznaczenia terenu	T _r	ΔT	T _F
M	udział terenów mieszkaniowych	230,30	+32,83	263,13
U	udział terenów usługowych	92,80	+65,77	158,57
P	udział terenów przemysłowych	30,23	+96,70	126,93

Tab. 22. Tabela integracyjna profili funkcjonalnych dla miasta Braniewa, źródło: opracowanie własne.

Typ terenu	Tereny inwestycyjne [ha]	Wskaźnik gęstości urbanizacji
MZ	28,89	1,26
MS	76,22	1,32
MC	17,77	1,45
MWU	18,93	1,08
MNWU	32,51	1,05
MN	76,99	1,42
MNU	42,18	1,24
U	21,53	1,00
U/UW	25,11	1,94
US	24,64	1,00
ULZP	11,44	1,00
USZP	0,53	1,00
P	157,74	0,96
SRI	15,40	0,30-1,15
wypadkowa dla Braniewa	549,88	0,95 (do 0,99)

Tab. 23. Tabela weryfikacji tendencji urbanizacyjnych – wskaźniki gęstości urbanizacji dla miasta Braniewa, źródło: opracowanie własne.

Dzięki kompleksowej analizie i prognozie rozwoju społeczno-gospodarczego miasta Braniewa (prognoza liczby ludności, prognoza liczby i powierzchni nowych przedsiębiorstw przemysłowych i usługowych), wyznaczono realne zapotrzebowanie na tereny inwestycyjne na terenie Braniewa. Założono, że większość (86,77%) nowych mieszkańców Gminy osiedli się w zabudowie wielorodzinnej, co jest związane z planowaną rewitalizacją centrum a także dalszym dopełnianiem osiedli mieszkaniowych wielorodzinnych, dających rezultat w postaci zorganizowanej i w pełni wykształconej przestrzeni. Pozostała część (13,23%) zamieszka w domach jednorodzinnych na działkach. W obliczeniach przyrostu liczby ludności posłużono się wynikami scenariusza 8. prognozy demograficznej, w którym rezultatem jest wzrost liczby populacji o 528 osób (2052). Fluktuacje ilości mieszkańców będą najpierw kontynuować trend spadkowy, do roku 2030 roku liczba ludności Braniewa będzie maleć i osiągnie minimum 16621 mieszkańców. Natomiast później, o ile tylko konsekwentnie realizowane będą postanowienia strategii, polityka proinwestycyjna i podnoszona będzie efektywna atrakcyjność miasta, liczba ludności powinna się najpierw ustabilizować, a później lekko wzrosnąć do 2052 roku osiągając 17502. W wyniku tego należy wyznaczyć i zaprojektować odpowiednią ilość nowych terenów zabudowy, z której korzystać będą nowi mieszkańcy.

Oprócz wskazanej metody analitycznej charakterystycznej dla metodologii FAST, uzasadnienie i triangulacja przeprowadzonych w ten sposób badań (czyli weryfikacja ustaleń uzasadniających możliwość wyznaczenia dodatkowych terenów inwestycyjnych zawartych w projekcie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Braniewo) nastąpiło w kontekście obowiązujących dotąd zapisów, profili funkcjonalnych (form przeznaczenia) oraz projektowanych profili funkcjonalnych. Katalog oznaczeń (symboli literowych) pozostawiono niezmienny.

Przyjęto do sprawdzenia dane, jak również wygenerowano ostateczne obliczenie powierzchni całkowitej zabudowy w kategoriach – zabudowy mieszkaniowej, zabudowy usługowej oraz zabudowy przemysłowej integrując je wg klucza związanego z przeznaczeniem i pokazanego powyżej w tabeli integracyjnej profili funkcjonalnych (tab. 22).

Skonstruowana matryca analityczna pozwoliła na ocenę prognozowanego wyniku. Stan istniejący zagospodarowania terenów zurbanizowanych został stwierdzony na podstawie danych GUS, przeprowadzonej inwentaryzacji oraz analiz własnych, a zaktualizowany został na bazie ortofotomap i wizji lokalnych. Zakładana suma nowych, projektowanych terenów inwestycyjnych to około 196 ha, z czego za priorytetowe uznano tereny przemysłowe, stanowiące o potencjale gospodarczym Braniewa. Ich zaprojektowano najwięcej – niemal 100 ha. Rozwinięto też tereny usługowe, jednak o relatywnie niskiej intensywności, zatem pomimo 65 ha nowych terenów usługowych są to usługi potrzebne i związane z handlem, rekreacją, sportem, kulturą. Najmniej zaprojektowano nowych terenów zabudowy mieszkaniowej, uznając za priorytetowe dogęszczanie istniejącej struktury oraz, przede wszystkim i długoterminowo, rekonstruowanie historycznej tkanki Braniewa. Nowoprojektowane tereny mieszkaniowe przekraczają powierzchnię 32 ha. Tak zarysowany kształt zagospodarowania widzi się w perspektywie 30 lat. Perspektywa ta uwzględnia ustanowiony w ustawie bufor pozwalający na uwzględnienie dodatku w wysokości 30% powierzchni projektowanych terenów (maksymalne dopuszczalne zwiększenie zapotrzebowania wyniku analiz, prognoz i bilansów), w takim przypadku kontrolna obliczeniowa liczba ludności wynosi 17149 i jest niższa od wartości określonej w prognozie (zatem zaprojektowana powierzchnia nie przekracza powierzchni zapotrzebowania dla prognozowanej ilości mieszkańców w 2052 roku). Należy mieć również na uwadze, że potencjał zabudowy formowany jest nie tylko przez stałych rezydentów budynków mieszkalnych, lecz przez użytkowników stałych i czasowych korzystających z infrastruktury społecznej, usług, miejsc pracy, itd.

W tabeli 24 (poniżej) przeprowadzono bilansowanie powierzchni użytkowych w poszczególnych kategoriach przeznaczenia terenów stosując metodologię FAST do wyznaczania chłonności oraz przeprowadzono weryfikację poprawności przyjęcia założeń planistycznych oraz uzasadnienia zmian w zagospodarowaniu przestrzennym. W kolumnie 14 wartość dodatnia pokazuje zasadność zaprojektowania określonej powierzchni (kolor zielony), natomiast ujemna pokazuje brak poprawności. W kolumnie 15, podobnie, weryfikując zapotrzebowanie należy zwrócić uwagę na to, że wartości dodatnie pokazują deficyt i potrzebę doprojektowania określonej funkcji. Wprawdzie analiza wykazała, że nie wszystkie funkcje są niezbędne, to potrzeby takie rysują się ze względu na konieczność wytworzenia równomiernej tkanki miejskiej, wyrównującej deficyty całej struktury. Wynik łączny analizy, najistotniejszy, bo pokazujący skumulowany efekt zapotrzebowania na powierzchnię użytkową, zwraca liczbę dodatnią, co przy przyjętej metodologii oznacza prawidłowość przyjętych założeń w SUiKZP. Należy też zwrócić uwagę na to, że niektóre wyniki wypadają negatywnie, lecz jest to rezultatem zmiany struktury przeznaczenia terenów – na przykład liczba wyrażająca powierzchnię w zabudowie śródmiejskiej została podzielona na śródmiejską i centrum, zatem dopiero zsumowanie tych dwu wartości, dające liczbę dodatnią, jest miarodajne. Podobnie rzecz się ma z usługami, które rozbito na usługi zwykłe oraz usługi z możliwością wprowadzania handlu wielkopowierzchniowego – tu również suma daje wartość dodatnią. Nie znajduje się za to uzasadnienia dla poszerzania zasobów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami (nie powiększono znacząco tych zasobów), a także w mniejszym stopniu zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej. Te składowe wyniki należą jednak do wyjątków i przeważająca większość kalkulacji wskazuje na dodatnie, a więc pozytywne weryfikacje zaprojektowanych funkcji w stosunku do potrzeb oraz w kontekście istniejących zasobów przestrzennych.

Zmieniający się w czasie standard mieszkaniowy w mieście Braniewo uwidacznia tendencję do zwiększania powierzchni przeznaczonej na 1 mieszkańca. Wynika to z powoli zwiększającego się metrażu lokali mieszkalnych (61 m² w 2018 roku; 62 m² w 2019 roku; 63,2 m² w 2021 roku). W 2021 roku na 1 mieszkańca przypadało około 24,35 m². Oznacza to poprawę jakości warunków mieszkaniowych (nieznaczna, ale jednak poprawę). Równocześnie zwiększa się sukcesywnie liczba lokali mieszkalnych w Braniewie – w 2018 było ich 6389, w 2019 było 6412, a w 2020 już 6459. Dane te wskazują na pozytywną dynamikę tworzenia zasobów mieszkaniowych. Potrzeby wyrażają się również przez uwzględnienie procesu dekapitalizacji substancji budowlanej i wynikającą z tego konieczność zastępowania starej substancji, niemożliwej do utrzymywania ze względów technicznych lub ekonomicznych, pomimo niekiedy posiadanych wartości kulturowych, budynkami nowymi.

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Braniewa – Uwarunkowania

Symbol SUIKZP	Pow.	Faktycznie wykorzystanie	Tereny do potencjalnej zabudowy	Liczba osób zam. / użytk. czasowych	Tereny projektowane	Liczba osób zam. proj.	Tereny faktycznie do wykorzystania	Analiza istniejącej zabudowy	Deficyt w wykorzystanym potencjale zainw.	Analiza szacowanego maksimum zainwestowania	Analiza projektowanych zmian zainwestowania	Analiza skumulowanego proj. zainwestowania	Weryfikacja poprawność zaproj. struktur	Weryfikacja zapotrzebowania
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	[ha]	[ha]	[ha]		[ha]		[ha]	[m ²]	[m ²]	[m ²]	[m ²]	[m ²]	[m ²]	[m ²]
MZ-M	28,89	11,56	28,89	1502,28	0,00	1877,85	17,33	33651,07	137516,40	206274,60	77179,64	110830,71	95443,89	50493,94
MZ-U				395,22		517,85		6481,53	26001,00	39001,50	33212,46	39693,99	-692,49	46905,46
MS-M	93,99	47,00	76,22	10808,85	-17,77	11394,89	29,23	224824,08	928621,20	577486,00	347544,15	572368,23	5117,78	-8708,83
MS-U				2931,78		3266,87		48081,24	244374,00	151970,00	119472,85	167554,09	-15584,09	42652,94
MC-M	0,00	0,00	17,77	0,00	17,77	2932,05	17,77	0,00	0,00	320570,80	89427,53	89427,53	231143,28	178855,05
MC-U				0,00		832,31		0,00	0,00	80142,70	101611,40	101611,40	-21468,70	203222,81
MWU-M	18,77	12,20	18,93	2440,10	0,16	2650,20	6,73	60026,46	261334,71	144145,89	65194,92	125221,38	18924,51	-70918,41
MWU-U				444,10		482,34		7283,21	46117,89	25437,51	14759,06	22042,27	3395,24	-9316,57
MNWU-M	31,63	9,49	32,51	759,12	0,88	829,01	23,02	27935,62	53233,29	129147,81	34984,01	62919,63	66228,18	44670,35
MNWU-U				228,21		236,51		3742,65	9394,11	22790,79	2674,18	6416,83	16373,96	-303,09
MN	53,45	24,05	76,99	721,58	23,54	1482,06	52,94	31388,51	251348,63	553196,88	73065,43	104453,95	448742,93	-73829,24
MNU-M	39,38	25,60	42,18	767,91	2,80	1033,41	16,58	30793,12	311771,46	201980,94	46193,43	76986,62	124994,32	-188591,42
MNU-U				95,22		115,74		1561,62	35835,80	23216,20	2077,76	3639,38	19576,82	-30118,66
MNU-P				10,75		12,40		933,16	10750,74	6964,86	549,43	1482,59	5482,27	-8718,72
U-U	33,26	11,64	21,53	1345,70	-11,73	871,10	9,89	27183,13	139342,77	118371,33	-6745,03	20438,11	97933,22	-125649,69
U-P				4,89		3,16		424,38	7333,83	6230,07	3000,23	3424,61	2805,46	-908,99
U/UW	0,00	0,00	25,11	0,00	25,11	1969,63	25,11	0,00	0,00	207157,50	82019,71	82019,71	125137,79	164039,41
US	7,75	5,43	24,64	75,52	16,89	240,09	19,22	8680,00	35805,00	126819,00	64523,31	73203,31	53615,69	37398,31
ULZP	9,16	3,21	11,44	72,52	2,28	90,57	8,23	4488,40	26449,50	67930,50	28826,84	33315,24	34615,26	6865,74
USZP	0,53	0,32	0,53	0,28	0,00	0,28	0,21	488,33	1224,30	816,20	454,74	943,07	-126,87	-281,23
P-P	36,52	14,61	157,74	591,62	121,22	2413,42	143,13	40031,76	78335,40	767545,35	525829,87	565861,63	201683,72	487526,23
P-U				324,59		1401,99		57484,85	26111,80	255848,45	17669,42	75154,26	180694,19	49042,46
SRI Północ 1: MWU-M	0,00	0,00	7,02	0,00	7,02	238,68	7,02	0,00	0,00	85924,80	7709,36	7709,36	78215,44	7709,36
MWU-U				0,00		87,61		0,00	0,00	15163,20	3795,52	3795,52	11367,68	3795,52
SRI Północ 2: MNU-M	0,00	0,00	7,02	0,00	7,02	94,77	7,02	0,00	0,00	53703,00	3838,54	3838,54	49864,46	3838,54
MNU-U				0,00		5,56		0,00	0,00	9477,00	801,96	801,96	8675,04	801,96
SRI Południe 1: P-P	0,00	0,00	8,38	0,00	8,38	162,91	8,38	0,00	0,00	47766,00	6309,23	6309,23	41456,77	6309,23
P-U				0,00		77,87		0,00	0,00	15922,00	4293,82	4293,82	11628,18	4293,82
SRI Południe 2: MWU-M	0,00	0,00	8,38	0,00	8,38	1290,52	8,38	0,00	0,00	166678,20	47035,26	47035,26	119642,94	47035,26
MWU-U				0,00		221,23		0,00	0,00	29413,80	21164,53	21164,53	8249,27	21164,53
SRI Południe 3: MNU-M	0,00	0,00	8,38	0,00	8,38	113,13	8,38	0,00	0,00	94777,80	6898,42	6898,42	87879,38	6898,42
MNU-U				0,00		18,25		0,00	0,00	10894,00	1116,38	1116,38	9777,62	1116,38
MNU-P				0,00		0,00		0,00	0,00	3268,20	245,12	245,12	3023,09	245,12
Suma M min	230,30	112,18	263,13	16999,84	32,83	22457,14	150,95	408618,93	1943825,69	2234271,92	743736,87	1152355,80	1081916,11	-57880,79
Suma M max	230,30	112,18	270,25	16999,84	39,95	23728,66	158,07	408618,93	1943825,69	2385405,92	788333,73	1196952,66	1188453,26	-13283,93
Suma U min	92,80	40,61	158,57	5913,13	65,77	10049,10	117,96	165474,97	590656,17	1139872,68	462475,04	627950,01	511922,67	386376,24
Suma U max	92,80	40,61	158,98	5913,13	66,19	10334,13	118,38	165474,97	590656,17	1164078,68	485516,75	650991,72	513086,96	409417,95
Suma P min	30,23	12,31	120,65	607,26	90,41	2655,78	108,34	41389,31	96419,97	819631,08	551346,01	592735,32	226895,76	499865,00
Suma P max	30,23	12,31	126,93	607,26	96,70	2597,45	114,63	41389,31	96419,97	837983,28	536490,71	577880,03	260103,25	485009,71
SUMA INW. min	353,33	165,09	549,88	23520,23	196,55	34885,45	384,79	615483,21	2630901,83	4205164,88	1736425,73	2351908,94	1853255,94	807228,26
SUMA INW. max	353,33	165,09	549,88	23520,23	196,55	36491,78	384,79	615483,21	2630901,83	4330224,88	1803230,00	2418713,21	1911511,66	874032,54

Tab. 24. Powierzchnie terenów inwestycyjnych w mieście Braniewo oraz powierzchnie całkowite względem typów zabudowy wg inwentaryzacji i ustaleń planistycznych, w tym projektu zmiany SUIKZP, źródło: opracowanie własne.

Poniżej przedstawiono zestawienie powierzchni użytkowej zabudowy w podziale na funkcje zabudowy, które otrzymano na podstawie przeprowadzonych wyliczeń. Zapotrzebowanie na powierzchnię użytkową jest w największym stopniu elementem obiektywizowanym tam, gdzie dotyczy wielokryterialnych standardów życia i zamieszkania. Dla Braniewa obecnie obowiązujące i przywołane wyżej w opracowaniu standardy wynikają z metrażu lokalu (64,3 m²) oraz struktury użytkowników lokali. Uporządkowanie tego standardu, zróżnicowanego dla różnych typów i typologii zabudowy, wymaga uwzględnienia kondycji finansowej i lokalizacji wyrażającej zarówno profil zawodowy, społeczny, jak i naturalne ograniczenia proksemiczne (dostępność usług, infrastruktury) i skończony (warunkowo) zasób ludzkich potrzeb.

Inaczej sprawa kształtuje się z usługami i przemysłem, których lokalizacja jedynie w części zależna jest od ludności, miejsc zamieszkania, charakterystyki terenowej, choć preferuje obszary dobrze skomunikowane, z jednej strony nienaruszające komfortu osiedli mieszkaniowych, z drugiej nie położone w zbyt dużej odległości. Obserwacja ruchu tranzytowego i lokalnego w Braniewie wskazuje, że przejazdy lokalne stanowią bardzo duży udział w ruchu drogowym na drogach krajowej i wojewódzkich. Zjawisko to jest dość negatywne, gdyż oznacza tendencję do wykorzystywania pojazdów samochodowych, choć odległości w mieście pozwalałyby na wygodne korzystanie z alternatywnych środków transportu. Rozpiętość danych wyznaczających zapotrzebowanie np. dotyczące usług może być przecież definiowana jako zmienny w czasie katalog oczekiwań użytkowników, dodających do listy usług pożądanymi nowe elementy, pomimo, że kondycja finansowa nie musi tych oczekiwań uzasadniać (względnie odwrotnie – kondycja może być nadspodziewanie dobra, pomimo braku zwyczajowej minimalnej grupy odbiorców, jaka zwykle uzasadnia powstanie określonej instytucji, placówki, itp.).

**CHŁONNOŚĆ, POŁOŻONYCH NA TERENIE GMINY, OBSZARÓW O W PEŁNI WYKSZTAŁCONEJ
ZWARTEJ STRUKTURZE FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ W GRANICACH JEDNOSTKI
OSADNICZEJ, ROZUMIANĄ JAKO MOŻLIWOŚĆ LOKALIZOWANIA NA TYCH OBSZARACH
NOWEJ ZABUDOWY, WYRAŻONĄ W POWIERZCHNI UŻYTKOWEJ ZABUDOWY, W PODZIALE NA
FUNKCJE ZABUDOWY**

Z uwagi na brak jednoznacznej prawnej definicji pojęcia „obszar o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej” uznaje się, że w granicach miasta Braniewa to wszystkie wykształcone już w pełni lub w znacznej części zwarte struktury funkcjonalno-przestrzenne terenów zabudowanych. Tkanka Braniewa charakteryzuje się stosunkowo wysokim stopniem ciągłości, lecz stosunkowo niskim lub średnio-niskim stopniem wysycenia. Projekt Studium zakłada po pierwsze przekształcenia, dogęszczenia, wysycenia istniejącej tkanki, głównie historycznej – a więc rekonsolidację przestrzeni śródmieścia, w tym szczególnie centrum, a także po drugie uzupełnienie potencjału gospodarczego o nowe tereny przemysłowe. Proponowany w projekcie Studium zakres przestrzenny nowych terenów inwestycyjnych wpisuje się w wyliczone zapotrzebowanie a jego wielkość szacuje się zgodnie z danymi przedstawionymi w poniżej tabeli.

Ogólne przeznaczenie terenu	opis zabudowy	Model FAST [m ²]	Model sprawdzający [m ²]	Modelowane maksimum [m ²]	Wartość przyjmowana do bilansu [m ²]
M	mieszkaniowa	408619	413946	1943826	408619
U	usługowa	165475	144920	590656	165475
P	przemysłowa	41389	128213	96420	41389
RAZEM					615483

Tab. 25. Chłonność wykorzystania obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej (zabudowa istniejąca), źródło: opracowanie własne.

Ogólne przeznaczenie terenu	opis zabudowy	Model FAST [m ²]	Model sprawdzający [m ²]	Modelowane maksimum [m ²]	Wartość przyjmowana do bilansu [m ²]
M	mieszkaniowa	1152356	1155586	2234272	1152355
U	usługowa	627950	636230	1139873	627949
P	przemysłowa	571605	560150	837983	571605
RAZEM					2351909

Tab. 26. Chłonność obszarów niezabudowanych stanowiących uzupełnienie w pełni wykształconej zwartej struktury funkcjonalno-przestrzennej, terenów przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (względnie SUIKZP) oraz projektowanych w SUIKZP, źródło: opracowanie własne.

Uznano, że wartości generowane przez model sprawdzający są mniej reprezentatywne dla Braniewa, co spowodowane jest większą odchyłką w stosunku do danych statystycznych (w zestawieniu z danymi progностycznymi dotyczącymi demografii i w konsekwencji wpływu teje na wielkość zasobów). Maksimum dopuszczalnej zabudowy ustalono przyjmując następujące wytyczne:

- standard metrażu przyjęty dla Braniewa wg roku 2020 wynosi 64,3 m²,
- liczba ludności wyznaczona modelem progностycznym na 30 lat naprzód (do roku 2052) – 17502 osoby,
- wskaźnik deterioracji i koniecznej wymiany istniejącej substancji mieszkaniowej, przy przyjętym cyklu 50 letnim – 2,9% substancji w okresie 30 lat,
- przyjmowany zgodnie z treścią regulacji ustawowych bufor 30% dodatkowej powierzchni, jaką można zaprojektować.

Biorąc pod uwagę powyższe maksymalna powierzchnia całkowita zabudowy mieszkaniowej wynosi:

$$2351908,94 \text{ m}^2$$

Dla zabudowy mieszkaniowej wartością odnoszoną dla projektowania jest suma powierzchni całkowitej zabudowy mieszkaniowej istniejącej, możliwej do wybudowania na terenach już wyznaczonych w MPZP i SUIKZP oraz projektowanej w aktualnej zmianie SUIKZP:

$$615483,21 + 1736425,73 = 2351908,94 \text{ m}^2$$

gdzie wartość prognozowanej powierzchni użytkowej całkowitej w obiektach mieszkaniowych projektowanych na terenach wyznaczonych w zmianie SUIKZP (projekt) wynosi 743737 m². Choć dla zabudowy mieszkaniowej oznacza to pełne wysycenie (przy założeniu kontynuacji zagospodarowania na dotychczasowych terenach oraz procesów dogęszczania zabudowy), pozostałe kategorie zabudowy usługowej i przemysłowej pozwalają na znaczące zwiększenie tego typu zasobów w Braniewie. Sumarycznie spełnione są warunki nieprzekroczenia wartości granicznej i do wykorzystania pozostaje w Braniewie bufor wielkości 807226 m² – powierzchni użytkowej na cele zabudowy (M + U + P).

WNIOSEK: wartość graniczna maksymalnego dopuszczalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę (wyznaczona wg treści ustawy i analiz własnych) jest większa od sumy powierzchni użytkowej zabudowy mieszkaniowej, pobodnie rzecz się ma z pozostałymi kategoriami przeznaczenia terenów, to jest usługową U oraz przemysłową P.

Usługi uwzględnione w projekcie SUIKZP wraz z terenami przemysłowymi stanowią zasadnicze uzupełnienie uzasadnione koniecznością wzmocnienia potencjału zabudowy usługowej istniejącej i możliwej do realizacji na terenach uprzednio wyznaczonych pod ten cel oraz przekształcanej tkanki śródmieścia Braniewa. W związku z tym przewiduje się lokalizację nowej zabudowy poza obszarami objętymi obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego oraz poza zwartymi strukturami funkcjonalno-przestrzennymi jednostek osadniczych.

8.3.3. Możliwości finansowe i potrzeby inwestycyjne

W rozdziale 6.2. Uwarunkowania infrastrukturalne, rozdziale 6.3. Tereny i obiekty publiczne, ale i także w rozdziale 14 zaprezentowano stan oraz rozwój infrastruktury komunikacyjnej, technicznej i społecznej, służącej realizacji zadań własnych gminy. Z przedstawionych danych wynika, że miasto posiada rozbudowane zaplecze infrastrukturalne i w zasadniczej mierze zaplecze to bywało w zależności od potrzeb uzupełniane w poszczególnych latach. Jednocześnie, jak wynika z przedstawionych w rozdziale 8.2.1 analiz ekonomicznych, miasto potrafiło znaleźć środki finansowe na poszczególne działania inwestycyjne.

Łączne wyniki sfery finansowej powiązane z oceną potencjału społecznego i gospodarczego, także w kontekście przestrzennych uwarunkowań rozwojowych, wskazują, że miasto posiada dobrą kondycję w zakresie gospodarowania majątkiem publicznym i stabilną sytuację budżetową z dużym udziałem dochodów własnych. Jednak skala populacji Braniewa wyznaczająca także skalę ograniczeń (zarówno korzyści, jak i problemów) powoduje, że rozmaite czynniki dynamizujące tryb funkcjonowania miasta mają wpływ na skalę ryzyka jego funkcjonowania większy od przeciętnego.

Przewiduje się, że sytuacja społeczno-ekonomiczna w mieście będzie stabilna, zapewniając powolny wzrost potencjału społeczno-ekonomicznego na poziomie między 10% a 20% w przypadku utrzymania dotychczasowego kierunku działania, a w przypadku wprowadzenia silnych impulsów proinwestycyjnych w zakresie inwestycji średniej i dużej skali między 15% a 45% w skali trzydziestoletniej perspektywy niniejszego opracowania. Nie kalkulując możliwych czasowych fluktuacji, lecz rozważając uśrednioną tendencję, można stwierdzić, że w dalszym ciągu utrzymywać się będzie spadek bezrobocia, który dla powiatu braniewskiego w roku 2021 odnotowano na poziomie 16,8% (2015 – 27,2%, 2010 – 30,9%, 2005 – 39,1%), natomiast od dostępu do infrastruktury usługowej, handlowej, sportowej będzie zależała siła impulsów wspierających rozwój miasta.

Na podstawie przeprowadzonych analiz i zdiagnozowanych tendencji należy zatem stwierdzić, że miasto Braniewo posiada możliwości finansowania wykonania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji jej zadań własnych. W zależności od możliwości finansowych w poszczególnych latach miasto angażowało środki sukcesywnie w konkretne działania inwestycyjne. Wraz z dalszym funkcjonowaniem miasta i jego przewidywanym rozwojem zwiększą się potrzeby inwestycyjne wynikające z konieczności realizacji zadań własnych, jednak zgodnie z tym co wykazano, obserwując dotychczasowy potencjał

ekonomiczny i przeprowadzane działania w zakresie inwestycji publicznych należy stwierdzić, że Braniewo będzie potrafiło zrealizować przyszłe potrzeby inwestycyjne.

Niemniej omawiane potrzeby inwestycyjne, w związku z lokalizacją nowej zabudowy czy zagospodarowaniem na poszczególnych terenach miasta, związane będą z wyposażeniem tych terenów w infrastrukturę drogową (realizacja nowych dróg w tym chodników i ścieżek rowerowych, utwardzenie czy wymiana nawierzchni na istniejących drogach, oświetlenie uliczne) oraz techniczną (sieć wodociągowa, kanalizacyjna, ciepłownicza). Potrzeby inwestycyjne będą wynikały również m.in. z konieczności utrzymania bądź rozwoju placówek edukacyjnych, służby zdrowia, czy innych obiektów użyteczności publicznej, ale też np. odbioru i zagospodarowania odpadów. Nieodzownym elementem rozwoju przestrzennego miasta będą również obszary przestrzeni publicznej w postaci rynków, placów, czy skwerów, które to ogniskują życie społeczne, a w związku z tym na te elementy tkanki miejskiej również zaistnieje konieczność zabezpieczenia środków finansowych. Finansowanie na aktualne potrzeby inwestycyjne miasta Braniewa zostało ujęte w Wieloletniej Prognozie Finansowej Miasta Braniewa na lata 2022-2029.

8.4. Podsumowanie

Określenie chłonności terenów inwestycyjnych musi być realizowane kontekstowo, w zależności od rodzaju przeznaczenia terenu. Dla każdego z typów ustalona jest odrębna, zindywidualizowana formuła pozwalająca na określenie chłonności. Odmiennie są procesy użytkowania terenów usług handlu, usług sportu czy terenów przemysłowych: odmiennie grupy użytkowników, różna częstotliwość użytkowania, użytkowanie przez mieszkańców oraz osoby spoza Braniewa itd. Dodatkowo kalkulacje, a co za tym idzie adaptację metody i poszczególnych wzorów, komplikuje wielofunkcyjność przestrzeni miasta, zwłaszcza terenów śródmieścia i ścisłego centrum historycznego.

Bilans chłonności pokazuje, że w aktualnie obowiązującym SUIKZP oraz MPZP, opisano w miarę optymalną strukturę terenów inwestycyjnych, jednak z zastrzeżeniem, że brakuje w chwili obecnej terenów przemysłowych o prawidłowej geometrii i miąższości. W stosunku do potrzeb prognozowanych na najbliższe 30 lat przewiduje się przede wszystkim procesy dogęszczania tkanki miejskiej, jednak na przeszkodzie tego procesowi stoi często istniejące zagospodarowanie, które niekiedy nie może być poddane procesowi transformacji w sposób łatwy, skutkować musiałoby zaburzeniami niekiedy użytecznej, choć substandardowej zabudowy. Wszystkie te czynniki powodują, że na wielu obszarach chłonność nie może być odnoszona do teoretycznego maksimum, lecz stosowane muszą być współczynniki urealnijające oddziaływanie rozproszonej zabudowy i jej nieefektywnego zajmowania terenów dotychczas zurbanizowanych.

Wyliczony wskaźnik gęstości urbanizacji – $\Gamma = 0,95$, opisując skutki realizacji projektu zmiany SUIKZP, wskazuje na lekkie rozrzedzenie tkanki miejskiej, ale jest to wynikiem włączenia znacznych arealów przeznaczonych pod przemysł lub infrastrukturę na południu Braniewa oraz naturalnego procesu dotyczącego nowych obszarów zabudowy mieszkaniowej, na których pierwotna ich struktura jest rozrzedzona, zabudowana nie w pełni efektywnie. Pozostałe obszary wykazują w pełni prawidłowy proces korzystania z przestrzeni – nawet najniższy wskaźnik w obszarach istniejących nie jest niższy od 1,00, a w obszarach nowoprojektowanych analizowanych w sposób zagregowany z istniejącymi nie jest niższy od 0,96 (tereny przemysłowe). O wskaźniku

urbanizacji przesądza zdolność do skutecznego wykorzystania przestrzeni na cele inwestycyjne tak, aby były one (w sensownym czasie – np. do 15 lat) przekształcone na konkretny sposób zainwestowania wspierający pożyteczny sposób korzystania z przestrzeni przez człowieka. Wymogi zrównoważonego rozwoju pokazują dobitnie, że rozwój ten nie może opierać się na założeniu ilościowym manifestującym się ilością terenów przeznaczonych pod różne funkcje, lecz proporcjonalnym tworzeniem potencjału terenów do zainwestowania w sposób, który ogranicza ekspansję terytorialną, choć wyznacza ewentualne nowe tereny pod zabudowę zgodną z aktualnymi i konkretnymi potrzebami lokalnej społeczności.

Powyższa argumentacja wyraźnie wskazuje na wyższość strategicznych rozwiązań związanych z planowaniem scenariuszowym realizowanym w ramach metody planowania P.R.S. Planowanie scenariuszowe pozwala bowiem na wieloprofilowe przeznaczenie terenów i akumulację bogatej w różnorakie funkcje tkanki zurbanizowanej, która jest znacznie skuteczniejsza od tradycyjnej monokultury mieszkaniowej czy przemysłowej. Stąd zasadność utworzenia terenów SRI Braniewo Północ oraz SRI Braniewo Południe, gdyż każdy z tych obszarów może być fleksybilnym rezerwuarem terenów inwestycyjnych, ale równocześnie może nie intensyfikować niepotrzebnej formy zabudowy, której dziś nie sposób przesądzić.

Kluczowe wskaźniki urbanizacyjne – wskaźnik gęstości, wskaźnik chłonności inwestycyjnej oraz wskaźnik efektywności bezpośredniej – pokazują bardzo wyraźnie, że zdefiniowane w SUIKZP kierunki rozwoju przestrzennego są prawidłowe w wymiarze aplikacji modelu analitycznego. Model ten nie może, jako narzędzie prognostyczne, zapewnić ziszczenia się konkretnych założeń, zależnych zresztą od konsekwencji w prowadzeniu polityki przestrzennej oraz środków, jakimi dysponować będzie Braniewo, ale rokowania wywiedzione z form i ustaleń SUIKZP sugerują wysokie prawdopodobieństwo prawidłowej ewolucji przestrzeni zurbanizowanej, w tym prawidłowego ukształtowania sumy powierzchni użytkowej obiektów realizowanych na podstawie zmiany SUIKZP. W mieście Braniewo możliwa jest realizacja zabudowy tak, by wypełniony w perspektywie 30 lat zasób budynków był reprezentowany powierzchnią użytkową 2351908,94 m².

Miasto powinno skupić się przede wszystkim na polityce wspierającej przyrost demograficzny, polityce zwiększającej atrakcyjność terenów inwestycyjnych generujących miejsca pracy oraz konsolidacji terenów centrum i śródmieścia, poszerzając ofertę usług rozlokowanych właśnie w tym centralnym obszarze. Obecna oferta, choć bogata, nie jest wystarczająco rozproszona wśród odpowiednio wysyczonej zabudowy mieszkaniowej, jak również istnieje problem tożsamości przestrzennej ze względu na zdeprecjonowany obraz historycznego centrum, obniżający atrakcyjność Braniewa.

9. STAN PRAWNY GRUNTÓW

Struktura własnościowa gruntów zlokalizowanych w granicach miasta jest dość specyficzna. Największym udziałowcem jest samo miasto Braniewo, będące właścicielem ok. 40% nieruchomości gruntowych. Grunty te jednak w dużej mierze przekazane zostały w użytkowanie wieczyste, dzierżawę, bądź to zarząd i użytkowanie. Drugim z kolei największym udziałowcem jest Skarb Państwa, który głównie przez występujące w granicach miasta tereny wojskowe i kolejowe jest w posiadaniu ok. 37% gruntów w granicach Braniewa. Własność osób fizycznych to zaledwie ok. 16% powierzchni miasta, natomiast pozostałe grunty, których to udział jest mniejszy niż 5%, należą do powiatu, województwa, kościołów i związków wyznaniowych oraz spółek prawa handlowego.

Zgodnie z informacjami zawartymi w Raporcie o stanie Gminy Miasta Braniewa za 2020 rok, w tymże roku, oprócz lokali mieszkalnych miasto sprzedało:

- działki na rzecz użytkowników wieczystych o łącznej powierzchni 0,3190 ha,
- 3 działki pod zabudowę garażową przy ul. Stefczyka o łącznej pow. 0,0063 ha,
- 6 działek pod zabudowę garażową przy ul. Elizy Orzeszkowej o łącznej pow. 0,0138 ha,
- 2 działki zabudowane garażami - sprzedaż na rzecz dzierżawców o łącznej pow. 0,0041 ha,
- 2 działki na polepszenie warunków zagospodarowania nieruchomości do nich przyległych o łącznej pow. 0,0241 ha,
- 1 działkę z przeznaczeniem na cele magazynowo – składowo – przemysłowe położoną przy ul. Elbląskiej o pow. 0,6979 ha,
- 3 działki z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną przy ul. Sportowej o łącznej pow. 0,3790 ha.

Miasto w 2020 roku przekształciło z prawa użytkowania wieczystego w prawo własności 6 nieruchomości gruntowych zabudowanych garażami, na mocy ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, a także wydało 164 zaświadczenia potwierdzające przekształcenie z mocy ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów. Niezależnie w 2020 roku miasto nabyło nieruchomość gruntową zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego w Braniewie, oznaczoną jako grunty orne o łącznej powierzchni 2.2588 ha, w miejscowości Żuromin, działka nr 7 obręb nr 1 (woj. mazowieckie, powiat żuromiński).

Na dzień 31 grudnia 2020 roku miasto rozdysonowało 169,5289 ha gruntów. Z tego w wieczystym użytkowaniu 18,0499 ha, w dzierżawach 120,2140 ha, w trwałym zarządzie 11,4613 ha, w użytkowaniu 0,5551 ha i w użyczeniach 19,2486 ha.

10. WYSTĘPOWANIE OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH

Na obszarze miasta Braniewa występują obiekty i tereny chronione. Sklasyfikowano je według kategorii ochronnych, wyróżniając tereny chronione pod względem przyrodniczym, tereny chronione pod względem kulturowym oraz tereny zamknięte.

10.1. Tereny chronione pod względem przyrodniczym

Występujące na obszarze miasta Braniewa formy ochrony przyrody przewidziane przepisami Ustawy o ochronie przyrody opisano szczegółowo w rozdziale 4.9. Wskazano na rezerwat przyrody „Ostoja Bobrów na Rzece Pasłęce”, który został utworzony w 1970 roku, obszary Natura 2000 „Dolina Pasłęki” (PLB280002), który jest obszarem specjalnej ochrony ptaków (Dyrektywa Ptasia) powstałym w 2004 roku, „Rzeka Pasłęka” (PLH280006), będącym specjalnym obszarem ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa) powstałym w 2008 roku oraz „Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana” (PLH280007), stanowiący również specjalny obszar ochrony siedlisk

(Dyrektywa Siedliskowa) powstałym w 2008 roku. Ponadto, jako indywidualne obiekty chronione wskazano pomniki przyrody, których aktualnie w mieście jest pięć.

10.2. Tereny chronione pod względem kulturowym

Tereny te jak i obiekty objęte ochroną na podstawie przepisów Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wymieniono w rozdziale 5, omawiając stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej na terenie miasta Braniewa.

10.3. Tereny zamknięte

Na terenie miasta Braniewa występują dwa rodzaje terenów zdefiniowanych według przepisów prawnych jako tereny zamknięte. Należą do nich tereny kolejowe oraz zamknięte tereny specjalne użytkowane przez wojsko.

Tereny zamknięte kolejowe na obszarze miasta Braniewa wyznaczone zostały na podstawie decyzji Nr 14 Ministra Infrastruktury z dnia 18 września 2020 r. w sprawie ustalenia terenów zamkniętych, przez które przebiegają linie kolejowe. Do terenów tych należy zaliczyć przynależne do obrębu nr 3 działki nr ewid. 6/12, 6/42, 6/43, do obrębu 6 działki nr ewid. 1/1 i 1/2, do obrębu 7 38/1 i 38/2, do obrębu 9 działkę nr ewid. 81/6 i przynależną do obrębu 11 działkę nr ewid. 2. W granicach tych działek przebiega południkowo linia kolejowa po wschodniej stronie miasta, obsługująca krajowy jak i międzynarodowy transport pasażerski i towarowy, a także przebiegająca niemalże równoleżnikowo, obecnie wyłączona z eksploatacji linia kolejowa Tropy – Braniewo.

Z kolei tereny wojskowe, tj. tereny zamknięte o których mowa w Rozporządzeniu Ministra Obrony Narodowej z dnia 18 lipca 2003 r. w sprawie terenów zamkniętych niezbędnych dla obronności państwa (Dz. U. z 2003 roku Nr 141, poz. 1368) zlokalizowane są w środkowo-zachodniej części miasta (43 Batalion Lekkiej Piechoty) oraz w południowej części miasta (Brygada Kawalerii Pancерnej).

Zgodnie z brzmieniem art. 14 ust. 6 ustawy z dnia z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym planu miejscowego nie sporządza się dla terenów zamkniętych, z wyłączeniem terenów zamkniętych ustalanych przez ministra właściwego do spraw transportu (obecnie Ministra Infrastruktury). Położone w granicach miasta ww. działki przez które przebiegają linie kolejowe wykazane są w Decyzji Nr 14 Ministra Infrastruktury, tym samym, na podstawie aktualnych przepisów działkę tę można włączyć do objęcia regulacjami planu miejscowego. Natomiast tereny wojskowe zostają wyłączone z władztwa planistycznego gminy.

11. WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROZEŃ GEOLOGICZNYCH

Na terenie Miasta Braniewa nie zdiagnozowano obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych.

12. WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA

Na obszarze miasta Braniewa nie występują zasoby udokumentowanych złóż kopalin oraz nie stwierdza się występowania udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla.

Wody podziemne omówiono w pkt. 4.5. Miasto Braniewo leży poza obszarem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP).

13. WYSTĘPOWANIE TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Na terenie miasta Braniewa nie stwierdzono występowania terenów górniczych.

14. STAN SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPIEŃ UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI

14.1. Infrastruktura kolejowa

Pod względem transportu kolejowego miasto pełni bardzo ważną rolę węzła komunikacyjnego kolejowego z kolejowym przejściem granicznym z Rosją.

Przez teren miasta Braniewo przebiegają następujące linie kolejowe:

- linia kolejowa o znaczeniu państwowym nr 204 Malbork – Braniewo, kategorii pierwszorzędnej. Jest to linia niezelektryfikowana posiadająca 1 tor. Odbywają się nią zarówno przewozy osobowe jak i towarowe. Łączy miasto Braniewo z Elblągiem i Malborkiem, a dalej poprzez linię kolejową nr 9 z Gdańskiem i Warszawą.
- linia kolejowa o znaczeniu pozostałym nr 217 Wielkie Wierzno – Braniewo, kategorii drugorzędnej. Jest to linia niezelektryfikowana posiadająca 1 szeroki tor. Odbywają się nią tylko przewozy towarowe. Łączy miasto Braniewo z obwodem królewieckim (daw. obwodem kaliningradzkim).
- linia kolejowa o znaczeniu pozostałym nr 221 Olsztyn Gutkowo – Braniewo, kategorii drugorzędnej. Jest to linia niezelektryfikowana posiadająca 1 tor. Odbywają się nią przewozy osobowe i towarowe. Łączy miasto Braniewo z Olsztynem, stolicą województwa warmińsko-mazurskiego.
- linia kolejowa o znaczeniu pozostałym nr 254 Tropy – Braniewo, kategorii znaczenia miejscowego. Jest to linia niezelektryfikowana posiadająca 1 tor.

Na terenie miasta występują następujące przejazdy kolejowo-drogowe:

- Linia kolejowa nr 204:
  - km 83,469 kat. A - położony na drodze wojewódzkiej (G) - Braniewo - Pieniężno - Orneto Dobre Miasto,
  - km 83,933 kat. A - położony na drodze powiatowej przy ulicy Szkolnej w Braniewie,
  - km 85,347 kat. A - położony na drodze krajowej (GP) przy ulicy Królewieckiej w Braniewie (przejazd kolejowo-drogowy przecina, aż siedem torów kolejowych i ze względu na prace manewrową bocznic często dochodzi na nim do długotrwałych przerw w ruchu kołowym - nawet do 20 minut).
- Linia nr 254:
  - km 44,585 kat. D - położony na drodze gminnej/dojazdowej,
  - km 44,979 kat. D - położony na drodze gminnej/lokalnej,
  - km 45,314 kat. F - dojazd do prywatnej posesji,
  - km 45,830 kat. D - położony na drodze krajowej (GP) przy ulicy Władysława Sikorskiego w Braniewie,
  - km 45,936 kat. D - położony na drodze powiatowej (L) przy ulicy Stefczyka w Braniewie,
  - km 46,804 D - położony na drodze powiatowej (L) przy ulicy Moniuszki w Braniewie.

Przyszłe zagospodarowanie działek w sąsiedztwie linii kolejowej powinno być zgodne art. 53 ustawy z dnia 28 marca 2003 roku o transporcie kolejowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 1984, ze zmianami) oraz z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 7 sierpnia 2008 r. w sprawie wymagań w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie drzew i krzewów, elementów ochrony akustycznej i wykonywania robót ziemnych w sąsiedztwie linii kolejowej, a także sposobu urządzania i utrzymywania zasłon odśnieżnych oraz pasów przeciwpożarowych (tekst jednolity Dz. U. z 2020 roku poz. 1247).

14.2. Sieć drogowa

Przez teren miasta Braniewa przebiega droga krajowa nr 54 oraz dochodzące do niej dwie drogi wojewódzkie nr 504 i 507. Na układ komunikacji drogowej składa się ponadto sieć dróg powiatowych, gminnych i wewnętrznych, w tym gospodarczych, wewnątrzsiedlowych, czy polnych. Drogi w Braniewie posiadają zróżnicowane nawierzchnie tj. bitumiczne, betonowe, z kostki, tłuczniowe, żwirowe czy gruntowe. W mieście funkcjonuje szereg dróg nieustanowionych jako drogi publiczne tj. drogi gospodarcze, polne itp. Część z nich, pełni często istotne funkcje, mogą być zatem proponowane do ustanowienia drogami publicznymi. W zakresie powiązań wewnątrzgminnych sieć drogowa jest wystarczająco gęsta. Generalnie w obecnym stanie nieznaczna ilość dróg wymaga przebudowy bądź modernizacji, szczególnie w zakresie szerokości jezdni i wzmocnienia nawierzchni, co dotyczy to przede wszystkim dróg gminnych.

14.2.1. Drogi krajowe

Przez teren miasta przebiega droga krajowa nr 54 o przebiegu Chruściel / DK22 (S22, węzeł Braniewo Południe) – Braniewo – Gronowo – granica państwa o nośności 8 t/oś, odgrywająca bardzo ważną rolę zarówno w

transporcie zewnętrznym – łączy miasto z przejściem granicznym w Gronowie, miastem Królewiec (daw. Kaliningrad) w Federacji Rosyjskiej, a także poprzez drogę ekspresową S22 z Elblągiem (drugim co do wielkości miastem województwa warmińsko-mazurskiego), a dalej poprzez drogę ekspresową S7 i drogę krajową nr 22 umożliwia dojazd do autostrady A1 i A2. Ponadto stanowi ważne połączenie wewnętrzne, przebiegając niemalże południkowo przez teren miasta umożliwia połączenie północnej i południowej jego części.

Zgodnie z zarządzeniem nr 10 Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z 19 kwietnia 2021 r. w sprawie klas istniejących dróg krajowych droga krajowa nr 54 zakwalifikowana została, do klas dróg głównych ruchu przyspieszonego (droga klasy GP).

14.2.2. Drogi wojewódzkie

Przez teren miasta przebiegają dwie drogi wojewódzkie:

- droga wojewódzka nr 504 (o długości w granicach miasta wynoszącej 1,61 km i nośności 8 t/oś) o przebiegu Elbląg – Pogrodzie – Braniewo odgrywająca bardzo ważną rolę w transporcie zewnętrznym umożliwiając połączenie z Fromborkiem i Elblągiem, a także w transporcie wewnętrznym łącząc zachodnią część miasta z jego centrum,
- droga wojewódzka nr 507 (o długości w granicach miasta wynoszącej 1,33 km i nośności 8/10 t/oś) o przebiegu Braniewo – Pieniężno – Orneta – Dobre Miasto odgrywająca bardzo ważną rolę w transporcie zewnętrznym umożliwiając połączenie z drogą ekspresową S22 (węzeł w miejscowości Maciejewo), a za jej pośrednictwem z Królewcem i Elblągiem, a dalej z autostradą A1 i A2, a poprzez drogę krajową nr 51 z Olsztynem, a także w transporcie wewnętrznym łącząc wschodnią część miasta z jego centrum.

14.2.3. Drogi powiatowe

Przez teren miasta przebiegają drogi powiatowe, o łącznej długości (w granicach miasta) wynoszącej 19,20 km. Występują one w różnych jego częściach, jednakże ich koncentracja uwidacznia się w centralnej, zurbanizowanej części Braniewa. Drogi powiatowe są drogami jednojezdniowymi (układ 1/2), a ich stan techniczny, choć zróżnicowany, prezentuje się jako średni i dobry. Jednak nawierzchnie na niektórych odcinkach wykazują ubytki lub posiadają nierówności, które są związane z odczuwalnym pogorszeniem komfortu podróży i wskazują równocześnie na wysoki stopień zużycia struktury drogowej.

Numer i nazwa drogi / ulicy	długość [km]	nawierzchnia twarda ulepszona [km]			nawierzchnia twarda nieulepszona [km] brukowa	nawierzchnia gruntowa [km] wzmocniona	Klasa
		bitumiczna	betonowa	kostka			
1314N Szkolna	0,905	0,886					L
1377N Morska	0,630	0,630					L
1377N Sądowa	0,128	0,128					L
1377N Świętojańska	0,188	0,184					L
1377N Świętokrzyska	0,970	0,970					L
1381N Stefczyka	2,023	1,878			0,137		L
1385N Olsztyńska	0,850	0,846					G
2301N Bema	0,156	0,147					L

Numer i nazwa drogi / ulicy	długość [km]	nawierzchnia twarda ulepszona [km]			nawierzchnia twarda nieulepszona [km] brukowa	nawierzchnia gruntowa [km] wzmocniona	Klasa
		bitumiczna	betonowa	kostka			
2303N 1 Maja	0,261	0,247					L
2304N 700 lecia	0,391	0,381					L
2306N Armii Krajowej	0,700	0,668					L
2307N Brzozowa	0,194		0,189				L
2308N Dąbrowskiego	0,357	0,349					L
2309N Długa	0,560	0,510			0,035		L
2311N Hozjusza	0,235	0,200					L
2312N Jagiełły	0,472	0,459					L
2313N Kętrzyńskiego	0,343	0,337					L
2314N Konarskiego	0,244	0,233					L
2315N Kopernika	0,245	0,242					L
2316N Kościelna	0,130	0,115					L
2318N Krasickiego	0,349	0,335					L
2320N Malinowa	0,101	0,090					L
2321N Marynarska	0,355	0,341					L
2322N Mielczarskiego	0,462				0,444		L
2324N Moniuszki	1,092	1,070					L
2325N Mrągowiusza	0,231		0,219			0,003	L
2327N Parkowa	0,117					0,111	L
2329N Pieniężnego	0,166	0,162					L
2332N Pl. Strażacki	0,114	0,107					L
2333N Plac Wolności	0,172	0,132		0,033			L
2334N Portowa	0,236	0,231					L
2336N Reja	0,208	0,187		0,014			L
2337N Roweckiego	0,224	0,220					L
2339N Rzemieślnicza	0,168	0,078		0,082			L
2343N Staszica	0,316	0,309					L
2344N Traugutta	0,437	0,425					L
2345N Warmińska	0,386				0,371		L
2347N Wileńska	1,247	1,234					L
2348N Wojska Polskiego	0,545			0,530			L

Tab. 27. Wykaz dróg powiatowych na terenie miasta Braniewa, źródło: Zarząd Dróg Powiatowych w Braniewie

14.2.4. Drogi gminne

Główne ciągi komunikacyjne, jakimi na terenie miasta są droga krajowa oraz drogi gminne i powiatowe, są uzupełniane przez drogi gminne. W ramach tej kategorii wyróżnić należy drogi gminne utwardzone o charakterze łączącym, drogi i ulice lokalne i dojazdowe utwardzone oraz drogi gminne nieutwardzone. Łączna długości w granicach miasta dróg gminnych wynosi 13,68 km, a przebiegają one podobnie jak drogi powiatowe zasadniczo w centralnej części miasta, obsługując zlokalizowane tam tereny zainwestowane.

14.2.5. Komunikacja drogowa zorganizowana – komunikacja zbiorowa

Drogowa komunikacja publiczna na terenie miasta Braniewa jest wykorzystywana w niewielkim stopniu. Miejska komunikacja autobusowa odbywa się linią relacji Dworzec PKS – ul. Kościuszki – ul. Żeromskiego I – Inter Marche – ul. Drewniana – Urząd Gminy – ul. Moniuszki SP 5 – Szpital – ul. Sikorskiego – ul. Stefczyka – ul. Sowińskiego – ul. Mielczarskiego – ul. Wileńska I – Skórtex – ul. Wileńska II – ul. Morska – ul. PCK – Al. Wojska Polskiego – ul. Warmińska – ul. Elbląska – Urząd Gminy – ul. Moniuszki – Szpital – ul. Drewniana – Inter Marche –

ul. Żeromskiego II – Dworzec PKS. Obecnie planowany jest zakup dwóch autobusów niskoemisyjnych autobusów dla komunikacji miejskiej.

Ponadto, miasto Braniewo w ramach komunikacji publicznej obsługiwane jest przez PKS Elbląg. Prowadzona są kursy w relacji Braniewo – Elbląg, Elbląg – Braniewo, których trasa przebiega zasadniczo wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 504. W ramach miasta wyznaczone są przystanki przy ul. Kościuszki (startowy i końcowy) i przy ul. Elbląskiej, natomiast dalsze przystanki pośrednie to m.in. Frombork, Pogrodzie czy Milejewo.

14.3. Drogi rowerowe

Przez teren Miasta Braniewa przebiegają następujące drogi rowerowe:

- Szlak Rowerowy Polski Wschodniej Green Velo o długości w granicach miasta ok. 5 km. Szlak przebiega w pobliżu centrum miasta m.in. przez most na rzece Pasłęce, sąsiedztwo stadionu miejskiego, ogrodów działkowych, miejskiego ośrodka sportu (park), klasztoru „Regina Coeli”, urzędu gminy, sklepów, amfiteatru miejskiego, spichlerza, ul. Nadbrzeżną w kierunku Sanktuarium Krzyża Świętego,
- Międzynarodowy Szlak Rowerowy R1 o długości w granicach miasta ok. 4,1 km. Szlak przebiega głównymi ulicami miasta (Elbląska, Gdańska, Królewiecka), w pobliżu budynków użyteczności publicznej, kościołów, sklepów),
- Sieć gminnych dróg rowerowych.

14.4. Szlaki komunikacji pieszej

Przez teren miasta Braniewa przebiegają następujące szlaki piesze:

- Szlak Kopernikowski pieszy, o długości w granicach miasta ok. 3 km. Biegnie od dworca PKP, następnie ul. Kościuszki (urząd miasta, sklepy), plac Piłsudskiego (budynek starostwa powiatowego, Targowisko Miejskie, następnie zabytkowy budynek Spichlerza Mariackiego- restauracja/dom weselny), do Sanktuarium Krzyża św,
- Szlak Św. Jakuba o długości w granicach miasta ok. 3 km. Biegnie ulicą Królewiecką, jedna z głównych ulic (supermarkety, kantory), następnie przez Pl. Piłsudskiego (budynek starostwa, targowisko miejskie) i most przez rzekę Pasłękę naprzeciw spichlerza, dalej ul. Nadbrzeżną do granic miasta przy sanktuarium.

14.5. Szlaki wodne

Na rzece Pasłęka, w ramach projektu „Pętla Żuławska – rozwój turystyki wodnej” wybudowana została w roku 2011 przystań żeglarska, która zlokalizowana jest przy ul. Portowej. Przystań pozwala na cumowanie w mieście jachtów i małych łodzi. Dostęp do przystani drogą wodną możliwy jest z Zalewu Wiślanego przez port w Nowej Pasłęce.

Zgodnie z planami rzeka Pasłęka na odcinku od Braniewa do Zalewu Wiślanego ma zostać wpisana do rejestru dróg wodnych śródlądowych.

14.6. Gospodarka wodno-ściekowa

14.6.1. Zaopatrzenie w wodę i sieć wodociągowa

Głównym źródłem zaopatrzenia w wodę w powiecie braniewskim, w tym też w mieście Braniewo, jest czwartorzędowe piętro wodonośne. Lokalnie wykorzystywane jest również piętro trzeciorzędowe i kredowe.

Zasadniczo do realizacji zadań własnych gminy w zakresie zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi miasto bazuje na ujęciu wód podziemnych położonych miejscowości Rogity w gminie Braniewo, 3 km na wschód od miasta.

Wydajność eksploatacyjna ujęcia Rogity wynosi 200 m³/godzinę, pobór wody w roku 2021 wynosił 101,9 m³/godzinę, tj. ok. 2.445 m³/dobę, co łącznie w roku 2021 daje pobór ok. 892.495 m³. Eksploatowane są otwory studzienne o następujących zasobach eksploatacyjnych: Rogity Nr 5 - 70 m³/godzinę, Rogity Nr 6 -160 m³/godzinę, Rogity Nr 7 - 150 m³/godzinę, Rogity Nr 9 - 105 m³/godzinę oraz Rogity Nr 10 - 137 m³/godzinę. System zaopatrywania w wodę obejmuje łącznie 60,8 km czynnej rozdzielczej sieci wodociągowej obejmującej swym zasięgiem 2277 adresy. Na terenie miasta Braniewa ciągłą dostawę wody i odbioru ścieków zapewnia Spółka z o. o. Wodociągi Miejskie w Braniewie.

W zakresie sieci wodociągowej wyposażenie techniczne obejmuje:

- Stację Uzdatniania Wody w Rogitach,
- Przepompownię Wody Pitnej w Braniewie ul. Szkolna.
- Pięć ujęć wody w Rogitach, o wskazanych w niniejszej tabeli lokalizacjach oraz głębokości studni.

określenie punktu poboru wód	dane ewidencyjne (numer działki, obręb, gmina)	współrzędne geograficzne		głębokość urządzenia wodnego (m)
		szerokość	długość	
studnia Nr 5	77/2, Rogity, Braniewo	54°23'19,36"	19°52'00,11"	59
studnia Nr 6	127/3, Rogity, Braniewo	54°23'12,52"	19°52'07,12"	68
studnia Nr 7	118/6, Rogity, Braniewo	54°23'06,00"	19°52'00,40"	65
studnia Nr 9	118/3 i 118/6, Rogity, Braniewo	54°23'05,96"	19°52'04,03"	84,5
studnia Nr 10	127/5, Rogity, Braniewo	54°23'09,92"	19°52'09,45"	69

Tab. 28. Lokalizacja i głębokość punktów poboru wód dla miasta Braniewa, oprac. 2022, Armageddon, źródło: Urząd Miasta Braniewie

Ponadto, na terenie miasta mamy do czynienia z indywidualnymi ujęciami wód podziemnych. Głównym użytkownikiem tych ujęć jest Browar Braniewo, który pobiera wodę do celów produkcyjnych z kilku ujęć wód zlokalizowanych zarówno na terenie zakładu, jak i w jego okolicy.

Wydajność eksploatacyjna ujęcia dla Browaru Braniewo zgodnie z pozwoleniem wodnoprawnym, ważnym do końca 2023 roku wynosi: $Q_{\max}=68$ m³/godzinę, $Q_{\text{śrd}}=1.370,0$ m³/dobę, $Q_{\max}$ rok=500.000,0 m³/rok. Niemniej pobór wody Browaru w 2021 roku wynosił 191.571 m³.

W niniejszej tabeli wskazano lokalizację, dane technicznej i eksploatacyjne studni wykorzystywanych przez Browar Braniewo.

określenie punktu poboru wód	dane ewidencyjne (numer działki, obręb, gmina)	głębokość urządzenia wodnego (m)	Wydajność eksploatacyjna (m ³ /h)	wymiary strefy ochrony bezpośredniej (m x m)
studnia Nr 1	183/8, 4 m. Braniewo	160	24	10,6 x 10,6
studnia Nr 2	4/1, 4 m. Braniewo	162	22	16,3 x 6,5
studnia Nr 3		152	30	
studnia Nr 4	127/9, 4 m. Braniewo	160	22	4,5 x 5,0
studnia Nr 5	127/9, 4 m. Braniewo	170	22	4,5 x 5,0
studnia Nr 6	4/1, 125/22, 4 m. Braniewo	159	36	22,0 x 10,6
studnia Nr 7	9/13, 4 m. Braniewo	160	42	19,7 x 19,5

Tab. 29. Lokalizacja, dane techniczne i eksploatacyjne punktów poboru wód wykorzystywanych przez Browar Braniewo, oprac. 2022, Armageddon, źródło: dane Browaru Braniewo Sp. z o. o.

Zgodnie z art. 121 ust. 3 ustawy Prawo Wodne, dla każdego ujęcia wody wyznacza się teren ochrony bezpośredniej (z wyłączeniem ujęć wody służących do zwykłego korzystania z wód). Ponadto, ujęcia wód mogą mieć wyznaczone tereny ochrony pośredniej, które zgodnie z art. 122 ustawy obejmują obszar zasilania ujęcia wody.

Na terenach ochrony bezpośredniej ujęć wody zabronione jest użytkowanie gruntów na cele niezwiązane z eksploatacją ujęć wody, a ponadto na terenach tych należy:

- odprowadzać wody opadowe w sposób uniemożliwiający przedostawanie się ich do urządzeń służących do poboru wody,
- zagospodarować tereny zielenią,
- odprowadzać poza granice terenów ochrony bezpośredniej ścieki z urządzeń sanitarnych, przeznaczonych do użytku osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody,
- ograniczyć do niezbędnych potrzeb przebywanie osób niezatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody,
- na granicy wprowadzić ogrodzenia, a na ogrodzeniach umieścić tablice informacyjne o ujęciu wody i zakazie wstępu dla osób nieupoważnionych.

14.6.2. Sieć kanalizacji sanitarnej i oczyszczanie ścieków

W mieście funkcjonuje zbiorcza sieć kanalizacyjna, a całkowita ilość mieszkańców nią objętych wynosi ponad 98%.

Niezależnie wskazuje się kanalizacyjna, w tym system oczyszczania ścieków obejmuje również tereny położone w granicach gminy Braniewo. Na podstawie uchwały Nr XXII/215/2020 Rady Miejskiej W Braniewie z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Braniewo (Dz. U. Woj. Warm.-Maz. z 2021 r. poz. 65) wyznaczono aglomerację Braniewo o równoważnej liczbie mieszkańców 39240 z oczyszczalnią ścieków w miejscowości Braniewo, obejmującą następujące miejscowości: Braniewo, Brzeszczyny, Bemowizna, Nowa Pasłęka, Rogity, Rudłowo, Stara Pasłęka, Szyleny, Szyleny - Osada, Zawierz, Ułowo, Klejnowko, Glinka (częściowo), Młotecno.

Obszar aglomeracji obejmuje łącznie 76,11 km sieci kanalizacyjnej (w tym 46,6 km kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej i 29,51 km kanalizacji sanitarnej tłocznej), a ścieki powstałe w ramach aglomeracji oczyszczane są oczyszczalni zlokalizowanej przy ul. Przemysłowej w Braniewie.

Wybudowana w 1997 roku oczyszczalnia ścieków zlokalizowana jest w północnej części miasta Braniewa, na działce nr 273/6 obręb nr 4, która obejmuje powierzchnię 1,14 ha. Oczyszczalnia została zaprojektowana dla oczyszczania ścieków bytowych i przemysłowych z terenu miasta Braniewa i jego okolic. Na oczyszczalni wybudowano trzy ciągi technologiczne. W 2015 zmodernizowano ją, w tym zaadaptowano i zmodernizowano część obiektów technologicznych zlokalizowanych na oczyszczalni, doposażono budynek przeróbki osadów oraz budynek krat i piaskowników, wybudowano także stację higienizacji osadów i stację zlewną ścieków dowożonych oraz zakupiono agregat prądotwórczy.

Przepustowość oczyszczalni:

- średnia [m³/d]: 12000
- maksymalna [m³/d]: 18000
- maksymalna roczna [m³/rok]: 1647000

Ilość ścieków dostarczanych do oczyszczalni ścieków (wg sprawozdania z realizacji KPOŚK):

- ścieki dopływające siecią kanalizacyjną [m³/r]: 1188478
- ścieki dowożone [m³/r]: 1137
- ilość ścieków oczyszczonych w roku poprzednim [m³/rok]: 1189615

Parametry oczyszczonych ścieków dopływających do oczyszczalni ścieków w Braniewie w roku 2019 przedstawia poniższa tabela.

Parametr	Dopływ	Odpływ	% redukcji
BZT5	749	3,7	99,5
CHZT	1666	41,6	97,5
Zawiesina ogólna	427	7,5	98,2
Azot ogólny	85,3	7,4	91,3
Fosfor ogólny	16,1	0,55	96,6

Tab. 30. Parametry oczyszczonych ścieków w oczyszczalni w mieście Braniewo w roku 2019, oprac. 2021, Armageddon, źródło: uchwała Nr XXII/215/2020 Rady Miejskiej W Braniewie z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Braniewo

Oczyszczalnia posiada pozwolenie wodnoprawne na odprowadzanie ścieków z oczyszczalni do środowiska (Nr GD.ZUZ.2.421.394.2018.EW z dnia 15.01.2019 r.) wydane przez Dyrektora Zarządu Zlewni w Elblągu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, ważne do 15.01.2029 r.

Ilość odwodnionych osadów ściekowych powstających na oczyszczalni ścieków w Braniewie w roku 2019 wynosiła 4401,23 Mg (779,97 Mg s. m.). Osady powstające na oczyszczalni ścieków, po odwodnieniu i higienizacji oraz czasowym magazynowaniu na oczyszczalni przeznaczone są na kompostowanie. Kompostownia Osadów Ściekowych znajduje się przy ul. Stefczyka w Braniewie.

Oprócz ścieków spływających kolektorami, część ścieków dowożona jest wozami asenizacyjnymi do punktu zlewnego na oczyszczalni ścieków. Na terenie Braniewa znajdują się 23 zbiorniki bezodpływowe, z których korzystają łącznie 42 osoby. Ponadto zinwentaryzowano 6 przydomowych oczyszczalni ścieków, z których to z kolei korzysta 46 mieszkańców miasta.

14.6.3. Kanalizacja deszczowa

Na terenie miasta Braniewa istnieje system kanalizacji deszczowej, nie obejmuje on jednak wszystkich terenów zurbanizowanych. Głównym odbiornikiem ścieków deszczowych z terenu Braniewa jest rzeka Pasłęka. Wody odprowadzane są poprzez urządzenia oczyszczające, tj. separatory i osadniki. Miasto nie posiada pełnej inwentaryzacji sieci deszczowej z uwagi na fakt, że część z nich pochodzi z okresu przedwojennego bądź jest zniszczona. W związku z powyższym odnotowywane są w niektórych częściach miasta wycieki czy podtopienia z niezidentyfikowanych odpływów deszczowych.

14.7. Sieci elektroenergetyczne

14.7.1. Elektroenergetyczna sieć przesyłowa

Do miasta energię dostarcza linia wysokiego napięcia 110kV, z kierunku Tolkmicka oraz linia 110 kV dochodząca do miasta z kierunku Pieniężna. Obie linie doprowadzone są do GPZ Braniewo, zlokalizowanego na terenie gminy Braniewo, tuż przy południowo – wschodniej granicy z miastem. Dalej liniami średniego napięcia 15 kV, a następnie poprzez trafostacje 15/0,4 kV zasilani są w energię odbiorcy indywidualni. Ponadto, w Braniewie na rzece Pasłęce, przy ul. Kościelnej zlokalizowana jest również elektrownia wodna, która wyposażona jest w turbiny wodne mocy 500 oraz 360 kVA. Stan techniczny wszystkich linii jest zadowalający. Starsze i awaryjne linie stopniowo są modernizowane, niektóre z napowietrznych linii są wymienione na kablowe. W planach jest rozbudowa sieci o kolejne stacje transformatorowe. Eksploatacją urządzeń i sieci elektroenergetycznych miasta Braniewa zajmuje się Energa Operator, Oddział w Olsztynie. Występujące w granicach miasta Braniewa linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia WN to linie napowietrzne o długości 2,5 km.

14.7.2. Główny punkt zasilania

Obecnie na terenie miasta nie jest zlokalizowany żaden Główny Punkt Zasilania (GPZ) 110/15kV. Jednakże jak wspomniano w poprzednim rozdziale w bliskiej odległości od granic miasta, na terenie gminy Braniewo, tuż przy południowo – wschodniej jego granicy, znajduje się GPZ Braniewo, który to jest istotny z punktu widzenia zapewnienia dostaw energii elektrycznej do obszaru miasta.

14.7.3. Sieci średniego napięcia

Na terenie miasta podstawowe rozproszanie zasilania do stref odbioru odbywa się za pośrednictwem sieci średniego napięcia. Linie średniego napięcia 15kV doprowadzają energię elektryczną do stacji transformatorowych 15/0,4kV, z których zasilanie lokalnymi liniami rozprowadzane jest do poszczególnych użytkowników. W skali miasta istotną rolę pełni GPZ w Braniewie, stanowiący miejsce wyprowadzenia wielu sieci średniego napięcia. W przeważającej części sieć ta prowadzona jest liniami napowietrznymi.

14.7.4. Stacje transformatorowe

Na obszarze miasta zlokalizowanych jest łącznie 65 stacji transformatorowych 15/0,4kV, które można usystematyzować następująco:

- stacje transformatorowe dla grup odbiorców, obsługujące głównie osiedla mieszkaniowe,
- stacje transformatorowe indywidualne, dla większych ośrodków aktywności gospodarczej lub wynikające z wymogów technicznych.

W szczególności pierwszy typ stacji wymaga bezpośredniej strefy ochronnej oraz zapewnienia stałego dostępu służb gestora.

14.7.5. Lokalne linie zasilające

Lokalne linie zasilające doprowadzają energię elektryczną do indywidualnych odbiorców. Cały teren miasta posiada pełen dostęp do energii elektrycznej. Łącznie w granicach miasta występuje 12 km napowietrznych i 33,3 km kablowych linii elektroenergetycznych średniego napięcia SN, a także 36,9 km napowietrznych i 66,6 km kablowych linii elektroenergetycznych niskiego napięcia nn.

14.7.6. Elektrownie wodne

Na terenie miasta Braniewo w sierpniu 1964 roku została oddana do użytku nowa elektrownia wodna na rzece Pasłęka o mocy 688 kW (dwie turbiny 400 kW i 288 kW). Historia miejsca sięga jednak roku 1857, kiedy to wybudowano jaz o konstrukcji betonowo kamiennej w postaci progu przelewowego, a spiętrzona woda służyła do poruszania młyna wodnego. Samą elektrownię natomiast wybudowano w latach trzydziestych XX w. jednakże pod koniec II Wojny Światowej zniszczono jej część nadziemną. Elektrownię zaczęto odbudowywać w latach pięćdziesiątych i jak wskazano wyżej uruchomiona została (ponownie) w roku 1964. Elektrownia posiada przepławkę dla ryb (od roku 2000), umożliwiającą im swobodną wędrówkę w stronę źródła i ujścia rzeki.

14.8. Energetyka ciepła

W mieście funkcjonuje miejski system zaopatrywania w ciepło, a głównym dostawcą energii cieplnej jest Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o. o. w Braniewie, które realizuje dostawy energii cieplnej na podstawie posiadanych koncesji na wytwarzanie oraz przesył i dystrybucję energii cieplnej. Według danych za rok 2019 spółka obejmuje swoją działalnością ok. 80% potrzeb ciepłych miasta. Dostawy ciepła odbywają się za pośrednictwem wody. W mieście eksploatowane są dwa niezależne systemy ciepłownicze, które posiadają odrębne źródła ciepła oraz sieci ciepłownicze:

- system ciepłowniczy Stefczyka - położony w lewobrzeżnej części Braniewa w stosunku do rzeki Pasłęki. Ciepłownia zlokalizowana na działce nr 3/17 jest ciepłownią wodną wysokoparametrową wykorzystującą paliwo – węgiel podbitumiczny, o łącznej mocy zainstalowanej 29,08 MW. W ciepłowni zainstalowane są kotły: kocioł WR-5 – 2 szt. o mocy znamionowej 5,82 MW każdy oraz kocioł WR-7,5 – 2 szt. O mocy znamionowej 8,72 MW każdy. Całkowita moc nominalna ciepłowni to 33,28 MW, całkowita moc znamionowa to 29,08 MW przy mocy zamówionej przez odbiorców wynoszącej 20,9286 MW;

- system ciepłowniczy Kościelna - położony w prawobrzeżnej części Braniewa w stosunku do rzeki Pasłęki. Ciepłownia zlokalizowana na działce nr 169/6 i 172 jest ciepłownią wodną średnioparametrową wykorzystującą paliwo – węgiel podbitumiczny o łącznej mocy zainstalowanej 15,00 MW. W ciepłowni zainstalowane są następujące kotły: kocioł WCO-80 – rok produkcji 1972 – 3szt. o mocy znamionowej 2,5 MW każdy; kocioł WCO-80 – rok produkcji 1974 - 2szt. o mocy znamionowej 2,5 MW każdy; kocioł WCO-80 – rok produkcji 1977 – 1szt. o mocy znamionowej 2,5 MW. Całkowita moc nominalna ciepłowni to 18,78 MW, całkowita moc znamionowa to 15,00 MW przy mocy zamówionej przez odbiorców wynoszącej 9,1542 MW.

Kotły pracują na potrzeby centralnego ogrzewania oraz podgrzewu c.w.u. Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. na bieżąco realizuje zadania związane z dostosowaniem źródeł ciepła do obowiązujących przepisów w zakresie ochrony środowiska. Na przełomie ostatnich lat były to działania związane z wyposażeniem źródeł ciepła w instalacje odpylające, modernizację jednostek kotłowych. W ramach opracowanej koncepcji spółka planuje budowę kogeneracji opartej na silnikach gazowych oraz wyłączenie z eksploatacji ciepłowni „Kościelna” zlokalizowanej w centrum miasta Braniewa. W ramach optymalizacji systemu ciepłowniczego planowane jest spięcie dwóch niezależnych systemów sieci wyprowadzonych z dwóch eksploatowanych przez spółkę kotłowni oraz podłączenie nowych odbiorców do sieci ciepłowniczej.

14.9. Sieć gazowa

Na terenie miasta sieć gazowa rozwinięta jest jedynie fragmentarycznie i to zasadniczo w południowej części miasta, w rejonie ul. Stefczyka.

Na terenie działki nr 3/3 zlokalizowanej przy ul. Stefczyka na wysokości ciepłowni, znajduje się stacja regazyfikacji LNG wraz ze stacją redukcyjno-pomiarową. Od stacji poprowadzona jest sieć gazowa średniego ciśnienia PE dn 63/180 wybudowana w 2022 roku o maksymalnym ciśnieniu roboczym (MOP) do 0,5 MPa włącznie. Sieć ta przebiega wzdłuż ul. Stefczyka (na północ od stacji do ul. Sikorskiego) oraz od ul. Stefczyka w kierunku wschodnim w północnej części osiedla mieszkaniowego wielorodzinnego (rejon ul. Bema i Sucharskiego) i dalej w okolicy Powiatowego Centrum Medycznego przy ul. Moniuszki. W gaz zaopatrywania są pobliscy odbiorcy wzdłuż ww. sieci.

14.10. Gospodarka odpadami

Miasto Braniewo pod względem regionalizacji systemu gospodarowania odpadami komunalnymi znajduje się w jednym z pięciu regionów – północnym, na jakie zostało podzielone województwo warmińsko-mazurskie Uchwałą Nr XXIII/523/16 z dnia 28 grudnia 2016r. Sejmiku województwa warmińsko-mazurskiego w sprawie Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2016-2020 (zmieniony uchwałą Nr VIII/152/19 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 17 czerwca 2019 r.).

W Braniewie spośród trzech instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych w Regionie Północnym znajdują się dwie:

- kompostownia odpadów zielonych i innych bioodpadów – jest to kompostownia osadów ściekowych i innych odpadów biodegradowalnych, o zdolności przerobowej 4 500 Mg/rok (w tym 300 Mg/rok dla

odpadów zielonych i innych bioodpadów), zarządzana przez Wodociągi Miejskie Sp. z o.o. ul. Olsztyńska 10, 14-500 Braniewo,

- składowisko odpadów – jest to składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne o zdolności przerobowej 90.600 m³ pojemności pozostałej, zarządzana przez ZUO Sp. z o.o. Elbląg ul. Mazurska 42, 82-300 Elbląg.

Miasto Braniewo objęło systemem gospodarowania odpadami komunalnymi jedynie nieruchomości zamieszkałe. Dotychczas Rada Miejska w Braniewie nie podjęła uchwały o objęciu nowym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi nieruchomości niezamieszkałych, na których odpady powstają wskutek prowadzenia działalności gospodarczej, związku z czym właściciele tych nieruchomości w dalszym ciągu mają obowiązek zawierania indywidualnych umów z uprawnionym podmiotem w zakresie odbierania odpadów komunalnych. Niezależnie od powyższego od 1 czerwca 2020 r. na terenie miasta Braniewa obowiązuje selektywna zbiórka odpadów komunalnych. Właściciele nieruchomości zobowiązani są do prowadzenia selekcji papieru i tektury, szkła, tworzyw sztucznych, metal oraz odpadów biodegradowalnych. W zabudowie jednorodzinnej przeważa system workowy, czyli zbieranie odpadów selektywnych w specjalnie do tego przygotowanych i dostarczanych mieszkańcom workach. Mieszkańcy wspólnot mieszkaniowych korzystają z pojemników przeznaczonych na selektywną zbiórkę odpadów. Ponadto, na terenie miasta istnieją punkty zbiórki odpadów niebezpiecznych, tj. baterii, leków, elektroniki, farb, smarów itp. Poza podstawowymi frakcjami odpadów komunalnych mieszkańcy mogą dostarczać bezpłatnie wszystkie odpady zebrane selektywnie (oprócz odpadów budowlanych i rozbiórkowych) na PSZOK przy ul. Stefczyka w Braniewie oraz odpady wielkogabarytowe i zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny do punktu odbioru odpadów przy ul. Morskiej 55 w Braniewie. Dodatkowo pięć razy w roku organizowane są zbiórki odpadów wielkogabarytowych, podczas których mieszkańcy również mogą pozbyć się niepotrzebnych mebli, zużytego sprzętu elektronicznego i innych odpadów wielkogabarytowych.

Dodatkowo, właściciele nieruchomości zamieszkałych, zbierają selektywnie popiół z palenisk domowych w okresie grzewczym od 1 września do 30 kwietnia. Zebrane na terenie miasta Braniewa odpady selektywne lub wysortowane w ZUO Sp. z o.o. z pozostałych frakcji odpadów komunalnych przekazywane są do firm, które zajmują się przetwarzaniem odpadów np. tworzyw sztucznych, opakowań wielomateriałowych, metali.

14.11. Pozostałe elementy infrastruktury

14.11.1. Infrastruktura teletechniczna i optoelektroniczna

Na terenie miasta są rozlokowane obiekty związane z obsługą teletechniczną i telekomunikacyjną. Funkcjonują tu obiekty telekomunikacji komórkowej. Jedyny maszt telefonii komórkowej (wieża) zlokalizowana jest przy ul. Armii Krajowej, natomiast instalacje telefoniczne zainstalowane są również na istniejących obiektach kubaturowych przy ul. Katedralna 3 - Bazylika pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej, ul. Moniuszki 13 - budynek Powiatowego Centrum Medycznego oraz przy ul. F. Stefczyka 45 - budynek Piekarni Warmińskiej. Ponadto, w sąsiedztwie miasta, na terenie gminy Braniewo, w granicach zlokalizowanego w Rudłowie zakładu energetycznego występuje maszt telefonii komórkowej.

Ponadto, na terenie miasta funkcjonuje sieć światłowodowa o wysokiej przepustowości (min. 100 Mb/s) która zrealizowana została w ramach wzmocnienia cyfrowych fundamentów rozwoju kraju i likwidacji tzw. "białych plam NGA", czyli obszarów, w których nie ma dostępu do bardzo szybkiego Internetu.

14.11.2. Infrastruktura związana z obronnością

Zagadnienia związane z obronnością zostały omówione w rozdziale 7.4.

15. ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Braniewa wyodrębniono inwestycje służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych, które zostały uwzględnione w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego (PZPW) zatwierdzonego uchwałą Nr XXXIX/832/18 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia z dnia 28 sierpnia 2018 r. Inwestycje te, zgodnie z poszczególnymi wyodrębnieniami przedstawiono w poniższych podrozdziałach. Jednocześnie wskazuje się, że część inwestycji zawartych w poszczególnych wyodrębnieniach jest tożsama, co ma związek z tożsamą polityką przestrzenną formułowaną na różnych szczeblach.

15.1. Inwestycje i działania wynikające z ogólnych kierunków Planu Województwa

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego określa następujące, a dotyczące miasta Braniewa, ogólne inwestycje celu publicznego i działania operacyjne o znaczeniu ponadlokalnym:

- przywrócenie, utrzymanie i kształtowanie ładu przestrzennego jako główny cel w gospodarowaniu przestrzenią i istotny element zintegrowanej polityki zrównoważonego rozwoju regionu,
- wzmocnianie znaczenia Braniewa jako ośrodka ponadlokalnego w hierarchii sieci osadniczej województwa poprzez jego rozwój, a także jako ośrodka gospodarczego o znaczeniu lokalnym poprzez wzrost konkurencyjności,
- rozwój form i rodzajów turystyki oraz rozwijanie infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i okołoturystycznej w oparciu o istniejący przebieg trasy rowerowej Green Velo,
- rozwój turystyki religijnej (sakralnej),
- ustalenie jako docelowej klasy G dla dróg wojewódzkich nr 504 i 507 poprzez ich rozbudowę i przebudowę,
- modernizacja linii kolejowej Gutkowo – Braniewo,
- modernizacja linii kolejowej nr 204 Kostrzyn – Gorzów Wlkp. – Piła – Elbląg – Braniewo – granica państwa z Federacją Rosyjską,
- przywrócenie funkcjonowania kolei nadzalewowej Elbląg – Suchacz – Tolkmicko – Frombork – Braniewo, głównie dla potrzeb turystycznych,
- rekomendacja w zakresie zaopatrzenia w gaz przewodowy.

15.2. Inwestycje wynikające z ustalonych kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego Przygranicznego Obszaru Funkcjonalnego

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego wyznacza Przygraniczny Obszar Funkcjonalny, w granicach którego ujęte zostało oprócz miasta Braniewo, znacząca obszar północnej części województwa. PZPW określa następujące, wynikające z ustalonych kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego Przygranicznego Obszaru Funkcjonalnego, jednocześnie dotyczące miasta Braniewa, inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym:

- A. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym z zakresu kształtowania powiązań transgranicznych:
  - kształtowanie i wzmocnienie powiązań poza granicami kraju z obszarami położonymi w sąsiedztwie Przygranicznego OF (obwód królewiecki (daw. kaliningradzki Federacji Rosyjskiej)), w tym poprzez współpracę w ramach Stowarzyszenia Gmin RP Euroregion Bałtyk,
  - wzmocnienie współpracy transgranicznej w zakresie planowania przestrzennego i społeczno-gospodarczego poprzez realizację i koordynację działań i projektów zapewniających integrację planowania w obszarze ochrony środowiska, gospodarki wodnej oraz infrastruktury,
  - budowanie relacji z obwodem królewieckim (daw. kaliningradzkim) w ramach umowy o małym ruchu granicznym.
- B. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym z zakresu kształtowania i rozwoju sieci osadniczej:
  - wspomaganie rozwoju i wzmocnienie pozostałych (obok Elbląga i Giżycka) ważnych ośrodków miejskich obszaru m.in. poprzez rozwój infrastruktury społecznej, poprawę dostępności komunikacyjnej,
  - poprawa powiązań funkcjonalnych ośrodków miejskich z obszarami otaczającymi,
  - dążenie do współpracy małych i średnich miast w celu poprawy jakości życia zgodnie z zasadami równoważonego rozwoju w ramach powiązań sieciowych (m.in. Międzynarodowa Sieć Miast Cittaslow),
  - przeciwdziałanie degradacji ośrodków miejskich, w szczególności z uwzględnieniem miast tracących funkcje,
  - ochrona przed zagrożeniami wynikającymi z nadmiernego rozwoju stref podmiejskich, chaotycznej zabudowy, oraz lokalizacji obiektów negatywnie oddziałujących na środowisko,
  - prowadzenie działań rewitalizacyjnych na obszarach zdegradowanych (poprzemysłowych, powojennych, popegeerowskich).
- C. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym z zakresu ochrony środowiska:
  - współpraca w zakresie ochrony przyrody z obwodem królewieckim (daw. kaliningradzkim) Federacji Rosyjskiej (w tym m.in.: podjęcie działań na rzecz ochrony wód Zalewu Wiślanego przed zanieczyszczeniami, tworzenia wspólnych obszarów chronionych),
  - zmierzanie do ustanowienia Transgranicznych Obszarów Chronionych.
- D. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym z zakresu rozwoju sfery gospodarczej i turystycznej z uwzględnieniem aspektu współpracy transgranicznej:
  - wspieranie procesów rozwojowych na obszarach zagrożonych trwałą marginalizacją, depopulacją, wykluczeniem społecznym oraz wysokim bezrobociem,

- tworzenie warunków wspierających rozwój i współpracę ośrodków gospodarczych i obszarów o znaczeniu gospodarczym, a także obszarów wiejskich (m.in. w ramach Stowarzyszenia EGO, Warmińsko-Mazurskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, Lokalnych Grup Działania),
- rozwój i kreowanie produktów turystycznych w oparciu o istniejące walory i zasoby, w tym wykorzystanie marek i produktów regionu (Sieć Miast Cittaslow, Green Velo itp.),
- wykorzystanie potencjału rozwojowego, jakim jest położenie w sąsiedztwie obwodu królewieckiego (daw. kaliningradzkiego) poprzez współpracę transgraniczną oraz tworzenie oferty turystycznej i wypoczynkowej dla obcokrajowców.

E. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym z zakresu poprawy dostępności komunikacyjnej i infrastruktury transportowej:

- wykorzystanie potencjału i utrzymanie w dobrym stanie kolei szerokotorowych.

F. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym z zakresu rozwoju infrastruktury technicznej:

- wzmacnianie sieci przesyłowej gazu wysokiego ciśnienia,
- modernizacja i rozbudowa elektroenergetycznej sieci dystrybucyjnej 110 kV.

15.3. Inwestycje wynikające z ustalonych kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego Przybrzeżnego Obszaru Funkcjonalnego

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego wyznacza Przybrzeżny Obszar Funkcjonalny, w granicach którego ujęte zostało oprócz miasta Braniewo, miasto Elbląg, gminy miejsko-wiejskie Frombork i Tolkmicko oraz gminy wiejskie Braniewo i Elbląg. PZPW określa następujące, wynikające z ustalonych kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego Przybrzeżnego Obszaru Funkcjonalnego, jednocześnie dotyczące miasta Braniewa, inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym:

A. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym z zakresu ochrony przeciwpowodziowej:

- utrzymanie bezpieczeństwa terenów zalewowych poprzez m.in. ciągłą modernizację wałów przeciwpowodziowych i przedwali oraz wprowadzanie nowych rozwiązań technologicznych,
- zmniejszenie zagrożenia powodziowego terenów nadzalewowych,
- wzmacnianie ochrony przeciwpowodziowej,
- wykorzystanie nietechnicznych metod spowolnienia odpływu wód wezbraniowych i opadowych z obszaru zlewni rzek wylewających poprzez wykorzystywanie właściwości buforowych niektórych ekosystemów i struktur przestrzennych.

B. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym z zakresu ochrony zasobów środowiska przyrodniczego i krajobrazu:

- ochrona wód i ekosystemu wodnego Zalewu Wiślanego oraz jego obrzeży,
- koordynowanie działań w zakresie rozstrzygania konfliktów przestrzennych na styku morza i lądu w strefie przenikania się bodźców antropogenicznych i środowiskowych,
- ochrona potencjału widokowego krajobrazu.

C. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym z zakresu rozwoju turystyki, w oparciu o walory i zasoby środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu:

- rozwój turystyki rowerowej Green Velo, R 1,

- optymalizacja przebiegu istniejącej wiązki tras rowerowych o znaczeniu ponadregionalnym,
- podniesienie atrakcyjności oferty turystycznej poprzez:
  - budowę nowych obiektów (głównie w obrębie istniejących jednostek osadniczych) i poprawę standardu bazy i infrastruktury turystycznej,
  - dostosowanie nowej zabudowy turystycznej, w tym w szczególności rekreacji indywidualnej, do chłonności turystycznej terenów na obszarach cennych przyrodniczo,
  - porządkowanie zainwestowania turystycznego brzegów oraz otoczenia Zalewu Wiślanego,
  - tworzenie produktów turystycznych w oparciu o Zalew Wiślany,
  - odtworzenie zawieszanej linii kolejowej (tzw. „Kolej Nadzalewowa” relacji Elbląg – Tolkmicko – Braniewo).

D. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym z zakresu rozwoju infrastruktury komunikacyjnej:

- rozbudowa systemów infrastruktury drogowej, z uwzględnieniem drogi nr 504 (odc. Podgrodzie – Braniewo) oraz rozpatrzenie możliwości budowy obwodnicy miasta Braniewo,
- lokalizacja węzła multimodalnego sieci TEN-T (opcjonalnie Braniewo),
- aktywizacja tzw. „Kolei Nadzalewowej” (linia nr 254),
- modernizacja linii kolejowej nr 221 Olsztyn Gutkowo – Braniewo,
- rozwój infrastruktury transportu wodnego w tym, dróg morskich i śródlądowych.

E. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym z zakresu rozwoju infrastruktury technicznej:

- rekomendacja w zakresie zaopatrzenia w gaz przewodowy.

15.4. Inwestycje ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego określa, zgodnie z zapisami art. 39 ust. 3 pkt 3 z zastrzeżeniem ust. 5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, rozmieszczenie następujących, a dotyczących miasta Braniewa, inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym ustalonych w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa:

A. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym z zakresu infrastruktury komunikacyjnej

/ Kolej / :

- Rewitalizacja linii kolejowej nr 221 Olsztyn Gutkowo – Braniewo

Realizacja w ramach programu / dokumentu:

- „Krajowy Program Kolejowy do 2023 roku” – Infrastruktura kolejowa zarządzana przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Minister Infrastruktury i Budownictwa – Listopad 2016 r. Załącznik do Uchwały Rady Ministrów Nr 144/2016 z dnia 23 listopada 2016 r. (obecnie obowiązuje Uchwała Rady Ministrów Nr 249/2022 z dnia 13 grudnia 2022 r. zmieniająca Uchwałę w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Kolejowego do 2023 roku).
- „Kontrakt Terytorialny dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego” – Uchwała Nr 225 Rady Ministrów z dnia 4 listopada 2014 r. w sprawie zatwierdzenia Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego (M.P. z 2014 r. poz. 1070). Aneks Nr 2 do

Kontraktu Terytorialnego, Uchwała Nr 65 Rady Ministrów z dnia 5 maja 2017 r. w sprawie zatwierdzenia zmiany Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

B. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym z zakresu infrastruktury technicznej

/ Infrastruktura wodociągowa, sanitarna i deszczowa / :

– Budowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej

Realizacja w ramach programu / dokumentu:

- „Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych” – Załącznik nr 2 – Wykaz aglomeracji oraz przedsięwzięć ujętych w aktualizacji programu, w dniu 31 lipca 2017 r. Rada Ministrów przyjęła piątą aktualizację Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych (AKPOŚK 2017)

C. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej

/ Gospodarka wodna / :

– Przebudowa wałów Kanału Obcych Wód: lewego km 1+200÷2+495 i prawego km 1+250÷2+495, gmina Braniewo i Gmina Miasta Braniewo

Realizacja w ramach programu / dokumentu:

- „Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły” – Załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (poz. 1841), Żuławski ZMIUW w Elblągu (dokument archiwalny – obecnie obowiązuje Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 18 października 2022 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (Dz. U. 2022 poz. 2739)).

/ Gospodarka odpadami /:

– Modernizacja regionalnych instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych

Realizacja w ramach programu / dokumentu:

- „Plan gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2016-2022” Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XXIII/523/16 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 grudnia 2016 r.

16. WYMAGANIA DOTYCZĄCE OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ

Na obszarze Braniewa występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią od rzeki Pasłęki oraz od strony morza, w tym morskich wód terytorialnych. W związku z powyższym w mieście mogą występować zjawiska powodzi. W sporządzonych dla obszaru miasta mapach zagrożenia powodziowego (MZP) wskazano obszary szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia $p=10\%$ (średnio raz na dziesięć lat) oraz $p=1\%$ (średnio raz na sto lat), które obejmują obszary przyległe do rzeki Pasłęki.

Przez obszary szczególnego zagrożenia powodzią rozumie się:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat ($p=1\%$),

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat ($p=10\%$),
- obszary, między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 224 ustawy Prawo wodne (tj. wyspy, przymuliska oraz odsypy żwirowe, powstałe w sposób naturalny na gruntach pokrytych wodami powierzchniowymi stanowią własność właściciela tych gruntów), stanowiące działki ewidencyjne,
- pas techniczny w rozumieniu art. 36 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej.

W związku powyższym oraz z faktem, że na obszarze miasta Braniewa mamy do czynienia z występowaniem wałów przeciwpowodziowych, do obszarów szczególnego zagrożenia powodzią należy zaliczyć również tereny zlokalizowane między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym.

Tereny położone w granicach obszaru szczególnego zagrożenia powodzią muszą spełniać warunki określone w ustawie Prawo wodne.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, zgodnie z treścią art. 77 ust. 1 pkt 3) lit a) oraz b) Prawa wodnego, zakazuje się m.in. gromadzenia ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych, a także innych substancji mogących zanieczyścić wody, jak również lokalizacji nowych cmentarzy. Jeżeli nie spowoduje to zagrożenia dla jakości wód w przypadku wystąpienia powodzi, właściwy organ Wód Polskich (tj. dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej Wód Polskich), zgodnie z art. 77 ust. 3 Prawa wodnego, może, w drodze decyzji, zwolnić od wymienionych wyżej zakazów, określając warunki niezbędne dla ochrony jakości wód.

Niezależnie wskazuje się, że celem zarządzania ryzykiem powodziowym, w świetle art. 16 pkt 4 ustawy Prawo wodne, jest ograniczenie potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej. Oznacza to, iż jakiegokolwiek działania lub czynności powodujące zwiększenie ryzyka powodziowego na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią są sprzeczne z ww. celem, w związku z tym na obszarach tych nie powinno się dopuszczać wprowadzania nowej zabudowy budynkami.

Ponadto wskazuje się, że na podstawie map zagrożenia powodziowego wzdłuż rzeki Pasłęki oraz od strony morza, w tym morskich wód terytorialnych, występują obszary na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat ($p=0,2\%$) oraz w niewielkim, znikomym fragmencie (w północnej części miasta) występują obszary narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.